ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň Mgr. Ing. Silvie Svobodové a JUDr. Ivanky Havlíkové v právní věci

žalobců: a) **ESHG s.r.o.**, IČO: 01536613
sídlem Malé náměstí 125/16, 500 03 Hradec Králové

zastoupený advokátem Mgr. Marianem Pavlovem
sídlem Malé náměstí 125/16, 500 03 Hradec Králové

b) **Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu**, IČO: 67010041
sídlem Körnerova 219/2, Zábrdovice, 602 00 Brno

zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph. D.
sídlem Vodičkova 704/36, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**
sídlem Na Františku 1039/32, 110 15 Praha 1

za účasti osob zúčastněných na řízení:

I) **Elektrárna Dukovany II, a. s.**, IČO: 04669207
sídlem Duhová 1444/2, 140 00 Praha 4

zastoupená advokátem Mgr. Martinem Kramářem, LL.M.
sídlem Křižovnické nám. 193/2, 110 00 Praha 1

II) **OIŽP - Občanská iniciativa pro ochranu životního prostředí, z.s.**,

IČO: 65983092
sídlem Kubatova 1240/6, 370 04 České Budějovice

III) **Calla - Sdružení pro záchranu prostředí, z.s.**, IČO: 62536761
sídlem Fráni Šrámka 1168/35, 370 01 České Budějovice

IV) **Umweltschutzorganisation GLOBAL 2000**
sídlem Neustiftgasse 36, 1070 Wien, Rakousko

V) **EUROSOLAR.CZ, z.s.**, IČO: 70105502
sídlem U půjčovny 1353/8, 110 00 Praha 1

o žalobách proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 27. 2. 2025, č. j. MPO 23262/2025, PID MIPOX04GA2Q,

takto:

I. Žaloby se zamítají.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce a) společnost ESHG s. r. o., IČO: 01536613 (dále jen „žalobce ESHG“) se žalobou podanou dne 24. 3. 2025 u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu (dále jen „ministr“) ze dne 27. 2. 2025, č. j. MPO 23262/2025, PID MIPOX04GA2Q (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým ministr podle § 152 odst. 6 písm. b) ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítl rozklady žalobců a dalších subjektů [včetně osob zúčastněných na řízení II) až IV)] proti společnému územnímu rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2023, č. j. MPO 76834/23/422 – SÚ, MIPOX0465LLL (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Předmětem prvostupňového rozhodnutí bylo umístění 11 staveb tvořících záměr „*Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany*“, dále stanovení ochranných pásem pro některé z těchto staveb a rovněž povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les pro vybrané stavby.

2. Žalobce ESHG současně s podáním žaloby navrhl, aby soud přiznal žalobě odkladný účinek. Usnesením ze dne 23. 4. 2025, č. j. 9 A 34/2025 – 303, městský soud návrh žalobce ESHG na přiznání odkladného účinku žalobě zamítl.

3. Proti napadenému rozhodnutí brojil rovněž žalobce b) Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, IČO: 67010041 (dále jen „žalobce Děti Země“) žalobou podanou dne 10. 4. 2025 ke Krajskému soudu v Ostravě. Krajský soud v Ostravě vedl řízení pod sp. zn. 39 A 6/2025.

4. V návaznosti na námitku místní nepříslušnosti městského soudu, podanou osobami zúčastněnými na řízení II), III) a žalobcem b) Děti Země (v řízení před městským soudem tehdy vystupujícím v postavení osoby zúčastněné na řízení), městský soud usnesením ze dne 16. 5. 2025, č. j. 9 A 34/2025-317, v souladu s § 7 odst. 6 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád

správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vyslovil, že věc se postupuje k vyřízení soudu místně příslušnému, kterým je Krajský soud v Ostravě. Proti usnesení městského soudu č. j. 9 A 34/2025-317 podal žalobce ESHG kasační stížnost.

5. Rovněž Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 22. 5. 2025, č. j. 39 A 6/2025-222 vyslovil svou místní nepříslušnost a podle § 7 odst. 6 s. ř. s. věc postoupil Městskému soudu v Praze, u něhož byla věc posléze zapsána pod sp. zn. 9 A 62/2025. Proti usnesení Krajského soudu v Ostravě podal kasační stížnost žalobce Děti Země. Městský soud v Praze současně ve věci vyslovil nesouhlas s postoupením a dne 13. 6. 2025 předložil spis podle § 7 odst. 6 věty druhé s. ř. s. k rozhodnutí o místní příslušnosti Nejvyššímu správnímu soudu.

6. Na základě podaných kasačních stížností proti oběma shora citovaným usnesením, uplatněného nesouhlasu s postoupením a rovněž návrhu na delegaci vhodnou se posouzením otázky místní příslušnosti zabýval Nejvyšší správní soud, který dospěl k závěru, že soudem místně příslušným k projednání věci je Městský soud v Praze (viz rozsudek NSS ze dne 6. 8. 2025, č. j. 21As 115/2025- 33, usnesení NSS ze dne 12. 8. 2025, č. j. Nad 89/2025 – 262, rozsudek NSS ze dne 22. 8. 2025, č. j. 5As 112/2025 – 48 a usnesení NSS ze dne 25. 9. 2025, č. j. Nad 117/2025 – 7).

7. Jelikož oběma shora označenými samostatnými žalobami, projednávanými u Městského soudu v Praze v řízeních vedených pod sp. zn. 9 A 34/2025 a sp. zn. 9 A 62/2025, bylo napadeno totožné rozhodnutí správního orgánu, rozhodl následně městský soud usnesením ze dne 6. 11. 2025, č. j. 9 A 34/2025-364, a řízení o obou žalobách podle § 39 odst. 1 s. ř. s. spojil ke společnému projednání v řízení vedeném pod sp. zn. 9 A 34/2025.

II. Řízení před správními orgány

8. Žalovaný vydal prvostupňové rozhodnutí na základě žádostí o vydání územního rozhodnutí o umístění staveb (dále jen „žádosti“), podaných dne 1. 6. 2021 osobou zúčastněnou na řízení I) Elektrárna Dukovany II, a. s., IČO: 04669207 (dále jen „EDU II“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto o:

(i) umístění 11 staveb tvořících záměr „Nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany“ (dále jen „NJZ EDU“), a to:

- Odvod srážkových vod z NJZ EDU Lipňanským potokem vč. jejich retence,
- Soubor staveb v areálu jaderného zařízení “Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany“,
- Podzemní kabelová vedení 110 kV NJZ EDU z rozvodny TR Slavětice,
- Vedení 400 kV – vyvedení výkonu V883 a V884 pro NJZ EDU,
- Přívodní řady surové vody z VD Mohelno a nový vodojem pro NJZ EDU,
- Odvedení odpadních vod z NJZ EDU a MVE,
- Odvedení odpadních vod z výstavby NJZ EDU do Skryjské nádrže,
- Odvedení srážkových vod z plochy NJZ EDU do Skryjské nádrže,
- Odvedení srážkových vod z plochy NJZ EDU do Lipňanského potoka,
- Odvedení srážkových vod z ploch zařízení staveniště NJZ EDU do Heřmanického potoka,
- Účelové komunikace pro zajištění přístupu k cizím pozemkům na ploše ZS NJZ EDU;

a dále

(ii) stanovení ochranných pásem pro některé z těchto staveb, a rovněž

(iii) povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les pro vybrané stavby.

9. Uvedené žádosti byly podány k Městskému úřadu Třebíč, odboru výstavby (dále jen „MÚ Třebíč“). EDU II k podaným žádostem doložila příslušná závazná stanoviska dotčených orgánů (dále též jen „ZS“). Soud pro přehlednost uvádí pouze ZS, která jsou relevantní pro přezkum napadeného rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek uplatněných žalobcem ESHG a žalobcem Děti Země.

10. K žádostem bylo doloženo ZS Ministerstva životního prostředí (dále jen „MŽP“) k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle § 9a odst. 1 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon EIA“), ze dne 30. 8. 2019, č. j. MZP/2019/710/7762 (dále jen „EIA“).

11. Dále ZS Krajského úřadu Kraje Vysočina (dále jen „KÚ Vysočina“) ze dne 14. 12. 2020, č. j. KUJI/111319/2020, kterým byl dán souhlas s umístěním nových spalovacích zdrojů znečišťování ovzduší, bez stanovení podmínek.

12. Dále bylo doloženo ZS KÚ Vysočina ze dne 16. 12. 2020, č. j. KUJI/111315/2020, kterým byl dán souhlas dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOPK“), k zásahu do významných krajinných prvků (dále je „VKP“), konkrétně do vodního toku, rybníku, vodní nádrže a údolní nivy, realizací dle projektové dokumentace pro vydání územního rozhodnutí o umístění stavby, za podmínky, že stavba bude realizována a provozována tak, aby nebylo třeba zasahovat do dřevin rostoucích mimo les mimo dřeviny přímo dotčené stavbou.

13. K žádostem bylo ze strany EDU II rovněž doloženo ZS Krajské hygienické stanice Kraje Vysočina (dále jen „KHS“) ze dne 18. 12. 2020, č. j. KHSV/25439/2020/JI/HOK/Sme, kterým byl dán souhlas dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, za podmínky, že projektová dokumentace pro stavební řízení bude obsahovat aktualizovanou hlukovou studii z provozu NJZ EDU, která bude vycházet z konkrétního projektového řešení dle vybraného dodavatele a za podmínky, že projektová dokumentace pro stavební řízení bude obsahovat aktualizovanou hlukovou studii ze stavební činnosti, která bude zpracována na základě plánu organizace výstavby NJZ EDU.

14. EDU II dále doložila ZS KÚ Vysočina ze dne 26. 1. 2021, č. j. KUJI/107147/2020, ve znění opravného usnesení KÚ Vysočina ze dne 17. 2. 2021, č. j. KUJI/13409/2021, kterým byl dán souhlas k zásahu do VKP, konkrétně do vodního toku, rybníku, vodní nádrže a údolní nivy, realizací dle projektové dokumentace pro vydání územního rozhodnutí o umístění stavby, bez stanovení podmínek a dále souhlas k zásahu do krajinného rázu za podmínky, že nejméně 3 roky před zahájením stavby EDU II písemně osloví obce (jejichž území bude vizuálně přímo ovlivněno stavbou) s nabídkou možnosti provedení výsadeb dřevin ke zmírnění vizuálního vlivu stavby na intravilán sídla.

15. K žádostem doložila EDU II rovněž ZS Obecního úřad Rouchovany (dále jen „OÚ Rouchovany“) ze dne 28. 1. 2021, kterým byl dán souhlas dle zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o integrovaném záchranném systému“) z hlediska ochrany obyvatelstva.

16. Další ZS doložená k žádosti byla ZS Obecního úřad Dukovany (dále jen „OÚ Dukovany“) ze dne 16. 2. 2021, a to č. j. OUDUK-44/2021/02-ŽP (které bylo následně z důvodu písařské chyby opraveno usnesením ze dne 14. 4. 2023, č. j. OUDUK-164/2023/ŽP), č. j. OUDUK-46/2021/04-ŽP (které bylo následně z důvodu písařské chyby opraveno usnesením ze dne 14. 4. 2023, č. j. OUDUK-163/2023/ŽP), č. j. OUDUK-45/2021/03-ŽP (které bylo následně z důvodu písařské chyby opraveno usnesením ze dne 14. 4. 2023, č. j. OUDUK-165/2023/ŽP) a č. j. OUDUK-48/2021/06-ŽP, kterými byl dán souhlas ke kácení dřevin a zapojených porostů na pozemcích vymezených v těchto ZS, za podmínky, že kácení je možné pouze v případě realizace stavby a že kácení bude provedeno před zahájením stavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuální harmonogram výstavby. Dále byla těmito ZS stanovena povinnost náhradní výsadby na pozemcích vymezených v těchto ZS, a to nejpozději do 24 měsíců od realizace kácení dřevin (v případě ZS č. j. OUDUK-48/2021/06-ŽP náhradní výsadba stanovena nebyla).

17. Dále byla doložena další dvě ZS OÚ Rouchovany ze dne 29. 3. 2021, kterými byl dán souhlas ke kácení dřevin a zapojených porostů na pozemcích vymezených v těchto ZS, za podmínky, že kácení je možné pouze v případě realizace stavby a že kácení bude provedeno před zahájením stavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuální harmonogram výstavby. Dále byla těmito ZS stanovena povinnost náhradní výsadby na pozemcích vymezených v těchto ZS, a to nejpozději do 2 let od realizace kácení dřevin.

18. K žádosti EDU II dále doložila ZS MŽP ze dne 27. 4. 2021, č. j. MZP/2021/560/163, kterým byl udělen souhlas dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (dále jen „zákon o ochraně ZPF“) k trvalému i dočasnému odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) mj. za podmínky, že hranice odnětí budou pro jednotlivé etapy zřetelně vytyčeny v terénu před zahájením vlastních prací, dále za podmínky, že stavebník provede na svůj náklad skrývku kulturních vrstev půdy, která bude odvezena na centrální deponii ornice zřízenou v rámci zařízení staveniště stavby NJZ EDU a za podmínky odvodu za odnětí půdy ve výši uvedené v tomto ZS.

19. MÚ Třebíč shora uvedené žádosti EDU II usnesením ze dne 10. 6. 2021, č. j. OV 46415/21 - SPIS 7229/2021/Pec, spojil do jednoho společného územního řízení nadále vedeného pod spisovou značkou OV/7229/2021. Zahájení územního řízení bylo oznámeno veřejnou vyhláškou ze dne 29. 7. 2021, pod č. j. OV 52079/21 - SPIS 7229/2021/Pec.

20. Dne 13. 8. 2021 podal MÚ Třebíč žádost, č. j. OV 61390/21 - SPIS 7229/2021/Pec, ke KÚ Vysočina o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí do 1. 12. 2021. KÚ Vysočina žádosti vyhověl usnesením ze dne 27. 8. 2021, č. j. KUJI 71514/2021.

21. OIŽP oznámilo svoji účast v územním řízení dne 23. 8. 2021, Calla dne 24. 8. 2021, GLOBAL 2000 oznámením dojitým k MÚ Třebíč dne 31. 8. 2021.

22. Dne 1. 9. 2021 bylo vydáno ZS MŽP EIA k ověření změn č. j. MZP/2021/710/2951 (které bylo následně z důvodu zjevné chyby v psaní opraveno usnesením ze dne 16. 9. 2021, č. j. MZP/2021/710/4699), které konstatovalo, že předložené části záměru nedoznaly žádných změn, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví.

23. Žalobce ESHG podal proti zahájenému řízení námitky dne 8. 9. 2021, žalobce Děti Země dne 13. 9. 2012, Calla dne 27. 9. 2021, OIŽP dne 24. 9. 2021 a žalobce Děti Země doplnili své dosavadní námitky dne 29. 9. 2021, GLOBAL 2000 podal námitky k MÚ Třebíč dne 24. 10.

2021. Uvedené námitky jsou v podstatné míře obdobné s námitkami uplatněnými proti prvostupňovému a proti napadenému rozhodnutí.

24. Dne 22. 11. 2021 podal MÚ Třebíč opětovnou žádost, č. j. OV 92416/21 - SPIS 7229/2021/Pec, ke KÚ Vysočina o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí do 1. 6. 2022. KÚ Vysočina žádosti vyhověl usnesením ze dne 29. 11. 2021, č. j. KUJI 104969/2021. Dne 9. 5. 2022 podal MÚ Třebíč opětovnou žádost, č. j. OV 33672/22 - SPIS 7229/2021/Pec, ke KÚ Vysočina o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí do 1. 12. 2022. KÚ Vysočina žádosti vyhověl usnesením ze dne 27. 5. 2022, č. j. KUJI 46993/2022.

25. Dne 30. 6. 2022 vydal MÚ Třebíč formou veřejné vyhlášky č. j. OV 53069/22 – SPIS 7229/2021/Pec výzvu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim. K seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim vyzval MÚ Třebíč formou veřejné vyhlášky č. j. OV 86900/22 – SPIS 7229/2021/Pec ze dne 3. 11. 2022.

26. Dne 14. 11. 2022 podal MÚ Třebíč opětovnou žádost, č. j. OV 83126/22 - SPIS 7229/2021/Pec, ke KÚ Vysočina o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí do 1. 3. 2023. KÚ Vysočina žádosti vyhověl usnesením ze dne 16. 11. 2022, č. j. KUJI 97967/2022.

27. EDU II byla dne 15. 12. 2022 vyzvána k doplnění příloh žádostí o vydání rozhodnutí o umístění staveb, konkrétně žádosti o vydání ZS adresované Obecnímu úřadu Slavětice (dále jen „OÚ Slavětice“) a o zaplacení správního poplatku. EDU II zaslala požadované přílohy dne 19. 12. 2022. Dne 22. 12. 2022 vyzval MÚ Třebíč výzvou č. j. OV 104096/22 - SPIS 7229/2021/Pec, OÚ Slavětice k vydání ZS z hlediska ochrany obyvatelstva a kácení dřevin.

28. MÚ Třebíč zaslal dne 5. 1. 2023, pod č. j. OV 1101/23 – SPIS 7229/2021/Pec, podnět ke KÚ Vysočina k přezkumu ZS OÚ Rouchovany ze dne 28. 1. 2021 a dvou ZS ze dne 29. 3. 2021 z důvodu souběhu funkce starosty Rouchovan a člena dozorčí rady ČEZ. Na základě uvedeného podnětu byla ZS OÚ Rouchovany zrušena rozhodnutími KÚ Vysočina ze dne 8. 2. 2023, č. j. KUJI/16461/2023, ze dne 8. 2. 2023, č. j. KUJI/16179/2023 a ze dne 13. 2. 2023, č. j. KUJI/17638/2023. KÚ Vysočina usneseními ze dne 15. 2. 2023, č. j. KUJI 17636/2023, č. j. KUJI 19686/2023 a č. j. KUJI 19728/2023 pověřil OÚ Dukovany vydáním ZS namísto uvedených zrušených ZS OÚ Rouchovany.

29. Dne 13. 2. 2022 podal MÚ Třebíč opětovnou žádost, č. j. OV 12025/23 - SPIS 7229/2021/Pec, ke KÚ Vysočina o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí do 1. 6. 2023. KÚ Vysočina žádosti vyhověl usnesením ze dne 27. 2. 2023, č. j. KUJI 22920/2023.

30. Dne 5. 4. 2023 byla k MÚ Třebíč doručena žádost EDU II o nové posouzení podmínky náhradní výsadby stanovené v ZS OÚ Dukovany ze dne 16. 2. 2021, č. j. OUDUK-45/2021/03-ŽP.

31. Dne 16. 5. 2023 podal MÚ Třebíč opětovnou žádost, č. j. OV 43657/23 - SPIS 7229/2021/Pec, ke KÚ Vysočina o prodloužení lhůty k vydání rozhodnutí do 1. 11. 2023. KÚ Vysočina žádosti vyhověl usnesením ze dne 22. 5. 2023, č. j. KUJI 52541/2023.

32. OÚ Dukovany vydal v souladu s pověřením KÚ Vysočina ze dne 15. 2. 2023, č. j. KUJI 17636/2023, č. j. KUJI 19686/2023 a č. j. KUJI 19728/2023 ZS namísto zrušených ZS OÚ Rouchovany ze dne 28. 1. 2021 a dvou ZS ze dne 29. 3. 2021, a to ZS OÚ Dukovany ze dne 12. 6. 2023, č. j. OUDUK-221/2023/02-ŽP a č. j. OUDUK-219/2023/02-ŽP, kterými byl dán souhlas ke kácení dřevin a zapojených porostů na pozemcích vymezených v těchto ZS, za podmínky, že kácení je možné pouze v případě realizace stavby a že kácení bude

provedeno před zahájením stavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuální harmonogram výstavby. Dále byla těmito ZS stanovena povinnost náhradní výsadby na pozemcích vymezených v těchto ZS, a to nejpozději do 2 let od realizace kácení dřevin.

33. Dne 14. 6. 2023 vydal MÚ Třebíč formou veřejné vyhlášky č. j. OV 52675/23 – SPIS 7229/2021/Pec výzvu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim. K seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim vyzval MÚ Třebíč opětovně formou veřejné vyhlášky č. j. OV 56198/23 – SPIS 7229/2021/Pec ze dne 21. 6. 2023.

34. Následně došlo k předání spisu (v rozsahu 14 ks krabic) žalovanému, o čemž sepsal MÚ Třebíč protokol ze dne 10. 7. 2023, č. j. OV 60745/23 – SPIS 7229/2021/Pec, který byl odůvodněn změnou stavebního zákona, dle které je nově příslušným stavebním úřadem žalovaný.

35. Následovalo vydání prvostupňového rozhodnutí, proti kterému podali rozklad jak žalobce ESHG dne 12. 11. 2023, doplněný podáním ze dne 12. 12. 2023 a žalobce Děti Země dne 29. 11. 2023, doplněný podáním ze dne 22. 1. 2024; tak i osoba zúčastněná na řízení II) OIŽP – Občanská iniciativa pro ochranu životního prostředí, z. s., IČO: 65983092 (dále jen „OIŽP“) dne 29. 11. 2023; osoba zúčastněná na řízení III) Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, z. s., IČO: 62536761 (dále jen „Calla“) dne 29. 11. 2023, doplněný podáním ze dne 11. 1. 2024; osoba zúčastněná na řízení IV) Umweltschutzorganisation GLOBAL 2000 (dále jen „GLOBAL 2000“) dne 30. 11. 2023 a spolek Jihočeské matky, z. s., IČO: 45019703 dne 28. 11. 2023.

36. Výzvou ze dne 14. 2. 2024, č. j. MPO 19259/2024, MIPOX048ZF0W, byly podané rozklady a jejich doplnění zaslány ostatním účastníkům řízení a současně byli tito účastníci vyzváni, aby se ve lhůtě do 30 dnů ode dne doručení této výzvy vyjádřili k obsahu podaných rozkladů a jejich doplnění. Ve lhůtě stanovené k vyjádření se k podaným rozkladům vyjádřila EDU II, která považovala všechny podané rozklady za nedůvodné, což podrobně odůvodnila a žalobce ESHG, který se mj. ztotožnil se všemi podáními žalobce Děti Země a připojil se k nim.

37. V rámci rozkladového řízení zaslal žalovaný dotčeným orgánům žádosti o potvrzení nebo změnu ZS vydaných jako podklady pro prvostupňové rozhodnutí. ZS KÚ Vysočina ze dne 14. 12. 2020, č. j. KUJI/111319/2020 bylo ze strany MŽP dne 4. 6. 2024, č. j. MZP/2024/240/980 změněno tak, že se v závazné části ZS vypouští ve větě „*§ 11 odst. 2 písm. b) a c) zákona o ochraně ovzduší*“ písm. c), neboť písm. c) odkazuje na ustanovení o provedení stavby stacionárního zdroje, kdy však ZS bylo vydáno pouze k jeho umístění. Závěrem MŽP uvedlo, že po zhodnocení úrovně znečištění znečišťujícími látkami v dotčené lokalitě a předpokládaných příspěvků z navrhovaných stacionárních zdrojů lze v souladu s předloženou rozptylovou studií konstatovat, že stávající imisní situace poskytuje dostatečně velkou rezervu pro umístění navrhovaných stacionárních zdrojů tak, aby nedocházelo k překročení v současnosti platných imisních limitů.

38. ZS KÚ Vysočina ze dne 16. 12. 2020, č. j. KUJI/111315/2020 a ze dne 26. 1. 2021, č. j. KUJI/107147/2020 (ve znění opravného usnesení ze dne 17. 2. 2021, č. j. KUJI/13409/2021) byla potvrzena ZS MŽP ze dne 14. 6. 2024, č. j. MZP/2024/240/1282, ve kterém MŽP uvedlo, že podmínky navrhované Dětmi Země jsou nadbytečné.

39. ZS KHS ze dne 18. 12. 2020, č. j. KHSV/25439/2020/JI/HOK/Sme bylo potvrzeno ZS Ministerstva zdravotnictví (dále jen „MZ“) ze dne 5. 6. 2024, pod č. j. MZDR/12819/2024-8/OVZ. MZ v tomto ZS uvedlo, že požadavky uvedené v námitkách žalobce Děti Země jsou nedůvodné a předčasné. Konkrétní návrh protihlukových opatření je v kompetenci EDU II a následně bude ve formě protihlukové studie posouzen KHS.

40. ZS MŽP ze dne 27. 4. 2021, č. j. MZP/2021/560/163 bylo potvrzeno ZS ministra MŽP dne 25. 7. 2024, č. j. MZP/2024/290/718, ve kterém ministr MŽP vyhodnotil námitky Dětí Země jako nedůvodné, neboť v nich uvedené požadavky jsou žadateli stanoveny přímo v § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ochraně ZPF.

41. Dále potvrdil KÚ Vysočina dne 19. 8. 2024, pod č. j. KUJI/75583/2024, č. j. KUJI/75585/2024 (ve znění opravného usnesení ze dne 21. 10. 2024, č. j. KUJI/94147/2024), č. j. KUJI/75586/2024 (ve znění opravného usnesení ze dne 21. 10. 2024, č. j. KUJI/94147/2024), č. j. KUJI/75588/2024 (ve znění opravného usnesení ze dne 21. 10. 2024, č. j. KUJI/94147/2024) a č. j. KUJI/75582/2024 a dne 30. 8. 2024, pod č. j. KUJI/79742/2024, ZS OÚ Dukovany, vydaná ve věci kácení dřevin a zapojených porostů.

42. Dne 31. 10. 2024 vydal ministr formou veřejné vyhlášky č. j. MPO 98831/24/01100 výzvu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim.

43. Žalobce Děti Země se obrátil na ministra dne 1. 11. 2024 s žádostí o zaslání nových podkladů ve věci a s dotazem ohledně rozhodného okamžiku pro běh lhůt. Dne 6. 11. 2024 bylo žalobci Děti Země sděleno, že rozhodným okamžikem pro počátek běhu lhůt je doručení rozhodnutí do datové schránky, neboť je žalobci Děti Země, jako osobě, která podala rozklad, doručováno individuálně prostřednictvím datové schránky.

44. Následovalo vydání napadeného rozhodnutí, jak je shora uvedeno.

III. Napadené rozhodnutí

45. V napadeném rozhodnutí ministr shrnul, že řízení bylo zahájeno na základě žádostí o vydání územního rozhodnutí o umístění staveb tvořících záměr NJZ EDU a žádostí o vydání rozhodnutí o ochranném pásmu pro některé z těchto staveb podaných u MÚ Třebíč, odboru výstavby (v rámci kterých bylo požádáno i o povolení kácení dřevin pro některé z těchto staveb). Tyto žádosti byly spojeny do jednoho společného územního řízení podle § 140 odst. 1 správního řádu. MÚ Třebíč následně oznámil zahájení územního řízení coby řízení navazujícího na proces EIA a současně seznámil účastníky řízení mj. s tím, že uvedené stavby jsou stavby související s energetickou infrastrukturou, resp. výrobna elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více ve smyslu § 1 odst. 1 ve spojení s § 1 odst. 4, resp. § 1 odst. 4 písm. b) liniového zákona. Poté, co byly definitivně shromážděny všechny podklady, MÚ Třebíč, odbor výstavby, vydal dne 21. 6. 2023 (poslední) výzvu k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí ve věci ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu.

46. V průběhu řízení došlo zákonem č. 152/2023 Sb. k novelizaci stavebního zákona tak, že s účinností ode dne 1. 7. 2023 přešla působnost k vedení a dokončení územního řízení na žalovaného, jakožto nově příslušný stavební úřad pro vedení nadepsaného řízení dle § 16 odst. 4 stavebního zákona, ve znění účinném od 1. 7. 2023. O této skutečnosti byli účastníci řízení informováni ve výzvě k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádření se k nim ze dne 21. 6. 2023 s tím, že lhůta pro případné vyjádření účastníků řízení byla stanovena v délce 45 dnů s přihlédnutím k lhůtám stanovovaným v předcházejícím průběhu

řízení, rozsahu shromážděných podkladů, povaze předmětné stavby a skutečnosti, že správní spis nebyl v době od 1. 7. 2023 do 16. 7. 2023 fyzicky k dispozici k nahlížení z důvodu jeho přesunu z MÚ Třebíč do sídla žalovaného.

47. Po převzetí správního spisu k územnímu řízení od MÚ Třebíč se žalovaný seznámil s jeho obsahem a ověřil úplnost žádostí a podkladů pro vydání rozhodnutí, které shledal za dostatečné, aniž by bylo potřeba je dále doplňovat. Žalovaný přezkoumal předložené žádosti a v prvostupňovém rozhodnutí shledal, že navržené stavby jsou v souladu se všemi zákonnými požadavky a aspekty a jsou přípustné i z pohledu ochrany zájmů vlastníků dotčených nemovitostí, zájmu na ochraně životního prostředí a dalších zájmů vyplývajících ze zvláštních právních předpisů chráněných dotčenými orgány a dalšími subjekty. Žalovaný následně detailně popsal postup při stanovení podmínek územního rozhodnutí, stanovení ochranných pásem a rozhodování o kácení dřevin. Žalovaný se rovněž detailně vypořádal se všemi námitkami, připomínkami a vyjádřeními účastníků řízení, které shledal nedůvodnými.

48. Po přezkoumání prvostupňového rozhodnutí a řízení, jež mu předcházelo, ministr dospěl k závěru, že prvostupňové rozhodnutí je úplné, přezkoumatelné a řádně odůvodněné. V prvostupňovém rozhodnutí, stejně jako v řízení, které mu předcházelo, ministr neshledal ani žádné vady, které by způsobovaly jeho nezákonnost, a to ani po podrobném přezkoumání jednotlivých rozkladových námitek. Soud pro stručnost a přehlednost shrnuje níže pouze ty z rozkladových námitek uplatněných žalobcem ESHG a žalobcem Děti Země, které jsou relevantní pro posouzení vznesených námitek žalobních.

49. Žalobce ESHG uplatnil námitky proti prvostupňovému rozhodnutí v rozkladu ze dne 12. 11. 2023, v doplnění rozkladu ze dne 12. 12. 2023 a v podání ze dne 14. 3. 2024.

50. *První rozkladovou námitkou* žalobce ESHG namítal nesprávnost posouzení jeho námitek ohledně absence soukromoprávního titulu EDU II k pozemku parc. č. 143/75 v k. ú. Lipňany u Skryjí (dále jen „pozemek 143/75“) a pozemku parc. č. 206 v k. ú. Heřmanice u Rouchovan (dále jen „pozemek 206“) ze strany žalovaného. Ve vztahu k pozemku 143/75 žalobce ESHG uvedl, že žalovaný pouze hypoteticky předpokládal možnost budoucího vyvlastnění, aniž by se zabýval otázkou, zda jsou či mohou být splněny zákonné podmínky pro vyvlastnění dle čl. 11 odst. 4 Usnesení č. 2/1993 Sb., předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdější předpisů (dále jen „Listina“) a § 3, § 4, § 24 a § 25 zákona č. 184/2006 Sb., zákona o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (dále jen „zákon o vyvlastnění“), jako je náhrada, proporcionalita, subsidiarita a zda je vůbec možné záměr realizovat ve stanovených lhůtách. Žalobce ESHG uvedl, že žalovaný měl učinit kvalifikovaný úsudek o předběžné otázce, zda je pro konkrétní stavbu dán vyvlastňovací titul, což však neučinil, neboť dokumentace neobsahuje přesné vymezení jednotlivých staveb a jejich umístění v území, jak je běžné v územních řízeních. Dále žalobce ESHG namítal, že žalovaný přistupuje k účastníkům řízení nerovně, když po EDU II nepožadoval doložení právního důvodu pro zásah do vlastnického práva, ačkoliv by tak činilo v případě jiného vlastníka. Argument žalovaného o potřebě „uceleného areálu“ nelze podle žalobce ESHG akceptovat, neboť i stávající areál Jaderné elektrárny Dukovany obsahuje nemovitosti ve vlastnictví třetích osob. Žalobce ESHG dále poukázal na absenci nové přístupové komunikace k pozemku 143/75 v případě, že nebude vyvlastněn. V doplnění rozkladu žalobce ESHG rozvedl i otázku výskytu pozemků třetích osob ve

stávajícím areálu Jaderné elektrárny Dukovany, včetně případů duplicitního vlastnictví, a poukázal na skutečnost, že se v areálu běžně pohybují osoby, které nejsou zaměstnanci provozovatele (exkurze apod.). Deklaroval ochotu respektovat bezpečnostní opatření v případě, že jeho pozemek bude součástí areálu NJZ EDU, avšak upozornil, že v případě výstavby pouze jednoho bloku NJZ EDU jeho pozemek 143/75 zjevně součástí areálu nebude.

51. Žalobce ESHG dále namítal, ve vztahu k pozemku 206, že žalovaný neuvedl, že stávající způsob přístupu k tomuto pozemku 206 již nebude možný, neboť účelové komunikace navržené EDU II budou veřejnosti nepřístupné a umístěné v oploceném areálu staveniště. Toto řešení je podle žalobce ESHG pouze částečné, nebylo s ním projednáno ani ujednáno, a omezuje jeho vlastnická práva neurčitým způsobem. Žalobce ESHG dále uvedl, že pozemek 206 bude nově vystaven vyšší hlukové a prašné zátěži, což spolu s omezením přístupu může vést k nemožnosti jeho dalšího zemědělského využití. V důsledku toho by žalobci ESHG mohla vzniknout majetková újma a mohl by být vystaven situaci, kdy nebude schopen plnit zákonnou povinnost ochrany ZPF dle § 3 odst. 4 zákona ochraně ZPF.

52. Ministr v napadeném rozhodnutí k *první rozkladové námitce* žalobce ESHG uvedl, že žalovaný v prvostupňovém řízení konstatoval, že se pozemek 143/75 nachází v prostoru určeném pro výstavbu stavby „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany“, na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2017, č. j. 6 As 231/2016-40 a na znění § 184a odst. 3 stavebního zákona, podle něhož se souhlas vlastníka pozemku nevyžaduje, pokud je účel vyvlastnění stanoven zákonem. Ministr zdůraznil, že stavební úřad v územním řízení pouze zkoumá, zda je obecně dána možnost pozemek vyvlastnit, nikoliv zda jsou splněny konkrétní podmínky vyvlastnění, což je předmětem samostatného vyvlastňovacího řízení.

53. Dále ministr zopakoval, že záměr NJZ EDU představuje stavbu výrobny elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více, s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy, ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) bodu 18. zákona č. 458/2000 Sb., energetický zákon (dále jen „energetický zákon“), a zároveň je povolovaný záměr součástí elektrizační soustavy ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) bodu 4. energetického zákona. Povolovaný záměr je zřizován a provozován ve veřejném zájmu ve smyslu § 2 odst. 2 písm. a) bodu 18 energetického zákona, je stavbou energetické infrastruktury ve smyslu § 1 odst. 4 zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury (dále jen „liniový zákon“), a zároveň je vybranou stavbou energetické infrastruktury ve smyslu ustanovení § 1 odst. 4 písm. b) liniového zákona.

54. Ministerstvo následně zdůraznilo, že pro zřízení a provozování povolovaného záměru anebo pro zřízení a provozování staveb souvisejících lze na základě § 3 odst. 2 energetického zákona odejmout nebo omezit vlastnické právo k pozemku nebo ke stavbě podle jiného právního předpisu, a že tedy pro tuto stavbu je účel vyvlastnění stanoven zákonem, a EDU II proto dle § 184a odst. 3 stavebního zákona nebyla povinna v rámci územního řízení předložit souhlas žalobce ESHG s touto stavbou. Ministr následně poukázal na odůvodnění žalovaného, že v případě staveb jaderného zařízení se postupuje podle § 79 odst. 1 stavebního zákona, kdy se areál vymezuje jako stavební pozemek jako celek, a jednotlivé stavby se umisťují až při povolení staveb. K tvrzení žalobce ESHG o absenci přístupové komunikace k pozemku 143/75 ministr uvedl, že tento pozemek se nachází přímo na výstavbové ploše a

je nezbytný pro realizaci záměru. Zároveň konstatoval, že k tomuto pozemku nevede ani nyní žádná přístupová komunikace.

55. Ve vztahu k pozemku 206 ministr uvedl, že tento pozemek je dle dokumentace označen jako „BEZ ZÁBORŮ“. Přístup k němu je zajištěn z veřejně přístupné komunikace přes síť účelových komunikací, které budou procházet oplocením zařízení staveniště, přičemž součástí oplocení budou brány či závory umožňující průjezd. Řešení bude dále upřesněno v rámci vyššího stupně projektové dokumentace. Ministr dále s odkazem na prvostupňové rozhodnutí konstatoval, že v současnosti není k pozemku zajištěn přímý přístup, který je možný pouze přes okolní zemědělské pozemky. Navržené řešení tak představuje zlepšení, neboť umožní přístup ze dvou stran. Tento závěr je podpořen i ZS MŽP ze dne 27. 4. 2021, č. j. MZP/2021/560/163, které stanoví povinnost vybudovat náhradní přístup v případě znepřístupnění zemědělských pozemků.

56. K námitce týkající se zvýšené hlukové a prašné zátěže bylo konstatováno, že NJZ EDU byl z hlediska těchto vlivů posouzen v procesu EIA, včetně pozemků v bezprostředním okolí. ZS MŽP EIA stanovilo konkrétní podmínky pro minimalizaci těchto vlivů, které byly převzaty do podmínek prvostupňového rozhodnutí. Mezi nimi je např. povinnost aplikovat preventivní opatření k omezení prašnosti, využívat stroje s nižší hlučností, omezit provoz hlučných zařízení a rozdělit práce do kratších časových úseků. Ministr rovněž konstatoval, že tuto námitku mohla žalobce ESHG uplatnit již v řízení před prvostupňovým orgánem, ale neučinila tak.

57. *Druhou rozkladovou námitkou* žalobce ESHG namítal, že žalovaný nebyl věcně příslušným orgánem k vydání prvostupňového rozhodnutí. K novelizaci § 16 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“), došlo zákonem č. 152/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění zákona č. 195/2022 Sb., a některé další související zákony (dále jen „zákon č. 152/2023 Sb.“) až po zahájení řízení, věcná příslušnost žalovaného však nebyla dána v době jeho zahájení. Dle § 132 správního řádu se věcná a místní příslušnost správního orgánu určuje ve vztahu k době zahájení řízení a následně trvá, i kdyby v průběhu řízení došlo ke změně okolností rozhodných pro určení věcné a místní příslušnosti. Ačkoliv zákon č. 152/2023 Sb. obsahuje přechodné ustanovení v čl. XXXIII (dle kterého platí, že *„[ř]ízení a jiné postupy zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí a práva a povinnosti s nimi související se posoudí podle právních předpisů účinných ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona*“), žalobce ESHG byl přesvědčen, že toto ustanovení nezakládá právo a povinnost žalovaného o žádostech EDU II jednat a rozhodnout, neboť hovoří pouze o postupu již příslušných správních orgánů. Článek XXXIII zákona č. 152/2023 Sb. nelze teleologicky a současně ústavně konformně vyložit jiným způsobem než tak, že se dotýká pouze postupů, ke kterým v rámci konkrétního řízení dochází, nikoliv již určení orgánu, který řízení po účinnosti novelizace převezme. Jedním z práv účastníků řízení vůči správnímu orgánu je nepochybně i právo na tzv. zákonného soudce ve smyslu článku 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, které se uplatní kromě řízeních soudních i ve správních řízeních. Z tohoto důvodu není možné v průběhu řízení přenést rozhodování na správní orgán jiného stupně věcné příslušnosti bez explicitního zákonného zmocnění a věcně příslušným orgánem k vydání prvostupňového rozhodnutí byl dle žalobce ESHG MÚ Třebíč.

58. Ke *druhé rozkladové námitce* žalobce ESHG ministr uvedl, že příslušnost žalovaného k vydání prvostupňového rozhodnutí byla založena § 16 odst. 4 stavebního zákona, a to v jeho

novelizovaném znění zákonem č. 152/2023 Sb., čl. XXX. Zákon č. 152/2023 Sb. současně v čl. XXXI uvádí v rámci přechodných ustanovení ke změnám stavebního zákona, že *„[ř]ízení a jiné postupy zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí stavební úřad, který se stal příslušným k vedení řízení nebo provedení postupu v dané věci podle tohoto zákona*.“ Je nepochybné, že příslušnost k vedení územního řízení a vydání prvostupňového rozhodnutí přešla s účinností od 1. 7. 2023 na žalovaného. Žalobcem ESHG odkazované přechodné ustanovení v čl. XXXIII zákona č. 152/2023 Sb., obsahuje přechodná ustanovení k novele liniového zákona, není proto na určení příslušnosti žalovaného k vydání prvostupňového rozhodnutí vůbec aplikovatelné.

59. Ve *třetí rozkladové námitce* žalobce ESHG vznesl námitku podjatosti ministra průmyslu a obchodu a s tím související námitku systémové podjatosti všech úředních osob jemu podřízených včetně úředních osob případně jmenovaných do rozkladové komise v této věci.

60. Ke *třetí rozkladové námitce* žalobce ESHG ministr uvedl, že námitky systémové podjatosti ministerstva, resp. ministra průmyslu a obchodu, byly vypořádány usnesením ministra průmyslu a obchodu ze dne 21. 3. 2024, č.j. MPO 21216/24/31500/01000 (Rozhodnutí o nepodjatosti), jež bylo potvrzeno rozhodnutím ministra průmyslu a obchodu ze dne 26. 9. 2024, č.j. MPO 89493/24/11200/01000 (Rozkladové rozhodnutí o nepodjatosti). Ministr zdůraznil, že systémovou podjatost nelze dovozovat z mediálních výstupů a vyjádření ani z koncepčních dokumentů celostátního významu, neboť pouze dokládají celostátní význam záměru NJZ EDU, avšak netýkají se povolovacích procesů pro tento záměr a nevyplývá z nich ani politický či osobní zájem ministra na realizaci tohoto záměru a výsledků povolovacích procesů. Překročení kritické míry rizika systémové podjatosti nevyplývá ani z rámcové smlouvy o spolupráci při výstavbě NJZ EDU a První prováděcí smlouvy o spolupráci při výstavbě NJZ EDU. Obdobný typ smluv o spolupráci je u obdobných projektů zcela běžný a neobsahují nic, co by mohlo způsobovat pochybnosti ohledně zákonnosti a nezávislosti vedení povolovacích procesů.

61. K překročení kritické míry systémové podjatosti nedochází ani v důsledku členství ministra ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů v ČR (Stálý výbor). Jedná se o meziresortní koordinační a poradní orgán vlády, jehož členy jsou zástupci všech dotčených ministerstev a celé řady dalších subjektů. Výstupy tohoto orgánu mají pouze poradní a doporučující charakter. Existence obdobných koordinačních a poradních orgánů je zcela běžná v celé řadě odvětví. V případě vyslovení podjatosti ministra průmyslu a obchodu a celého ministerstva by nadto neexistoval jiný správní orgán způsobilý danou věc rozhodnout.

62. S ohledem na dané závěry ani podřízenost Z. F., L. H. ministrovi ani představitelům ministerstva (P. T., R. N., T. E.) nelze považovat za důvod zakládající pochybnost o jejich nepodjatosti.

63. Obdobně již byly posouzeny skutečnosti namítané vůči R. N., který není členem žádného orgánu EDU II a jediný konkrétní namítaný důvod podjatosti spočívá v jeho členství ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů v ČR. Jak plyne z Rozhodnutí o nepodjatosti, tuto skutečnost nelze považovat za důvod překročení kritické míry rizika systémové podjatosti. R. N., T. E. ani P. T. se na vydání napadeného rozhodnutí v důsledku organizačního uspořádání žalovaného nepodíleli a neměli na něj žádný vliv. Spis byl sice předán R. N., ale až dva měsíce po vydání prvostupňového rozhodnutí, a to v souvislosti

s organizačními změnami a pouze dočasně, do jeho přidělení novým úředním osobám. R. N. v řízení nečinil žádné úkony.

64. Pokud jde o Z. F., ta dle svého vyjádření na Městském úřadě v Hrotovicích nepracuje řadu let a její vztahu se zaměstnanci EDU II byly čistě na pracovní úrovni, většina z nich již zde ani nepracuje. Námitky proto ministr nevyhodnotil jako důvodné, žalobce ESHG neuvedl nic, co by věrohodnost tvrzení Z. F. jakkoli zpochybňovalo. Pokud jde o členství v Pracovní skupině pro vyvlastnění a Pracovní skupině pro energetickou infrastrukturu, Z. F. uvedla, že úkolem těchto pracovních skupin byla především příprava různých podkladů pro rozbory a analýzy dané problematiky. Výstupy pak byly pouze pracovním podkladem, který nebyl pro gestory příslušných právních předpisů ani pro vládu či Parlament ČR závazný. Žalobce ESHG neuváděl, jak konkrétně by členství v daných pracovních skupinách či spolupůsobení v rámci procesu přípravy legislativy mělo zpochybnit nestrannost paní Z. F. právě ve vztahu k záměru NJZ EDU či účastníkům řízení nebo jejich zástupcům. Zároveň odkázal na vyjádření EDU II, že Z. F. ani L. H. nepůsobí a nikdy nepůsobily ve společnostech spadajících do skupiny ČEZ a nemají s nimi žádný vztah, který by zakládal důvodné pochybnosti o jejich nepodjatosti. Ani existence První prováděcí smlouvy o spolupráci při výstavbě NJZ EDU není důvodem podjatosti, ve správním spise neplyne ani žádná další skutečnost, která by k takovému závěru vedla.

65. Žalobce ESHG ve *čtvrté rozkladové námitce* konstatoval, že se ve svém vyjádření ze dne 14. 3. 2024 ztotožnil se všemi „námitkami, požadavky, žádostmi, návrhy, podněty atd.“ obsaženými v rozkladu žalobce Děti Země ze dne 29. 11. 2023 a jeho doplnění ze dne 22. 1. 2024. Žalobce ESHG uvedl, že tímto doplnil vlastní rozklad ze dne 12. 11. 2023 a jeho doplnění ze dne 12. 12. 2023 o všechny námitky, požadavky, žádosti, návrhy, podněty atd. obsažené v rozkladu žalobce Děti Země ze dne 29. 11. 2023 a 22. 1. 2024.

66. Ke *čtvrté rozkladové námitce* žalobce ESHG ministr poznamenal, že žalobce ESHG ve svém vyjádření ze dne 14. 3. 2024 pouze obecně přisvědčil námitkám žalobce Děti Země proti závazným stanoviskům, aniž by sám uvedl konkrétní důvody nezákonnosti těchto stanovisek. Napadená závazná stanoviska byla v souladu s § 149 odst. 7 správního řádu přezkoumána nadřízenými správními orgány, které je potvrdily. Výjimkou byla pouze technická oprava písařských chyb v ZS KÚ Vysočina, provedená Ministerstvem životního prostředí dne 24. 6. 2024, která neměla vliv na zákonnost ani obsah prvostupňového rozhodnutí. Ministerstvo dále zdůraznilo, že námitka žalobce ESHG byla uplatněna opožděně a bez konkrétní argumentace, přičemž ztotožnění se s námitkami žalobce Děti Země bylo pouze z „procesní opatrnosti“. Dle ministra není zřejmé, jak by namítané skutečnosti mohly zasáhnout do práv žalobce ESHG, protože většina námitek se týká staveb bez vlivu na jeho pozemky.

67. Ministr se v odůvodnění napadeného rozhodnutí dále vypořádával s *pátou rozkladovou námitkou*, kterou žalobce ESHG vymezil tak, že v územním řízení byla porušena zásada bezprostřednosti správního řízení, volného hodnocení důkazů a neúplnosti důkazního materiálu.

68. Žalobce ESHG své rozkladové námitky porušení zásady bezprostřednosti a přímosti správního řízení vyvozoval a koncipoval v souvislosti s námitkami věcné nepříslušnosti žalovaného k vedení územního řízení a vydání rozhodnutí. Žalobce ESHG namítal, že žalovaný poté, co si uzurpoval vedení územního řízení, upustil od místního šetření s prohlášením, že je mu situace v místě dotčeném stavebním záměrem dobře známa. Tím

porušil ustanovení § 52 správního řádu, podle kterého je správní orgán povinnen provést důkazy potřebné ke zjištění stavu věci a zbavil tak žalobce ESHG a účastníky řízení možnosti místní šetření navrhnout nebo jej zpochybnit či napadnout. Žalobce ESHG rovněž vyjádřil pochybnost o tom, že by žalovanému byla místní situace dobře známa, když územní řízení nevedl ani do něj od začátku oficiálně nezasahoval, a zda toto vysvětlení nesvědčí o tom, že žalovaný do projednávané záležitosti od počátku neoficiálními cestami intervenoval. Žalobce ESHG nastínil, že tak mohl žalovaný činit tím, že vyvíjel tlaky na MÚ Třebíč, což by vedlo k pochybnostem o nepodjatosti žalovaného nebo k tomu, že bez dalšího přijal skutková zjištění MÚ Třebíč, aniž by je sám hodnotil. To by bylo v rozporu se zásadou bezprostřednosti a přímosti správního řízení a zásadou volného hodnocení důkazů. Žalobce ESHG uvedl, že i pokud se jedná o skutečnosti známé správním orgánům z jejich úřední činnosti, mají povinnost v odůvodnění rozhodnutí náležitě vyložit, odkud se o nich dozvěděly

69. Ministr stran této námitky odkázal na stranu 198 prvostupňového rozhodnutí, kde žalovaný uvedl, že jsou mu místní poměry dobře známy z jeho úřední činnosti jako speciálního stavebního úřadu a podle § 16 odst. 2 písm. d) stavebního zákona poukázal na vydané územní plány obcí Dukovany, Rouchovany a Slavětice. Proto žalovaný neshledal důvody pro nařízení ústního jednání. Toto odůvodnění označil ministr za věcně správné, přezkoumatelné a dostatečné.

70. K namítanému porušení § 52 správního řádu ministr uvedl, že žalovaný se po převzetí správního spisu k řízení seznámil s jeho obsahem a ověřil úplnost žádosti a podkladů pro vydání prvostupňového rozhodnutí, které shledal dostatečnými. Na tomto závěru žalovaný setrval i po přezkumu žádosti podle § 90 stavebního zákona (str. 210 prvostupňového rozhodnutí). Ministr upozornil, že žalobce ESHG provedení místního šetření nikdy nenavrhl, a to ani v rámci reakce na poslední výzvu k seznámení se s poklady pro vydání prvostupňového rozhodnutí ze dne 21. 6. 2023. Ministr uvedl, že nerozumí tomu, jak by se namítaný procesní postup žalovaného měl přímo dotýkat práv žalobce ESHG. Postup žalovaného byl podle ministra souladný s ustanovením § 52 správního řádu.

71. K procesu dokazování žalobce ESHG v návrhu na doplnění dokazování a přerušení řízení ze dne 27. 11. 2024 namítal, že důkazní materiál není úplný, neboť v něm absentuje První prováděcí smlouva o spolupráci při výstavbě nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany v České republice (dále také jen „První prováděcí smlouva“), kterou má být prokázána, mimo jiné, systémová podjatost úředních osob, a to navzdory tomu, že ministerstvo i ministr s touto smlouvou pracovali ve svých rozhodnutích o námitkách podjatosti vznesených žalobcem ESHG, a to bez opory v existenci této smlouvy ve správním spisu. Žalobce ESHG uvedl, že i pokud se jedná o skutečnosti známé správním orgánům z jejich úřední činnosti, mají povinnost v odůvodnění rozhodnutí náležitě vyložit, odkud se o nich dozvěděly. Žalobce ESHG dne 27. 11. 2024 žalovanému doručil návrh na přerušení řízení a na doplnění správního spisu o První prováděcí smlouvu. Jelikož má První prováděcí smlouva obsahovat i finanční prostředky a termíny k dosažení předmětného cíle, včetně ujednání o veřejné podpoře projektu státem, prokazuje to podle žalobce ESHG zájem státu zastoupeného konkrétními osobami z ministerstva na realizaci projektu. Za stát je oprávněn jednat v rámci První prováděcí smlouvy s cílem získání územního rozhodnutí pro projekt Dukovany a i ve věcech veřejné podpory pan T. E. a v otázkách souvisejících s bezpečnostními zájmy státu pan R. N., členové Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů.

72. Žalobce ESHG uvedl, že by První prováděcí smlouvu založil do správního spisu sám, avšak se jejího poskytnutí domáhá soudní cestou v řízení vedeném před Městským soudem v Praze pod sp. zn. 14 A 44/2024, ve kterém má soud řešit i otázku, zda smlouva obsahuje obchodní tajemství. První prováděcí smlouva má podle žalobce ESHG obsahovat práva a povinnosti směřující k cíli získat územní rozhodnutí a stavební povolení. Podle žalobce ESHG je První prováděcí smlouva důkazem o nadkritické míře systémového rizika podjatosti příslušných úředníků ministerstva včetně L. H. a Z. F. v územním řízení.

73. Ministr k námitkám neúplnosti spisu a absence První prováděcí smlouvy v napadeném rozhodnutí uvedl, že není vůbec zřejmé, proč by První prováděcí smlouva měla být v plném neanonymizovaném znění založena do správního spisu, resp. že žalobce ESHG neuvedl, jaké konkrétní skutečnosti by měly z ní a jejích příloh vyplývat. Podle ministra je z citací žalobce ESHG zřejmé, že má První prováděcí smlouvu k dispozici, navíc je smlouva v registru smluv, tedy je veřejně přístupná. Vysvětlil, že uvedená námitka se ani netýká tohoto řízení, když žalobce ESHG význam smlouvy navrhované k dokazování vztahuje toliko k rozhodnutí ministra o námitkách podjatosti ze dne 21. 3. 2024, proti kterému žalobce ESHG již brojil dne 5. 4. 2024 rozkladem s argumentací, kterou nyní v návrhu na doplnění dokazování toliko opakuje, přičemž neuvádí žádné nové skutečnosti. V době, kdy ministr rozhodoval o rozkladu proti Rozhodnutí o nepodjatosti, citoval ze smluv, které mu byly známé z jeho úřední činnosti, neboť žalovaný uzavíral smlouvu jako jedna ze smluvních stran. Tento rozklad ministr zamítnul rozhodnutím ze dne 26. 9. 2024 s odůvodněním, že obsah První prováděcí smlouvy pouze dokládá význam záměru pro stát, avšak nemá žádnou souvislost s vedením povolovacích procesů pro tento záměr a nezakládá důvod překročení kritické míry systémového rizika podjatosti ministerstva.

74. Tento závěr je podle ministra plně aplikovatelný i ve vztahu k L. H. a Z. F. jako úředním osobám, o jejichž (ne)podjatosti bylo rovněž rozhodováno v územním řízení. Obsah První prováděcí smlouvy tedy podle ministra nezakládá pochybnosti o podjatosti těchto úředních osob, a proto ministr návrh žalobce ESHG na doplnění správního spisu o uvedenou smlouvu považoval za nerelevantní.

75. Žalobce ESHG navrhl provést jako důkazy rovněž všechny zápisy, protokoly či záznamy (včetně příloh) pořízené z pravidelných jednání zástupců smluvních stran První prováděcí smlouvy o veškerých záležitostech s ní souvisejících (dále jen „další důkazy“). Ty měly podpořit jeho nesouhlasné stanovisko k závěru ministra, že by se P. T., T. E. a R. N. nikterak nepodíleli na územním řízení, přičemž žalobce ESHG poukázal na to, že R. N. v období od 29. 12. 2023 do 12. 2. 2024 (45 dnů) osobně pracoval se správním spisem.

76. Ministr setrval na svém závěru, že P. T., T. E. ani R. N. se na vydání prvostupňového rozhodnutí nikterak nepodíleli, přičemž L. H. a Z. F. jim v rámci své činnosti při přípravě prvostupňového rozhodnutí nebyly nijak podřízeny, když působnost stavebního úřadu v prvním stupni byla svěřena Z. F. jakožto ředitelce odboru stavebního úřadu, a to přímo ministrem v jeho přímé podřízenosti. S ohledem na to označil ministr i návrh žalobce ESHG na provedení dalších důkazů týkajících se členství T. E. a R. N. ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů v ČR jako nedůvodný, když tyto dokumenty nemohou mít na otázku podjatosti L. H. a Z. F. žádný vliv.

77. Žalobce Děti Země uplatnil námitky proti prvostupňovému rozhodnutí v rozkladu ze dne 29. 11. 2023 a v doplnění rozkladu ze dne 22. 1. 2024.

78. V *rozkladové námitce týkající se Plánu monitoringu* žalobce Děti Země nesouhlasil s tím, že prvostupňové rozhodnutí neuložilo žadateli EDU II jím navrhovanou podmínku týkající se předložení Plánu monitoringu stavu všech složek životního prostředí v dotčeném území, ani s tím, jak žalovaný tento postup v prvostupňovém rozhodnutí odůvodnil.

79. Ministr se touto rozkladovou námitkou zabýval na straně 20 až 22 napadeného rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí zejména vyplynulo, že žalobce Děti Země uplatnil tento požadavek již v námitkách v územním řízení. Žalovaný je však neshledal opodstatněnými, jak vyplývá ze strany 262 až 263 prvostupňového rozhodnutí. Dle žalovaného má být ochrana životního prostředí při výstavbě, ochrana okolí staveništ a požadavky na související asanace, demolice, kácení dřevin dle přílohy č. 12 vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, nezbytnou součástí projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení (konkrétně v kapitole B. 8 Zásady organizace výstavby Souhrnné technické zprávy). Obsahem PDS má být rovněž i popis vlivů stavby na životní prostředí a jeho ochrana. Uvedené řeší také nová vyhláška č. 131/2024 Sb., o dokumentaci staveb. Žalovaný též poukázal na závazné stanovisko EIA a jeho podmínky č. 32, 33, 34 a 37, které byly převzaty do podmínek 2.32, 2.33, 2.34 a 2.37 výroku č. I.-XI. prvostupňového rozhodnutí. Na tuto skutečnost odkazoval i KÚ Vysočina, odbor životního prostředí a zemědělství, ve svých závazných stanoviscích a sděleních k jednotlivým etapám z pohledu ochrany přírody.

80. Ministr poukázal na detailní odůvodnění na stranách 262 až 263 prvostupňového rozhodnutí a měl za jednoznačné, že ochrana životního prostředí a jeho monitoring budou dostatečně zabezpečeny podmínkami územního rozhodnutí a požadavky dle aplikovatelných právních předpisů, aniž by bylo nezbytné stanovovat další podmínky, včetně žalobcem Děti Země požadovaného Plánu monitoringu. Sám ministr k této rozkladové námitce zdůraznil, že jsou podmínky DOS, uvedené v závazných stanoviscích, pro žalovaného, resp. výrokovou část jeho rozhodnutí, v souladu s § 149 správního řádu závazné a žalovaný je zcela správně převzal do podmínek územního rozhodnutí v plném rozsahu bez ohledu na to, že se celá řada z nich může týkat i navazující fáze řízení o povolení stavby. Je na stavebním úřadu, aby posoudil důvodnost námitek žalobce Děti Země a buď je promítl do svého rozhodnutí či vysvětlil, proč je nepovažuje za opodstatněné a nevyhověl jim.

81. Ministr přisvědčil stanovisku žalovaného, že není účelné zatěžovat územní rozhodnutí dalšími podmínkami, které směřují do dalších projektových fází (když se přitom nejedná o podmínky vyplývající ze závazných stanovisek, které je žalovaný povinen dle § 149 správního řádu převzít v plném rozsahu).

82. Ministr dále poukázal na vyjádření žadatele EDU II, dle kterého žalobce Děti Země neuvádí žádné odborné argumenty na podporu svého požadavku, nevysvětluje konkrétní účel a smysl, resp. potřebnost Plánu monitoringu z pohledu chráněných veřejných zájmů (vyjma obecné floskule o zájmu veřejnosti).

83. Dle ministra tak není ani zřejmé, jaký konkrétní cíl by měl Plán monitoringu sledovat a co by mělo být jeho obsahem. Uzavřel, že je prvostupňové rozhodnutí žalovaného přesvědčivé a není důvodu se od něj jakkoli odklánět. Namítaný požadavek žalobce Děti Země tak shledal neopodstatněným.

84. V *rozkladové námitce týkající se závazného stanoviska KÚ Vysočina dle ZOPK pro stavbu „Odvod srážkových vod z NJZ EDU Lipňanským potokem vč. jejich retence“* žalobce Děti Země požadoval přezkum správnosti a zákonnosti závazného stanoviska KÚ Vysočina, odboru

životního prostředí a zemědělství, č. j. KUJI 111315/2020 OZPZ 2268/2020 ze dne 16. 12. 2020 (*v rozkladu žalobce Děti Země zjevně chybně uvedeno č. j. KUJI 111315/2020*) a navrhoval doplnit do ZS a prvostupňového rozhodnutí následující podmínky: „2) Na dotčených pozemcích VKP nebudou povoleny žádné účelové komunikace, trasy pro staveništní dopravu a ani parkovací plochy pro stavební stroje a dopravní prostředky; 3) Záměr bude realizován tak, aby na pozemcích VKP nedocházelo ke znečištění půdy a vody nebezpečnými látkami; 4) Pozemky VKP, včetně koryt vodních toků, dotčené stavbou budou po dokončení stavebních prací a do zprovoznění záměru uvedeny do původního či přírodě blízkého stavu; 5) Koryta vodních toků budou mít přírodní charakter, přičemž jen v doložených a odůvodněných případech, odsouhlasených orgány ochrany přírody, lze připustit zpevnění kamenným záhozem a jen výjimečně rovnaninou bez vyplnění spárů betonem či jiným typem zpevnění.“

85. Žalobce Děti Země se domníval, že uložené požadavky nejsou ke zmírnění zásahu do VKP věcně i procesně důsledné, proto žádal, aby v rámci přezkumu došlo ke změně jeho výroku dle uvedených návrhů, čímž bude zaručeno, že zásahy do VKP budou skutečně přiměřené, jednoznačně kontrolovatelné a zajistí důsledné zmírnění škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochranu VKP.

86. Ministr se k této rozkladové námitce vyjádřil na straně 22 až 26 napadeného rozhodnutí, kdy zejména uvedl, že předložil napadené závazné stanovisko dle § 149 odst. 7 správního řádu k přezkoumání nadřízenému správnímu orgánu Kraje Vysočina, jímž je Ministerstvo životního prostředí, spolu s vybranými relevantními podklady.

87. MŽP napadené závazné stanovisko potvrdilo rozhodnutím ze dne 14. 6. 2024, č. j. MZP/2024/240/1282, kde vytklo podstatu stavby, jíž je zkapacitnění a zpevnění koryta Lipňanského potoka. Navržené podmínky žalobce Děti Země považovalo MŽP za nadbytečné s tím, že samotné stavební objekty jsou již projektovány tak, aby po jejich dokončení respektovaly zájmy ochrany přírody. Poukázalo na to, že jestliže již v samotném záměru úpravy potoka je z provozních důvodů nutné zvýšení jeho průtočné kapacity, pak se nelze vyhnout úpravám (kamenná rovnanina uložená do štěrkového lože, opevnění koryta kamennou rovnaninou nebo kamenným záhozem). V úvahu je třeba rovněž vzít, že tyto úpravy zabrání do budoucna aktuálně probíhajícímu nežádoucímu zahlubování koryta. Jediná podmínka stanovená v závazném stanovisku KÚ Vysočina směřuje k tomu, aby logickou funkci dřevin tvrdého luhu, jež musejí být pokáceny z důvodu nutnosti zvětšení průtočné kapacity potoka, převzala zeleň rostoucí na svazích nad údolím.

88. MŽP rovněž zdůraznilo nutnost vzít v úvahu to, že další objekty stavby mají na funkci VKP přímo či nepřímo pozitivní vliv (tůně, zídka), případně jsou vůči VKP indiferentní (zemní hrázka).

89. MŽP zdůraznilo, že již samotná projekční příprava jednotlivých staveb probíhala s ohledem na konkrétní situaci a zřejmé zájmy ochrany přírody. Paušální doplňování podmínek identického obsahu navrhované žalobcem Děti Země do všech napadených závazných stanovisek není z odborného hlediska nutné. K tomu MŽP upozornilo na odlišnou povahu jednotlivých staveb a paušálnost navrhovaných požadavků, jejichž stanovení pro všechny takové stavby by bylo zcela formalistické. Případnou modifikaci podmínek tak neshledalo.

90. MŽP považovalo napadené závazné stanovisko za dostatečně srozumitelné, odborně fundované a dostatečně chránící zájmy ochrany přírody nikoli izolovaně, ale i jinými

dokumenty týkajícími se předmětné problematiky např. ZS EIA, dalšími odbornými podklady a nálezovými databázemi.

91. MŽP mělo za zjevné, že orgán ochrany přírody přistupoval k posouzení s vědomím, že jde o celostátní prioritu i s mezinárodními dopady, přičemž současně dospělo k závěru, že vlivy této stavby na zájmy ochrany přírody nejsou významné.

92. Žalobcem Děti Země požadované podmínky shledalo MŽP neopodstatněné či nadbytečné i s přihlédnutím k tomu, že jejich obsah je vlastně již splněn tím, že jsou obsaženy v projektové dokumentaci a povinnost neznečišťovat půdu je natolik obecná, že je návrh žalobce Děti Země vyloženě formalistický. Nadto je tato povinnost upravena i právními předpisy. Proto je nadbytečné ji zakotvovat do jednotlivých závazných stanovisek.

93. Podmínka č. 2 by dle MŽP znemožnila realizaci jednotlivých staveb, které je třeba uskutečnit přímo na plochách VKP. Dotčení chráněných zájmů přírody a životního prostředí je dle MŽP přijatelné, a dokonce marginální ve srovnání s intenzitou veřejného zájmu na realizaci NJZ EDU.

94. Ministr k tomu doplnil závěry vyplývající z přezkoumávaného ZS KÚ Vysočina. KÚ Vysočina v něm uvedl, že provedením stavby budou dotčeny VKP vodní tok, vodní nádrž a údolní niva a vyjádřil se blíže k nutnosti zkapacitnění koryta Lipňanského potoka tak, že přestože tyto úpravy mají zásadní vliv na VKP tok a údolní niva, neexistuje stavební jiné řešení, a proto souhlasné stanovisko vydal. Koryto musí být zkapacitněno a návrh jeho úprav se blíží, pokud možno korytu přírodě blízkému. Tedy úpravy přispějí ke stabilizaci koryta. KÚ Vysočina vzal přitom v závazném stanovisku v úvahu, že zkapacitnění koryta bude mít negativní vliv na údolní nivu, která je v této části úzká, nepříliš vyvinutá. Z hlediska hydrogeologického nepůjde ale o zásah zásadní, projeví se zde stabilizace toku, a to spíše pozitivně. Biologická funkce údolní nivy bude ovlivněna zásadně negativně vykácením dřevin mající charakter tvrdého luhu. Jedná se o vzácný ekologicko-krajinný segment v jinak silně pozměněné a zemědělsky intenzivně obhospodařované krajině. Proto je třeba, aby ekologické funkce pokácených dřevin trvale převzal zbytek této zeleně rostoucí na svazích nad údolím.

95. Ve výroku napadeného závazného stanoviska tak byla KÚ Vysočina uložena podmínka do tohoto prostoru nezasahovat. Další podmínky za potřebné nepovažoval. K uvedené stavbě bylo též vydáno rozhodnutí KÚ Vysočina Odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 13. 7. 2020, č. j. KUJI 65622/2020, o povolení výjimky dle § 56 ZOPK, kterým byly stanoveny kompenzační podmínky sloužící též ke zvýšení stability VKP a které byly rovněž zohledněny v dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí.

96. Dále ministr poukázal na judikaturu NSS, která se obdobně formulovanými požadavky žalobce Děti Země v nedávné minulosti zabývala, a citoval z ní.

97. Pro úplnost ministr zdůraznil k první požadované podmínce týkající se nepovolení žádných účelových komunikací, tras pro stanovištní dopravu a parkovacích ploch na dotčených pozemcích VKP (podmínka č. 2), že z dokumentace pro územní rozhodnutí vyplývá, že tato stavba bude realizována na daných VKP a jejich úpravy nelze z logiky věci realizovat bez používání stavebních strojů a dopravních prostředků. V tomto směru považoval ministr požadavek žalobce Děti Země za absurdní.

98. K podmínce č. 3 ministr uvedl, že tato zcela zřejmě míří do pozdějších fází projektové přípravy stavby, je předčasná a není potřeba se jí zabývat v územním řízení.

99. Daný požadavek žalobce Děti Země považoval ministr za účelový i proto, že se stejný žalobce v rámci jiných svých rozkladových námitek snaží odstranit právě ty podmínky, které se netýkají umístění nebo povolení stavby, ale až její realizace či užívání.

100. K podmínce č. 4 nad rámec uvedeného ministr odkázal na § 86 odst. 1 ZOPK, který obsahuje mechanismy k odstranění následku jakýchkoli případných neoprávněných (nepovolených) zásahů, včetně povinnosti zajistit navrácení do původního stavu.

101. Ministr tak shledal požadavky žalobce Děti Země uplatněné v dané části rozkladu za neopodstatněné.

102. V *rozkladové námitce týkající se závazného stanoviska KÚ Vysočina dle ZOPK pro stavbu „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení "Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany""* žalobce Děti Země požadoval přezkum správnosti a zákonnosti závazného stanoviska KÚ Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství, č. j. KUJI 107147/2020 OZPZ 2268/2020 ze dne 26. 1. 2021 (*v rozkladu žalobce Děti Země zjevně chybně uvedeno č. j. KUJI 107147/2020*), ve znění usnesení č. j. KUJI 13409/2021 OZPZ 2268/2020 ze dne 17. 2. 2021 (*v rozkladu žalobce Děti Země zjevně chybně uvedeno č. j. KUJI 13409/2021*), a navrhoval doplnit do ZS a prvostupňového rozhodnutí následující podmínky: „1) Na dotčených pozemcích VKP nebudou povoleny žádné účelové komunikace, trasy pro staveništní dopravu a ani parkovací plochy pro stavební stroje a dopravní prostředky; 2) Záměr bude realizován tak, aby na pozemcích VKP nedocházelo ke znečištění půdy a vody nebezpečnými látkami; 3) Pozemky VKP, včetně koryt vodních toků, dotčené stavbou budou po dokončení stavebních prací a do zprovoznění záměru uvedeny do původního či přírodě blízkého stavu; 4) Koryta vodních toků budou mít přírodní charakter, přičemž jen v doložených a odůvodněných případech, odsouhlasených orgány ochrany přírody, lze připustit zpevnění kamenným záhozem a jen výjimečně rovnaninou bez vyplnění spárů betonem či jiným typem zpevnění."

103. Žalobce Děti Země se domníval, že uložené požadavky nejsou ke zmírnění zásahu do VKP věcně i procesně důsledné, proto žádal, aby v rámci přezkumu došlo ke změně jeho výroku dle uvedených návrhů, čímž bude zaručeno, že zásahy do VKP budou skutečně přiměřené, jednoznačně kontrolovatelné a zajistí důsledné zmírnění škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochranu VKP.

104. Dále žalobce Děti Země navrhoval změnit nebo zrušit v závazném stanovisku a prvostupňovém rozhodnutí následující podmínku: „Nejméně 3 roky před zahájením stavby žadatel písemně osloví obce (jejichž území bude vizuálně přímo ovlivněno stavbou) s nabídkou možnosti provedení výsadeb dřevin ke zmírnění vizuálního vlivu stavby na intravilán sídla. Ve lhůtě stanovené žadatelem v nabídce, se obec k nabídce vyjádří. Pozemky k provedení výsadeb a následnou péči o výsadby zajistí obec. (Obec ve vyjádření zohlední výši uložené kompenzace žadateli aktem podle ust. § 8 zákona o ochraně přírody, pokud byla uplatněna.) Jedná se o tyto obce: Myslibořice, Dolní Vilémovice, Klučov, Zárubice, Odunec, Račice, Hrotovice, Dalešice, Třebenice, Valeč, Slavětice, Dukovany, Rouchovany, Litovany, Přešovice, Šemíkovice, Radkovice, Udeřice, Bačice, Krhov, Sudice, Březník, Mohelno, Lhánice, Kralice nad Oslavou, Kladeruby nad Oslavou, Hartvíkovice a Studenec."

105. Žalobce Děti Země se domníval, že takto uložený požadavek nedává smysl a měl by být výrazně přepracovaný nebo spíše zrušen, jelikož nevychází z § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu a z účelu § 12 odst. 2 ZOPK k umístění záměru.

106. Z obsahu spisového materiálu a odůvodnění napadeného rozhodnutí (na straně 38 až 42) k tomu vyplynulo, že ministr respektoval požadavek žalobce Děti Země a svou zákonnou povinnost, a předložil dle § 149 odst. 7 správního řádu závazné stanovisko Kraje Vysočina jeho nadřízenému správnímu orgánu Ministerstvu životního prostředí, které potvrzujícím závazným stanoviskem (ze dne 14. 6. 2024 č. j. MZP/2024/240/1282) všechny návrhy a náměty žalobce Děti Země na uložení nových podmínek či změnu podmínek již uložených zamítl jako nadbytečné.

107. Ministr v odůvodnění napadeného rozhodnutí zejména poukázal na posouzení přezkumného závazného stanoviska MŽP, v němž toto ministerstvo uvážilo, že bylo napadené závazné stanovisko KÚ Vysočina vydáno jako souhlasné dle § 4 odst. 2 ZOPK k zásahu do VKP vodní tok, rybník, vodní nádrž a údolní niva, a to bez podmínek, a dále, že bylo vydáno jako souhlasné dle § 12 odst. 2 ZOPK z hlediska vlivu na krajinný ráz s 1 podmínkou. MŽP zohlednilo i opravu přezkoumávaného závazného stanoviska v názvu stavby a shledalo ji bez vlivu na jeho věcnou správnost a zákonnost. Při přezkumu MŽP vyšlo ze závěrů napadeného závazného stanoviska, které shrnulo hlavní stavební objekty souboru staveb a konstatovalo, že již samotná projekční příprava jednotlivých staveb probíhala s ohledem na konkrétní situaci a zřejmé zájmy ochrany přírody. Paušální doplňování podmínek identického obsahu navrhované žalobcem Děti Země proto MŽP nepovažovalo z odborného hlediska za nutné. K tomu upozornilo na odlišnou povahu jednotlivých staveb a konstatovalo, že žalobcem Děti Země navrhované podmínky jsou neopodstatněné či nadbytečné i s přihlédnutím k obsahu navrhovaných podmínek, který je vlastně již splněn tím, že jsou obsaženy v projektové dokumentaci. MŽP poukázalo rovněž na posouzení napadeného závazného stanoviska KÚ Vysočina, které se danou stavbou a její povahou podrobně zabývalo, a jemuž MŽP neshledalo důvodu cokoli vytknout.

108. Ministr k tomu doplnil vlastní závěry napadeného ZS KÚ Vysočina, z nichž zejména vyplynulo, že se na ploše plánované stavby nenacházejí žádné VKP a provedením souboru staveb dojde pouze k nepřímému dotčení, a to VKP vázaných na vodní prostředí. Za zásadní stavby ovlivňující krajinný ráz byla označena chladící věž (věže) a všechny ostatní stavby, které budou vzhledem k proporcím vůči chladící věži už z místa zřetelné viditelnosti z pohledu změny krajinného rázu zanedbatelné. S výjimkou vyhlídek nad NPR Mohelská hadcová step nebude stavba určujícím vizuálně působícím prvkem, ale bude zabírat vždy jen určitou část pohledové výseče, takže pozorovatel i v těchto exponovaných místech nebude s pohledem na stavbu konfrontován bez toho, že by se na stavbu zvlášť zaměřil. Přestože dle KÚ Vysočina bude absentovat aspekt harmonického měřítka a harmonického vztahu stavby k ostatním objektům v krajině, tento nezpůsobuje protiprávnost i s přihlédnutím k relativně dlouhodobému předpokladu kontinuity s již pozměněným krajinným rázem (a to po dobu koexistence se stávající elektrárnou) a dále k možnosti vizuální kompenzace. Závazné stanovisko KÚ Vysočina proto stanovilo podmínku k takové kompenzaci s cílem řešit odclonění zelení, které může být efektivní, přičemž záleží na vůli obyvatel vyjmenovaných obcí a konkrétních možnostech (pozemky pro výsadby, terénní úpravy apod.).

109. ZS KÚ Vysočina přihlédlo i k tomu, že u naprosté většiny dotčených sídel bude stavba viditelná jen z malé části intravilánu, především v místech postupného rozvoje těchto sídel (jádra vsí jsou téměř výhradně umístěna ve sníženinách, mělkých údolích apod.). Nadto tato podmínka koresponduje s podmínkou č. 31 závazného stanoviska EIA ohledně kontaktu s okolními obcemi a veřejností.

110. Ministr poukázal rovněž na judikaturu NSS, která se obdobně formulovanými požadavky navrhovanými stejným žalobcem zabývala a neshledala je opodstatněnými. Ve světle nyní umisťované stavby, resp. souboru staveb dle předmětu této námitky, se jevil ministrovi požadavek žalobce Děti Země nedůvodný tím spíše, že uvedená stavba zasahuje do VKP po pouze nepřímo, kdy na ploše plánované stavby areálu jaderného zařízení se žádné VKP nenacházejí.

111. Pro úplnost k první žalobcem Děti Země požadované podmínce ministr konstatoval, že dle dokumentace pro vydání územního rozhodnutí se nepředpokládá zřizování účelových komunikací, tras pro staveništní dopravu ani parkovací plochy pro stavební stroje a dopravní prostředky na VKP. Ani stavební činnost není plánována v blízkosti VKP tak, že by stavební práce v rámci této stavby neměly vést ke změnám pozemku VKP, včetně koryt vodních toků.

112. Druhá žalobcem Děti Země požadovaná podmínka dle ministra zcela zřejmě míří do pozdějších fází projektové přípravy stavby, je proto předčasná a není třeba se jí zabývat v územním řízení, kde se posuzuje dle § 79 odst. 1 stavebního zákona areál jaderného zařízení jako celek, pročež se stanovuje skladba, druh a účel staveb a rámcové podmínky pro jejich umístění v maximálních nebo minimálních prostorových parametrech a napojení na dopravní a technickou infastrukturu. Ministr zdůraznil účelovost daných požadavků žalobce Děti Země, které se promítly i v jiných rozkladových námitkách, jak na to upozorňovala i EDU II ve svém vyjádření.

113. Ke třetí žalobcem Děti Země požadované podmínce ministr odkázal na § 86 odst. 1 ZOPK, který obsahuje mechanismy odstranění následků jakýchkoliv neoprávněných (nepovolených) zásahů, včetně povinnosti zajistit navrácení do původního stavu.

114. Závěrem ministr uvedl, že žalobce Děti Země ignoruje charakteristiku předmětné stavby (souboru staveb), která nebude realizována v prostoru VKP a nemělo by jí ani docházet ke změnám VKP, které by bylo třeba následně uvádět do původního stavu. K tomu poukázal příkladmo na třetí a čtvrtý požadavek žalobce Děti Země týkající se úpravy koryta vodního toku.

115. K požadavku žalobce Děti Země na změnu nebo zrušení podmínky závazného stanoviska KÚ Vysočina týkající se povinnosti písemně oslovit vybrané obce s nabídkou možnosti provedení výsadby dřevin nejméně tři roky před zahájením realizace ministr nad rámec uvedeného doplnil, že i tento požadavek zcela zřejmě míří do pozdější fází projektové přípravy stavby, je předčasný a není třeba se jím zabývat v územním rozhodnutí dle § 79 odst. 1 stavebního zákona. Konstatoval, že podmínky č. 9, č. 10 a č. 31 závazného stanoviska EIA, na které odkazovalo závazné stanovisko KÚ Vysočina, byly v plném rozsahu převzaty do podmínek č 2.9, č. 2.10 a č. 2.31 výroku II. prvostupňového rozhodnutí.

116. V *rozkladové námitce týkající se závazného stanoviska OÚ Dukovany dle ZOPK pro stavbu „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení "Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany"*" žalobce Děti Země požadoval přezkum správnosti a zákonnosti závazného stanoviska OÚ Dukovany č. j. OUDUK-221/2023/02-ŽP ze dne 12. 6. 2023, neboť se domníval, že obsah závazného stanoviska nelze považovat za přezkoumatelný a požadavky uložené k vydání povolení o kácení mimolesních dřevin a k uložení náhradní výsadby za způsobenou ekologickou újmu (dále jen „povolení kácení dřevin") nejsou věcně i procesně správně a v souladu se zákonem. Žalobce Děti Země žádal, aby v rámci přezkumu došlo k jeho zrušení,

příp. k jeho změně dle níže uvedených návrhů, čímž mělo být zaručeno, že nové povolení i s přiměřenou náhradní výsadbou bude vydáno skutečně dle požadavků § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 ZOPK a na základě všech podkladů o doložení materiální pravdy ve smyslu § 3 ve vztahu k § 2 odst. 4 správního řádu (které v napadeném závazném stanovisku chybějí) a uložené požadavky budou skutečně odpovídat závažnosti tohoto zásahu a budou jednoznačně kontrolovatelné.

117. Žalobce Děti Země navrhoval změnit podmínku č. 1 napadeného ZS (která zní: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby.“) tak, aby zněla následovně: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze po získání pravomocného stavebního povolení a v případě realizace výše uvedené stavby.“ Žalobce Děti Země dále navrhoval změnit podmínku č. 2 napadeného ZS (která zní: „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby.“) tak, aby zněla následovně (a to ve 2 alternativách): i) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku.“ nebo ii) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku. Ve výjimečném a řádně zdůvodněném případě je možné kácet ve vegetačním období, což musí předem odsouhlasit ObÚ ekologický dozor, který bude kácení osobně přítomen a bude jeho průběh písemně a fotograficky dokumentovat, přičemž bude doloženo, že na daných dřevinách nehnízdí žádní ptáci.“ Pokud ministr dojde k závěru, že lze kácet kdykoliv během roku, tak je vhodné, aby původní text požadavku byl doplněn o kontrolní mechanismy (alternativa 2), které by bylo možné doložit a ověřit si je. Žalobce Děti Země dále navrhoval doplnit do ZS následující podmínku: „4) V případě vážného poškození nově vysazené dřeviny či po jejím úhynu je nutné obratem vysadit stejný druh dřeviny a pečovat o ni.“ Žalobce Děti Země konečně navrhoval zrušit napadené ZS z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti.

118. Z obsahu spisového materiálu a odůvodnění napadeného rozhodnutí (na straně 182 až 188) vyplynulo, že i v tomto rozsahu ministr dostál své zákonné povinnosti a předložil napadené ZS OÚ Dukovany postupem podle § 149 odst. 7 správního řádu k přezkumu nadřízenému správnímu orgánu Krajskému úřadu Kraje Vysočina. KÚ Vysočina rozkladem napadené závazné stanovisko OÚ Dukovany přezkoumal a jako zákonné a správné je potvrdil rozhodnutím ze dne 19. 8. 2024 č. j. KUJI/75583/2024 OŽPRZ/1450/2024.

119. V rozhodnutí o přezkumu KÚ Vysočina zejména uvedl, že OÚ Dukovany posoudil skutkový stav správně, kolize dřevin se stavbou je doložena v projektové dokumentaci a individuální popis dotčených dřevin je součástí úplné žádosti. K problematice náhradní výsadby KÚ Vysočina konstatoval, že její parametry jsou stanoveny, kvantita je dostatečná, druhové složení zcela odpovídá poměrům jižního Třebíčska a následná péče je stručně popsána a stanovena v nejdelším možném rozsahu. Takovou náhradní výsadbu považoval KÚ Vysočina za dostatečnou. Dle tohoto úřadu napadené ZS odpovídá požadavkům § 8 odst. 1 a § 9 ZOPK, kdy závažný důvod pro povolení kácení dřevin je dán převažujícím veřejným zájmem na stavbě nad obecnou ochrano to konkrétně posuzovaných dřevin. Podmínky napadeného ZS proto shledal dostatečné k ochraně dřevin i pro případ nerealizace stavby s tím, že pokud bude záměr realizován, stane se tak na základě právně účinných individuálních právních aktů.

120. Podmínku případného kácení dřevin v době vegetačního klidu neshledal KÚ Vysočina problematickou z hlediska ochrany dřevin, nýbrž z pohledu dalších zájmů chráněných dle ZOPK, které však leží mimo obsah povolení ke kácení dřevin.

121. K požadavku žalobce Děti Země na doplnění povinnosti nahradit ty nově vysázené dřeviny, u nichž doje k jejich poškození, uvedl, že pokud by náhradní výsadba vzala za své následkem nedostatečné péče, je bez dalšího povinností žadatele výsadbu nahradit. Současně je třeba též spoléhat na dozorové pravomoci orgánu ochrany přírody. Pokud by se tak stalo z objektivních příčin, nelze zákonně náhradu výsadby po žadateli požadovat.

122. Dle stanoviska ministra jsou závěry KÚ Vysočina logické a konzistentní s tím, co OÚ Dukovany v přezkoumávaném ZS uvedl, a kde blíže popsal a rozvedl své úvahy a důvody pro jeho vydání a stanovení jednotlivých podmínek. Ministr poukázal na stranu 5 napadeného závazného stanoviska OÚ Dukovany, z níž vyplývá, že OÚ Dukovany zohlednil i námitky žalobce Děti Země uplatněné v průběhu prvostupňového řízení k problematice kácení dřevin, přičemž se tyto do značné míry opakují i v jejich rozkladu. Žalobce Děti Země však tuto skutečnost a podrobné odůvodnění napadeného ZS, včetně vypořádání svých námitek, zcela přehlíží.

123. Ministr dále poukázal na postup OÚ Dukovany při vydání napadeného ZS, kdy je současně zřejmé, že OÚ Dukovany vycházel z formálně správných a úplných žádostí o vydání závazných stanovisek ke kácení dřevin, obsahujících dendrologická posouzení, doplněná o poznatky z místního šetření. Dle ministra je z odůvodnění závazného stanoviska OÚ Dukovany rovněž patrno, že při svém posouzení zohlednil i dendrologické průzkumy dané lokality, s nimiž se seznámil ze své úřední činnosti při přípravě vyjádření ze dne 14. 4. 2023 k námitkám účastníků řízení k dané problematice. OÚ Dukovany také ověřil, že údaje obsažené v dendrologickém posouzení přiloženém k žádosti, odpovídají údajům obsaženým v dendrologických průzkumech, a to i co do rozsahu kácení, které shledal dokonce nižší, než jaký byl uvažován v dendrologických průzkumech. Charakter hodnocení byl pro přehlednost údajů přizpůsoben grafickému zpracování-mapovým listům, kdy pro každý mapový list byla zpracována tabulka s vyhodnocením funkčního a estetického významu. Správnost posouzení ze strany OÚ Dukovany ostatně potvrdil KÚ Vysočina. Námitku nepřezkoumatelnosti závazného stanoviska a postupu OÚ Dukovany při jeho vydání tak ministr neshledal opodstatněnou.

124. Nad rámec toho, co uvedl KÚ Vysočina k podmínkám obsaženým v napadeném ZS, ministr doplnil, že je podmínka č. 1 formulována dostatečným, jednoznačným a vymahatelným způsobem tak, že zajišťuje, aby ke kácení nedošlo zbytečně a bylo provedeno jen v případě realizace stavby. Její formulace doslovně odpovídá formulaci ve vzorovém závazném stanovisku dle přílohy č. 3 metodické instrukce MŽP z dubna 2022, platné v době vydání napadeného závazného stanoviska, a obdobně i přílohy č. 2 předchozí metodické instrukce MŽP z ledna 2020.

125. Podmínka č. 2 napadeného ZS dle ministra odpovídá požadavkům dle ZOPK a § 5 prováděcí vyhlášky č. 189/2013 Sb., kdy na dané ustanovení odkazuje i metodická instrukce odboru obecné ochrany přírody a krajiny a odboru legislativního MŽP k aplikaci § 8 a § 9 ZOPK, zveřejněná ve věstníku MŽP.

126. Podle stanoviska ministra ze správního spisu ani z námitek žalobce Děti Země přitom nevyplývají žádné skutečnosti, které by z pohledu ochrany dřevin vyvolávaly potřebu dobu

kácení více omezovat nad rámec požadovaný citovanými právními předpisy, jak vyplývá i ze závěru přezkumného závazného stanoviska KÚ Vysočina.

127. Ministr dále poukázal na odůvodnění na str. 5 napadeného závazného stanoviska a jeho cíle, tedy zajistit, aby kácení proběhlo vzhledem k harmonogramu výstavby v takovém období, které bude z hlediska ochrany dřevin co nejvhodnější a umožní jeho co nejšetrnější provedení.

128. Požadavek žalobce Děti Země na podmíněnost možnosti kácení v rámci vegetačního období přítomností a odsouhlasením ekologického dozoru se tak podle ministra jeví jako bezpředmětný. Kontrolní mechanismy a dohled nad průběhem kácení je dostatečně zajištěn již na základě podmínky č. 2.32 výroku II. prvostupňového rozhodnutí, která je převzata ze závazného stanoviska EIA, a z této podmínky ministr citoval.

129. Ministr posoudil požadavky žalobce Děti Země jako nedůvodné a nadbytečné, neboť vyplývají z právních předpisů nebo jsou již částečně obsaženy v podmínkách prvostupňového rozhodnutí. Konstatoval, že podmínky a způsob náhradní výsadby je podrobně popsán v napadeném závazném stanovisku, a při jehož vydání bylo postupováno v souladu s metodikou AOPK ČR k oceňování dřevin rostoucích mimo les. Pro lokalitu Rouchovany byla ekologická újma způsobená kácením dřevin v rámci všech staveb zahrnutých do prvostupňového rozhodnutí souhrnně vyčíslena dle této metodiky na částku 4 018 148 Kč, kdy hodnota uložené náhradní výsadby byla vyčíslena na částku 4 062 600 Kč. Ekologická újma v lokalitě Rouchovany je tak kompenzována zcela dostatečným a adekvátním způsobem, jak ostatně výslovně potvrdil i KÚ Vysočina v rámci přezkumu napadeného závazného stanoviska. Žalobce Děti Země výpočet ekologické újmy a s tím spojený i rozsah náhradní výsadby zpochybňoval na základě zcela obecných tvrzení, založených na vlastních, avšak ničím nepodložených odhadech, jejichž relevanci a tvrzenou odbornost ničím nedoložil. Zcela přitom ignoroval podrobné zdůvodnění výpočtu ekologické újmy a rozsahu náhradní výsadby popsané v samotném napadeném závazném stanovisku a v něm odkazovaných podkladech. Taková obecná a nekonkrétní tvrzení dle ministra nemohou relevantně zpochybnit odborně a důkazně podloženou úvahu, která byla OÚ Dukovany provedena v souladu s požadavky dostupných metodických dokumentů k této problematice a podrobným a přezkoumatelným způsobem popsána.

130. Povinnost náhradní výsadby byla OÚ Dukovany dále doplněna i podmínkou zakotvující povinnost následné péče o vysázené dřeviny v maximální možné délce 5 let. Žalobce Děti Země požaduje tuto podmínku doplnit o povinnost opětovné výsadby v případě vážného poškození či úhynu dřevin. Možnost stanovení takové podmínky však není předpokládána ani právními předpisy, ani metodickými dokumenty MŽP AOPK. Takový potup se jeví jako logický mimo jiné i s ohledem na skutečnost, že cílem následné péče je riziko poškození či úhynu minimalizovat. Pokud by k němu přesto i přes prováděnou péči došlo, např. z objektivních příčin mimo vliv žadatele, nelze mu tuto skutečnost přičítat k tíži. Jak přiléhavě upozornil i KÚ Vysočina v přezkumném závazném stanovisku.

131. V *rozkladové námitce týkající se závazného stanoviska OÚ Dukovany dle ZOPK pro stavbu „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení "Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany"*" žalobce Děti Země požadoval přezkum správnosti a zákonnosti závazného stanoviska OÚ Dukovany č. j. OUDUK-46/2021/04-ŽP ze dne 16. 2. 2021, ve znění usnesení č. j. OUDUK-163/2023/ŽP ze dne 14. 4. 2023 (*v rozkladu žalobce Děti Země zjevně chybně uvedeno pouze č. j. OUDUK-46/2021/04-ŽP ze dne 16. 2. 2021*), neboť se domníval, že obsah závazného

stanoviska nelze považovat za přezkoumatelný a požadavky uložené k vydání povolení o kácení mimolesních dřevin a k uložení náhradní výsadby za způsobenou ekologickou újmu nejsou věcně i procesně správně a v souladu se zákonem. Žalobce Děti Země žádal, aby v rámci přezkumu došlo k jeho zrušení, příp. k jeho změně dle níže uvedených návrhů, čímž mělo být zaručeno, že nové povolení i s přiměřenou náhradní výsadbou bude vydáno skutečně dle požadavků § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 ZOPK a na základě všech podkladů o doložení materiální pravdy ve smyslu § 3 ve vztahu k § 2 odst. 4 správního řádu (které v napadeném závazném stanovisku chybějí) a uložené požadavky budou skutečně odpovídat závažnosti tohoto zásahu a budou jednoznačně kontrolovatelné.

132. Žalobce Děti Země navrhoval změnit podmínku č. 1 napadeného ZS (která zní: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby.“) tak, aby zněla následovně: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze po získání pravomocného stavebního povolení a v případě realizace výše uvedené stavby.“ Žalobce Děti Země dále navrhoval změnit podmínku č. 2 napadeného ZS (která zní: „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby.“) tak, aby zněla následovně (a to ve 2 alternativách): i) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku.“ nebo ii) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku. Ve výjimečném a řádně zdůvodněném případě je možné kácet ve vegetačním období, což musí předem odsouhlasit ObÚ ekologický dozor, který bude kácení osobně přítomen a bude jeho průběh písemně a fotograficky dokumentovat, přičemž bude doloženo, že na daných dřevinách nehnízdí žádní ptáci.“ Dle žalobce Děti Země je požadavek č. 2 uložený v napadeném ZS nutné upřesnit, neboť za stávající situace lze kácet de facto kdykoliv i bez jeho uložení, tzn. záviselo by jen na libovůli žadatele, kdy by zahájil kácení, aniž by byl zřejmý nějaký konkrétní důvod. Žalobce Děti Země současně uvedl, že napadené ZS dle jeho názoru neobsahuje řádné odůvodnění, proč byly uložené požadavky v předloženém znění uloženy, takže byl uložen mj. absurdní požadavek, že lze kácet reálně kdykoliv bez toho, proč je tento požadavek takto uložen, když Věstník MŽP doporučuje kácet jen v mimovegetačním období. Žalobce Děti Země dále navrhl doplnit do ZS následující podmínku: „4) V případě vážného poškození nově vysazené dřeviny či po jejím úhynu je nutné obratem vysadit stejný druh dřeviny a pečovat o ni.“ Žalobce Děti Země konečně navrhl zrušit napadené ZS z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti.

133. Z obsahu spisového materiálu a odůvodnění napadeného rozhodnutí (na straně 189 až 195) vyplynulo, že i v tomto případě ministr předložil dané závazné stanovisko postupem podle § 149 odst. 7 správního řádu nadřízenému správnímu orgánu KÚ Vysočina spolu se všemi relevantními podklady, včetně vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení ze dne 14. 4. 2023.

134. KÚ Vysočina v přezkumném závazném stanovisku ze dne 19. 8. 2024, č. j. KUJI/75585/2024 OŽPZ/1452/2024, ve znění jeho doplnění ze dne 21. 10. 2024, č. j. KUJI/94147/2024 OŽPZ/1966/2024, napadené závazné stanovisko OÚ Dukovany jako zákonné a správné potvrdil. Dospěl totiž k závěru, že OÚ Dukovany posoudil skutkový stav správně, neboť kolize dřevin se stavbou je doložena v projektové dokumentaci a individuální popis dotčených dřevin je součástí úplné žádosti. KÚ Vysočina pojednal o charakteru daných dřevin a místě, kde se nachází s tím, že jejich kácení představuje výrazný zásah do zeleně z hlediska jejich plochy, nikoli však dendrologické kvality. K problematice náhradní

výsadby tuto shledal za kvantitativně dostatečnou, druhové složení odpovídající poměrům jižního Třebíčska, následnou péči řádně popsanou a stanovenou v nejdelším možném rozsahu. K uvedenému závěru dospěl KÚ Vysočina v kontextu dalších závazných stanovisek OÚ Dukovany ve vztahu k dalším stavbám záměru NJZ EDU II.

135. KÚ Vysočina dále poukázal na to, že kvantita náhradní výsadby nemůže být výsledkem prostého výpočtu ekologické újmy za pokácené dřeviny, neboť je třeba brát v potaz účelnost výsadeb v daném území, celkový stav a perspektivu zeleně v tomto území. Konstatoval, že kvantitativně je stav zeleně v obci Dukovany ve srovnání s jinými obcemi jižního Třebíčska nadprůměrný, náhradní výsadbou dojde k zaplnění a zmenšení již tak nedostatečných ploch pro výsadbu zeleně.

136. Dle KÚ Vysočina napadené ZS odpovídá § 8 odst. 1 a § 9 ZOPK. Závažný důvod pro povolení kácení je dán převažujícím veřejným zájmem na stavbě nad obecnou ochranou konkrétně posuzovaných dřevin. Podmínky napadeného ZS shledal dostatečnými i pro případ nerealizace stavby.

137. KÚ Vysočina se vyjádřil i k podmínce případného kácení dřevin v době vegetačního klidu, kterou nepovažoval za problematickou z hlediska ochrany dřevin, nýbrž z pohledu dalších zájmů chráněných dle ZOPK, jež však leží mimo obsah povolení ke kácení dřevin.

138. KÚ Vysočina zaujal stanovisko také k požadavku žalobce Děti Země na doplnění povinnosti nahradit ty nově vysázené dřeviny, u nichž dojde k jejich poškození, a konstatoval, že pokud by náhradní výsadba vzala za své následkem nedostatečné péče, je bez dalšího povinností žadatele výsadbu nahradit. Pokud by se tak stalo z objektivních příčin, nelze zákonně náhradu výsadby po žadateli požadovat.

139. Dle ministra jsou závěry KÚ Vysočina_logické a konzistentní s tím, co bylo uvedeno v závazném stanovisku OÚ Dukovany, i v jeho vyjádření k námitkám účastníků řízení, kde blíže popsal a rozvedl své úvahy a důvody pro vydání vybraných závazných stanovisek, a které se také stalo podkladem pro vydání prvostupňového a žalobou napadeného rozhodnutí v reakci na námitky žalobce Děti Země uplatněné v průběhu řízení.

140. Ministr konstatoval, že se rozkladové námitky žalobce Děti Země proti prvostupňovému rozhodnutí do značné míry opakují, přičemž jejich vypořádání ve vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení a v rozhodnutí žalovaného tento žalobce zcela přehlíží.

141. K obsahu samotného závazného stanoviska OÚ Dukovany ministr zejména uvedl, že je zde zachycen postup vedoucí k jeho vydání, kdy bylo ověřeno, že je žádost formálně správná a úplná. Z hlediska předmětu hledaného závazného stanoviska byl vyhodnocen funkčně estetický význam dřevin určených ke kácení, tento zaznamenán do jednotlivých mapových listů a poměřen se závažností důvodů pro kácení, a byla stanovena povinnost náhradní výsadby a následné péče v maximální přípustné délce trvání za účelem kompenzace ekologické újmy.

142. Ministr konstatoval, že OÚ Dukovany vycházel také z žádostí o vydání závazných stanovisek ke kácení dřevin obsahujících dendrologická posouzení, která byla doplněna o poznatky z místního šetření a grafického zpracování (mapových listů).

143. Ministr dále poukázal na skutečnost, že správnost posouzení skutkového stavu ze strany OÚ Dukovany následně potvrdil KÚ Vysočina v přezkumném závazném stanovisku. Námitku

žalobce Děti Země ohledně nepřezkoumatelnosti postupu OÚ Dukovany proto ministr nepovažoval za důvodnou.

144. K podmínce č. 1 převzaté do prvostupňového rozhodnutí ministr nad rámec toho, jak se k této podmínce vyjádřil KÚ Vysočina v přezkumném závazném stanovisku, doplnil, že je daná podmínka formulována dostatečným, jednoznačným a vymahatelným způsobem, aby ke kácení nedošlo zbytečně a stalo se tak jen v případě realizace stavby. Tuto skutečnost považoval z hlediska naplnění smyslu a účelu ochrany dřevin za klíčovou. Úpravy navržené žalobcem Děti Země nepřináší nic, co by již z uložené podmínky nevyplývalo. Ministr zdůraznil, že k realizaci stavby bude možné přistoupit až po splnění všech veřejnoprávních podmínek, včetně povolení stavby. Kácení bude kompenzováno náhradní výsadbou do dvou let po jeho provedení, k tomu v podrobnostech odkázal na následné odůvodnění svého rozhodnutí.

145. Ministr poukázal rovněž na to, že formulace podmínky č. 1 doslovně odpovídá formulaci ve vzorovém závazném stanovisku metodiky MŽP (příloha č. 2 metodické instrukce Ministerstva životního prostředí č.j. MZP/2020/130/87 z ledna 2020) platné v době vydání napadeného závazného stanoviska, a obdobně i příloha č. 3 v následné metodické instrukci Ministerstva životního prostředí č.j. MZP/2022/050/271 z dubna 2022).

146. Také podmínku č. 2 napadeného ZS ministr považoval za odpovídající požadavkům ZOPK a § 5 prováděcí vyhlášky č. 189/2013, a z toho zákonného ustanovení citoval. Konstatoval, že na § 5 odkazuje i metodická instrukce MŽP k aplikaci § 8 a § 9 ZOPK, zveřejněná ve Věstníku MŽP, na níž ve svých námitkách obecně a nekonkrétně žalobce Děti Země odkazuje. Není tedy pravdou, že by se OÚ Dukovany odchyloval od požadavků této vyhlášky, resp. metodiky MŽP.

147. Dle ministra ze správního spisu ani námitek žalobce Děti Země přitom nevyplývají skutečnosti, které by z pohledu ochrany dřevin vyvolávaly potřebu dobu kácení více omezovat nad rámec požadovaný danými právní předpisy. Konstatoval, že ani ze závěrů KÚ Vysočina nevyplývá, že by byla předmětná podmínka problematická z hlediska ochrany dřevin samotných, ale že tomu tak je s ohledem na další chráněné zájmy dle ZOPK, jako je obecná a zvláštní ochrana druhů či ochrana ptáků, které však leží mimo obsah povolení ke kácení dřevin. Podle ministra lze z formulace navrhovaného upřesnění podmínky č. 2 žalobcem Děti Země dovodit, že cílem jejich požadavku na striktnější omezení doby kácení má být nikoli ochrana dřevin, ale především právě ochrana živočichů, konkrétně ptáků, k níž však příslušné orgány ochrany přírody závazné požadavky a podmínky nevznesly, což ale nevylučuje, aby se tak stalo v dalších fázích povolovacího procesu.

148. Ministr dále uvedl, že při provádění kácení dřevin v rámci realizace stavby bude třeba respektovat nejen podmínky územního rozhodnutí, ale i další relevantní podmínky a požadavky dle ostatních správních aktů vydaných mimo územní rozhodnutí. Podle vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení tento úřad požadavky vznesené nezávisle jinými orgány v rámci ochrany jimi chráněných zájmů předpokládal a reagoval na ně při formulaci jím stanovených podmínek. K tomu ministr poukázal na konkrétní vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení, tedy i žalobce Děti Země.

149. K podmínce č. 2 ministr dále uvedl, že se mu jeví jako bezpředmětný požadavek žalobce Děti Země upravit dobu kácení na podmíněnost možnosti kácení v rámci vegetačního období přítomností a odsouhlasení ekologického dozoru. K tomu poukázal na kontrolní

mechanismy a dohled nad průběhem kácení vymezený v podmínce č. 2.32 výroku II. prvostupňového rozhodnutí, které byly převzaty ze závazného stanoviska EIA, a tuto podmínku citoval.

150. Ministr tak považoval požadavky žalobce Děti Země na doplnění podmínek kácení dřevin za nedůvodné a nadbytečné, neboť vyplývají z právních předpisů nebo jsou již částečně obsaženy v podmínkách prvostupňové rozhodnutí.

151. K otázce náhradní výsadby ministr odkázal na vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení a prvostupňové rozhodnutí na straně 244. Konstatoval, že z uvedeného vyplývá, že jednotlivá závazná stanoviska ke kácení dřevin v působnosti OÚ Dukovany byla z praktických důvodů vydávána ve vzájemné souvislosti a obsahově na sebe navazují, zejména co se týká rozsahu a umístění náhradní výsadby, v níž bylo přistupováno jako k celku, bez rozlišení mezi dílčími stavbami. Na to přiléhavě upozornil i KÚ Vysočina ve svém přezkumném závazném stanovisku, a reflektovalo to již dříve vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení.

152. Ministr dále poukázal na vyčíslení ekologické újmy způsobené kácením dřevin v rámci všech staveb v lokalitě Dukovany v prvostupňovém rozhodnutí, kde byla souhrnně vyčíslena podle metodiky AOPK, a jejíž kompenzaci jako dostatečnou a adekvátní shledal i KÚ Vysočina ve svém přezkumném závazném stanovisku. K tomu ministr konstatoval, že žalobce Děti Země tento výpočet ekologické újmy, a s tím spojený rozsah náhradní výsadby, zpochybnil zcela obecnými tvrzeními, založenými na vlastních, ničím nepodložených odhadech, jejichž relevanci a tvrzenou odbornost žalobce Děti země ničím nedoložil. Ignoroval přitom podrobné odůvodnění výpočtu ekologické újmy a rozsahu náhradní výsadby popsané v napadeném závazném stanovisku OÚ Dukovany, jakož i v jeho vyjádření k námitkám účastníkům řízení a v něm odkazovaných podkladech. Dle ministra takováto obecná a nekonkrétní tvrzení nemohou relevantně zpochybnit odborně a důkazně podloženou úvahu, která byla OÚ Dukovany provedena v souladu s požadavky metodiky k dané problematice a podrobným a přezkoumatelným způsobem popsána, zejména ve vyjádření tohoto úřadu k námitkám účastníků řízení.

153. Ministr poukázal i na to, že povinnost náhradní výsadby byla OÚ Dukovany doplněna o podmínku zakotvující povinnost následné péče o vysázené dřeviny v maximální možné délce 5 let. Pokud žalobce Děti Země požadoval tuto podmínku doplnit o povinnost opětovné výsadby v případě vážného poškození či úhynu vysázených dřevin, pak k tomu ministr konstatoval, že taková podmínka není předpokládána ani právními předpisy ani metodickými dokumenty MŽP a AOPK. Uvedené se jeví jako logické, mj. i s ohledem na to, že cílem následné péče je riziko poškození či úhynu minimalizovat. A pokud by i přes řádně prováděnou péči k tomuto došlo, nelze to klást k tíži žadatele, který by své povinnosti řádně plnil, jak ostatně upozornil i KÚ Vysočina v přezkumném stanovisku. Nadto by opakovanou náhradní výsadbu nebylo možné předem kvalifikovaně ocenit s ohledem na nepředvídatelnost jejího rozsahu.

154. Z uvedených důvodů proto ministr považoval požadavek žalobce Děti Země na doplnění rozšíření náhradní péče o povinnost opětovné výsadby v případě poškození či úhynu vysazených dřevin za neadekvátní a nedůvodný.

155. Rozkladové námitky žalobce Děti Země proto ministr i v tomto rozsahu neshledal důvodnými.

156. V *rozkladové námitce týkající se výroku XXI. prvostupňového rozhodnutí ohledně povolení kácení dřevin dle ZOPK pro stavbu „Podzemní kabelová vedení 110 Kw NJZ EDU z rozvodny TR Slavětice*“ žalobce Děti Země požadoval přezkum správnosti a zákonnosti výroku XXI. prvostupňového rozhodnutí, neboť se domníval, že jeho obsah nelze považovat za přezkoumatelný a požadavky uložené k vydání povolení o kácení mimolesních dřevin a k uložení náhradní výsadby za způsobenou ekologickou újmu nejsou věcně i procesně správně a v souladu se zákonem. Žalobce Děti Země žádal, aby v rámci přezkumu došlo k jeho zrušení, příp. k jeho změně dle níže uvedených návrhů, čímž má být zaručeno, že nové povolení i s přiměřenou náhradní výsadbou bude vydáno skutečně dle požadavků § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 ZOPK a na základě všech podkladů o doložení materiální pravdy ve smyslu § 3 ve vztahu k § 2 odst. 4 správního řádu (které v napadeném výroku XXI. chybějí) a uložené požadavky budou skutečně odpovídat závažnosti tohoto zásahu a budou jednoznačně kontrolovatelné.

157. Žalobce Děti Země navrhl změnit podmínku č. 1 výroku č. XXI. prvostupňového rozhodnutí (která zní: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby.“) tak, aby zněla následovně: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze po získání pravomocného stavebního povolení a v případě realizace výše uvedené stavby.“ Žalobce Děti Země dále navrhl změnit podmínku č. 2 výroku č. XXI. prvostupňového rozhodnutí (která zní: „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby.“) tak, aby zněla následovně (a to ve 2 alternativách): i) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku.“ nebo ii) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku. Ve výjimečném a řádně zdůvodněném případě je možné kácet ve vegetačním období, což musí předem odsouhlasit ObÚ ekologický dozor, který bude kácení osobně přítomen a bude jeho průběh písemně a fotograficky dokumentovat, přičemž bude doloženo, že na daných dřevinách nehnízdí žádní ptáci.“ Žalobce Děti Země současně uvedl, že napadený výrok XXI. dle jeho názoru neobsahuje řádné odůvodnění, proč byly požadavky v předloženém znění uloženy, takže byl uložen mj. absurdní požadavek, že lze kácet reálně kdykoliv bez toho, proč je tento požadavek takto uložen, když Věstník MŽP doporučuje kácet jen v mimovegetačním období. Žalobce Děti Země poté navrhl doplnit do závazného stanoviska následující podmínku: „4) V případě vážného poškození nově vysazené dřeviny či po jejím úhynu je nutné obratem vysadit stejný druh dřeviny a pečovat o ni.“ Dle žalobce Děti Země v podmínkách uvedených ve výroku č. XXI. prvostupňového rozhodnutí chybí popis situace, pokud dojde k vážnému poškození dřeviny či dokonce k jejímu úhynu. Je tedy nutné konkrétním způsobem uložit, jak v takovém případě postupovat, aby uložená náhradní výsadba po 5 letech péče o ní reálně odpovídala přiměřené kompenzaci za způsobenou ekologickou újmu. Žalobce Děti Země konečně namítl nepřezkoumatelnost výroku č. XXI. prvostupňového rozhodnutí, neboť z jeho textu není konkrétním způsobem zřejmé, na základě jakých podkladů byl vydán, chybí konkrétní doložení, jakým způsobem byl naplněn § 8 odst. 1 ZOPK a jakým způsobem se došlo k tomu, že náhradní výsadba je ve smyslu § 9 odst. 1 ZOPK skutečně přiměřená způsobené ekologické újmě.

158. V reakci na tuto rozkladovou námitku ministr s odkazem na stranu 245 prvostupňového rozhodnutí popsal důvody, pro které žalovaný k vydání výroku XXI. přistoupil.

159. Dle ministra byla důvodem zejména skutečnost, že OÚ Slavětice jako příslušný orgán ochrany přírody ani přes opakované výzvy závazné stanovisko ke kácení dřevin pro danou stavbu nevydal. Proto žalovaný podle § 2 odst. 7 liniového zákona dospěl k závěru, že územní rozhodnutí není tímto stanoviskem podmíněno a posoudil žádost o kácení dřevin pro danou stavbu sám podle požadavků stanovených v § 8 a § 9 ZOPK na základě vyhodnocení estetického a funkčního významu dřevin ke kácení, jakož i zájmu na jejich vykácení či zachování.

160. Za podstatné žalovaný považoval, že se kácení má týkat tzv. zapojených divoce rostoucích a neudržovaných porostů podél komunikací, mezi nimiž se nenacházejí esteticky či funkčně hodnotné dřeviny, a to v relativně zanedbatelném rozsahu 54,2 m². Újma způsobená kácením těchto dřevin se tak žalovanému jevila nízká a zájem na jejich vykácení jako převažující nad zájmem jejich zachování, a to s ohledem na povahu záměru jako stavby celostátního a mezinárodního významu. Současně žalovaný ocenil prostřednictvím veřejně dostupného programu pro oceňování dřevin dle metodiky AOPK ČR danou újmu a stanovil náhradní výsadbu v hodnotě přesahující hodnotu kácených dřevin. K tomu žalovaný zdůraznil, že daný postup odpovídá postupu OU Dukovany, tj. příslušného orgánu ochrany přírody vydávajícího závazná stanoviska ke kácení dřevin pro ostatní stavby NJZ EDU.

161. Ministr takové zdůvodnění žalovaného shledal srozumitelným, logickým, přezkoumatelným a odpovídajícím požadavkům § 8 odst. 1 a § 9 ZOPK. Zohlednil, že žalovaný vyšel z úplné žádosti žadatele o kácení dřevin s přiloženým dendrologickým posouzením a inventarizací, tyto údaje zadal do veřejně dostupného programu (kalkulačky) AOPK k oceňování dřevin, jehož výstup je součástí spisového materiálu.

162. V reakci na nesouhlas žalobce Děti Země, který v rozkladu brojil proti podmínce č. 1 výroku XXI. prvostupňového rozhodnutí, ministr uvedl, že tuto podmínku shledal dostatečně, jednoznačně a vymahatelným způsobem formulovanou, zajišťující, aby nedošlo ke zbytečnému kácení a bylo provedeno jen v případě realizace stavby, což považoval z hlediska naplnění smyslu a účelu ochrany dřevin za klíčové. Úpravy navrhované žalobcem Děti Země by dle jeho závěru nepřinesly nic, co by již nevyplývalo z uložené podmínky, která kácení podmiňuje realizací stavby. K té ale bude možné přistoupit až po splnění všech veřejnoprávních podmínek, včetně získání stavebního povolení. Kromě toho bude kácení kompenzováno náhradní výsadbou realizovanou do dvou let po provedení kácení.

163. S odkazem na upozornění žadatele v jeho vyjádření ze dne 13. 3. 2024 poukázal ministr na to, že formulace podmínky č. 1 doslovně odpovídá formulaci uvedené ve Vzorovém závazném stanovisku dle přílohy č. 3 metodické instrukce MŽP z dubna 2022 platné v době vydání prvostupňového rozhodnutí, a obdobně v příloze č. 2 předchozí metodiky MŽP z ledna 2020.

164. Dle ministra podmínka č. 2 odpovídá požadavkům ZOPK a § 5 prováděcí vyhlášky č. 189/2013 Sb., ze které citoval. Na toto ustanovení prováděcí vyhlášky odkazuje i metodická instrukce MŽP k aplikaci § 8 a § 9 ZOPK, zveřejněná ve Věstníku MŽP, a na níž ve svých námitkách odkazoval i žalobce Děti Země.

165. Ministr tak popřel, že by se žalovaný jakkoli odchyloval od požadavků této vyhlášky, resp. metodické instrukce MŽP, jak nesprávně žalobce Děti Země tvrdil.

166. Ministr zdůraznil, že ze správního spisu ani z námitek žalobce Děti Země současně nevyplývají žádné skutečnosti, které by z pohledu ochrany dřevin vyvolávaly potřebu dobu

kácení omezovat nad rámec požadovaný citovanými právními předpisy. Konstatoval, že z formulace upřesnění podmínky č. 2 žalobcem Děti Země lze dovodit, že toto striktnější omezení doby kácení žalobce požaduje nikoliv pro ochranu dřevin, ale pro ochranu živočichů, konkrétně ptáků. K tomu však příslušné orgány ochrany přírody ve vztahu k dané stavbě v územním řízení žádné další konkrétní závazné požadavky a podmínky nevznesly. Uvedené ovšem nevylučuje, aby se tak stalo v pozdějších fázích povolovacího procesu, např. v řízení o povolení stavby. Přičemž v těchto dalších fázích bude třeba respektovat nejen podmínky územního rozhodnutí, ale i případné další podmínky a požadavky z těchto navazujících řízení vyplývajících.

167. Za zcela bezpředmětný ministr považoval požadavek žalobce Děti Země ve vztahu k podmínce č. 2, aby možnost kácení byla podmíněna v rámci vegetačního období přítomností a po odsouhlasení ekologického dozoru. Ministr k tomu poukázal na kontrolní mechanismy a dohled, který je dostatečně zajištěn již podmínkou číslo 2.32 výroku III. prvostupňového rozhodnutí, jež byla převzata ze závazného stanoviska EIA, a z této podmínky citoval.

168. Požadavky žalobce Děti Země na doplnění podmínek kácení dřevin tak ministr shledal nedůvodnými a nadbytečnými, neboť vyplývají z právních předpisů či jsou již částečně obsaženy v podmínkách prvostupňového rozhodnutí.

169. Dále se ministr vyjádřil k náhradní výsadbě, postupu a způsobu jejího stanovení. K tomu odkázal na použití programu (kalkulačky) AOPK, jak je podrobně popsán na straně 245 prvostupňového rozhodnutí a jak jej v odůvodnění již rekapituloval. Konstatoval, že přiměřenost náhradní výsadby dokládá protokol založený ve spisovém materiálu. Dle protokolu byla ekologická újma způsobená kácením dřevin v rámci dané stavby oceněna podle metodiky AOPK na částku 5 851 Kč a hodnota uložené náhradní výsadby na částku 13 156 Kč. Tyto částky a plošný rozsah kácení dokládají, že ekologická újma je zanedbatelná, zvláště v porovnání s významem záměru NJZ EDU. Uvedené zároveň dokládá, že není pravdou, že by způsob určení náhradní výsadby nebyl ničím rozumným doložen, resp. že nebyl založen na transparentní, logické a přesvědčivé metodice, jak také žalobce Děti Země tvrdil.

170. Dle ministra žalobce Děti Země výpočet ekologické újmy a s tím spojený rozsah náhradní výsadby_zpochybnil na základě zcela obecných tvrzení založených na vlastních, ale ničím nepodložených odhadech, jejíž relevanci a tvrzenou odbornost ničím nedoložil. Ignoroval přitom podrobné odůvodnění výpočtu a rozsah náhradní výsadby popsané na straně 245 prvostupňového rozhodnutí. Taková obecná a nekonkrétní tvrzení dle ministra nemohou relevantně zpochybnit odborně a důkazně podloženou úvahu, která byla žalovaným provedena v souladu s požadavky metodických dokumentů k dané problematice a podrobně a přezkoumatelně popsána v prvostupňovém rozhodnutí.

171. Ministr poukázal i na to, že povinnost náhradní výsadby byla žalovaným dále doplněna podmínkou zakotvující povinnost následné péče o vysázené dřeviny v maximální možné délce pět let.

172. Ministr konstatoval, že požadavek žalobce Děti Země tuto podmínku doplnit o povinnost opětovné výsadby v případě vážného poškození či úhynu vysázených dřevin nepředpokládají ani právní předpisy ani metodické dokumenty MŽP/AOPK. Tento postup je přitom logickým i s ohledem na skutečnost, že cílem následné péče je riziko poškození či

úhynu minimalizovat. A pokud k tomu přesto přes řádně provedenou péči dojde, nelze to přičítat žadateli, který by své povinnosti řádně plnil. Opakovanou náhradní výsadbu by nadto nebylo možné předem kvalifikovaně ocenit.

173. Ze všech těchto důvodů ministr danou rozkladovou námitku žalobce Děti země odmítl jako nedůvodnou.

174. V *rozkladové námitce týkající se závazného stanoviska OÚ Dukovany dle ZOPK pro stavbu „Přívodní řady surové vody z VD Mohelno a nový vodojem pro NJZ EDU“* žalobce Děti Země požadoval přezkum správnosti a zákonnosti závazného stanoviska OÚ Dukovany č. j. OUDUK-44/2021/02-ŽP ze dne 16. 2. 2021, ve znění usnesení č. j. OUDUK-164/2023/ŽP ze dne 14. 4. 2023 (*v rozkladu žalobce Děti Země zjevně chybně uvedeno pouze č. j. OUDUK-44/2021/02-ŽP ze dne 16. 2. 2021*), neboť se domníval, že obsah ZS nelze považovat za přezkoumatelný a požadavky uložené k vydání povolení o kácení mimolesních dřevin a k uložení náhradní výsadby za způsobenou ekologickou újmu nejsou věcně i procesně správně a v souladu se zákonem. Žalobce Děti Země žádal, aby v rámci přezkumu došlo k jeho zrušení, příp. k jeho změně dle níže uvedených návrhů, čímž mělo být zaručeno, že nové povolení i s přiměřenou náhradní výsadbou bude vydáno skutečně dle požadavků § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 ZOPK a na základě všech podkladů o doložení materiální pravdy ve smyslu § 3 ve vztahu k § 2 odst. 4 správního řádu (které v napadeném závazném stanovisku chybějí) a uložené požadavky budou skutečně odpovídat závažnosti tohoto zásahu a budou jednoznačně kontrolovatelné.

175. Žalobce Děti Země navrhl změnit podmínku č. 1 napadeného ZS (která zní: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby.“) tak, aby zněla následovně: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze po získání pravomocného stavebního povolení a v případě realizace výše uvedené stavby.“ Žalobce Děti Země dále navrhl změnit podmínku č. 2 napadeného ZS (která zní: „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby.“) tak, aby zněla následovně (a to ve 2 alternativách): i) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku.“ nebo ii) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku. Ve výjimečném a řádně zdůvodněném případě je možné kácet ve vegetačním období, což musí předem odsouhlasit ObÚ ekologický dozor, který bude kácení osobně přítomen a bude jeho průběh písemně a fotograficky dokumentovat, přičemž bude doloženo, že na daných dřevinách nehnízdí žádní ptáci.“ Žalobce Děti Země současně uvedl, že napadené ZS dle jeho názoru neobsahuje řádné odůvodnění, proč byly uložené požadavky v předloženém znění uloženy, takže byl uložen mj. absurdní požadavek, že lze kácet reálně kdykoliv bez toho, proč je tento požadavek takto uložen, když Věstník MŽP doporučuje kácet jen v mimovegetačním období. Žalobce Děti Země dále navrhl doplnit do ZS následující podmínku: „4) V případě vážného poškození nově vysazené dřeviny či po jejím úhynu je nutné obratem vysadit stejný druh dřeviny a pečovat o ni.“ Žalobce Děti Země konečně navrhl zrušit napadené ZS z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti.

176. Ministr stejně jako u jiných závazný stanovisek, které byly žalobcem Děti Země napadeny rozkladem, předložil i toto závazné stanovisko OÚ Dukovany k přezkumu příslušnému odboru KÚ Vysočina, který jej rozhodnutím ze dne 19. 8. 2024, č. j. KUJI/75586/2024

OŽPZ/1453/2024, ve spojení s rozhodnutím ze dne 21. 10. 2024, č. j. KUJI/94147/2024 OŽPZ/1966/2024, jako zákonné a správné potvrdil.

177. Podle odůvodnění potvrzujícího závazného stanoviska KÚ Vysočina zjistil OÚ Dukovany úplně skutkový stav. Z něj vyplynulo, že je kolize dřevin s předmětnou stavbou doložena v projektové dokumentaci a individuální popis dotčených dřevin je součástí úplné žádosti. Dřeviny se nacházejí z téměř tří čtvrtin na pozemcích s charakterem lesního porostu na břehu Mohelecké přehrady a v lokalitě Háječný kopec, zbytek tvoří doprovodnou zeleň okolo cest a v blízkosti vodojemu.

178. Dle KÚ Vysočina jsou parametry náhradní výsadby stanoveny, její kvantita je dostatečná, stejně jako druhové složení, které odpovídá poměrům jižního Třebíčska, následná péče je popsána a stanovena v nejdelším možném rozsahu. Takovou náhradní výsadbu shledal KÚ Vysočina dostatečnou a s ohledem na umístění kácených dřevin za mírně naddimenzovanou. V této souvislosti konstatoval, že kvantita náhradní výsadby nemůže být výsledkem prostého výpočtu ekologické újmy za pokácené dřeviny. Je třeba brát v potaz rovněž účelnost výsadeb v daném území, celkový stav a perspektivu zeleně, přičemž kvantitativně je stav zeleně v obci Dukovany v porovnání s jinými obcemi v okolí nadprůměrný a náhradní výsadbou dojde k zaplnění a zmenšení už tak nedostatečných ploch pro výsadbu zeleně.

179. Podle KÚ Vysočina je přezkoumávané ZS v souladu s § 8 odst. 1 a § 9 ZOPK. Závažný důvod pro povolení kácení je dán převažujícím veřejným zájmem na stavbě nad obecnou ochranou posuzovaných dřevin. Podmínky napadeného ZS shledal dostatečnými k ochraně dřevin i pro případ nerealizace stavby. Podmínku případného kácení v době vegetačního klidu nepovažoval za problematickou z hlediska ochrany dřevin, nýbrž z pohledu dalších zájmů chráněných ZOPK (zejména ochrany druhů ptáků a živočichů), které však leží mimo obsah povolení ke kácení.

180. K požadavku žalobce Děti Země na doplnění povinnosti nahradit nově vysázené dřeviny, u kterých dojde k jejich poškození, KÚ Vysočina uvedl, že taková povinnost je povinností žadatele a je třeba též spoléhat na dozorové pravomoci příslušných orgánů ochrany přírody. Pokud by se tak ale stalo z objektivních příčin, nelze to po žadateli požadovat.

181. Ministr uvedené závěry KÚ Vysočina hodnotil jako logické a konzistentní s tím, co OÚ Dukovany uvedl v přezkoumávaném závazném stanovisku a ve svém vyjádření k námitkám účastníků řízení ze dne 14. 4. 2023, ve kterém blíže popsal a rozvedl své úvahy a důvody pro vydání vybraných závazných stanovisek a které rovněž sloužilo jako podklad prvostupňového rozhodnutí v reakci na námitky žalobce Děti Země uplatněné v průběhu prvostupňového řízení. K tomu odkázal na stranu 244 prvostupňového rozhodnutí a zdůraznil, že se tyto námitky do značné míry opakují i v rozkladu. Žalobce Děti Země však vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení, a na něm založené vypořádání jeho námitek v prvostupňovém rozhodnut, ve svém rozkladu zcela přehlíží.

182. Ministr poukázal i na samotný obsah závazného stanoviska OÚ Dukovany. Popsal postup tohoto úřadu při řešení předmětu závazného stanoviska. Konstatoval, že OÚ Dukovany vycházel z žádostí o vydání závazných stanovisek ke kácení dřevin, jejichž součástí byla dendrologická posouzení, doplněná o poznatky z místního šetření, mapové listy a tabulky. Ministr též poukázal na to, že správnost posouzení OÚ Dukovany potvrdil i jeho nadřízený

odborný správní orgán KÚ Vysočina. Námitku žalobce Děti Země o nepřezkoumatelnosti postupu OÚ Dukovany tak ministr odmítl jako nedůvodnou.

183. K podmínkám obsaženým v napadeném ZS a převzatým do prvostupňového rozhodnutí nad rámec toho, co uvedl KÚ Vysočina, ministr k podmínce č. 1 doplnil, že je formulována zcela dostatečně, jednoznačně a vymahatelně a zajišťuje, aby ke kácení nedošlo zbytečně, ale jen při realizaci stavby. Tím je naplněn smysl a účel ochrany dřevin, jež je klíčový. Úprava této podmínky navržená žalobcem Děti Země by nepřinesla nic, co by již z uložené podmínky č. 1 nevyplynulo, neboť tato podmiňuje kácení realizací stavby, ke které je ovšem možné přistoupit až po splnění všech veřejnoprávních podmínek, včetně získání stavebního povolení. Kácení bude nadto kompenzováno náhradní výsadbou do dvou let po jeho provedení, přičemž formulace podmínky č. 1 doslovně odpovídá formulaci vzorového závazného stanoviska přílohy č. 2 metodické instrukce MŽP z ledna 2020, platné v době vydání závazného stanoviska, resp. v příloze č. 3 následné metodiky MŽP z dubna 2022.

184. K podmínce č. 2 napadeného ZS ministr konstatoval, že odpovídá požadavkům dle ZOPK a § 5 prováděcí vyhlášky č. 189/2013 Sb., přičemž na dané zákonné ustanovení odkazuje i metodika příslušného odboru MŽP k aplikaci § 8 a § 9 ZOPK, zveřejněná ve věstníku MŽP.

185. Ministr tak odmítl, že by se OÚ Dukovany jakkoli odchýlil od požadavků prováděcí vyhlášky, resp. metodiky MŽP, jak žalobce Děti země nesprávně tvrdil. Konstatoval, že z obsahu správního spisu ani z námitek tohoto žalobce nijak nevyplývají skutečnosti, jež by z pohledu ochrany dřevin vyvolávaly potřebu dobu kácení omezovat nad rámec požadovaný právními předpisy. Tomu ostatně korespondují i závěry KÚ Vysočina v jeho přezkumném závazném stanovisku.

186. Ministr se zabýval i žalobcem Děti Země navrhovaným upřesněním podmínky č. 2. Dle ministra je cílem tohoto požadavku na striktnější omezení doby kácení nikoli ochrana dřevin, ale především ochrana živočichů, konkrétně ptáků. K nim však příslušné orgány ochrany přírody ve vztahu k dané stavbě konkrétní závazné požadavky a podmínky nad rámech uvedeného nevznesly. To nicméně nevylučuje, aby se tak stalo v dalších fázích povolovacího procesu.

187. Ministr opětovně poukázal na vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení ze dne 14. 4. 2023, který možnost takového postupu spočívajícího v doplnění podmínek kácení dřevin předpokládal při formulaci jím stanovených podmínek, jak je patrno např. z vyjádření k námitce č. 2.4 a 2.5 žalobce Děti Země, resp. ze strany 5 a 6 předmětného vyjádření.

188. K podmínce č. 2 a požadavku žalobce Děti Země na podmíněnost možnosti kácení v rámci vegetačního období přítomností a odsouhlasením ekologického dozoru ministr poukázal na kontrolní mechanismy a dohled nad průběhem kácení zajištěný již na základě podmínky č. 2.32 výroku V. prvostupňového rozhodnutí, která byla převzata ze závazného stanoviska EIA, a z této podmínky citoval.

189. Požadavky žalobce Děti Země tak ministr považoval za nedůvodné a nadbytečné, neboť vyplývají z právních předpisů nebo jsou již částečně obsaženy v podmínkách prvostupňového rozhodnutí.

190. Ministr se zabýval i otázkou náhradní výsadby, jejím postupem a způsobem jejího stanovení. Vyšel přitom z podrobného popisu ve vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků, i samotného prvostupňového rozhodnutí na straně 244. Konstatoval, že ekologická újma byla

v dané věci v rámci všech staveb zahrnutých do prvostupňového rozhodnutí souhrnně vyčíslena dle metodiky AOPK na částku 8 091 056 Kč, hodnota uložené náhradní výsadby byla vyčíslena na částku 8 095 100 Kč. Ekologická újma způsobená kácením v lokalitě Dukovany v souvislosti se stavbou „Přívodní řady surové vody z VD Mohelno a nový vodojem pro NJZ EDU“ je tak celkově kompenzována zcela dostatečným a adekvátním způsobem, což ostatně potvrdil i KÚ Vysočina v přezkumném závazném stanovisku.

191. Pokud žalobce Děti Země výpočet této újmy a s tím spojený rozsah náhradní výsadby zpochybňoval, činil tak dle ministra na zcela obecných tvrzeních založených na vlastních ničím nepodložených odhadech, jejichž relevanci a tvrzenou odbornost ničím nedoložil. Současně přitom žalobce Děti Země ignoroval podrobné odůvodnění výpočtu ekologické újmy a rozsah náhradní výsadby v samotném závazném stanovisku, jakož i ve vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení a v něm odkazovaných podkladech. Taková obecná a nekonkrétní tvrzení přitom nemohou relevantně zpochybnit odborně a důkazně podložené úvahy, které byly OÚ Dukovany provedeny v souladu s metodikou MŽP k dané problematice a podrobným a přezkoumatelným způsobem popsány již ve vyjádření tohoto úřadu k námitkám účastníků řízení, zahrnujíc i vypořádání námitek žalobce Děti Země.

192. Ministr dále konstatoval, že povinnost náhradní výsadby byla OÚ Dukovaný dále doplněna podmínkou zakotvující povinnost následné péče o vysázené dřeviny, a to v maximální možné délce 5 let. Žalobce Děti Země požadoval doplnit o povinnost opětovné výsadby v případě vážného poškození. Tak jako ve vypořádání jiných rozkladových námitek i zde ministr poukázal na skutečnost, že možnost stanovení požadované podmínky není předpokládána ani právními předpisy ani metodikou MŽP AOPK. Přičemž se takový postup jeví jako logický, neboť cílem následné péče je možná rizika minimalizovat, a pokud by k tomu i přes to došlo a stalo se tak z objektivních příčin, nelze to klást k tíži žadatele.

193. Ministr proto i tyto rozkladové námitky žalobce Děti Země odmítl.

194. V *rozkladové námitce týkající se závazného stanoviska OÚ Dukovany dle ZOPK pro stavbu „Odvedení srážkových vod z plochy NJZ EDU do Skryjské nádrže“* žalobce Děti Země požadoval přezkum správnosti a zákonnosti závazného stanoviska OÚ Dukovany č. j. OUDUK-45/2021/03-ŽP ze dne 16. 2. 2021, ve znění závazného stanoviska č. j. OUDUK-165/2023/01-ŽP ze dne 14. 4. 2023 (*v rozkladu žalobce Děti Země zjevně chybně uvedl pouze č. j. OUDUK-45/2021/03-ŽP ze dne 16. 2. 2021*), neboť se domníval, že obsah ZS nelze považovat za přezkoumatelný a požadavky uložené k vydání povolení o kácení mimolesních dřevin a k uložení náhradní výsadby za způsobenou ekologickou újmu nejsou věcně i procesně správně a v souladu se zákonem. Žalobce Děti Země žádal, aby v rámci přezkumu došlo k jeho zrušení, příp. k jeho změně dle níže uvedených návrhů, čímž má být zaručeno, že nové povolení i s přiměřenou náhradní výsadbou bude vydáno skutečně dle požadavků § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 ZOPK a na základě všech podkladů o doložení materiální pravdy ve smyslu § 3 ve vztahu k § 2 odst. 4 správního řádu (které v napadeném závazném stanovisku chybějí) a uložené požadavky budou skutečně odpovídat závažnosti tohoto zásahu a budou jednoznačně kontrolovatelné.

195. Žalobce Děti Země navrhoval změnit podmínku č. 1 napadeného ZS (která zní: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby.“) tak, aby zněla následovně: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze po získání pravomocného stavebního povolení a v případě realizace výše uvedené stavby.“ Žalobce Děti Země dále navrhoval změnit podmínku č. 2 napadeného ZS (která zní:

„Kácení bude provedeno před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby.“) tak, aby zněla následovně (a to ve 2 alternativách): i) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku.“ nebo ii) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku. Ve výjimečném a řádně zdůvodněném případě je možné kácet ve vegetačním období, což musí předem odsouhlasit ObÚ ekologický dozor, který bude kácení osobně přítomen a bude jeho průběh písemně a fotograficky dokumentovat, přičemž bude doloženo, že na daných dřevinách nehnízdí žádní ptáci.“ Žalobce Děti Země současně uvedl, že napadené ZS dle jeho názoru neobsahuje řádné odůvodnění, proč byly požadavky v předloženém znění uloženy, takže byl uložen mj. absurdní požadavek, že lze kácet reálně kdykoliv bez toho, proč je tento požadavek takto uložen, když Věstník MŽP doporučuje kácet jen v mimovegetačním období. Žalobce Děti Země poté navrhl doplnit do ZS následující podmínku: „4) V případě vážného poškození nově vysazené dřeviny či po jejím úhynu je nutné obratem vysadit stejný druh dřeviny a pečovat o ni.“ Žalobce Děti Země konečně navrhl zrušit napadené ZS z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti.

196. Ministr i v tomto případě dodržel svou zákonnou povinnost a předložil rozkladem napadené závazné stanovisko OÚ Dukovany podle § 149 odst. 7 správního řádu jeho nadřízenému odbornému správnímu orgánu KÚ Vysočina spolu s vyjádřením OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení.

197. Přezkumný orgán KÚ Vysočina shledal dané závazné stanovisko zákonným a správným, jak uvedl ve svém rozhodnutí ze dne 19. 8. 2024, č. j. KUJI/75588/2024 OŽPZ/1455/2024, ve znění doplnění ze dne 21. 10. 2024, č. j. KUJI/94147/2024 OŽPZ/1966/2024.

198. KÚ Vysočina, obdobně jako u předchozích rozkladových námitek napadající závazná stanoviska, shledal, že OÚ Dukovany zjistil správně skutkový stav, kolize dřevin se stavbou je doložena v projektové dokumentací, individuální popis dotčených dřevin a zapojeného porostu je doložen v úplné žádosti, přičemž s ohledem na celkový stav zeleně po obvodu Skryjské nádrže jde o poměrně malý zásah.

199. KÚ Vysočina se vyjádřil i k problematice náhradní výsadby, která má být nově umístěna podél polních cest, kdy původní pozemky v prostoru bývalé skládky nebylo možné osadit v souladu s požadavky odpadového hospodářství. Parametry náhradní výsadby, její kvantitu, druhové složení i následnou péči považoval tento úřad za popsané a stanovené v nejdelším možném rozsahu, tedy dostatečně a v mezích vázaného uvážení, a to jak z pohledu samotné stavby, tak v kontextu celkové náhradní výsadby za kácení v souvislosti s ostatními stavbami záměru, jakkoli jí považoval za nižší, než by bylo zcela optimální.

200. KÚ Vysočina potvrdil soulad přezkoumávaného ZS s § 8 odst. 1 a § 9 ZOPK, kdy stejně jako u jiných přezkoumávaných závazných stanovisek shledal závažný důvod pro povolení kácení v převažujícím veřejném zájmu na realizaci záměru NJZ EDU. Podmínky stanovené napadeným závazným stanoviskem jsou dle Kraje Vysočina dostatečné k ochraně dřevin i pro případ nerealizace stavby.

201. Podmínku kácení v době vegetačního klidu KÚ Vysočina nepovažoval za problematickou z hlediska ochrany dřevin, nýbrž z hlediska jiných zájmů chráněných ZOPK, zejména ptáků a živočichů, které však leží mimo obsah povolení ke kácení.

202. Ministr hodnotil závěry OÚ Dukovany a KÚ Vysočina jako logické a konzistentní. Přihlédl k tomu, že již OÚ Dukovany v napadeném závazném stanovisku vyšel i ze svého vyjádření k námitkám účastníků. Ministr v napadeném rozhodnutí popsal postup vedoucí k vydání daného závazného stanoviska a podklady, které si OÚ Dukovany opatřil, včetně místního šetření, zachycení posouzení v mapových listech a podmínky, které toto přezkoumávané závazné stanovisko žadateli uložilo.

203. Podmínku č. 1 napadeného ZS hodnotil ministr jako dostatečně, jednoznačně a vymahatelným způsobem formulovanou tak, aby ke kácení nedošlo zbytečně a bylo provedeno jen při realizaci stavby a za splnění veřejnoprávních podmínek. Ministr dále poukázal na to, že formulace dané podmínky odpovídá vzorovému závaznému stanovisku dle přílohy č. 2 metodické instrukce MŽP z ledna 2020, platné v době vydání ZS, ale i přílohy č. 3 následné metodiky MŽP z dubna 2022.

204. K podmínce č. 2 napadeného ZS ministr konstatoval, že odpovídá požadavkům dle ZOPK a § 5 prováděcí vyhlášky č. 189/2013 Sb., přičemž na toto ustanovení odkazuje i metodická instrukce příslušného odboru MŽP k aplikaci § 8 a § 9 ZOPK, zveřejněná ve Věstníku MŽP, na níž ostatně poukazoval ve svých námitkách i žalobce Děti země.

205. Ministr odmítl jako nepravdivé tvrzení žalobce Děti Země, že by se OÚ Dukovany jakkoli odchyloval od požadavků výše označené prováděcí vyhlášky. Zároveň konstatoval, že ze správního spisu ani ze samotných námitek tohoto žalobce nevyplývají žádné skutečnosti, které by z pohledu ochrany dřevin vyvolávaly potřebu dobu kácení omezovat nad rámec citovaných právních předpisů. Tomu ostatně koresponduje i závěr KÚ Vysočina v přezkumném závazném stanovisku.

206. Ministr konstatoval, že žalobcem Děti Země požadované upřesnění podmínky č. 2, vedené snahou striktněji omezit dobu kácení, směřuje nikoli k ochraně dřevin, ale k ochraně živočichů, konkrétně ptáků, které se ovšem dané závazné stanovisko netýká a doposud nebyly takové závazné požadavky a podmínky příslušnými orgány ochrany přírody vzneseny. Což ale nevylučuje, aby se tak stalo v pozdějších fázích povolovacího procesu.

207. Ministr poukázal na obsah vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení, zejména na vyjádření k námitce č. 2.4 a 2.5 žalobce Děti Země na straně 5 a 6 tohoto vyjádření. Odmítl požadavek žalobce Děti Země, aby u podmínky č. 2 byla podmíněna možnost kácení v rámci vegetačního období přítomností a odsouhlasením ekologického dozoru. K tomu stejně jako v předchozích vyjádřeních, resp. vypořádání předchozích rozkladových bodů téhož žalobce, poukázal na kontrolní mechanismy a dohled nad průběhem kácení, vyjádřený již podmínkou č. 2.32 výroku II. prvostupňového rozhodnutí, která byla převzata ze závazného stanoviska EIA, a citoval z ní.

208. Ministr se vyjádřil i k otázce náhradní výsadby, jejího postupu a způsobu jeho stanovení, kdy zejména poukázal na obsah vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení, závazného stanoviska OÚ Dukovany, přezkumného závazného stanoviska a prvostupňového rozhodnutí, v němž bylo uvedené podrobně popsáno na straně 244. Ministr k tomu konstatoval, že jednotlivá závazná stanoviska OÚ Dukovany ke kácení dřevin byla z praktických důvodů vydávána ve vzájemné souvislosti a obsahově na sebe navazují a striktně nerozlišující mezi dílčími stavbami. Samotný rozsah náhradní výsadby byl navržen i s přihlédnutím k charakteru pozemků a potřebám jejich vlastníků. Povinnost náhradní výsadby byla dále rozvinuta v navazujícím závazném stanovisku OÚ Dukovany ze dne 14.

4. 2023 z důvodu změny okolností týkající se jejího umístnění s ohledem na lokalitu bývalé skládky, kde došlo ke změně provozního řádu. Náhradní výsadba v tomto navazujícím závazném stanovisku respektuje, doplňuje a navazuje na původní úpravu a společně tvoří celek umožňující kompenzací újmy vzniklé kácením pro realizaci záměru NJZ EDU. Ačkoli tedy náhradní výsadba nebyla ukládána pro každou stavbu zvlášť, její celkový rozsah v souhrnu odpovídá celkovému rozsahu povolovaného kácení za všechny stavby spadající do působnosti OÚ Dukovany.

209. Tak jako výše poukázal ministr na vyčíslení ekologické újmy na částku 8 091 056 Kč a hodnotu náhradní výsadby ve výši 8 095 100 Kč. Celkovou kompenzaci za ekologickou újmu způsobenou kácením v lokalitě Dukovany v souvislosti se stavbou „Přívodní řady surové vody z VD Mohelno a nový vodojem pro NJZ EDU“ proto ministr považoval za zcela dostatečnou a adekvátní, jak potvrdil i KÚ Vysočina v rámci přezkumu daného závazného stanoviska. Ministr i v tomto rozsahu konstatoval, že žalobce Děti Země tento výpočet zpochybňuje, ale pouze na základě obecných, ničím nepodložených tvrzeních a odhadech, které nijak nedokládá, ani se nevypořádává s konkrétní argumentací ve vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení a vlastním závazným stanoviskem. Taková obecná a nekonkrétní tvrzení však dle ministra nemohou obstát.

210. Stejně tak ministr odmítl požadavek žalobce Děti Země doplnit k náhradní výsadbě další podmínku zakotvující povinnost následné péče o vysázené dřeviny. Pro případ vážného poškození či úhynu vysázených dřevin ministr opětovně poukázal na cíl následné péče, jímž je předcházet poškození či úhynu vysazených dřevin. A pokud by k tomu i přes řádnou péči došlo, nelze tuto skutečnost klást k tíži žadatele, který by své povinnosti plnil. Doplnění této podmínky ministr odmítl i proto, že opakovanou náhradní výsadbu není možné předem kvalifikovaně ocenit pro její nepředvídatelnost.

211. Ministr shledal i tyto rozkladové námitky žalobce Děti Země nedůvodnými.

212. V *rozkladové námitce týkající se závazného stanoviska OÚ Dukovany dle ZOPK pro stavbu „Odvedení srážkových vod z ploch zařízení staveniště NJZ EDU do Heřmanického potoka“* žalobce Děti Země požadoval přezkum správnosti a zákonnosti závazného stanoviska OÚ Dukovany č. j. OUDUK-219/2023/02-ŽP ze dne 12. 6. 2023, neboť se domníval, že obsah ZS nelze považovat za přezkoumatelný a požadavky uložené k vydání povolení o kácení mimolesních dřevin a k uložení náhradní výsadby za způsobenou ekologickou újmu nejsou věcně i procesně správně a v souladu se zákonem. Žalobce Děti Země žádal, aby v rámci přezkumu došlo k jeho zrušení, příp. k jeho změně dle níže uvedených návrhů, čímž mělo být zaručeno, že nové povolení i s přiměřenou náhradní výsadbou bude vydáno skutečně dle požadavků § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 ZOPK a na základě všech podkladů o doložení materiální pravdy ve smyslu § 3 ve vztahu k § 2 odst. 4 správního řádu (které v napadeném závazném stanovisku chybějí) a uložené požadavky budou skutečně odpovídat závažnosti tohoto zásahu a budou jednoznačně kontrolovatelné.

213. Žalobce Děti Země navrhl změnit podmínku č. 1 napadeného ZS (která zní: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby.“) tak, aby zněla následovně: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze po získání pravomocného stavebního povolení a v případě realizace výše uvedené stavby.“ Žalobce Děti Země dále navrhl změnit podmínku č. 2 napadeného ZS (která zní: „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby.“) tak, aby zněla následovně (a to ve 2

alternativách): i) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku.“ nebo ii) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku. Ve výjimečném a řádně zdůvodněném případě je možné kácet ve vegetačním období, což musí předem odsouhlasit ObÚ ekologický dozor, který bude kácení osobně přítomen a bude jeho průběh písemně a fotograficky dokumentovat, přičemž bude doloženo, že na daných dřevinách nehnízdí žádní ptáci.“ Žalobce Děti Země současně uvedl, že napadené ZS dle jeho názoru neobsahuje řádné odůvodnění, proč byly požadavky v předloženém znění uloženy, takže byl uložen mj. absurdní požadavek, že lze kácet reálně kdykoliv bez toho, proč je tento požadavek takto uložen, když Věstník MŽP doporučuje kácet jen v mimovegetačním období. Žalobce Děti Země poté navrhl doplnit do ZS následující podmínku: „4) V případě vážného poškození nově vysazené dřeviny či po jejím úhynu je nutné obratem vysadit stejný druh dřeviny a pečovat o ni.“ Žalobce Děti Země konečně navrhl zrušit napadené ZS z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti.

214. Také v tomto případě ministr postupoval v souladu se svou zákonnou povinností dle § 149 odst. 7 správního řádu a předložil napadené závazné stanovisko OÚ Dukovany k přezkumu nadřízenému odbornému správnímu orgánu KÚ Vysočina, který je posoudil a jako zákonné a správné potvrdil rozhodnutím ze dne 19. 8. 2024 č. j. KUJI/75582/2024 OŽPZ/1449/2024.

215. Rovněž u tohoto závazného stanoviska OÚ Dukovany KÚ Vysočina posoudil skutkový stav zjištěný obecním úřadem a vyhodnotil jej jako úplný s tím, že kolize dřevin se stavbou je řešena v projektové dokumentaci a individuální popis dřevin je součástí úplné žádosti. Konstatoval, že vzhledem k celkovému stavu zeleně v okolí Heřmanického potoka jde o zcela zanedbatelný zásah. KÚ Vysočina se vyjádřil také k problematice náhradní výsadby umístěné na dosud neosázené polní cestě v k. ú. Rouchovany, vyhodnotil její parametry, dostatečnou kvantitu s tím, že druhové složení odpovídá poměrům jižního Třebíčska, následná péče je stručně popsána a stanovena v nejdelším možném rozsahu, pročež považoval náhradní výsadbu za dostatečnou.

216. KÚ Vysočina tak potvrdil napadené ZS OÚ Dukovany jako odpovídající § 8 odst. 1 a § 9 ZOPK, kdy závažný důvod pro povolení kácení dřevin je dán převažujícím veřejným zájmem na stavbě nad obecnou ochranou těchto dřevin. KÚ Vysočina se vyjádřil i k podmínkám napadeného ZS, které shledal dostatečnými k ochraně dřevin i pro případ nerealizace stavby.

217. Ministr posoudil tyto závěry KÚ Vysočina jako logické a konzistentní, a to i s ohledem na obsah závazného stanoviska OÚ Dukovany, který blíže popsal a rozvedl své úvahy a důvody pro vydání svého stanoviska a pro uložení jednotlivých podmínek, jak vyplývá ze strany 4 tohoto závazného stanoviska. Dle ministra OÚ Dukovany zohlednil i námitky žalobce Děti země v průběhu prvostupňového řízení k problematice kácení dřevin, které se do značné míry opakují i v rozkladu. Žalobce Děti Země ale na podrobné odůvodnění závazného stanoviska OÚ Dukovany, včetně jím provedeného vypořádání žalobcových námitek zcela přehlíží. Ministr dále poukázal na stranu 2 napadeného závazného stanoviska, kde je popsán postup OÚ Dukovany, podklady, ze kterých vycházel, uvedeno grafické zpracování a hodnocení (mapové listy).

218. Ministr se vyjádřil i k podmínkám, které OÚ Dukovany ve svém závazném stanovisku vymezil. Dle ministra je podmínka č. 1 formulována dostatečně, jednoznačně a vymahatelně, a je z ní zřejmý smysl a účel ochrany dřevin. Naproti tomu úpravy, které navrhuje žalobce

Děti Země, nepřináší nic, co by již nevyplývalo z uložené podmínky, která kácení podmiňuje realizací stavby a k níž bude možné přistoupit až při splnění všech veřejnoprávních podmínek. Ministr dále konstatoval, že kácení bude kompenzováno náhradní výsadbou, která má být provedena do dvou let po provedení kácení. Poukázal rovněž na to, že formulace této podmínky doslovně odpovídá formulaci ve vzorovém závazném stanovisku dle přílohy č. 2 metodické instrukce MŽP z ledna 2020, platné v době vydání stanoviska, a i příloze č. 3 následné metodiky MŽP z dubna 2022.

219. Také podmínku č. 2 napadeného ZS shledal ministr za odpovídající požadavkům ZOPK a § 5 prováděcí vyhlášky č. 189/2013 Sb. Odmítl, že by se OÚ Dukovany jakkoli odchyloval od požadavků této prováděcí vyhlášky, jak nesprávně žalobce Děti Země tvrdil. Konstatoval, že ze správního spisu ani z námitek tohoto žalobce nevyplývají skutečnosti, které by vyvolaly potřebu dobu kácení více omezit - nad rámec stanovený právními předpisy. S tím ostatně korespondují i závěry KÚ Vysočina. Ministr zdůraznil důvody, které OÚ Dukovany uvedl na straně 4 svého závazného stanoviska a jejich cíl. Jím bylo, aby kácení dřevin proběhlo vzhledem k harmonogramu výstavby v takovém období, které bude z hlediska ochrany dřevin co nejvhodnější a umožní jeho co nejšetrnější provedení, vše ve vazbě na plnění termínů vyplývajících z dalších správních řízení za dodržení podmínek platné legislativy.

220. Ministr odmítl v souvislosti s podmínkou č. 2 upravit dobu kácení, jak požadoval žalobce Děti Země, který hodlal podmínit možnost kácení v rámci vegetačního období přítomností a odsouhlasením ekologického dozoru. Ministr k tomu poukázal na kontrolní mechanismy a dohled, zajištěný již podmínkou č. 2.32 výroku č. II. prvostupňového rozhodnutí, která byla převzata ze závazného stanoviska EIA, a citoval z ní.

221. Ministr hodnotil odůvodnění závazného stanoviska OÚ Dukovany a podkladové materiály, z nichž vyšlo i ve vztahu k náhradní výsadbě a kompenzaci za ekologickou újmu způsobenou kácením dřevin v rámci této stavby. Poukázal na to, že kompenzace ekologické újmy byla zohledněna pro celou lokalitu Rouchovany s ohledem na všechny stavby zahrnuté do prvostupňového rozhodnutí dle metodiky AOPK ve výši 4 018 148 Kč s hodnotou náhradní výsadby ve výši 4 062 600 Kč, tedy dostatečně a adekvátně, jak potvrdil i KÚ Vysočina.

222. Ministr dále odmítl polemiku žalobce Děti Země k problematice rozsahu náhradní výsadby a tvrzené nepřezkoumatelnosti postupu OÚ Dukovany s tím, že se jedná o obecná tvrzení založená na vlastních, avšak ničím nepodložených odhadech, jejichž relevanci ničím nedokládá, a zcela přitom ignoruje podrobné odůvodnění ekologické újmy a rozsah náhradní výsadby popsané v samotném napadeném závazném stanovisku a v něm odkazovaných podkladech (zejména v mapových listech, tabulkového vyhodnocení funkčního a estetického významu kácených dřevin a z nich vycházejících výpočtů hodnoty ekologické újmy a náhradní výsadby). Stanovení rozsahu náhradní výsadby tak učinil OÚ Dukovany na základě odborné úvahy v souladu s požadavky dostupných metodických dokumentů k dané problematice, a své úvahy podrobným a přezkoumatelným způsobem popsal v napadeném závazném stanovisku.

223. Ministr dále konstatoval, že povinnost náhradní výsadby byla OÚ Dukovany doplněna i podmínkou zakotvující povinnost následné péče v maximální možné délce pěti let. Pokud žalobce Děti Země požadoval tuto podmínku doplnit o povinnost opětovné výsadby v případě vážného poškození či úhynu vysázených rostlin, není to předpokládáno ani

právními předpisy ani metodikou. I na tomto místě vyhodnotil ministr takový postup jako logický, mimo jiné i s ohledem na skutečnost, že cílem následné péče je riziko poškození či úhynu vysazených dřevin minimalizovat. A pokud by k němu přes řádnou péči došlo, nelze to klást k tíži žadatele, jak ostatně upozornil i Kraj Vysočina v přezkumném závazném stanovisku.

224. Ministr tak shledal i tyto rozkladové námitky žalobce Děti Země nedůvodnými.

225. V *rozkladové námitce týkající se závazného stanoviska OÚ Dukovany dle ZOPK pro stavbu „Odvod srážkových vod z NJZ EDU Lipňanským potokem vč. jejich retence"* žalobce Děti Země požadoval přezkum správnosti a zákonnosti závazného stanoviska OÚ Dukovany č. j. OUDUK-48/2021/06-ŽP ze dne 16. 2. 2021 (dále též „ZS o odvodu srážkových vod"). Uvedl, že jeho obsah nelze považovat za přezkoumatelný, a požadavky uložené k vydání povolení o kácení mimolesních dřevin bez uložení náhradní výsadby za způsobenou ekologickou újmu nebyly věcně a procesně správně a v souladu se zákonem. Žalobce Děti Země žádal, aby v rámci přezkumu došlo k jeho zrušení, příp. k jeho změně s tím, že tím mělo být zaručeno, že nové povolení i s přiměřenou náhradní výsadbou bude vydáno skutečně podle požadavků § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 ZOPK, a na základě podkladů o doložení materiální pravdy ve smyslu 3, § 2 odst. 4 správního řádu, které v napadeném ZS o odvodu srážkových vod absentují.

226. Žalobce Děti Země navrhoval změnit podmínku č. 1, která zní: „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby." tak, aby zněla „Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze po získání pravomocného stavebního povolení a v případě realizace výše uvedené stavby." Podle žalobce Děti Země by bylo vhodné uložený požadavek upřesnit, aby byl jednoznačný a vymahatelný, přičemž na základě principu předběžné opatrnosti bylo žádoucí termín kácení spojit s pravomocným stavebním povolením, neboť řadu stavebních objektů bylo možné realizovat i bez pravomocného stavebního povolení, pouze s pravomocným územním rozhodnutím.

227. Dále žalobce Děti Země navrhoval změnit podmínku č. 2, která zní: „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby." tak, aby zněla alternativně (i) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku." nebo (ii) „Kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku. Ve výjimečném a řádně zdůvodněném případě je možné kácet ve vegetačním období, což musí předem odsouhlasit ObÚ ekologický dozor, který bude kácení osobně přítomen a bude jeho průběh písemně a fotograficky dokumentovat, přičemž bude doloženo, že na daných dřevinách nehnízdí žádní ptáci." Uložený požadavek je nutno upřesnit, neboť za stávající situace by bylo možno kácet de facto kdykoli i bez jeho uložení, tj. záviselo by pouze na libovůli žadatele, kdy by zahájil kácení, aniž by byl zřejmý nějaký konkrétní důvod. Délka mimovegetačního období byla 5 měsíců, takže stěží tvrdit, že by očekávání na toto období nějak významně zpozdilo zahájení výstavby záměru; bylo možné očekávat, že realizace záměru se může o 20 – 40 % prodloužit. Případné oddálení zahájení výstavby záměru o několik měsíců je marginální (alternativa I.); pokud by nadřízený orgán dospěl k závěru, že se kácet může kdykoli během roku, bylo vhodné původní text požadavku doplnit o kontrolní mechanismy (alternativa ii.), které by bylo možné doložit a ověřit si je. ZS o odvodu srážkových vod dle žalobce Děti Země rovněž neobsahovalo řádné odůvodnění, proč byly uložené požadavky v předloženém znění

uloženy, tj. byl uložen absurdní požadavek, že lze kácet reálně kdykoli, když však Věstník MŽP doporučoval kácet jen v mimovegetačním období. Bylo povinností odůvodnit odchýlení se od tohoto doporučení. Žalobce Děti Země konečně navrhoval zrušení ZS o odvodu srážkových vod pro nepřezkoumatelnost. Žalobci Děti Země nebylo z textu zjevné, na základě jakých podkladů bylo vydáno, na základě kterých podkladů byly kácené dřeviny hodnoceny, chybělo konkrétní doložení naplnění § 8 odst. 1 ZOPK (absentoval důkaz o jeho naplnění). Nebylo vysvětleno, proč nebyla uložena náhradní výsadba podle § 9 odst. 1 ZOPK. Podle odborného odhadu žalobce Děti Země měl OÚ Dukovany uložit nově vysadit asi 196 ks stromů.

228. K rozkladovým námitkám žalobce Děti Země ministr uvedl, že ZS o odvodu srážkových vod bylo v souladu s § 149 odst. 7 správního řádu předloženo KÚ Vysočina jako orgánu nadřízenému OÚ Dukovany, přičemž ZS o odvodu srážkových vod KÚ Vysočina potvrdil potvrzením závazného stanoviska č.j. KUJI/79742/2024 OŽPZ/1586/2024 ze dne 30. 8. 2024 (dále též „potvrzující stanovisko ze dne 30. 8. 2024“).

229. Bylo shledáno, že skutkový stav byl OÚ Dukovany posouzen správně. Kolize dřevin se stavbou byla doložena v projektové dokumentaci, individuální popis dotčených dřevit dosahujících obvodu kmene nad 80 cm ve výšce 130 cm nad zemí (celkem 21 ks) a zapojeného porostu (o rozloze 3 842 m^2) je součástí úplné žádostí. K náhradní výsadbě KÚ Vysočina uvedl, že není účelné ji ukládat mimo dotčenou lokalitu, a odkázal na své rozhodnutí o výjimce dle § 56 ZOPK č.j. KUJI 65622/2020 ze dne 13. 7. 2020 (dále též „rozhodnutí o výjimce“). Podle podmínky č. VIII rozhodnutí o výjimce je žadatel povinen cca 2 – 3 roky před realizací záměru předložit aktuální biologický průzkum a projektovou dokumentaci ke konečné variantě záměru, na základě níž bude posouzena případná změna či doplnění podmínek z pohledu ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů. KÚ Vysočina potvrdil, že ZS o odvodu srážkových vod odpovídá požadavkům § 8 odst. 1 a § 9 ZOPK. Závažný důvod pro povolení kácení dřevin je dán převažujícím veřejným zájmem na stavbě nad obecnou ochranou konkrétně posuzovaných dřevin. Podmínky byly dostatečné k ochraně dřevin i pro případ nerealizace stavby. Je zřejmé, že pokud bude záměr realizován, tak na základě právně účinných individuálních právních aktů. Podmínka kácení dřevin v době vegetačního klidu není problematická z hlediska ochrany dřevin, nýbrž zejména z pohledu ochrany druhů ptáků a živočichů, které však leží mimo obsah povolení ke kácení dřevin.

230. Ministr závěry KÚ Vysočina hodnotil jako logické a konzistentní. Námitky žalobce Děti Země uplatněné v rozkladu se do značné míry opakovaly s námitkami uplatněnými v prvostupňovém řízení. Žalobce Děti Země však vyjádření OÚ Dukovany zcela v rozkladu přehlížel. OÚ Dukovany uvedl, že posoudil a ověřil formální správnost a úplnost žádosti, ověřil, zda je součástí kácených dřevin památný strom nebo zda jsou kácené dřeviny součástí významných krajinných prvků, náhradní výsadby či stromořadí, provedl místní šetření s cílem ověření polohy, parametrů a stavu dřevin určených ke kácení a důvodů jejich kácení uvedených v žádosti, vyhodnotil funkční a estetický význam dřevin určených ke kácení, zaznamenal jej do jednotlivých mapových litů a poměřil jej se závažností důvodů pro kácení dřevin (důvody výstavby záměru). OÚ Dukovany též vycházel z dendrologických posouzení. Námitka žalobce Děti Země o nepřezkoumatelnosti postupu OÚ Dukovany byla shledána nedůvodnou.

231. Stran změny znění podmínek č. 1 a 2 ministr odkázal na vyjádření KÚ Vysočina v potvrzujícím stanovisku ze dne 30. 8. 2024, a uvedl, že podmínka č. 1 je formulována dostatečným, jednoznačným a vymahatelným způsobem tak, že zajišťuje, aby ke kácení nedošlo zbytečně a bylo provedeno jen v případě realizace stavby, což je skutečnost klíčová. Úpravy navrhované žalobcem Děti Země nepřináší nic, co by již z uložené podmínky nevyplývalo. K realizaci stavby bude možné přistoupit až po splnění všech veřejnoprávních podmínek, včetně získání povolení stavby. Kácení bude kompenzováno náhradní výsadbou, která má být provedena do dvou let po provedení kácení. Podmínka č. 2 odpovídá požadavkům vyplývajícím ze ZOPK a § 5 provádění vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. OÚ Dukovany se tedy od této vyhlášky neodchyluje. Žalobce Děti Země fakticky považoval striktnější omezení doby kácení za účelem ochrany živočichů; jejich ochrana je však zajištěna rozhodnutím o výjimce a její podmínkou č. III, která stanoví, že „Kácení dřevin (stromů i keřů) bude uskutečněno v nezbytném rozsahu a mimo vegetační období…“ Požadavek žalobce Děti Země je tak bezpředmětný. Ze stejných důvodů je bezpředmětný požadavek žalobce Děti Země na podmíněnost možnosti kácení v rámci vegetačního období přítomností a odsouhlasením ekologického dozoru. Kontrolní mechanismy a dohled nad průběhem kácení je nadto dostatečně zajištěn již na základě podmínky č. 2.32 výroku I. prvostupňového rozhodnutí.

232. Ministr požadavky žalobce Děti Země považoval za nadbytečné a nedůvodné. Stran náhradní výsadby uvedl, že postup a způsob jejího stanovení je podrobně popsán ve vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení č.j. OUDUK-166/2023 ze dne 14. 4. 2023 i samotném prvostupňovém rozhodnutí. Jednotlivá závazná stanoviska ke kácení dřevin v působnosti OÚ Dukovany byla z praktických důvodů vydávána ve vzájemné souvislosti a obsahově na sebe navazují, a to zejména právě co se týká rozsahu a umístění náhradní výsadby, k níž bylo přistupováno jako k celku, aniž by bylo striktně rozlišováno mezi dílčími stavbami. Ačkoliv tedy náhradní výsadba nebyla ukládána pro každou stavbu zvlášť, její celkový rozsah v souhrnu odpovídá celkovému rozsahu povolovaného kácení za všechny stavby spadající do působnosti OÚ Dukovany. To bylo potvrzeno tím, že pro lokalitu Dukovany byla ekologická újma způsobená kácením dřevin v rámci všech staveb zahrnutých do prvostupňového rozhodnutí souhrnně vyčíslena dle Metodiky AOPK ČR Oceňování dřevin rostoucích mimo les na částku 8 091 056 Kč a hodnota uložené náhradní výsadby na částku 8 095 100 Kč. Ekologická újma je tak kompenzována v rámci náhradní výstavby uložené ve vztahu k jiným stavbám. Žalobce Děti Země nijak navíc nezpochybňoval výpočet ekologické újmy a s tím spojeného rozsahu náhradní výsadby, pouze předložil jím ničím nepodložený výpočet, aniž by byla doložena jeho relevance a odbornost. Obecná a nekonkrétní tvrzení nemohla relevantně zpochybnit odborně a důkazně podloženou úvahu, která byla OÚ Dukovany provedena v souladu s požadavky dostupných metodických dokumentů k dané problematice. I KÚ Vysočina v potvrzujícím stanovisku ze dne 30. 8. 2024 s odkazem na rozhodnutí o výjimce uvedl, že bude účelné stanovit případnou náhradní výsadbu přímo v dotčené lokalitě až na základě aktualizovaných dat dle podmínky č. VIII. Nelze shledávat pochybení v tom, že OÚ Dukovany na základě aktuálně dostupných dat stanovil náhradní výsadbu mimo dotčenou lokalitu. Dotčené orgány navíc budou moci v budoucnu na základě aktualizovaných dat určit náhradní výsadbu i přímo v dotčené lokalitě.

233. V *rozkladové námitce týkající se závazného stanoviska EIA Ministerstva životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence* žalobce Děti Země

požadoval přezkum správnosti a zákonnosti závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí č. j. MZP/2019/710/7762 ze dne 30. 8. 2019 (dále jen „závazné stanovisko EIA“) a ověřujícího závazného stanoviska EIA Ministerstva životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence ze dne 1. 9. 2021, č. j. MZP/2021/710/2951 */v rozkladu žalobce Děti Země zjevně chybně uvedeno č. j. MZP/2021/710/2941/* (dále též „ověřující stanovisko EIA“) ve znění usnesení ze dne 16. 9. 2021, č. j. MZP/2021/710/4699 */v rozkladu žalobce Děti Země zjevně chybně uvedeno č.j. MZP/2021/710/4700/* (dále též „opravné usnesení“), a navrhoval změnit či upravit formulaci podmínek č. 12, 15, 17, 21, 25, 30, 35 a 44 závazného stanoviska EIA.

234. Podmínku č. 12 ve znění „*V dalších fázích projektové přípravy záměru (po upřesnění finálních přepravních tras od zdroje hlavních komodit ke staveništi NJZ a vyvolaných přepravních intenzit v etapě výstavby) projednat s vlastníky dotčených komunikací způsob/princip případné kompenzace za využití dotčené silniční sítě, a to při zohlednění charakteru dopravy vyvolané záměrem, stavu silniční sítě, servisních povinností vlastníků dopravní infrastruktury a daňových povinností dopravců komodit; dohodnutý způsob/princip kompenzace bez průtahů realizovat.*“ navrhoval žalobce Děti Země změnit tak, aby zněla: „*Do vydání pravomocného stavebního povolení (po upřesnění finálních přepravních tras od zdroje hlavních komodit ke staveništi NJZ a vyvolaných přepravních intenzit v etapě výstavby) projednat s vlastníky dotčených komunikací způsob/princip případné kompenzace za využití dotčené silniční sítě, a to při zohlednění charakteru dopravy vyvolané záměrem, stavu silniční sítě, servisních povinností vlastníků dopravní infrastruktury a daňových povinností dopravců komodit; dohodnutý způsob/princip kompenzace bez průtahů realizovat.*“ Nemělo být totiž jasné, kdy přesně má dojít k jednání s vlastníky dotčených komunikací, požadavek byl tak nekonkrétní a obtížně vymahatelný; mělo proto být stanoveno nějaké „časové okno“, aby byl požadavek konkrétní, vymahatelný a kontrolovatelný.

235. Podmínku č. 15 ve znění „*V rámci další projektové přípravy NJZ vypracovat projekt monitorování radiační situace.*“ navrhoval žalobce Děti Země změnit tak, aby zněla: „*Součástí dokumentace pro stavební povolení NJZ bude projekt monitorování radiační situace.*“, neboť dle něj nebylo zřejmé, kdy přesně má dojít k vypracování projektu monitoringu a požadavek tak byl nekonkrétní a obtížně vymahatelný. Mělo být jasně stanoveno nějaké „časové okno“.

236. Podmínku č. 17 ve znění „*V rámci dalších fází projektové přípravy záměru průběžně sledovat vývoj klimatických podmínek a v případě prokazatelných změn na ně reagovat v přípravě záměru zejména z hlediska zabezpečení nároků NJZ na vodu.*“ navrhoval žalobce Děti Země změnit tak, aby zněla: „*Od vydání pravomocného územního rozhodnutí pro záměr začít průběžně sledovat vývoj klimatických podmínek a v případě prokazatelných změn na ně reagovat v přípravě záměru zejména z hlediska zabezpečení nároků NJZ na vodu.*“ Žalobce Děti Země měl za to, že není zřejmé, od kdy začít sledovat vývoj klimatické situace v dotčeném území, požadavek proto byl nekonkrétní a obtížně vymahatelný. Mělo být jasně stanoveno nějaké „časové okno“, aby bylo zřejmé, od kdy se má sledovat vývoj klimatu.

237. Podmínku č. 21 ve znění „*V dalších projektových stupních klást zvýšený důraz na optimalizaci vodního hospodářství tak, aby nedošlo ke zhoršení kvality vody v Jihlavě pod výustním objektem odpadních vod, neboť je nezbytné zamezit zhoršení stavu dotčeného vodního útvaru.*“ navrhoval žalobce Děti Země změnit tak, aby zněla: „*Od vydání pravomocného územního rozhodnutí pro záměr zvýšit důraz na optimalizaci vodního hospodářství tak, aby nedošlo ke zhoršení kvality vody v Jihlavě pod výustním objektem odpadních vod, neboť je nezbytné zamezit zhoršení stavu*

dotčeného vodního útvaru.“. Podle žalobce Děti Země nebylo zřejmé, od kdy zvýšit důraz na optimalizaci vodního hospodářství v dotčeném území, což činilo požadavek nekonkrétní a obtížně vymahatelný. Mělo být stanoveno nějaké „časové okno“, aby bylo zřejmé, od kdy je nutné důraz na optimalizaci vodního hospodářství zvýšit.

238. Podmínku č. 25 ve znění: „*Po výběru dodavatele stavby zpracovat podrobnou akustickou studii hodnotící hlukový vliv zvoleného řešení na nejbližší, resp. potenciálně nejvíce dotčený chráněný venkovní prostor či chráněný venkovní prostor staveb okolních obcí. Studii předložit příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví a stanovit případná opatření vedoucí ke snížení hlukové zátěže.*“ navrhoval žalobce Děti Země změnit tak, aby zněla: „*Součástí dokumentace pro stavební povolení záměru bude podrobná akustická studie hodnotící hlukový vliv zvoleného řešení na nejbližší resp. potenciálně nejvíce dotčený chráněný venkovní prostor či chráněný venkovní prostor staveb okolních obcí. Příslušný orgán ochrany veřejného zdraví vydá ke studii své vyjádření, jehož součástí budou případná opatření vedoucí ke snížení hlukové zátěže.*“. Žalobci Děti Země nebylo zřejmé, proč vyhotovení akustické studie mělo záviset na výběru zhotovitele záměru. Nebylo zřejmé, kdy se s akustickou studií bude moci seznámit veřejnost a vyjádřit se, pokud nebude vypracována před zahájením nějakého navazujícího řízení; prioritou by měla být účast veřejnosti v povolovacím procesu, než jméno zhotovitele záměru, který si může vytvořit svou studii. Spolek žádat, aby podmínka byla změněna tak, aby bylo zjevné, kdy má být akustická studie vypracována, aniž by bylo nutné okamžik vztahovat ke zhotoviteli záměru, jehož výběr může být věcně, právně i časově rizikový.

239. Podmínku č. 30 ve znění: „*Pro stavbu vypracovat zásady organizace výstavby, které z hlediska minimalizace vlivů na hlukovou zátěž v etapě výstavby a vlivů na povrchové a podzemní vody budou obsahovat následující požadavky:...*“ navrhoval žalobce Děti Země změnit tak, aby zněla: „*Součástí dokumentace pro stavební povolení záměru budou zásady organizace výstavby, které z hlediska minimalizace vlivů na hlukovou zátěž v etapě výstavby a vlivů na povrchové a podzemní vody budou obsahovat následující požadavky:...*“ Podle žalobce Děti Země nebylo zřejmé, kdy konkrétně mají být vypracovány zásady organizace výstavby záměru, aby se s nimi mohla veřejnost seznámit a vyjádřit se k nim v ještě v rámci navazujících řízení; současně měl být požadavek lépe vymahatelný, proto měl být „časově upřesněn“.

240. Podmínku č. 35 ve znění: „*Zajistit, že před zahájením výstavby záměru budou během posledních 2 vegetačních období provedeny floristické a faunistické průzkumy dotčeného území za účelem identifikace a lokalizace nejcennějších společenstev a výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů; na základě výsledků těchto průzkumů požádat před zahájením výstavby příslušný orgán ochrany přírody o udělení výjimky z ochranných podmínek dotčených zvláště chráněných druhů; na základě výsledků těchto průzkumů budou před zahájením výstavby upřesněna vhodná zmírňující a kompenzační opatření.*“ navrhoval žalobce Děti Země změnit tak, aby zněla: „*Před zahájením výstavby záměru během posledních 2 vegetačních období budou provedeny floristické a faunistické průzkumy dotčeného území za účelem identifikace a lokalizace nejcennějších společenstev a výskytu zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů; na základě výsledků těchto průzkumů a vypracovaného biologického hodnocení požádat před zahájením výstavby příslušný orgán ochrany přírody o povolení výjimky z ochranných podmínek dotčených zvláště chráněných dotčených druhů organismů; na základě výsledků těchto průzkumů a biologického hodnocení budou před zahájením výstavby záměru upřesněna a uložena vhodná zmírňující a kompenzační opatření.*“ Podle žalobce Děti Země bylo žádoucí podmínku upravit do lepší srozumitelnosti a jednoznačnosti, časový požadavek měl být jasný a konkrétní.

241. Podmínku č. 44 ve znění „*Současně se zahájením zkušebního provozu a následně i se zahájením běžného provozu NJZ provést měření hluku z provozu; součástí měření bude i hodnocení výskytu tónové složky hluku; v případě zjištění konfliktu s hygienickými limity hluku provést dodatečná protihluková opatření pro dodržení limitů.*“ navrhoval žalobce Děti Země změnit tak, aby zněla: „*Do šesti měsíců od zahájení zkušebního provozu a také do šesti měsíců od zahájení běžného provozu NJZ provést měření intenzit hluku z provozu; součástí měření bude i hodnocení výskytu tónové složky hluku; v případě zjištění konfliktu s hygienickými limity hluku provést dodatečná protihluková opatření pro dodržení limitů. Měření intenzit hluku provádět nejméně 1x za rok po dobu 3 let od zahájení zkušebního a běžného provozu. Protihluková opatření budou realizována obratem.*“. Dle žalobce Děti Země byla změna žádoucí pro lepší srozumitelnost a jednoznačnost. Bylo též žádoucí, aby měření byla provedena opakovaně po určité období, např. alespoň během 3 let.

242. Ministr v napadeném rozhodnutí uvedl, že závazné stanovisko EIA bylo společně s ověřujícím stanoviskem EIA podle § 149 odst. 7 správního řádu předloženo k přezkumu orgánu nadřízenému Ministerstvu životního prostředí, jímž je ministr životního prostředí (dále též „ministr ŽP“), a který tato potvrdil potvrzením závazných stanovisek ze dne 9. 10. 2024, č. j. MZP/2024/290/1520 (dále též „potvrzující stanovisko“) jehož zjevné nesprávnosti byly opraveny v rozhodnutí ze dne 22. 10. 2024, č. j. MZP/2024/290/1580 (dále též „opravné rozhodnutí“). Ministr ŽP konstatoval, že návrhy na dílčí úpravy a doplnění stanovených opatření nebyly řádně odůvodněny ve vztahu k provedenému hodnocení vlivů na životní prostředí, a jejich potřeba nebyla podložena žádnými relevantními odbornými podklady. V návrhu nebyly uvedeny žádné konkrétní zákonné vady; jednalo se navíc o návrh na údajné vhodnější znění podmínek. Změny podmínek závazného stanoviska EIA však byly možné pouze předepsanými zákonnými postupy a v omezených případech (prokázání nezákonnosti nebo věcné nesprávnosti), které však z rozkladu Spolku nevyplývají. Navržené změny bylo možné chápat pouze jako doplnění či zpřesnění stanovených podmínek závazného stanoviska EIA, a proto tyto požadavky byly ministrem ŽP shledány nedůvodnými. Námitky žalobce Děti Země nebyly dle ministra ŽP konkrétní, požadovala se pouze změna závazného stanoviska EIA. Ministr ŽP ověřil též ověřující stanovisko EIA a neshledal v němž žádné vady. S ohledem na absenci konkrétních námitek nebylo zřejmé, v čem měla spočívat jeho nezákonnost nebo věcná nesprávnost.

243. K navrhované úpravě podmínky č. 12 závazného stanoviska EIA ministr ŽP uvedl, že podmínka byla navržena na základě vyjádření KÚ Vysočina a řady dotčených obcí. Podmínka respektuje povahu a složitost záměru; je dostatečně určitá, neboť ukládá žadateli s vlastníky dotčených komunikací projednat způsob kompenzace v době, kdy budou upřesněny přepravní trasy dopravních komodit. Zpřesnění není účelné, neboť plnění podmínky fixuje do období před vydáním pravomocného stavebního povolení, kdy ještě nemusí být konkrétní přepravní trasy známy. Ty se mohou do značné míry odvíjet i od podmínek uložených ve stavebním povolení či změně zdroje komodit. Problematika používání silniční sítě při velkých stavbách a případné kompenzace je navíc upravena v právních předpisech, konkrétně v § 38 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále též „ZPK“). Spolek neuvedl, jak konkrétně by problematika používání silniční sítě při velkých stavbách měla dopadat do veřejných zájmů chráněných žalobcem Děti Země podle § 89 odst. 4 stavebního zákona.

244. K navrhované úpravě podmínky č. 15 závazného stanoviska EIA ministr ŽP uvedl, že podmínka byla navržena na základě vyjádření Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (dále

též „SÚJB“). Oblast monitorování radiační situace je řešena především zákonem č. 263/2016 Sb., atomový zákon (dále též „atomový zákon“), měla by být řešena mj. v rámci řízení o povolení výstavby jaderného zařízení a spadá do působnosti SÚJB (nikoli stavebního úřadu), který toto řízení vede samostatně. Úprava podmínky dle žalobce Děti Země není věcně správná. K navrhované formulaci podmínky č. 15 závazného stanoviska EIA lze odkázat na rozhodnutí SÚJB ze dne 8. 3. 2021, č. j. SÚJB/JB/5575/2021, o umístění dvou jaderných zařízení NJZ EDU vydaného dle § 9 odst. 1 písm. a) atomového zákona (dále též „rozhodnutí o umístění“), které bylo podkladem pro vydání prvostupňového rozhodnutí ze dne 30. 10. 2023, č. j. MPO 76834/23/422 – SÚ, MIPOX0465LLL. V rozhodnutí o umístění se SÚJB zabýval mj. monitorováním radiační situace. Zadávací bezpečnostní zpráva byla v souladu s příslušnými prováděcími předpisy, projekt jaderného zařízení z hlediska naplnění požadavků na mj. monitorování radiační situace byl dostatečně popsán. Žadatel prokázal, že vlastnosti nebo jevy území k umístění jaderného zařízení nedosahují vylučujících charakteristik, že nehrozí snížení úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení během životního cyklu jaderného zařízení v důsledku vlastnosti území tak, že by z hlediska stávající úrovně vědy a techniky nebyla možná náprava takového stavu formou technického nebo administrativního opatření. Stejně tak dokument „Záměr zajištění monitorování výpustí z jaderných zařízení“ a dokument „Program monitorování“ splňoval všechny požadavky právních předpisů. Jelikož nebylo o v době rozhodnutí o umístění rozhodnuto o výběru konkrétního dodavatele a projektu rozhodnuto, byl pro jeho popis a průkazy použit tzv. obalový přístup, kdy je projekt charakterizován pomocí popisu obálkových parametrů, v jejichž rámci se bude budoucí projektové řešení pohybovat. Tento přístup umožňuje provést dostatečné zhodnocení vlivu mezních hodnot vlastností a jevů v území k umístění jaderného zařízení a budoucí naplnění principů mírového využívání jaderné energie a ionizujícího záření předpokládaným jaderným zařízením a činnostmi s ním, zejména s ohledem na § 5 atomového zákona. Podle ministra navíc byla problematika monitorování radiační situace zajištěna již na základě vybraných ustanovení atomového zákona, a má být řešena nejen v rámci řízení o povolení výstavby jaderného zařízení vedených SÚJB, ale i při plnění povinností držitelů povolení k činnostem souvisejícím s využíváním jaderné energie.

245. K navrhované úpravě podmínky č. 17 závazného stanoviska EIA ministr ŽP uvedl, že podmínka byla navržena zpracovatelem posudku, respektuje požadavky z vyjádření obdržených k dokumentaci EIA, zejména z Rakouské republiky. Formulace ji činí dostatečně určitou i vymahatelnou, nekonkretizuje ji na zúžené období, jak činí formulace navrhovaná žalobcem Děti Země. Znění podmínky umožňuje, aby její plnění bylo sledováno v průběhu celé projektové přípravy záměru. Nebylo pochyb, že podmínku bylo třeba plnit i ve fázi po vydání pravomocného územního rozhodnutí. Úprava dle žalobce Děti Země byla nadbytečná. Žalobcem Děti Země navrhovaná změna by naopak zúžila sledování vývoje klimatických podmínek až na fázi po vydání pravomocného územního rozhodnutí, neumožňovala by jej sledovat ve všech fázích přípravy záměru NJZ EDU. Plněním podmínky se zabýval žalovaný již v rámci územního řízení se závěrem, že zatím nenastaly prokazatelné změny vyžadující změny v přípravě záměru NJZ EDU. Požadavek žalobce Děti Země byl ministrem shledán jako bezpředmětný a nadbytečný.

246. K navrhované úpravě podmínky č. 21 závazného stanoviska EIA ministr ŽP uvedl, že podmínka byla navržena na základě vyjádření zejména Povodí Moravy, s.p., a stejně jako u

podmínky č. 17 ji formulace činí dostatečně určitou, vymahatelnou, a nekonkretizuje na příliš úzké období, jak činí formulace navrhovaná žalobcem Děti Země. Důraz na optimalizaci vodního hospodářství a zamezení zhoršení stavu vody má být kladen průběžně v rozsahu, v jakém orgány vedoucí jednotlivá navazující řízení uznají její relevantnost. Podmínku bylo třeba plnit i ve fázi po vydání pravomocného územního rozhodnutí. Úprava dle žalobce Děti Země byla nadbytečná a ne ku prospěchu věci. Žalobcem Děti Země navrhované znění by zúžilo povinnost zabývat se optimalizací vodního hospodářství až na fázi po vydání pravomocného územního rozhodnutí, neumožňovalo by se jí zabývat ve všech fázích projektové přípravy záměru NJZ EDU. Plněním podmínky se zabýval žalovaný již v rámci územního řízení se závěrem, že splnění této podmínky bude možné kvalifikovaně ověřit až v pozdějších fázích projektové přípravy, a to zejména po výběru konkrétního dodavatele a upřesnění technologie a konečné podoby záměru NJZ EDU. Požadavek žalobce Děti Země byl ministrem shledán bezpředmětný a nadbytečný.

247. Navrhované úpravě podmínky č. 25 závazného stanoviska EIA ministr ŽP uvedl, že podmínka byla stanovena na základě požadavku orgánu ochrany veřejného zdraví. K okamžiku výběru dodavatele stavby se vztahuje proto, že s výběrem konkrétního dodavatele souvisí upřesnění technologie a konečné podoby záměru. Žadatel jako oznamovatel záměru NJZ EDU deklaroval, že dokumentace (včetně předmětné akustické studie) bude zpracována až po výběru dodavatele, a tato bude podkladem pro navazující řízení; účastníci tak budou mít možnost se k ní vyjádřit. Ze žalobcem Děti Země navrhovaného znění nebylo dle minstra ŽP zjevné, jak by toto přispělo ke zlepšení její vymahatelnosti a kontrolovatelnosti. Návrh reformulace podmínky ve smyslu stanovení určitého požadavku na orgán ochrany veřejného zdraví je nepřípustný, neboť závazné stanovisko EIA stanoví podmínky pro žadatele záměru, nikoliv pro orgán státní správy. Podle ministra tak byl požadavek bezpředmětný a nadbytečný.

248. K navrhované úpravě podmínky č. 30 závazného stanoviska EIA ministr ŽP uvedl, že podmínka byla formulována zpracovatelem posudku dostatečně určitým a vymahatelným způsobem, srozumitelně zajišťuje, aby pro záměr byly vypracovány zásady organizace výstavby obsahující vybrané požadavky týkající se minimalizace vlivů na hlukovou zátěž a vlivů na povrchové a podzemní vody. Zásady organizace výstavby jsou podle vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj (dále též „MMR“) č. 131/2024 Sb., o dokumentaci staveb, povinnou součástí dokumentace pro povolení stavby, proto by změna podmínky byla nadbytečná. Povinnost zpracovat zásady organizace výstavby v rámci dokumentace pro vydání povolení stavby (záměru) vyplývá přímo z prováděcích právních předpisů, a to z přílohy č. 12 vyhlášky č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, ve spojení s § 329 odst. 1 nového stavebního zákona, a příloh č. 1, 2, 3, 4 vyhlášky č. 131/2024 Sb., o dokumentaci staveb. Podle ministra tak byl požadavek bezpředmětný a nadbytečný.

249. K navrhované úpravě podmínky č. 35 závazného stanoviska EIA ministr ŽP uvedl, že podmínka byla formulována zpracovatelem posudku. Formulace navržená žalobcem Děti Země nijak neměnila význam ani časový rámec uložené podmínky, nezlepšovala její srozumitelnost či jednoznačnost. Podmínka nebyla věcně nesprávná či nezákonná. V rozkladu žalobce Děti Země nebyl uveden žádný relevantní důvod, proč by mělo být doplněno „biologické hodnocení“; pokud by pro udělení výjimky bylo potřeba hodnocení podle § 67 ZOPK, příslušný orgán ochrany přírody by bez jeho doložení žádanou výjimku neudělil, a doplnění podmínky v tomto smyslu tak není potřebné. Podle ministra tak byl požadavek bezpředmětný a nadbytečný.

250. K navrhované úpravě podmínky č. 44 závazného stanoviska EIA ministr ŽP uvedl, že podmínka byla formulována na základě požadavku orgánu ochrany veřejného zdraví. Podle ministra ŽP nebylo zřejmé, jak by úprava formulace ze „*současně se zahájením*" na „*do šesti měsíců od zahájení*" pomohla k lepší srozumitelnosti či jednoznačnosti. Vyhovění této změně by vedlo k posunu doby měření hluku, pro což nebyl žádný věcný důvod. Relevanci a odůvodnění návrhu na opakované měření intenzit hluku žalobce Děti Země nepodložil. Podmínka stanovila zřejmý směr, ale již se nezabývala detailním průběhem měření, neboť toto bude předmětem řízení o povolení záměru, a orgán ochrany veřejného zdraví může stanovit detaily prováděného měření, tj. i vznést požadavek na opakování měření, pokud bude považován za oprávněný. Podle ministra tak byl požadavek bezpředmětný a nadbytečný.

IV. Žaloba žalobce ESHG

251. Žalobce ESHG v podané žalobě předně zrekapituloval dosavadní průběh řízení a následně vymezil svou argumentaci do sedmi žalobních námitek.

252. V *první žalobní námitce* žalobce ESHG namítal *nedostatek věcné příslušnosti žalovaného k vedení územního řízení*. Uvedl, že EDU II podala dne 1. 6. 2021 u MÚ Třebíč žádosti o vydání územního rozhodnutí o umístění staveb a o vydání rozhodnutí o ochranném pásmu. MÚ Třebíč zahájil o těchto žádostech řízení a usnesením ze dne 10. 6. 2021, č. j. OV 46415/21 – SPIS 7229/2021/Pec spojil tato řízení do jednoho územního řízení vedeného pod spisovou značkou OV/7229/2021. MÚ Třebíč byl věcně a místně příslušným obecným stavebním úřadem k vedení územního řízení podle § 13 odst. 6 stavebního zákona.

253. Dle žalobce ESHG proto prvostupňové a napadené rozhodnutí vydaly věcně nepříslušné orgány, neboť čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb., dle kterého: „*[ř]ízení a jiné postupy zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí stavební úřad, který se stal příslušným k vedení řízení nebo provedení postupu v dané věci podle tohoto zákona*.“, věcnou příslušnost žalovaného k vedení územního řízení založit nemohl. Žalobce ESHG dále konstatoval, že ve správním řízení platí obecný princip, že věcnou příslušnost zkoumá správní orgán, který správní řízení zahájil, a pokud je jeho příslušnost dána při zahájení řízení, tato trvá až do konce řízení (perpetuatio fori), neboť dle § 132 správního řádu „[z]*mění-li se v průběhu řízení okolnosti rozhodné pro určení místní příslušnosti nebo věcné příslušnosti co do stupně a nestanoví-li zákon jinak, dokončí řízení správní orgán původně příslušný; o tom informuje správní orgán, na který by jinak příslušnost přešla.*“

254. Žalobce ESHG k této žalobní námitce odkázal na množství judikatury Ústavního a Nejvyššího správního soudu vztahující se především k výkladu právních norem, na základě kterých dospěl k závěru, že přechodné ustanovení čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. nelze vykládat tak, že by umožňovalo změnu věcné příslušnosti v probíhajícím řízení. Jazykový výklad tohoto ustanovení je pouze prvotním krokem interpretace a není rozhodující; je nutné použít i systematický, teleologický a ústavně konformní výklad. Podle těchto metod čl. XXXI nepředstavuje výjimku z obecného principu perpetuatio fori, je nesystémový, obsoletní a jeho aplikace by vedla k porušení principu právní jistoty, zákazu retroaktivity a zásady ochrany legitimního očekávání účastníků řízení. Orgány veřejné moci měly proto postupovat contra verba legis a ustanovení čl. XXXI neaplikovat, protože jeho použití by znamenalo zásah do ústavně garantovaného práva na rozhodování příslušným orgánem a porušení požadavku právní jistoty.

255. Žalobce ESHG dále zdůraznil, že přechod příslušnosti v řízení již zahájeném představoval pravou retroaktivitu, která je v českém právním řádu nepřípustná, což potvrzuje judikatura Ústavního soudu. Kromě toho žalobce ESHG upozornil na praktické důsledky nesprávné interpretace – vedení řízení žalovaným vyvolává riziko střetu kompetencí podle nové právní úpravy, kdy by žalovaný v odvolacím řízení rozhodoval o svém vlastním rozhodnutí, což je v rozporu se zásadou nestrannosti a nezávislosti správního orgánu. Z těchto důvodů žalobce ESHG dovozuje, že žalovaný ani ministr neměli v územním řízení rozhodovat a že napadené a prvostupňové rozhodnutí je nezákonné pro vadu věcné příslušnosti.

256. *Druhou žalobní námitkou* žalobce ESHG namítal *podjatost ministra a jemu podřízených osob a jejich vyloučení z projednávání věci*. Uvedl, že žalovaný a ministr byli z projednání věci vyloučeni ve smyslu § 14 správního řádu, z nějž citoval. Podotknul, že pro podjatost lze vyloučit kteroukoliv úřední osobu, která se více či méně podílí na výkonu pravomoci správního orgánu. Nemusí se jednat jen o pověřenou oprávněnou úřední osobu ve smyslu § 15 správního řádu. Úprava § 14 správní řádu se dotýká kromě pověřených oprávněných úředních osob také osob jim v rámci správního orgánu a jeho organizační struktury nadřízených a podřízených, k čemuž odkázal na komentářovou literaturu (srov. JEMELKA, Luboš a kol. § 14 [Podjatost úřední osoby, znalce a tlumočníka]. In: JEMELKA, Luboš a kol. Správní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 93.).

257. Dále poukázal na § 14 odst. 2 správního řádu, a uvedl, že dané ustanovení bylo zákonodárcem včleněno do správního řádu až novelizací zákonem č. 176/2018 Sb. v reakci na dlouhodobé výkladové nejasnosti, k čemuž odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, čj. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS, a uvedl, o nestrannosti konkrétní pověřené oprávněné úřední osoby (zda na ni nebude vytvářen nátlak či nebude jinak nezákonně ovlivňována k tomu, aby určitým způsobem rozhodla) může být pochybováno také na základě dřívějšího vystupování jejího nadřízeného či s ohledem na kontroverznost nebo politický význam rozhodované věci. Tento důvod pochybností o nestrannosti konkrétní pověřené úřední osoby odůvodňuje její vyloučení z projednávané věci.

258. Žalobce ESHG odkázal na důvodovou zprávu k novelizačnímu zákonu č. 176/2018 Sb., a dále na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2023, čj. 6 As 52/2023-127, č. 4533/2023 Sb. NSS, z nějž citoval. Uvedl, že účelem přijetí § 14 odst. 2 správního řádu nebylo *en bloc* vyloučení úředníků, kteří jsou ve služebním poměru, pracovněprávním nebo jiném obdobném vztahu ke státu, nýbrž toliko odstranit pochybnosti o tom, že tento vztah není sám o sobě důvodem pro vyloučení pro podjatost. Nadto se žalovaný ani ministr nevypořádali s judikaturou k § 14 odst. 7 správního řádu. Zejména jde o plenární usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 30/09. Žalobce ESHG shrnul argumentaci Ústavního soudu a uzavřel, že § 14 odst. 7 správního řádu nepředstavuje pro soudní přezkum rozhodnutí správního orgánu překážku posouzení podjatosti vedoucího ústředního správního úřadu.

259. Žalobce ESHG uvedl, že společné územní řízení bylo v obou stupních zatíženo vadou spočívající v tom, že ve věci rozhodovaly úřední osoby, které měly vyloučeny v důsledku důvodných pochyb o nepodjatosti ministra a jemu podřízených úředních osob v rámci organizační struktury žalovaného. Žalobce ESHG již namítal podjatost ministra J. S. a jemu podřízených úředních osob v rozkladu ze dne 12. 11. 2023 proti (společnému) územnímu rozhodnutí, avšak rozkladu nebylo vyhověno. Ačkoliv ve vztahu k námitce své podjatosti

ministr ani jiné rozhodnutí učinit s ohledem na § 14 odst. 7 správního řádu nemohl, v případě jemu podřízených úředních osob jde o vadu řízení, neboť ministr překročil nejširší možný jazykový význam a přisoudil danému ustanovení smysl *contra verba legis* rozšiřující práva orgánu veřejné moci. Tím se dopustil zcela nepřípustné analogie a rozšířil v rozporu se zákonem okruh osob, které nelze v důsledku § 14 odst. 7 správního řádu pro jejich vztah k předmětu řízení, účastníkům, nebo jejich zástupcům z projednávání věci vyloučit. Poukázal k tomu na nález Ústavního soudu ze dne 6. 4. 2005, sp. zn. Pl ÚS 21/04, s tím, že použití analogie je možné ve správním právu jen omezeně, za účelem vyplňování mezer procesní úpravy a pouze ve prospěch ochrany práv účastníků správního řízení. Dále odkázal na doktrinální závěry, podle nichž analogie ve veřejném právu není přípustná tam, kde by jí bylo užito k neprospěchu těch, kdo nejsou vykonavatelé veřejné moci (srov. HAJN, Petr, Analogie jako právní institut a jako způsob usuzování. Několik poznámek k analogii v právu (nejen) správním. Právník, č. 2, 2003, s. 123, KINDL, Milan, Malá úvaha o analogii ve veřejném právu. Právník, č. 2, 2003, s. 133 nebo SLÁDEČEK, Vladimír, Obecné správní právo. Praha 2005, s. 130).

260. V podrobnostech pak žalobce ESHG uvedl, že již rozkladu ze dne 12. 11. 2023, jeho doplnění ze dne 12. 12. 2023 a vyjádření k rozkladům ze dne 14. 3. 2024 vznesl námitku podjatosti žalovaného, ministra (tehdy ještě J. S.) a s tím související námitku tzv. systémové podjatosti všech úředních osob jemu podřízených včetně úředních osob případně jmenovaných do rozkladové komise. Výslovně pak vznesl námitku podjatosti vedle ministra průmyslu a obchodu vůči pěti konkrétním úředním osobám - R. N., P. T., T. E., Z. F. a L. H. Vedle toho namítl podjatost jim podřízených úředních osob.

261. Důvody podjatosti ministra J. S. žalobce ESHG spatřoval v mediálních a jiných výstupech v souvislosti se specifikovaným záměrem EDU II. Poukázal na dvojjediné postavení ministra jakožto politického funkcionáře a monokratického správního orgánu. Pokud ministr v rámci politických nebo osobních projevů dává najevo, že straní určitým zájmům, nebo dokonce slibuje, že určité zájmy prosadí, zavdává tím pochyby o tom, zda v případě, kdy bude mít faktickou možnost vykonávat veřejnou moc, této možnosti nezneužije.

262. Žalobce ESHG spatřoval důvody k pochybnostem o nepodjatosti ministra z Programového prohlášení vlády, jejímž členem byl jak J. S., tak také nynější ministr L. V. Zde je vyjádřena jednoznačná a úplná podpora záměru výstavby Nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany (NJZ EDU), a to konkrétně v kapitole „Průmysl s obchod“, části „Jaderná energetika“, k čemuž citoval z tohoto dokumentu. Na tiskové konferenci předsedy vlády P. F., ministra J. S. a ministra financí Z. S. konané při návštěvě Jaderné elektrárny Dukovany byla všemi výše jmenovanými deklarována podpora všech subjektů usilujících o naplnění záměru NJZ EDU a všech kroků směřujících k jeho naplnění. Obdobné vyjádření ministra J. S. bylo publikováno ve Zpravodaji MPO pro výstavbu nových jaderných zdrojů v ČR, číslo 06/2023 na straně 2. Podporu záměru NJZ EDU vyjádřil ministr J. S. i z pozice předsedy Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů v ČR. Uvedl, že příprava NJZ EDU je prioritou. Dále se na semináři Energetická bezpečnosti přihlásil ke snaze o urychlení tendru na výstavbu NJZ EDU v přiznané spolupráci se společností ČEZ, a.s., coby mateřskou společností EDU II. Dále v rámci vyjádření na setkání v Třebíči (viz Energetické Třebíčsko) hovořil o eminentním zájmu na úspěšnosti projektu výstavby NJZ EDU. Nadto ministr bezprostředně po vydání kladného společného územního rozhodnutí spokojenost s tímto výsledkem a kladně hodnotil důsledky tohoto rozhodnutí i rozvoj jaderné energetiky. Konečně se vyjádřil i v tom směru, že vládla, jejímž byl členem, zasmluvní

nejméně dva reaktory. Toto zasmluvnění by nebylo možné bez jistoty pravomocného kladného územního rozhodnutí.

263. S odkazem na již výše citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu pak žalobce ESHG uvedl, že politická vyjádření mohou být důvodem legitimně pochybovat o tom, že do rozhodování příslušného stavebního úřadu nebude zasahováno politickými funkcionáři, kteří se nevhodným způsobem a neuměřeně k probíhajícímu řízení vyjadřují (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 89/2010-152). Poukázal na odlišnost skutkového stavu od citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2023, čj. 6 As 52/2023-127, č. 4533/2023 Sb. NSS, a uvedl, že v případě nyní projednávané věci je skutkový stav odlišný, neboť ministr explicitně vyjadřoval podporu záměru a zřetelně dával najevo, jak míní jím řízený resort ve věci postupovat. Dal tak najevo, že i z pozice nadřízeného správního orgánu bude rozhodovat jednostranně a ve prospěch záměru. Žalobce ESHG proto dospěl k závěru, že ministr J. S. má s ohledem na svůj poměr k věci a k účastníkům řízení takový zájem na výsledku předmětného řízení (zájem na realizaci NJZ EDU), pro nějž lze nejen pochybovat o jeho nepodjatosti, nýbrž uvést, že žalovaný je ve společném územním řízení podjatý učebnicově.

264. Nad rámec projevů ministra o poměru ministra a žalovaného k věci samé hovoří též První prováděcí smlouva o spolupráci při výstavbě nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany v ČR (První prováděcí smlouva), respektive některá v ní obsažená ujednání. Žalovaný, ČEZ a EDU II uzavřeli dne 28. 7. 2020 Rámcovou smlouvu o spolupráci při výstavbě nového jaderného zdroje v České republice (Rámcová smlouva). Předmětem Rámcové smlouvy je podle Čl. 3. 1 stanovení obecného rámce pro zahájení a následné prohlubování spolupráce Smluvních stran na projektu výstavby nového jaderného zdroje na území České republiky v lokalitě Dukovany. Předmětem První prováděcí smlouvy je podle čl. 2. 1. závazná úprava vzájemných práv a povinností pro první fázi spolupráce Smluvních stran na Projektu Dukovany, a to po celou dobu účinnosti této Smlouvy až do jejího úplného splnění či do jejího nahrazení prováděcí smlouvou na další fázi Projektu Dukovany nebo Smlouvou o výkupu elektřiny podle čl. 14. 1 písm. a) První prováděcí smlouvy. Z dikce obou smluv je zcela patrná významná role státu jednajícího skrze žalovaného (a ministra J. S.), který de facto vytváří projekt a koncepci záměru, a který zejména pro záměr samotný poskytuje nemalou státní podporu, bez které by realizace záměru NJZ EDU nebyla vůbec možná. Pochyby o nepodjatosti žalovaného a ministra vyvolává zejména koncipovaný přechod akcií, tedy majetkových podílů na základním kapitálu EDU II, na stát, tak jak je popsán čl. X. a násl. První prováděcí smlouvy. Stát fakticky vystupuje jako investor, byť prostřednictvím třetího subjektu, který je zatím vlastněn společností ČEZ, a.s. Dle žalobce ESHG je zřejmé, že má stát nemalé majetkové a jiné zájmy na realizaci záměru NJZ EDU. V této situaci nemohou být žalovaný, jako organizační složka státu, a ministr, jako jeho představený ve věci, nestrannými. Bez účasti státu a jeho podpory by společnost ČEZ ani EDU II v záměru nepokračovaly. Pokud by žalovaný nepřislíbil těmto subjektům státní podporu (financování projektu, výkup elektrické energie z NJZ EDU za takovou cenu, aby byl projekt ziskový atd.), záměr NJZ EDU by realizován nikdy nebyl. Žalobce ESHG k tomu odkázal na rozhodnutí ČEZ z dubna 2014 týkající se dostavby Jaderné elektrárny Temelín (JET), vyjádření generálního ředitele a předsedy představenstva společnosti ČEZ D. B. o nezbytnosti státní podpory při realizaci dostavby JET a o důvodech zastavení tendru na dodavatele dostavby JET, vyjádření tehdejšího vicepremiéra P.B. o tom, že rozhodnutí ČEŽ

vyplynulo z rozhodnutí vlády neposkytnout žádné státní garance a na úvodní slovo předsedy představenstva EDU II ve výroční zprávě za rok 2023.

265. Nadto stát (zastoupený žalovaným, za nějž smlouvu podepsal ministr) v První prováděcí smlouvě převzal řadu smluvních závazků vůči EDU II a společnosti ČEZ, a.s., přičemž se, mimo jiné, zavázal vykonávat vrchnostenskou veřejnou moc (tzv. impérium) takovým způsobem, který velmi dobře nemůže být souladný s požadavkem na nestrannost správního orgánu plynoucím z čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Citoval k tomu z preambule a článku 1.1 První prováděcí smlouvy. Uvedl, že cílem první fáze spolupráce na Projektu Dukovany je mj. vydání Územního rozhodnutí (viz čl. 1.2 písm. c) První prováděcí smlouvy), když Smluvní strany stanovily (v utajené výši) i finanční prostředky konkrétně určené pro naplnění tohoto cíle, tj. pro získání územního rozhodnutí (viz příloha D - Rozpočet První prováděcí smlouvy) a rovněž stanovily termíny (v První prováděcí smlouvě opět utajené/začerněné) pro Podání žádosti o územní rozhodnutí i pro Pravomocné územní rozhodnutí (viz příloha C – Harmonogram První prováděcí smlouvy). Žalobce ESHG k tomu zdůraznil, že dle § 92 odst. 1 stavebního zákona územním rozhodnutím stavební úřad schvaluje navržený záměr.

266. Dále žalobce ESHG odkázal na článek 1.2 První prováděcí smlouvy. Uvedl, že cíli první fáze spolupráce státu, ČEZu a EDU II jsou mimo jiné vydání územního rozhodnutí, zajišťování práv k nemovitostem a provádění dalších činností, a to vše v příslušných termínech popsaných ve smlouvou definovaném harmonogramu. Stát zastoupený mimo jiné žalovaným se tak zavázal zajistit průběh územního a případného vyvlastňovacího řízení tak, aby bylo územní rozhodnutí a rozhodnutí o vyvlastnění vydáno ke spokojenosti EDU II a společnosti ČEZ. Nelze, aby stát takto nakládal s veřejnoprávními pravomocemi a nabízel spolupráci v podobě závazku zajistit od žalovaného a ministra kladná správní rozhodnutí. Demokratický právní stát nespolupracuje s EDU II o územní rozhodnutí v územním řízení a expropriantem při získávání práv k pozemkům a případně stavbám ve vlastnictví třetích osob ve vyvlastňovacím řízení, nýbrž vystupuje jako nestranný arbitr práv a povinností účastníků (územního a vyvlastňovacího) řízení. Žalobce ESHG proto nadnesl otázku platnosti První prováděcí smlouvy a pochyboval, zda se může stát zavázat k výkonu veřejné moci způsobem, který odporuje čl. 36 odst. 1 Listiny.

267. Žalobce ESHG dále uvedl, že označené důkazy rovněž prokazují zájem žalovaného a ministra na získání potřebných práv k pozemkům ve vlastnictví třetích osob, a to i případným postupem podle zákona č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění). Žalovaný tak v územním rozhodnutí ze dne 30. 10. 2023 předjímá případnou možnost vyvlastnění pozemku žalobce ESHG p. č. 143/75 v katastrálním území Lipňany u Skryjí a krátí tak práva žalobce ESHG jako účastníka řízení. Nadto důkazy prokazují zájem žalovaného a ministra na předpokládaném uzavření smlouvy o zaručeném výkupu elektřiny na víceletou dodávku elektrické energie z nízkoemisního zdroje základního zatížení nebo uzavření smlouvy upravující vzájemná práva a povinnosti k zajištění výroby a dodávky elektřiny z NJZ EDU a návratnosti investice do NJZ EDU tak, aby byla zajištěna návratnost investice EDU II do projektu výstavby NJZ EDU, a to vše s garancí této návratnosti ze strany státu zastoupeného žalovaným v čele s ministrem.

268. Dále poukázal na Čl. IV První prováděcí smlouvy s tím, že ministr osobně předkládal požadavky žalovaného společnosti a EDU II, a tedy sám přímo ovlivňoval podobu záměru.

Ministr tak byl v kontaktu s vedoucími osobami obou společností. Proto není standardní a souladné s principy právního státu, aby jako zástupce nepřímého investora současně rozhodoval jako vedoucí ústředního správního úřadu o územním rozhodnutí téhož záměru. Nadto žalobce ESHG ze článků X a 11. 1 První prováděcí smlouvy dovodil záměr státu za určitých podmínek převzít celý projekt výstavby NJZ EDU, a to za kupní cenu přibližně 4,51 miliardy Kč. To opět potvrzuje zájem státu (zastoupeného žalovaným v čele s ministrem) na realizaci výstavby NJZ EDU. Žalobce ESHG k tomu dodal, že předmětem budoucí smluvní dokumentace má být také závazek státu významně se podílet na financování projektu výstavby NJZ EDU.

269. Poté poukázal na Čl. 15.1., 15.2. První prováděcí smlouvy a na povinnost státu zaplatit za určitých podmínek ČEZu kompenzaci, pokud by mělo dojít k převzetí celého projektu státem, ale toto převzetí nebude z důvodu překážek možné a realizovatelné. Výše této kompenzace by se pohybovala řádově v jednotkách miliard Kč. Případná hrozba této kompenzace, coby smluvního institutu sankční povahy, napovídá závěru o existenci zájmu státu zastoupeného žalovaným v čele s ministrem na co možná nejméně problematické realizaci projektu.

270. Dále citoval Čl. 23. 1., 23. 3 První prováděcí smlouvy. Uvedl, že dle těchto ustanovení se ministr a další zástupci žalovaného mají v pravidelných intervalech setkávat se zástupci ČEZ a EDU II, přičemž program těchto schůzek nelze přezkoumat. Mohly se tak mezi nimi utvářet (a nejspíše utvořily) osobní vazby. Daná ustanovení nadto prokazují existenci zájmu žalovaného v čele s ministrem na získání kladného rozhodnutí Evropské komise ve věci veřejné podpory projektu NJZ EDU (stát je smluvně zavázán učinit veškeré potřebné kroky k získání kladného rozhodnutí Evropské komise), bez kterého by realizace záměru nebyla možná. Dále poukázal na dodatky č. 1, 2 a k První prováděcí smlouvě s tím, že upřesňují některé bezpečnostní a termínové otázky, vztah k Evropské komisi a rozsah nabídek. První prováděcí smlouva je tak důkazem o nadkritické míře systémového rizika podjatosti žalovaného v územním řízení. V důsledku zaměstnaneckého poměru k orgánu státu mohl být postoj pověřených oprávněných úředních osob k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky (viz i obdobné smluvní vztahy s tímto důsledkem uvedené například v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2.6.2015, č. j. 7 As 57/2015-80, ve věci spalovny Chotíkov, v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 13.2.2015, č. j. 7 As 158/2014-30, ve věci EVO – Komořany, Most atd.). Dle žalobce ESHG je zavádějící tvrzení ministra, že výše uvedené smlouvy neobsahují jakékoli povinnosti či závazky státu ve vztahu k zajištění potřebných povolení.

271. Dále žalobce ESHG poukázal na členství ministra ve Stálém výboru. Žalobce ESHG předestřel personální složení a obsah statutu Stálého výboru, jeho činnost dle zprávy o činnosti a strukturu, k čemuž odkázal na obsah zprávy o činnosti Stálého výboru za rok 2022. Dále upozornil na záznamy z VI., VII. a VIII. jednání Stálého výboru prokazující postup ministra J. S. a dalších úředních osob ministerstva (T. E., R. N.) vedené zájmem na realizaci projektu NJZ EDU v otázce lhůty pro vydání územního rozhodnutí, notifikace veřejné podpory, smlouvy o výkupu elektřiny, investorské smlouvy, návratné finanční výpomoci státu, smlouvy s dodavatelem, počtu bloků, transportních tras do lokality Dukovany a dalších. Podstatné je, že stanoviska a návrhy Stálého výboru jsou vedeny snahou podporovat realizaci projektu NJZ EDU. Dle žalobce ESHG Stálý výbor, ve kterém jsou zastoupeni pouze „nekritičtí podporovatelé záměru“, měl a má na utváření a realizaci státní energetické politiky významný vliv. Žalobce ESHG označil za problematické, že předseda

Stálého výboru (ministr) má možnost autoritativně o záměru rozhodovat z pozice vedoucího ústředního orgánu státní správy.

272. Žalobce ESHG zdůraznil, že § 14 odst. 7 správního řádu není pro soud závazný, a dožadoval se, aby soud vypořádal námitku ministra a poskytl ke svému závěru (dle žalobce ESHG na rozdíl od ministra) přezkoumatelné odůvodnění. Pokud soud dospěje k závěru, že ministr je podjatý (je dán důvod pochybovat o jeho nepodjatosti, který vyžaduje, aby byl vyloučen z projednání a rozhodování v předmětné věci), měl by z toho vyvodit důsledky i k podřízeným úředním osobám, k čemuž poukázal na § 14 odst. 5 správního řádu. S odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, čj. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS, pak uvedl, že nežádoucí nebezpečí ovlivnění nežádoucím vztahem je třeba aktivně předcházet tak, aby k němu pokud možno nikdy nedošlo, a proto právní úprava připouští, že v některých případech bude z výkonu pravomoci v konkrétní věci vyloučena i osoba, o níž není ani zdaleka jisté, že u ní nežádoucí vztah existuje. Zákon tedy nevyžaduje jistotu ani přiměřenou pravděpodobnost existence nežádoucího vztahu, postačí již, jestliže o nepodjatosti lze pochybovat. Proto žalobce ESHG žádal vyloučení také podřízených úředních osob.

273. Žalobce ESHG shrnul dosavadní judikaturu, podle níž překročení kritické míry systémového rizika podjatosti může jít o jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. února 2015, č. j. 7 As 158/2014 – 30, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. června 2015, č. j. 7 As 57/2015 – 80), zájem politických činitelů či jiných vlivných osob na určitém výsledku řízení, přičemž takový zájem lze vysledovat z mediálních vyjádření, předvolebních slibů apod. (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. října 2007, č. j. 2 As 29/2007 – 74, ze dne 28. března 2013, č. j. 4 As 18/2012 – 29, ze dne 13. února 2015, č. j. 7 As 158/2014 – 30, ze dne 2. června 2015, č. j. 7 As 57/2015 – 80) a také i samotná povaha a podstata rozhodované věci, její politický význam s tím spojené zájmy (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. ze dne 30. ledna 2013, 1 As 89/2010 – 152, ze dne 28. března 2013, č. j. 4 As 18/2012 – 29).

274. Následně žalobce ESHG zopakoval námitku podjatosti proti náměstkovi člena vlády P. T., zástupci vrchního ředitele sekce energetiky a jaderných zdrojů pověřenému řízením sekce T. E., a vrchnímu řediteli sekce energetiky a jaderných zdrojů pověřenému řízením sekce R. N. Ačkoli nejsou pověřenými úředními osobami ve smyslu § 15 správního řádu, pozice vedoucích úředníků ovšem mají k dispozici nástroje, kterými mohou vyvíjet tlak (ať už dovoleně, nebo případně i protiprávně) na konkrétní pověřené úřední osoby. Jsou přitom úředními osobami ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu. Jejich vyloučení z projednávání věci a rozhodování zákon tímto ustanovením umožňuje.

275. Konkrétně k P. T. pak žalobce ESHG uvedl, že důvod pro pochybnosti o jeho nepodjatosti spatřuje v jeho členství v dozorčí radě EDU II. Je proto vázán povinností loajality ve smyslu § 159 občanského zákoníku, a je tak povinen v konfliktu zájmů EDU II a jeho osobních zájmů nebo třetích subjektů dát zájmům EDU II přednost. Proto nemůže nestranně a nezúčastněně rozhodovat v této věci ani se na rozhodovacích procesech žalovaného či ministra jakkoli formálně či neformálně podílet. Zároveň poukázal na jeho dřívější členství ve Stálém výboru a na jeho dřívější působení ve společnosti ČEZ vlastnící EDU II, a to přímo jako specialisty útvaru bezpečnosti výstavby nových jaderných zdrojů.

276. Obdobně je členem (a to dokonce místopředsedou) dozorčí rady EDU II T. E. Je proto také vázán vůči EDU II povinností loajality. Nadto byl osobně účasten při sjednávání a podpisu Memoranda o spolupráci a implementaci výsledků projektu *„Analýza povolovacích procesů v rámci realizace nových jaderných zdrojů v ČR…*“, kde v čl. 2.5 je uvedeno, že *„Strany jsou si vědomy nutnosti realizovat výstavbu NJZ Dukovany …*“, kteréžto za ministerstvo sám podepsal. Poukázal na jeho oprávnění jednat za stát v rámci První prováděcí smlouvy, a to konkrétně s cílem vydání územního rozhodnutí pro Projekt Dukovany (viz čl. 1.2 písm. c/ První prováděcí smlouvy), ve věcech problematiky veřejné podpory projektu NJZ EDU (viz čl. 25 První prováděcí smlouvy), ve věcech zajištění bezpečnostních požadavků státu prostřednictvím výstavby Nového jaderného zdroje Dukovany (viz čl. 2.2 písm. c/ První prováděcí smlouvy, čl. 4.5 věta třetí, čtvrtá a pátá a čl. 4.6 První prováděcí smlouvy) i v ostatních věcech plnění První prováděcí smlouvy (viz čl. 23.5 První prováděcí smlouvy).

277. Žalobce ESHG podotknul, že pro členství v dozorčí radě a s tím spojený střet zájmů byl již vyloučen V. Č., přičemž z důvodu jeho podjatosti bylo rozhodnutím Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 13. 2. 2023, č. j. KUJI 17638/2023 zrušeno jím dříve vydané závazné stanovisko Obecního úřadu Rouchovany z hlediska ochrany obyvatelstva ze dne 28. 1. 2021. V. Č. v předmětné době zastával funkci člena dozorčí rady společnosti ČEZ, a. s. coby jediného akcionáře EDU II. Krajský úřad Kraje Vysočina vyhodnotil věc tak, že závazné stanovisko bylo vydáno vyloučenou úřední osobou, k čemuž žalobce ESHG citoval z jeho rozhodnutí. Žalobce ESHG se proto dovolával principu rovnosti a předvídatelnosti postupu správního orgánu a s ohledem na legitimní očekávání. Pokud byla vyloučena z projednávání věci a rozhodování osoba zastávající funkci člena voleného orgánu mateřské společnosti EDU II, tím spíš by měla být vyloučena osoba (osoby) zastávající funkci člena voleného orgánu EDU II jako takové.

278. Dále poukázal na členství R. N. ve Stálém výboru, a na jeho oprávnění jednat za stát v rámci První prováděcí smlouvy.

279. Žalovaný dle žalobce ESHG bez zdůvodnění uzavřel, že dané tyto osoby nelze považovat ve vztahu k řízení o rozkladu za úřední osoby ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu. Nijak se ovšem nevyjádřil k působení P. T. ani T. E. v dozorčí radě EDU II ani ve Stálém výboru. Tito měli z titulu souběžného výkonu jejich veřejných funkcí a funkcí členů voleného orgánu EDU II současně schopnost působit ve věci záměru výstavby NJZ EDU na příslušné pověřené úřední osoby na nižším stupni řízení žalovaného prostřednictvím jejich zaměstnaneckého či jiného vztahu k žalovanému, když tyto osoby pak mohly být při projednávání a rozhodování této věci ovlivněny i jinými než zákonnými hledisky. Není přitom rozhodné, zda této možnosti výše jmenovaní využili, či nikoliv. Prostá odůvodněná hrozba takového rizika k jejich vyloučení z projednávání věci a rozhodování, jakož i jim podřízených úředních osob, podle přesvědčení žalobce ESHG plně postačuje.

280. Za stejným způsobem podjatou pak žalobce ESHG označil také Z. F., která ve věci společného územního řízení kladně rozhodla, neboť jejím nejbližším nadřízenými jsou T. E. a R. N. Dále poukázala na její mnohaleté vztahy některým osobám pracujícím ve prospěch Jaderné elektrárny Dukovany i k Jaderné elektrárně Dukovany jako takové, a to již z období jejího působení na Městském úřadu v Hrotovicích, dále pak její participací na přípravě legislativy týkající se novelizace stavebního práva, tj. velmi pravděpodobně i na přípravě legislativy zajišťující zjednodušení přípravy energetických staveb a vedoucích ke krácení a zjednodušení povolovacích procesů, a to i prostřednictvím zjednodušení podmínek pro

vyvlastnění pozemků některých účastníků územních řízení ku prospěchu žadatelů, konkrétně členstvím „*Pracovní skupině pro vyvlastnění*“ a „*Pracovní skupině pro energetickou infrastrukturu*“ Rady vlády pro energetickou a surovinovou strategii ČR. Žalobce ESHG proto namítl taktéž systémovou podjatost všech úředních osob podřízených Z. F.

281. Též za systémově podjatou označil L. H., která se jako další pověřená oprávněná úřední osoba na přípravě (společného) územního rozhodnutí bezprostředně podílela, a dále také E. M., vrchního ředitele sekce hospodářství, a ředitele Odboru stavebnictví a stavebních hmot F. Ž., kteří se jako pověřené oprávněné úřední osoby podíleli na řízení o rozkladu proti (společnému) územnímu rozhodnutí.

282. Dále namítal, že Z. F. dne 30. 10. 2023 v územním řízení kladně rozhodla, o její namítané podjatosti však do 30. 10. 2023 rozhodnuto nebylo. Žalobce ESHG nesouhlasil s usnesením ministra o námitkách podjatosti ze dne 21. 3. 2024, a to především s argumentem, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu mají být námitky podjatosti řešeny až v rámci konečného odvolacího řízení. Poukázal na § 14 odst. 4 správního řádu a podotknul, že úkonem, který nesnese odkladu, není rozhodnutí ve věci samé, respektive vydání územního rozhodnutí. Ministr přitom tuto námitku vypořádal až v napadeném rozhodnutí ze dne 27. 2. 2025.

283. Žalobce ESHG se přitom vymezil proti výkladu § 14 odst. 7 správního řádu, neboť se jednalo o nepřípustnou analogii v neprospěch subjektů, které nejsou vykonavatelem veřejné moci. Gramatickým výkladem je možné dospět k závěru, že § 14 odst. 1 až 6 správního řádu se netýkají vedoucích ústředních správních úřadů. Nelze však dovodit, že by měl § 14 odst. 7 správního řádu bránit vyloučení úředních osob, které jsou vedoucímu ústředního správního orgánu podřízeny. Důvodová zpráva ve vztahu k tomuto pravidlu ničeho neuvádí, není tudíž možné uzavřít, jaký byl záměr historického zákonodárce. S odkazem na literaturu (MELZER, Filip. Metodologie nalézání práva: Úvod do právní argumentace. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 126 a násl) argumentoval, že je proto nutné pravidlo interpretovat za pomocí výkladových metod objektivně recentního výkladového cíle – systematického výkladu a objektivně teleologického výkladu, a to ke zjištění rozumného smyslu a účelu pravidla, který by mu racionální, právního řádu jako celku a současných poměrů ve společnosti znalý adresát přikládal „hic et nunc“, bez ohledu na cíle, které s pravidlem spojoval historický zákonodárce. Žalobce ESHG zdůraznil, že rozhodnutí ministra neobsahují ani nástin metodologie nebo prosté přezkoumatelné úvahy k § 14 odst. 7 správního řádu.

284. Formálně systematický výklad dle žalobce ESHG nepřináší žádné směrodatné výsledky, neboť z umístění pravidla v rámci právního předpisu a systému správního práva (a právního řádu jako celku) nelze velmi dobře učinit závěr, zda má pravidlo bránit vyloučení jen vedoucích ústředních správních úřadů, a nebo i jejich podřízených úředních osob.

285. Pokud jde o výklad teleologický, závěr, že § 14 odst. 7 správního řádu brání vyloučení všech úředních osob ústředního správního úřadu je problematické z celé řady důvodu. Jde o interpretaci předpisu *praeter legem*. Nejde o interpretaci, nýbrž o dotváření práva s následkem porušení dělby moci nepřípustnou ingerencí moci výkonné do působnosti moci zákonodárné. Dokud se interpret pohybuje v rámci mezí jazykového významu, který by pravidlu přisuzoval uvědomělý adresát práva, jde o výklad práva, který může být restriktivní, nebo extenzivní. Jakmile nicméně nejširší možný gramatický význam pravidla překročí, nejde již o interpretaci normy, nýbrž o dotváření práva. Žalobce ESHG k tomu odkázal na odbornou literaturu (BYDLINSKY, F. Základy právní metodologie. Výzkumný

institut pro středo- a východoevropské hospodářské právo, Hospodářská univerzita Vídeň, číslo 95 A, řada Arbeitspapiere, Univ. Prof. Dr. Peter Doralt. Vídeň, s. 43 nebo KRAMER, Ernst. A. Juristische Methodenlehre. Bern: Stämpfi Verlag, 1998, s. 132, HOLLÄNDER, Pavel. Savignyho paradigma v době dekonstrukce práva. In: GERLOCH, Aleš, TRYZNA, Jan WINTR, Jan. (eds.) Metodologie intepretace práva a právní jistota, s. 27-28).

286. V předmětném ustanovení nestojí, že se pravidlo týká i běžných úředních osob ústředních správních úřadů. Nad rámec textu ustanovení by mohl jít orgán veřejné moci teoreticky v rámci dotváření práva (k tomu srov. kupř. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2018, sp. zn. 155/2018, nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96), to ale s ohledem na obecný zákaz analogie ve správním právu k neprospěchu účastníků, kteří nejsou vykonavateli veřejné moci, není možné. Dotváření práva v tomto případě naráží na princip enumerativního výčtu veřejnoprávních pretenzí vyjádřený v Čl. 2 odst. 2 Listiny. Nelze, aby si ministr k újmě soukromých osob dotvářel výjimky bránící vyloučení jeho podřízených ad hoc tam, kde se mu to zrovna hodí. Opětovně odkázal na výklad § 14 odst. 7 správního řádu komentářovou literaturou.

287. S odkazem na odbornou literaturu (Melzer, F., viz výše) nadto uvedl, že podmínkou dotváření práva je existence mezery v právu (mezery v zákoně, teleologické mezery), tedy nezamýšlené (prvoplánové) neúplnosti právního řádu. Ta je dána tehdy, když zákonodárce nevzal v potaz hodnoty, principy, či argumenty, které jsou imanentní právnímu řádu jako celku. Nelze jí rozumět rozpor s principem účelnosti nebo právně politickými představami interpreta, ale s teleologickým pozadím celého právního řádu. Prvně zmíněný rozpor je řešitelný pouze změnou právní úpravy, zatímco teleologická mezera v zákoně obecně připouští její vyplnění, podle charakteru mezery buď analogií, nebo teleologickou redukcí, k čemuž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2009, sp. zn. 8 As 7/2008. Ministr o existenci mezery v právu neuvádí ničeho, dle žalobce ESHG žádná taková mezera v právu v tomto případě ani dána není.

288. Dále argumentoval, že dotváření práva je bez dalšího vyloučené, pokud by vedlo k vytváření hodnotových rozporů v právu. Takovým hodnotovým rozporem (a extrémním) by byla situace, kdy by bylo možné vyloučit úřední osoby jiných správních orgánů než ústředních správních úřadů, zatímco úředníky ústředních právních úřadů by bez ohledu na jejich vztah k věci, účastníkům nebo jejich zástupcům vyloučit možné nebylo. Vedoucí ústředních správních úřadů nelze vyloučit, neboť nad nimi v rámci soustavy veřejné správy již nikdo nestojí a námitce podjatosti vedoucího ústředního správního orgánu proto nemůže vyhovět nikdo jiný než soud ve správním soudnictví. To však ve vztahu k podřízeným úředním osobám neplatí.

289. S ohledem na výše uvedené žalobce ESHG požadoval, aby si soud sám posoudil, jak interpretovat § 14 odst. 7 správního řádu a zda je dán prostor pro užití analogie, případně zda by měl toto pravidlo neaplikovat, neboť jím není vázán. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2013, čj. 1 As 89/2010-152, uvedl, že závěr o překročení kritické míry systémového rizika podjatosti může vycházet rovněž toliko ze samotné povahy a podstaty rozhodované věci, přičemž tyto závěry lze aplikovat i na pochybnosti o nepodjatosti úředních osob ústředních správních úřadů. Výstavba NJZ EDU je přitom svou povahou dle žalobce ESHG politicky citlivější než výstavba pražského okruhu, které se týká judikatura, jíž se ministr v napadeném rozhodnutí dovolává. Je tak dána kombinace obou faktorů, které odůvodňují závěr o překročení kritické míry

systémového rizika podjatosti, a to povahou věci a nesčetné množství politických vyjádření i faktických úkonů, zejména pak ze strany politických činitelů a jevů v politické a mediální sféře s přesahem do celostátní i nadnárodní úrovně vytvářející v této věci politický tlak. Odkázal k tomu na programové prohlášení Vlády, Národní akční plán rozvoje jaderné energetiky v ČR, Rámcovou smlouvu o spolupráci při výstavbě NJZ EDU sjednanou mezi státem/žalovaným, ČEZ, a. s. a Elektrárna Dukovany II, a. s., První prováděcí smlouvu sjednanou mezi státem/žalovaným, společností ČEZ, a. s. a EDU II, ve znění jejích dodatků č. 1, 2 a 3, atd., dále na tiskovou konferenci předsedy vlády, ministra průmyslu a obchodu a ministra financí a jejich statusy a veřejná vyjádření.

290. Žalobce ESHG uzavřel, že ministr J. S. nesprávně vypořádal námitku podjatosti směřující vůči jeho osobě, námitku systémové podjatosti směřující vůči jemu podřízeným úředním osobám, námitku podjatosti směřující vůči P. T., T. E. a R. N. a námitku systémové podjatosti směřující vůči jim podřízeným úředním osobám, jakož i námitku podjatosti směřující vůči Z. F. a L. H. a námitku systémové podjatosti směřující vůči jim podřízeným úředním osobám. Nadto byla překročena kritická míra systémového rizika podjatosti těchto výše uvedených úředních osob. Žalobce ESHG žádal, aby soud v rámci přezkumu napadených rozhodnutí všechny vznesené námitky posoudil autonomně. Zároveň uvedl, že pokud neexistuje jiný správní orgán s potřebnou působností, je třeba nalézt v rámci příslušného systémově podjatého správního orgánu takovou osobu, u niž je riziko ovlivnění rozhodnutí případnou podjatostí co možná nejmenší, o což se žalovaný a ministr v řízení o rozkladech dokonce alespoň částečně snažili, neboť věc byla svěřena Odboru stavebnictví a stavebních hmot do Sekce hospodářství, tj. mimo Sekci energetiky a jaderných zdrojů vedenou T. E. a R. N. V prvním stupni však žalovaný na tuto snahu rezignoval.

291. Ve *třetí žalobní námitce* žalobce ESHG namítal *porušení principu bezprostřednosti správního řízení* jako jedné ze základních zásad vedení správního řízení. Porušení uvedené zásady žalobce spatřoval v tom, že v územním řízení nebyla dodržena pravidla upravující postup dokazování a rozhodování na podkladě důkazů, které správní orgán sám provede v souladu s ustanoveními § 51 a následujících správního řádu. Žalobce ESHG uvedl, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, sp. zn. 6 As 22/2013 má správní orgán důkazy hodnotit na základě bezprostředního dojmu a primárně je provádět při ústním jednání. Pokud z tohoto pravidla činí výjimku, je podle ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu povinen před provedením důkazů mimo ústní jednání o tomto vyrozumět účastníky řízení, ledaže by se účastníci práva účasti při dokazování výslovně vzdali. V této souvislosti poukázal na účel citovaného ustanovení a práva účastníka reagovat na průběh dokazování v reálném čase. Uvedl, že z judikatury krajských soudů (viz rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 11. 2008, sp. zn. 22 Ca 336/2007 a rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 3. 2024, sp. zn. 55 Az 4/2023) plyne, že pokud správní orgán kterýkoliv z důkazů neprovede, zakládá tím procesní vadu řízení, kterou nelze zhojit podle § 36 odst. 3 správního řádu poskytnutím možnosti účastníkům seznámit se s podklady pro rozhodnutí. Namítal, že je třeba kategoricky trvat na imperativu bezprostřednosti správního řízení a na formálním provedení důkazů tím správním orgánem, který ve věci bude rozhodovat.

292. Žalobce ESHG zopakoval své rozkladové tvrzení, že žalovaný v rozporu s ust. § 51 a § 52, věty druhé správního řádu neprovedl všechny důkazy potřebné ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v souladu se zásadou materiální pravdy. Konkrétně uvedl, že žalovaný po uzurpaci rozhodování ve věci rezignoval na provádění důkazů a převzal závěry

z tzv. „z druhé ruky“ Městského úřadu v Třebíči. Žalobce setrval na svém přesvědčení, že žalovaný měl podle ustanovení § 54 správního řádu provést místní šetření, resp. důkaz ohledáním na místě samém. Postup, kdy žalovaný namísto místního šetření konstatoval, že jsou mu místní poměry dobře známy, je náhledem žalobce ESHG přípustný pouze u menších stavebních záměrů. Žalovaný měl účastníkům řízení umožnit v reálném čase na místě samém vznášet námitky, poukazovat na skutečnosti plynoucí z provedeného důkazu a uplatňovat i jiná procesní práva. Skutečnost, že toto sám žalobce ESHG nenavrhl, podle něj není nijak rozhodné, neboť správné zjištění skutkového stavu je odpovědností žalovaného za bezvadně provedené řízení. Závažnost zatížení dokazování nezhojitelnou procesní vadou, kterou ministr jako rozkladový orgán ve svém rozhodnutí aproboval, žalobce ESHG ilustroval citací ustanovení § 50 odst. 3 správního řádu, podle kterého je správní orgán povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, a dále poznámkou, že v posuzovaném případě existuje střet hned několika veřejných a soukromých zájmů a republikového, či spíše nadnárodního významu.

293. *Čtvrtou žalobní námitkou* označenou jako „*opomenuté důkazy*“ žalobce ESHG namítal neúplné dokazování, spočívající v tom, že ministr opomenul jeho důkazní návrhy týkající se členství osob – T. E. a R. N. ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů v ČR v podobě zápisů a usnesení z jednání tohoto výboru, jelikož je v konkrétní rovině odpovídajícím způsobem nevypořádal. Žalobce ESHG postrádal faktické odůvodnění nad rámec ministrova konstatování, že navrhované dokumenty nemohou mít na otázku podjatosti úředních osob žádný vliv. Podle žalobce ESHG nemá takové vypořádání návrhu oporu v právní úpravě ani v judikatuře Nejvyššího správního soudu, který se v rozsudcích č.j. 6 Azs 147/2004-100, č.j. 5 Afs 147/2004-89, a č.j. 1As 84/2010-72 zabýval problematikou důkazů, o nichž nebylo v řízení rozhodnuto, tedy oporu v požadavcích na náležité odůvodnění, proč nebyly důkazy provedeny. Toto pravidlo označil žalobce za záruku práva na spravedlivý proces; v případě jeho porušení jde o tzv. opomenutý důkaz, který zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

294. Žalobce ESHG doplnil, že podle Nejvyššího správního soudu lze upustit od požadavku přezkoumatelné věcné úvahy správního orgánu o tom, proč by měl být důkazní návrh nadbytečný, pouze v případě zjevně irelevantních důkazních návrhů. Žalobce ESHG má za to, že jeho návrhy nepředstavují takový případ. Proto namítá vadu rozkladového řízení spočívající v opomenutí jeho důkazních návrhů bez jakékoliv věcné a přezkoumatelné argumentace ministra.

295. *Pátou žalobní námitkou* žalobce ESHG namítal *nesprávné posouzení předběžné otázky přípustnosti vyvlastnění*, jelikož žalovaný i ministr nesprávně a nedostatečně posoudili hmotněprávní předběžnou otázku přípustnosti vyvlastnění pozemku 143/75 namítanou žalobcem ESHG v rozkladu. Žalobce ESHG uvedl, že zákony umožňují vyvlastnění pro stavby ve veřejném zájmu (např. výrobny elektřiny nad 100 MW), rozhodnutí žalovaného a ministra neobsahují konkrétní skutková zjištění, která by takový účel vyvlastnění prokazovala, neboť hodnota 100 MW je v rozhodnutí zmíněna bez důkazního podkladu. Rozhodnutí jsou tak podle žalobce ESHG nepřezkoumatelná. Dále žalobce ESHG namítal, že nebyla posouzena reálná možnost vyvlastnění – tedy zda je vyvlastnění nezbytné, zda byl učiněn pokus o dohodu s vlastníkem, a zda je záměr realizovatelný v zákonných lhůtách (2 roky + max. 2 roky prodloužení). Žalobce ESHG v této věci vyslovil nesouhlas s judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 22. 3. 2017, č. j. 6 As 231/2016-40). Žalobce ESHG rovněž namítal, že dokumentace k záměru neobsahuje dostatečně

konkrétní vymezení jednotlivých staveb, což znemožňuje posoudit, zda je její pozemek skutečně nezbytný pro realizaci záměru.

296. V *šesté žalobní námitce* žalobce ESHG namítal *vadné posouzení soukromoprávních námitek v územním řízení*. Ve vztahu k pozemku 206 žalobce ESHG upozornil na chybějící obvyklý přístup, protože navržené účelové komunikace budou neveřejné a uvnitř oploceného areálu. To může znemožnit zemědělské využití pozemku, způsobit majetkovou škodu a porušit jeho povinnosti dle zákona o ochraně ZPF. Ministr podle žalobce ESHG nesprávně tvrdil, že přístup bude zajištěn, aniž by to vyplývalo z dokumentace. Žalobce ESHG následně odmítl i názor ministra, že tyto námitky měly být vzneseny již v prvním stupni. U pozemku 143/75 žalobce ESHG namítal, že stávající přístupová komunikace je zanedbaná, ale stále existuje. EDU II navíc neplánuje vybudovat náhradní přístup, čímž porušuje podmínku ZS MŽP ze dne 27. 4. 2021, č. j. MZP/2021/560/163. Dále žalobce ESHG namítal imise (hluk, prach) z plánované stavby. Ministr se odvolával na ZS KHS ze dne 18. 12. 2020, č. j. KHSV/25439/2020/JI/HOK/Sme, které však dle žalobce ESHG řeší jen veřejnoprávní limity, nikoliv soukromoprávní dopady dle § 1013 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). Závěrem šesté žalobní námitky žalobce ESHG tvrdil, že ministr jeho námitky odmítl bez řádného posouzení, čímž porušil povinnost vypořádat se i se soukromoprávními výhradami.

297. *Sedmou žalobní námitkou* žalobce ESHG namítal způsob *vypořádání námitek proti závazným stanoviskům ve věci ochrany přírody*, které vznesl v rozkladu žalobce Děti Země, a které pojal žalobce ESHG ve svém rozkladu za své. V žalobě nesouhlasil se závěrem ministra, že námitky žalobce Děti Země se žalobce ESHG nijak netýkají, když *„drtivá většina těchto námitek se týká staveb, které nemají na pozemky ve vlastnictví společnosti ESHG žádný vliv*“, neboť ministr a žalovaný měli usilovat o zákonnost společného územního rozhodnutí co do jeho celku. Námitky žalobce Děti Země navíc mohou při jejich vyhodnocení jako důvodných vést ke stejnému účelu, jehož se žalobce ESHG domáhá, tj. zrušení napadeného a prvostupňového rozhodnutí. Žalobce ESHG namítá nepřezkoumatelnost závěrů ministra ve vztahu k jednotlivým námitkám žalobce Děti Země, neboť některé závěry postrádají oporu ve zjištěném skutkovém stavu, jakož i pravidlech formální logiky. Konkrétní vady žalobce ESHG neuvedl, neboť soudy ve správním soudnictví jsou povinny přezkoumávat rozhodnutí po stránce vad, které by bránily přezkumu rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví z úřední povinnosti.

V. Žaloba žalobce Děti Země

298. Žalobce Děti Země uplatnil své námitky žalobou, podanou dne 10. 4. 2025, a následně též v doplnění žaloby ze dne 17. 4. 2025. Žalobce Děti Země předně shrnul skutkový stav a poukázal na svou aktivní legitimaci k podání žaloby, kterou dovozuje z § 65 odst. 2 s. ř. s. s tím, že dle judikatury Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu a dle článku 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy (příp. odst. 3 a 4 tohoto článku) a čl. 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (směrnice EIA) může namítat porušení svých procesních i hmotných práv. S odkazem na rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 12. 5. 2011 (věc C-115/09) pak žalobce Děti Země tvrdil, že byl dotčen na svých hmotných právech porušením předpisů chránících životní prostředí do té míry, že toto porušení způsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí.

299. Žalobce Děti Země následně v *první žalobní námitce* namítl porušení svých procesních práv zkrácením doby pro vyjádření se k novým podkladům v rozkladovém spise a pro podání správní žaloby. Uvedl, že § 2 odst. 5 resp. odst. 6 liniového zákona vylučuje, aby žalobci Děti Země jakožto spolku, který spadá do kategorie „ostatní účastníci řízení", bylo doručováno jinak než veřejnou vyhláškou. V řízeních dle liniového zákona, což je i předmětné územní řízení, je totiž třeba spolkům a dalším relevantním účastníkům všechny písemnosti doručovat prostřednictvím veřejné vyhlášky, které pak jako jediné mají i právní účinky, nikoliv přímo do datové schránky (DS) spolků.

300. V daném případě žalovaný vyvěsil na úřední desce sdělení ze dne 31. 10. 2024, č. j. MPO 98824/24/01100, že rozkladový spis byl doplněn o nové podklady, takže se k nim lze vyjádřit do 30 dní od jeho doručení. Žalobce Děti Země má za to, že lhůta pro vyjádření mu skončila dne 16. 12. 2024 (tj. 30 dní od doručení sdělení prostřednictvím úřední desky), a nikoliv – jak tvrdí žalovaný – dne 4. 12. 2024 (tj. 30 dní od doručení sdělení do DS žalobce Děti Země). Kromě porušení § 2 odst. 5 resp. odst. 6 liniového zákona došlo k porušení § 36 odst. 1 až odst. 3 správního řádu, neboť doba pro zaslání vyjádření k novým podkladům pro rozhodnutí byla o 12 dní kratší.

301. Napadené rozhodnutí pak bylo na úřední desce vyvěšeno dne 28. 2. 2025; k jeho doručení prostřednictvím úřední desky tak mělo dojít v pondělí 17. 3. 2025 a měsíční lhůta k podání žaloby měla žalobci Děti Země končit dne 17. 4. 2025. Napadené rozhodnutí bylo ovšem žalobci Děti Země současně doručeno dne 10. 3. 2025 do jeho datové schránky, což vedlo k tomu, že lhůta pro podání žaloby končila již dnem 10. 4. 2025, tj. o 7 dní dříve.

302. Žalobce Děti Země podal žalobu dne 10. 4. 2025 s tím, že se vzhledem k enormnímu rozsahu prvostupňového a napadeného rozhodnutí omezil toliko na některé žalobní body, přičemž doplnění žaloby se zbývajícími žalobními body podal dne 17. 4. 2025, jelikož měl za to, že doručení napadeného rozhodnutí do datové schránky nemůže vyvolat právní účinky z hlediska běhu lhůt pro podání žaloby.

303. Ve *druhé žalobní námitce,* týkající se návrhu na uložení podmínky č. 1.2.2. ke stavebnímu řízení – požadavek na vypracování Plánu monitoringu stavu životního prostředí v dotčeném území – žalobce Děti Země předně poukázal na obsah doplnění rozkladu ze dne 22. 1. 2024.

304. Žalobce Děti země ve druhé žalobní námitce tvrdil, že ministr v napadeném rozhodnutí jen převzal argumentaci žalovaného, takže je opět mimoběžná, jelikož se netýká podstaty návrhu. Podle žalobce Děti Země není zřejmé, proč nelze do územního rozhodnutí uložit požadavek ke stavebnímu řízení o vypracování plánu monitoringu složek ŽP během zásahů v území (ačkoliv jiné požadavky k obsahu dokumentace pro stavební povolení /DSP/ uloženy jsou). Žalobce Děti Země žádá uložit zcela originální podmínku o vytvoření plánu sledování složek životního prostředí během realizace záměru; nenašel totiž podmínku, která by zavazovala EDU II, aby současně s vypracováním DSP byl vytvořen plán na sledování stavu životního prostředí během výstavby záměru, a to od zahájení terénních prací až do získání kolaudačního souhlasu, tzn. vlivy během výstavby na ovzduší, na hlukovou situaci, na vodu, na půdu, na dřeviny, na cenné druhy organismů apod., přičemž v případě nepřípustného či nadlimitního stavu (měřením) by byla ihned provedena náprava. Žalobce Děti Země dále tvrdil, že např. u zájmů chráněných ZOPK by nápravu provedl najatý biologický (ekologický) dozor, který se dle ZS EIA zabývá pouze vlivy záměru na cenné biotopy a jedince a vlivy na EVL (NATURA 2000) či sleduje invazivní rostliny.

305. Žalobce Děti země považoval za bizarní, že ministru nevadí, pokud mezi podmínkami územního rozhodnutí jsou rovněž požadavky ke stavebnímu řízení či na obsah DSP, ale je nepřípustné, pokud žalobce Děti Země předkládá návrh, který se jednak obsahu DSP netýká, ale týká se stavebního řízení, a jednak byl zamítnut z diskriminačních důvodů, neboť ho navrhuje spolek. Nežádá vypracovat například zásady organizace výstavby či různé podkladové studie, ale „speciální plán" na sledování složek ŽP během výstavby záměru. DSP totiž takový „speciální plán" vypracovat nepožaduje.

306. Žalobce Děti Země dále poukázal na požadavky č. 32, č. 33, č. 34 a č. 37 závazného stanoviska EIA s tím, že se tyto zabývají jen ustanovením ekologického dozoru či jeho činnosti. Podmínky č. 15 a č. 44 až 47 závazného stanoviska EIA se jeho návrhu blíží, ale zcela okrajově tak, že jsou rovněž irelevantní. Konstatoval, že nevidí žádné přezkoumatelné důvody, proč by do podmínek výroků I.-XI. prvostupňového rozhodnutí nemohla být zahrnuta i tato jeho nová podmínka: „*Ke stavebnímu řízení bude předložen Plán monitoringu stavu všech složek životního prostředí od zahájení terénních prací po vydání kolaudačního souhlasu*".

307. Žalobce Děti země tvrdil, že postupem ministra došlo k porušení jeho hmotných práv na prosazování účinnějšího sledování stavu ŽP během realizace záměru, a také procesních práv dle § 3 správního řádu ve vztahu k § 68 odst. 3 téhož zákona. Poukázal na svou činnost a judikaturu správních soudů (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2014, č. j. 47 A 32/2012-38, rozsudek NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 9 As 87/2016-29 a rozsudek téhož soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 3 As 59/2020-68) a namítal, že dle závěru správních soudů nemají správní orgány žádnou libovůli návrhy na ukládání nových podmínek vypořádat mimoběžným či nelogickým způsobem, ale musí uvést, jak se vypořádaly s konkrétními a rozumnými námitkami účastníků řízení.

308. Žalobce Děti Země dále poukázal na povolování obchvatu Frýdku-Místku dálnicí D48 (dále jen „Obchvat Frýdek-Místek"), kde navrhoval jiný způsob sledování intenzit hluku během zkušebního provozu. Jeho návrh byl jako nadbytečný odmítnut Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem dopravy a krajským soudem. Rozsudky NSS ze dne 23. 2. 2022, č. j. 3 As 304/2019-79, a ze dne 31. 3. 2022, č. j. 5 As 333/2019-92, ale byla tato rozhodnutí zrušena.

309. Ve *třetí žalobní námitce* týkající se závazného stanoviska KÚ Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 16. 12. 2020, č. j. KUJI 111315/2020 OZPZ 2268/2020 pro stavbu „Odvod srážkových vod z NJZ EDU Lipňanským potokem včetně jejich retence" dle § 4 odst. 2 ZOPK žalobce Děti Země poukázal na strany 3 až 4 svého doplněného rozkladu ze dne 22. 1. 2024, kde žádal podle § 149 správního řádu o zajištění přezkumu správnosti a zákonnosti daného závazného stanoviska k zásahu do významných krajinných prvků (VKP) a předložil návrh na uložení 4 nových požadavků do zmíněného závazného stanoviska nebo přímo do územního rozhodnutí.

310. Žalobce Děti země s vypořádáním svých návrhů na uložení dalších požadavků ke zmírnění zásahu do VKP během realizace záměru NJZ EDU nesouhlasil, a to jen ve vztahu k jeho návrhu na uložení požadavku pod bodem 5.: „*Koryta vodních toků budou mít přírodní charakter, přičemž jen v doložených a odůvodněných případech, odsouhlasených orgány ochrany přírody, lze připustit zpevněním kamenným záhozem, a jen výjimečně rovnaninou bez vyplnění spárů betonem či jiným typem zpevnění*".

311. K tomu žalobce Děti Země tvrdil, že podle svých zkušeností s jinými záměry není nutné, aby se úpravy vodních toků prováděly stále zavedeným způsobem, kdy od 50. let minulého století bylo koryto de facto zarovnáno a byly vydlážděny jeho svahy či dokonce jeho dno (kameny). Argumenty stanoviska MŽP, jakož i argumenty ministra považoval žalobce Děti Země za zavádějící až irelevantní, neboť dle jeho přesvědčení lze jistě úpravy na vodním toku se zásahem do VKP provést i tak, aby byly blízké přírodě, nikoli tak, jak je zavedeno více než 80 let. Uložením nového požadavku č. 5 do závazného stanoviska KÚ Vysočina by mohlo být zaručeno, že zásahy do VKP budou skutečně přiměřené, jednoznačně kontrolovatelné a zajistí důsledné zmírnění škodlivého zásahu záměru NJZ EDU do veřejného zájmu na ochranu VKP. Dle žalobce Děti Země by neměly být vodní toky v době globálních změn klimatu a nedostatku vody v krajině takto „tvrdě“ měněny v rozporu s přírodě blízkým způsobem. K tomu odkázal na webové stránky s jinými možnostmi.

312. Žalobce Děti Země shrnul, že se MŽP i ministr jeho požadavkem pod bodem 5. nijak pečlivým způsobem nezabývali, učinili tak jen formálně. V odmítavých tvrzením MŽP a ministra neshledal žalobce Děti Země žádný závažný relevantní důvod, pouze důvody zástupné. Dle jeho mínění by mohl projektant v rámci detailního zpracování DSP předložit orgánu ochrany přírody návrhy úprav s podrobným odůvodněním, přitom by měl při úpravě vodního toku ctít zásady tvaru jeho linie, měl by respektovat skutečnost, že má mít dno vodního toku přirozený charakter, bez příčných bariér a jeho svah by neměl obsahovat opevnění (mimo podmostí).

313. Dle žalobce Děti země došlo postupem ministra k porušení jeho hmotných práv na prosazování účinnějších zmírňujících opatření vlivu záměru na stav VKP, a také procesních práv ve smyslu § 3 správního řádu ve vztahu k § 68 odst. 3 téhož zákona, tj. práva na řádné (přesvědčivé a doložitelné) vypořádání jeho návrhu, které MŽP a ministr provedli jen formálně, a de facto bezobsažně. Dle žalobce Děti Země nic nebránilo, aby byl jeho požadavek č. 5 uložen do závazného stanoviska nebo územního rozhodnutí. MŽP a ministr ale uvedené zástupnými argumenty odmítli, což představuje závažnou vadu v jejich rozhodování. K tomu poukázal na judikaturu správních soudů, dle které nemají správní orgány žádnou libovůli návrhy na ukládání nových podmínek mimoběžným či nelogickým způsobem zamítat (rozsudek KS v Praze ve věci č. j. 47 A 32/2012-38, rozsudek NSS ve věci č. j. 9 As 87/2016-29, rozsudek NSS č. j. 3 As 59/2020-68).

314. V této souvislosti žalobce Děti Země dále podotkl, že při povolování obchvatu Frýdku-Místku, dálnice D48 navrhoval jiný způsob sledování intenzit hluku během zkušebního provozu, které byly jako údajně nadbytečné odmítnuty příslušnými správními orgány. Následně ale byly vydány zrušující rozsudky NSS ve věci č. j. 3 As 304/2019-79 a ve věci č. j. 5 As 333/2019-92. Z rozsudku č. j. 3 As 304/2019-79 pak žalobce Děti Země citoval jeho bod 22.

315. *Čtvrtou žalobní námitkou* žalobce Děti Země nesouhlasil s vypořádáním své rozkladové argumentace, týkající se závazného stanoviska KÚ Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 26. 1. 2021, č. j. KUJI 107147/2020 OZPZ 2268/2020, ve znění usnesení ze dne 17. 2. 2021, č. j. KUJI 13409/2021 OZPZ 2268/2020 pro stavbu „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení NJZ EDU“, v napadeném rozhodnutí.

316. Žalobce Děti Země namítl, že se střety záměru s jinými veřejnými zájmy, jakými je i ochrana krajinného rázu, musí dle § 12 odst. 2 ZOPK vyřešit v době umístění a povolení záměru,

nikoli až před zahájením jeho realizace, přičemž přípustnost střetu záměru s krajinným rázem musí být ve smyslu ZOPK vyřešena za jeho účasti jako dotčené veřejnosti.

317. Dále žalobce Děti Země poukázal na podmínky č. 9, č. 10 a č. 31 závazného stanoviska EIA a tvrdil, že se jej netýkají jako účastníka navazujících řízení dle zákona EIA či ZOPK, a jsou ve vztahu k jím předložené připomínce o právní a časové vadnosti uloženého požadavku irelevantní.

318. Žalobce Děti Země rovněž namítal, že ministr aplikoval v rozporu se správním řádem zjevnou diskriminaci podle typu účastníků řízení, pokud žalobci vyčetl, že některé návrhy k zásahu do VKP se musejí zamítnout, neboť se týkají povolení či realizace záměru. Naproti tomu (viz strana 42 napadeného rozhodnutí uprostřed) ale ministr uvedl, že uložený požadavek Kraje Vysočina se územního ani stavebního řízení netýká, ale přesto je součástí územního rozhodnutí. Argumenty MŽP v přezkumném stanovisku i argumenty ministra v napadeném rozhodnutí jsou dle žalobce Děti Země proto zavádějící a irelevantní, neboť prokazatelný střet záměru s krajinným rázem je nutné řešit v rámci umístění a povolení záměru dle § 12 odst. 2 ZOPK a současně za účasti dotčené veřejnosti dle zákona EIA, nikoli až 3 roky před zahájením záměru a jen s dotčenými obcemi, neboť i žalobce Děti Země hájí veřejný zájem na ochraně krajinného rázu, takže nemůže být vyškrtnut s tvrzením, že se týká jen obcí a bude se řešit mimo navazující řízení.

319. Ke svému požadavku na změnu či zrušení podmínky závazného stanoviska KÚ Vysočina žalobce Děti země tvrdil, že tato podmínka nedává smysl a měla by být výrazně přepracována nebo zrušena, jelikož nevychází z § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu a účelu § 12 odst. 2 ZOPK. Dle žalobce Děti Země si měl KÚ Vysočina v územním řízení například opatřit odbornou studii o vlivu záměru na krajinný ráz i s návrhy na zmírnění tohoto zásahu, anebo uložit požadavek, že zásah je přípustný, ale ke stavebnímu řízení je nutné předložit konkrétnosti o době, místech a rozsahu výsadby dřevin, které bude muset žadatel projednat s dotčenými obcemi a spolky se k nim budou moci vyjádřit. Nikoli tedy, že se bude střet záměru řešit po skončení všech navazujících řízení bez zákonné účasti spolku, včetně žalobce Děti Země. Navíc, čím dříve by se dřeviny sázely, tím dříve by došlo ke konkrétnímu a reálnému zmírnění zásahu záměru na krajinný ráz. K tomu žalobce Děti Země poukázal na podmínku č. 17 územního rozhodnutí pro dálnici D085 Lovosice-Řehlovice (dále jen „dálnice Lovosice-Řehlovice“), a citoval z ní.

320. Žalobce Děti Země shrnul, že se MŽP i ministr nijak pečlivým způsobem nezabývali jeho připomínkou k uloženému požadavku ke zmírnění záměru na krajinný ráz, který by měl být změněn či závazné stanovisko KÚ Vysočina zrušeno, neboť jím uložený požadavek je z hlediska obsahu a časovosti obecný, nepřípustný a tedy nezákonný.

321. Ministr postupoval diskriminačně, pokud návrh žalobce Děti Země na uložení požadavku o zásahu do VKP zamítl s tvrzením, že se týká až realizace záměru, když to v případě požadavku KÚ Vysočina, který se týká realizace záměru, nerozporoval, a dokonce jej ponechal mezi podmínkami územního rozhodnutí, takže ji žadatel jen stěží splní k řízení o povolení záměru.

322. Postupem ministra došlo k porušení hmotných práv žalobce Děti Země na prosazování účinnějších zmírňujících opatření vlivu záměru na krajinný ráz, neboť uložený požadavek ho vyřazuje z připomínkového procesu o místech, době a rozsahu, příp. výsadbě dřevin na území, o čemž má až před realizací rozhodovat jen žadatel a dotčené obce.

323. Postupem ministra došlo také k porušení procesních práv žalobce Děti Země, který tak jen stěží může naplňovat předmět své činnosti a v rámci navazujících řízení ve smyslu zákona EIA ve vztahu k § 12 odst. 2 ZOPK hájit zájmy přírody a krajiny během příslušného správního řízení, kdy je jeho postavení silné a kdy se využívá § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, tj. práva na řádné, přesvědčivé a doložitelné vypořádání.

324. V *pátém žalobním bodu* žalobce Děti Země napadl 5 závazných stanovisek OÚ Dukovany týkajících se povolení kácení dřevin rostoucích mimo les s uložením náhradní výsadby, a výrok XXI. prvostupňového rozhodnutí, v němž žalovaný vymezil závazné stanovisko dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK. Konkrétně označil:

a) Závazné stanovisko OÚ Dukovany ze dne 12. 6. 2023, č. j. OUDUK-221/2023/02-ŽP, dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK *pro stavbu „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení "Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany"*"
b) Závazné stanovisko OÚ Dukovany ze dne 16. 2. 2021, č. j. OUDUK-46/2021/04-ŽP, dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK *pro stavbu „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení "Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany"*"
c) Výrok XXI. prvostupňového rozhodnutí, jímž bylo vydáno povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les s uložením náhradní výsadby *pro stavbu „Podzemní kabelová vedení 110 Kw NJZ EDU z rozvodny TR Slavětice*"
d) Závazné stanovisko OÚ Dukovany ze dne 16. 2. 2021, č. j. OUDUK-44/2021/02-ŽP, dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK *pro stavbu „Přívodní řady surové vody z VD Mohelno a nový vodojem pro NJZ EDU*"
e) Závazné stanovisko OÚ Dukovany ze dne 16. 2. 2021, č. j. OUDUK-45/2021/03-ŽP, dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK *pro stavbu „Odvedení srážkových vod z plochy NJZ EDU do Skryjské nádrže*"
f) Závazné stanovisko OÚ Dukovany ze dne 12. 6. 2023, č. j. OUDUK-219/2023/02-ŽP, dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK *pro stavbu „Odvedení srážkových vod z ploch zařízení staveniště NJZ EDU do Heřmanického potoka*"

325. K tomu žalobce Děti Země poukázal na své rozkladové námitky a nesouhlasil s jejich vypořádáním ministrem v napadeném rozhodnutí.

326. Žalobce Děti Země tvrdil, že ministr jen zopakoval argumenty KÚ Vysočina s mírným rozšířením, proč nelze změnit dvě podmínky a uložit jednu novou podmínku, jak žalobce Děti Země navrhoval, ačkoli se týkají zájmů ZOPK a jsou reálné, uskutečnitelné a znamenaly by jasný výklad povinností žadatele.

327. Dále Žalobce Děti Země namítal, že ministr jen zopakoval argumenty KÚ Vysočina o bezvadném vydání předmětných závazných stanovisek OÚ Dukovany, aniž z úřední povinnosti a s ohledem na rozsudek NSS č. j. 9 As 126/2022-45, jeho odůvodnění řádně zohlednil do příslušných výroků prvostupňového rozhodnutí žalovaného, které nelze pro absenci podkladů a konkrétních úvah o splnění § 8 a § 9 ZOPK apod. považovat za zákonné, takže i v rozporu s § 2 odst. 4, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu nedošlo ke změně odůvodnění výroku II. prvostupňového rozhodnutí.

328. Ke svému návrhu na změnu podmínky č. 1 předmětných závazných stanovisek OÚ Dukovany žalobce Děti Země citoval původní a jím navrhované znění této podmínky. Tvrdil, že z rozhodnutí ministra není zřejmé, proč není reálné a uskutečnitelné žalobcem

navrhovanou změnu podmínky provést a konkrétně uložit, aby ke kácení došlo skutečně až po vydání pravomocného stavebního povolení pro celý záměr, neboť se to může stát i za několik let. Současné sousloví ve výroku II. prvostupňového rozhodnutí se totiž vztahuje i k takovým stavbám, které pravomocné stavební povolení nepotřebují, takže by reálně bylo možné některé dřeviny kácet hned po vydání územního rozhodnutí s tvrzením, že tyto se budou přednostně realizovat. Přitom k výstavbě staveb, které potřebují pravomocné stavební povolení, může dojít za 3 až 8 let. Během této doby by dřeviny mohly růst a plnit své funkce.

329. Žalobce Děti Země na podporu svého tvrzení poukázal na stranu 4 rozhodnutí Úřadu městské části Brno-Židenice ze dne 20. 2. 2025, č. j. BZID 05962/25/OMDŽ/Hor, pro záměr „Modernizace traťového úseku Brno-Židenice (mimo) – odbočka Brno-Černovice“ (dále jen „Modernizace traťového úseku Brno-Židenice“) a rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 57 A 87/2023-125. Z tohoto rozsudku žalobce citoval a označil důkazy, které v řízení před Krajským soudem v Plzni navrhl.

330. Žalobce Děti Země shrnul, že i když se jím navržená změna podmínky č. 1 může jevit jako nepodstatná, není tomu tak. Realizaci některých staveb lze totiž provádět bez stavebního povolení, tzn. ihned po vydání pravomocného územního rozhodnutí. Navíc jeho návrh jasně uvádí, že před kácením dřevin musí existovat pravomocné stavební povolení jako časově a věcně jasně doložitelný podklad pro případné kácení, neboť sousloví „k realizaci stavby“ je problematické. Dle zjištění žalobce se taková změna podmínky č. 1 po celé ČR běžně ukládá, je reálná a uskutečnitelná a nijak významně by žadatele nezatížila.

331. Žalobce Děti Země tvrdil, že postupem ministra došlo k porušení jeho hmotných práv na prosazování jednoznačného výkladu požadavků o době kácení dřevin co nejpozději, to znamená nikoli ihned po umístění záměru, čímž dotčená část přírody mohla existovat bez zbytečného předčasného ničení. Namítal rovněž porušení procesních práv ve smyslu § 3 ve vztahu k § 68 odst. 3 správního řádu na řádné, tj. přesvědčivé a doložitelné vypořádání jím navrhované změny podmínky č. 1 ve prospěch životního prostředí. K tomu připomněl právní větu rozsudku NSS č. j. 7 As 2/2011-52.

332. Ke svému návrhu na změnu podmínky č. 2 předmětných závazných stanovisek OÚ Dukovany žalobce Děti Země citoval původní a jím navrhovanou změnu ve dvou variantách. Uvedl, že dřeviny mají širokou škálu funkcí, ale z podmínky č. 2 závazných stanovisek vyplývá, že je lze kácet kdykoli, neboť o této době rozhodne sám žadatel. Taková podmínka nemá reálný smysl. Proto navrhl dvě varianty, tzn. kácet striktně jen v mimovegetační době prakticky 6 měsíců v roce, příp. v jinou dobu, ale za splnění dalších podmínek. Namítal, že se záměr připravuje mnoho let, a proto je vliv jím navrhované změny podmínky č. 2 na harmonogram realizace záměru nízký.

333. Na podporu svých tvrzení žalobce Děti Země poukázal na stranu 4 výše zmíněného rozhodnutí ÚMČ Brno-Židenice ve věci stavby Modernizace traťového úseku Brno-Židenice. Tvrdil, že pokud ministr na svou obhajobu uvedl, že metodický pokyn MŽP ani vyhláška striktně neuvádějí časové období, kdy lze dřeviny kácet, resp. jen doporučují „zpravidla v období vegetačního klidu“, tak to ale neznamená, že je orgány ochrany přírody, resp. v dané věci stavební úřad, mohou ukládat kdykoliv. Tato doba by měla být striktní, jinak by takový požadavek nedával smysl.

334. K tomu žalobce Děti Země poukázal na rozhodnutí Krajského úřadu v Českých Budějovicích ze dne 28. 11. 2024, č. j. KUJCK 127103/2024/OZZL/Hk, ve věci záměru „Východní obchvat Nové Bystřice, silnice číslo II/128“ (dále jen „Východní obchvat Nová Bystřice“).

335. Žalobce Děti Země dále poukázal na svou hlavní činnost - ochranu životního prostředí a namítal, že pokud napadená část podmínky č. 2 umožňuje kácet dřeviny kdykoli během roku, pak je zbytečná a měla by být odstraněna. Současně je zbytečné kontrolovat její plnění (vždy bude splněna) najatým ekologickým dozorem s odkazem na podmínku č. 32 závazného stanoviska EIA, jak ministr nelogicky argumentoval. Dle zjištění žalobce Děti země je daná podmínka stanoviska EIA pro spor irelevantní, neboť ani její plnění neznamená, že se dřeviny budou kácet mimo vegetační období.

336. Žalobce Děti Země shrnul, že jím navržená změna je důležitá v zájmu ochrany přírody, neboť ke kácení by došlo ve striktně uvedeném období šesti měsíců roku. Takové období lze i kontrolovat, případně při jeho nesplnění ukládat pokuty. Nebyl při tom předložen žádný rozumný a logický důvod, proč by jím navrhovaná změna podmínky nemohla nastat. Nebrání tomu žádná právní ani věcná překážka.

337. Žalobce Děti Země namítal porušení jeho hmotných práv na prosazování jednoznačného výkladu požadavku o době kácení dřevin co nejpozději, tj. jen během jasně určeného období šesti měsíců roku, čímž by dotčená část přírody mohla plnit své funkce pro živočichy i veřejnost. Namítal také porušení svých procesních zpráv ve smyslu § 3 ve spojení s § 68 odst. 3 správního řádu na řádné, tedy přesvědčivé a doložitelné vypořádání jím navrhované změny podmínky číslo 2 ve prospěch zájmu životního prostředí.

338. Žalobce Děti země dále nesouhlasil s tím, že nebylo vyhověno jeho návrhu na novou podmínku, kterou by byla doplněna výše uvedená závazná stanoviska či výrok XXI. prvostupňového rozhodnutí. Citoval znění návrhu nové podmínky a tvrdil, že z napadeného rozhodnutí ministra není zřejmé, proč není jeho návrh reálný a uskutečnitelný.

339. Na podporu svého tvrzení žalobce Děti Země poukázal na stranu 8 rozhodnutí ÚMČ Brno-Židenice ve věci záměru Modernizace traťového úseku Brno-Židenice a rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 57 A 87/2023-125, citoval z tohoto rozsudku a označil důkazy, které v řízení navrhoval.

340. Dále žalobce Děti Země nesouhlasil s tvrzením ministra a KÚ Vysočina, že po úhynu vysázených dřevin bude povinností žadatele vysadit další a pečovat o ně. Uvedené považoval za spekulativní, neopírající se o žádný uložený požadavek, ani o obsah závazného stanoviska, ani o podmínku územního rozhodnutí. Namítal, že žadatel bude konat jen to, co mu bude územním rozhodnutím uloženo. Připustil, že je sice v předmětným závazných stanoviscích správně uložena podmínka č. 3, dle které má být o nově vysazené dřeviny pečováno pět let, chybí ale popis postupu pro případ, kdy dojde k jejich váženému poškození či úhynu. Proto považoval za nutné konkrétním způsobem uložit, jak bude v takovém případě postupováno, aby uložená náhradní výsadba po pěti letech péče o ni reálně odpovídala přiměřené kompenzaci za ekologickou újmu.

341. Žalobce Děti Země shrnul, že jím navržená podmínka zajistí, aby uložená kompenzace za kácení dřevin byla předána v takovém rozsahu a kvalitě, jak byla žadateli uložena ve výroku rozhodnutí žalovaného a ministra, aniž by se musely být řešeny důvody či výmluvy, proč

roste méně kusů dřevin či je jejich zdravotní stav nevyhovující. Uložení jím navrhované podmínky přitom nebrání žádná právní ani věcná překážka.

342. Dle žalobce Děti Země tak došlo k porušení jeho hmotných práv na prosazování takových kompenzací za kácení dřevin, které budou skutečně plnohodnotně realizovány. Namítal také porušení procesních práv ve smyslu § 3 ve vztahu k § 68 odst. 3 správního řádu, tj. práva na řádné, resp. přesvědčivé a doložitelné vypořádání jím nově navržené podmínky ve prospěch zájmu životního prostředí.

343. Žalobce Děti Země dále tvrdil absenci řádného odůvodnění příslušných šesti výroků prvostupňového rozhodnutí (výrok XIX. až XXII., výrok XXIV. a výrok XXVI.), pročež je nelze považovat za zákonné a souladné s rozsudky NSS č. j. 9 As 77/2023-157 a č. j. 9 As 126/2022-45, neboť jsou na stavební úřady, které vydávají rozhodnutí podle stavebního zákona i podle § 8 odst. 6 ZOPK a nahrazují tak orgány ochrany přírody, kladeny vyšší nároky. Žalobce Děti Země proto ve smyslu § 2 odst. 4, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu očekával, že ministr z úřední povinnosti změní důvody uložení příslušných šesti výroků prvostupňového rozhodnutí, neboť jejich stručný text neodpovídá zákonu, tzn. obsahem a rozsahem závazným stanoviskům příslušných obecných úřadů.

344. Dle žalobce Děti Země chybí v odůvodnění daných šesti výroků prvostupňového rozhodnutí přehled podkladů, z nichž žalovaný vycházel a důkazy o tom, že postupoval v souladu s § 8 a § 9 ZOPK. Ministr proto měl změnit příslušná odůvodnění těchto šesti výroků prvostupňového rozhodnutí tak, aby bylo v souladu se správním řádem a citovanou judikaturou NSS. Tím, že tak ministr neučinil, porušil § 68 odst. 3 správního řádu, neboť se přezkoumatelným způsobem nezabýval obsahem bodů 69., 70., 71., 72., 74. a 76. doplněného rozkladu žalobce Děti Země i s ohledem na průběh sporu o zákonnosti a bezvadnosti šesti povolení kácení mimolesních dřevin, ač tak měl učinit z úřední povinnosti. Žalovaný přitom převzal jen část odůvodnění daných závazných stanovisek a zobecnil je tak, že odůvodnění příslušných výroků prvostupňového rozhodnutí nemůže ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu obstát, neboť chybí uvedení použitých podkladů, použití § 8 a § 9 ZOPK a úvahy, kterými se žalovaný zabýval a řídil. K tomu žalobce Děti Země upozornil na rozsudky NSS č. j. 9 As 77/2023-157 a č. j. 9 As 126/2022-45, a citoval z nich.

345. Žalobce Děti Země shrnul, že ministr přes rozkladové body a přes průběh sporu o zákonnosti a bezvadnosti šesti povolení kácení dřevin a uložení náhradní výsadby porušil § 68 odst. 3 správního řádu, neboť jen velmi stručně a silně obecně odůvodnil příslušné výroky prvostupňového rozhodnutí. K tomu žalobce Děti Země z ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu citoval a tvrdil absenci všech použitých podkladů, konkrétních úvah, na jejichž základě byl výrok II. prvostupňového rozhodnutí vydán, a jakým konkrétním způsobem byla ustanovením § 8 a § 9 ZOPK užita. Dle žalobce Děti země lze odůvodnění příslušných šesti výroků prvostupňového rozhodnutí pro svůj obecný obsahem a stručný rozsah použít pro téměř jakýkoli výrok jakéhokoli rozhodnutí a umístění jakéhokoli stavebního záměru s kácením dřevin (až na drobné výjimky). Takové odůvodnění rozhodnutí ale neodpovídá § 68 odst. 3 ve vztahu k § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu a judikatuře NSS. Nic přitom nebránilo tomu, aby ministr ve výroku svého rozhodnutí provedl takové změny odůvodnění šesti výroků prvostupňového rozhodnutí, které by odpovídaly zákonnosti a bezvadnosti odůvodnění jakéhokoliv správního rozhodnutí. Měl tak postupovat z úřední povinnosti, neboť jako odvolací orgán je povinen posoudit zákonnost prvostupňového rozhodnutí, aniž by k tomu existoval podnět účastníka řízení. Ministr navíc z průběhu rozkladového řízení

věděl, že žalobce Děti Země obsah odůvodnění šesti výroků prvostupňového rozhodnutí sporuje.

346. Dle žalobce Děti Země tak došlo k porušení jeho procesních práv na bezvadnost šesti výroků prvostupňového rozhodnutí a jeho odůvodnění, tedy aby bylo z prvostupňového rozhodnutí známo na základě, kterých podkladů bylo kácení povoleno, jaké kácené dřeviny byly vyhodnoceny a jak byla uložena náhradní výsadba dle § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 ZOPK, a to i ve vztahu k obsahu závazných stanovisek příslušných obecných úřadů, které přezkoumával KÚ Vysočina. Žalobce Děti Země tvrdil, že ministr svým postupem způsobil významnou vadu napadeného rozhodnutí vedoucí dle judikatury NSS k jeho zrušení. Namítal, že z odůvodnění příslušných šesti výroků prvostupňového rozhodnutí, ani z napadeného rozhodnutí ministra, nelze prokázat, že byly zásahy do dřevin přípustné a také byly v souladu se zákonem správně kompenzovány. Žalobce Děti země má přitom jako spolek na ochranu životního prostředí právo vědět, že tomu tak skutečně je. Bylo nutné prokázat, že k povolení kácení byly nashromážděny všechny podklady a bylo rozhodnuto dle ZOPK, a že stejně bylo postupováno i při definování ekologické újmy a uložení přiměřené náhradní výsadby jako kompenzaci za takovou újmu. Takové zákonné požadavky ovšem odůvodnění příslušných šesti výroků prvostupňového rozhodnutí v plné míře nesplňuje a ministr tuto vadu z úřední povinnosti ani na základě průběhu rozkladového řízení neodstranil.

347. V *šesté žalobní námitce* žalobce Děti Země brojil proti závěrům žalovaného a ministra ve vztahu k závaznému stanovisku OÚ Dukovany ze dne 16. 2. 2021, č. j. OUDUK-48/2021/06-ŽP *pro stavbu „Odvod srážkových vod z NJZ EDU Lipňanským potokem vč. jejich retence"*.

348. K ZS o odvodu srážkových vod žalobce Děti Země předně namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí spatřoval hned z několika důvodů. Předně argumentoval tím, že ministr v napadeném rozhodnutí toliko zopakoval argumenty KÚ Vysočina s mírným rozšířením argumentace, proč nelze změnit dvě žalobcem Děti Země označené podmínky, ačkoli se týkaly zájmů chráněných ZOPK, a znamenaly by jasný výklad, že kácet lze jen po pravomocném stavebním povolení a v mimovegetační době. V napadeném rozhodnutí nebyla rovněž zohledněna nepřezkoumatelnost ZS o odvodu srážkových vod. Žalobce Děti Země měl za to, že odkaz na rozhodnutí o výjimce je nepřípadný, neboť toto mělo odlišný předmět řízení. Z napadeného a prvostupňového rozhodnutí nevyplývá, že by všechny kácené dřeviny byly současně cennými biotopy. Žalobce Děti Země argumentoval, že na stavební úřady jsou v souvislosti s ochranou přírody a krajiny kladeny vyšší nároky, přičemž poukázal na rozsudek NSS ze dne 10. 8. 2023, č. j. 9 As 77/2023 – 157 a rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2024, č. j. 9 As 126/2022 – 45. Ministr ani MPO ohledně 1. podmínky nevysvětlili, proč nebylo reálné a uskutečnitelné uložit, aby ke kácení došlo skutečně až po vydání pravomocného stavebního povolení pro celý záměr. Tato podmínka se totiž vztahuje i k takovým stavebním oblastem záměru, které pravomocné povolení nepotřebují (k tomu žalobce Děti Země odkázal na rozsudek NSS ze dne 4. 5. 2011, č. j. 7 As 2/2011 – 52).

349. Žalobce Děti Země dále namítal nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí. Uvedl, že toto velmi stručně odůvodňuje na 1,5 stranách výrok XVII. Žalobci Děti Země se toto zdálo nedostačující (mělo to být 27 – 36 stran), proto na toto v rozkladu upozornil. Namítal absenci použitých podkladů pro povolení kácení dřevin a pro uložení náhradní výsadby,

absenci splnění § 8 ZOPK, absenci přezkoumatelných důvodů o nestanovení přiměřené náhradní výsadby. Žalobce Děti Země i s ohledem na rozsudky NSS ze dne 10. 8. 2023, č. j. 9 As 77/2023 – 157 a ze dne 25. 1. 2024, č. j. 9 As 126/2022 – 45, ve spojení s § 2 odst. 4, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu očekával změnu důvodů uložení výroku XVIII., neboť stručný text prvostupňového rozhodnutí neodpovídal obsahem a rozsahem zákonu. Ministr měl tedy ve výroku napadeného rozhodnutí změnit odůvodnění výroku XVIII. prvostupňového rozhodnutí. MPO převzalo pouze část odůvodnění OÚ Dukovany, a samo tak nesplňovalo požadavky § 8 a 9 ZOPK, a § 68 odst. 3 správního řádu. Tyto skutečnosti byly uvedeny až na stranách 177 – 182 napadeného rozhodnutí. S odkazem na rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2024, č. j. 9 As 126/2022 – 45, který zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 15. 6. 2022, č. j. 57 A 72/2021 – 303 i žalované rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 10. 3. 2021, č. j. PK-RR/4891/20, kterým bylo vydáno společné povolení podle § 94p zákona č. 183/2006 Sb. pro záměr „Bytový dům Stará pošta“, žalobce Děti Země uvedl, že nepostačuje, že odůvodnění obsahuje závazné stanovisko orgánu ochranu přírody a krajiny; musí být totiž také řádně odůvodněno. Stavební úřad byl povinen povolení ke kácení dřevin odůvodnit, neboť jej sám vydal. Odůvodnění výroku XVIII prvostupňového rozhodnutí lze obecným obsahem a stručným rozsahem použít téměř pro jakýkoli výrok jakéhokoli rozhodnutí o umístění jakéhokoli stavebního záměru spolu s kácením mimolesních dřevin. Ani v jednom rozhodnutí nebylo navíc vysvětleno, na základě, kterých podkladů bylo kácení povoleno, jak byly kácené dřeviny vyhodnoceny a proč nebyla uložená náhradní výsadba, aby došlo k zákonnému užití § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 ZOPK. Žalobce Děti Země uvedl, že z napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí nelze přesně zjistit, že údajně ekologická újma je kolem 4 mil. Kč a kompenzace výsadbou nových dřevin byla ohodnocena na 4,1 mil. Kč.

350. Žalobce Děti Země dále namítal nepřezkoumatelnost a nepřesvědčivost ZS o odvodu srážkových vod. Nepřezkoumatelnost spatřoval v tom, že v ZS o odvodu srážkových vod absentovalo uvedení podkladů a konkrétních úvah o splnění podmínek uvedených v § 8 a 9 ZOPK. Takovýto postup je v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu. Vadu nelze zhojit odkazem na rozhodnutí o výjimce, neboť to se této věci netýká. To nebylo zjevné ani z potvrzujícího stanoviska ze dne 30. 8. 2024. Žalobce Děti Země rovněž namítal, že jelikož v ZS o odvodu srážkových vod byly uvedeny podklady, které sloužily k rozhodnutí, a úvahy o splnění podmínek uvedených v § 8 a 9 ZOPK, jimiž se OÚ Dukovany řídil, jde o postup v rozporu se zásadou přesvědčivosti správních rozhodnutí. To nebylo zjevné ani z potvrzujícího stanoviska KÚ Vysočina ze dne 30. 8. 2024, č. j. KUJI/79742/2024 OŽPZ/1586/2024.

351. Potvrzující stanovisko KÚ Vysočina ze dne 30. 8. 2024 měl žalobce Děti Země rovněž za nepřezkoumatelné, neboť z něj nebylo zřejmé, proč nebylo možné změnit dva uložené požadavky o způsobu kácení dřevin až po získání pravomocného stavebního povolení a jen v době vegetačního klidu za účasti ekologického dozoru., ačkoli se jedná o opatření týkající se ochrany životního prostředí, což je činností žalobce Děti Země. Žalobce Děti Země také argumentoval, že na stavební úřady jsou v souvislosti s ochranou přírody a krajiny kladeny vyšší nároky, přičemž odkázal na rozsudek NSS ze dne 10. 8. 2023, č. j. 9 As 77/2023 – 157 a rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2024, č. j. 9 As 126/2022 – 45.

352. Z týchž důvodů jako shora k námitce nepřesvědčivosti ZS o odvodu srážkových vod měl žalobce Děti Země za to, že došlo k porušení zásady materiální pravdy (§ 3 správního řádu), a zásady legitimního očekávání (§ 2 odst. 4 správního řádu). Porušení zásady legitimního

očekávání spatřoval žalobce Děti Země také v tom, že ohledně 1. podmínky se napadené a prvostupňové rozhodnutí odchylovaly od závěrů rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 1. 2024, č. j. 57 A 87/2023 – 125. Ohledně 2. podmínky žalobce Děti Země poukázal, že se napadené a prvostupňové rozhodnutí odchylovaly od rozhodnutí jiných správních orgánů, konkrétně rozhodnutí Úřadu městské části Brno-Židenice ze dne 20. 2. 2025, č. j. BZID 05962/25/OMDŽ/Hor, a Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 28. 11. 2024, č. j. KUJCK 127103/2024/OZZL/Hk, jímž bylo z podnětu žalobce Děti Země zrušeno závazné stanovisko Městského Úřadu Nová Bystřice ze dne 4. 3. 2024, č. j. 205/2024, neboť bylo shledáno nepřezkoumatelné, když podmínka „*Kácení bude provedeno přednostně v době vegetačního klidu od 1. 11. do 31. 3.*“ byla shledána nejednoznačnou. Porušení zásady materiální pravdy namítal i ohledně toho, že nebylo vyhověno návrhu žalobce Děti Země na změnu podmínky č. 2. Porušení obou uvedených zásad spatřoval žalobce Děti Země také v tom, že ministr ve výroku napadeného rozhodnutí nezměnil odůvodnění výroku XVIII. prvostupňového rozhodnutí, když toto pouze na 1,5 stranách, tj. velmi stručně, odůvodňovalo citovaný výrok.

353. Žalobce Děti Země dále namítal nesprávné právní posouzení. Měl za to, že ministr, resp. žalovaný rozhodl nesprávně, neboť rozhodnutí o výjimce má jiný předmět řízení. Dotčené dřeviny jako cenné biotopy tvoří jen podmnožinu všech dřevin určených ke kácení. Podmínka č. III rozhodnutí o výjimce se tedy netýká všech kácených dřevin, jelikož ne všechny kácené dřeviny jsou současně cennými biotopy. Též podmínka č. VIII rozhodnutí o výjimce se netýká ani žalobcem Děti Země navrhované změny podmínky č. 1 a č. 2 a ani námitky o absenci konkrétní přiměřené náhradní výsadby a ani námitky o absenci konkrétních podkladů pro vydání napadeného rozhodnutí o kácení. Žalobce Děti Země též nesouhlasil s tím, že nebyla uložena povinnost náhradní výsadby. Spolek uvedl, že z napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí nelze přesně zjistit, že údajně ekologická újma je kolem 4 mil. Kč a kompenzace výsadbou nových dřevin byla ohodnocena na 4,1 mil. Kč.

354. Žalobce Děti Země rovněž poukazoval na nesprávné zamítnutí změny 1. podmínky. Podle žalobce Děti Země pravomocné stavební rozhodnutí by mohlo být za 3 – 8 let a během té doby by mohly dřeviny růst a plnit různé společenské a přírodní funkce. Nadto, k ukládání doby kácení po nabytí právní moci stavebního povolení orgány ochrany přírody přistupují (rozhodnutí ÚMČ Brno – Židenice ze dne 20. 2. 2025, č. j. BZID 05962/25/OMDŽ/Hor.). Rovněž rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 1. 2024, č. j. 57 A 87/2023 – 125, bylo zrušeno rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 3. 10. 2023 o změně umístění „Polyfunkční centrum AMESIDE“ s kácením dřevin. Krajský soud v Plzni uvedl, že mezi právní mocí územního rozhodnutí a stavebního povolení může uplynout značná doba, kdy nemusí existovat žádný soukromoprávní (ani veřejnoprávní) důvod ke kácení, který by bylo nutno poměřovat s veřejným zájmem na existenci dřevin. Teprve právní mocí stavebního povolení totiž získá stavebník právo stavbu provádět. V praxi orgánů ochrany přírody a krajiny je často realizace kácení vázána až na právní moc stavebního povolení s ohledem na riziko, že po vykácení dřevin po vydání územního povolení bude následně od realizace záměru upuštěno. Sousloví „k realizaci stavby“ považoval žalobce Děti Země za problematické. Navrženou změnu považoval za reálnou a uskutečnitelnou. Výklad 1. podmínky byl nejednoznačný, čímž došlo k porušení práv žalobce Děti Země. Současné znění 1. podmínky umožňovalo kácení dřevin ještě před nabytím právní moci stavebního rozhodnutí.

355. Žalobce Děti Země konečně namítal i nesprávné zamítnutí změny 2. podmínky. Uvedl, že z požadavku č. 2 vyplývá, že dřeviny lze kácet kdykoli, neboť o této době rozhodne sám žadatel, případně najatý ekologický dozor a uložený požadavek nemá reálně žádný smysl. Orgány ochrany přírody ukládají striktně vymezené časové období ke kácení „v období vegetačního klidu“. Obdobná formulace *„Kácení bude provedeno přednostně v době vegetačního klidu od 1. 11. do 31. 3.“* byla rozhodnutím Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 28. 11. 2024, č. j. KUJCK 127103/2024/OZZL/Hk shledána nejednoznačnou, což vedlo ke zrušení závazného stanoviska Městského Úřadu Nová Bystřice ze dne 4. 3. 2024, č. j. 205/2024 pro nepřezkoumatelnost. Pokud žalobcem Děti Země napadený požadavek č. 2 umožňuje kácet dřeviny kdykoli během roku, jde o požadavek zbytečný, měl by být odstraněn. Navíc požadavek č. 32 podle závazného stanoviska EIA (na nějž ministr odkazuje) se tohoto netýká. Stejně tak nelze odkazovat na rozhodnutí o výjimce, neboť má jiný předmět řízení. Podle žalobce Děti Země nelze přezkoumatelným způsobem doložit, že všechny kácené dřeviny dle výroku XVIII. rozhodnutí žalovaného jsou totožné s dřevinami dle rozhodnutí o výjimce. Žalobce Děti Země navržená změna je důležitá, neboť ke kácení všech dotčených dřevin by došlo ve striktně uvedeném období 6 měsíců roku, což lze kontrolovat a případně vymáhat.

356. Žalobce Děti Země k prokázání svých tvrzení navrhoval provést dokazování ohledně 1. podmínky rozhodnutím Úřadu městské části Praha 4 ze dne 5. 4. 2019, č. j. P4/126906/19/OŽPAD/ZEM SZ P4/164396/18/9 pro záměr „Centrum zdravého životního stylu“; rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 ze dne 11. 12. 2019, č. j. MCP6 147822/2019 SZ MCP6 147822/2019 pro záměr „Praha 6 – Veleslavín, José Martího – novostavba garáží a administrativní budovy“ a rozhodnutí Úřadu městské části Brno – jih ze dne 22. 11. 2021, č. j. MCBJIH/12241/2021/06/JAJ pro záměr „Přestavba železničního uzlu Brno, Prodloužení ulice Kalová“.

357. *Sedmá žalobní námitka* žalobce Děti Země se vztahovala k závaznému stanovisku Ministerstva životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí č. j. MZP/2019/710/7762 ze dne 30. 8. 2019 (závazné stanovisko EIA) a ověřujícímu závaznému stanovisku EIA Ministerstva životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, ze dne 1. 9. 2021, č. j. MZP/2021/710/2951 (ověřující stanovisko EIA) ve znění usnesení ze dne 16. 9. 2021, č. j. MZP/2021/710/4699 (opravné usnesení).

358. Žalobce Děti Země předně namítal nezákonnost spočívající v zahrnutí všech požadavků závazného stanoviska EIA do prvostupňového rozhodnutí. Uvedl, že při umisťování a povolování stavebních záměrů je nutné, aby z podkladových závazných stanovisek byly použity jen věcně a časově relevantní požadavky, nikoli všechny. Žadatel bude stěží ve své žádosti o vydání stavebního povolení dokládat, že všechny požadavky závazného stanoviska EIA splnil ještě před vydáním stavebního povolení, zvláště pokud se nebudou týkat umisťovaných stavebních objektů a pokud se týkají až fáze výstavby a provozu záměru. Uvedením nerelevantních podmínek dochází ke zmatení a ke zbytečnému zatěžování účastníků řízení. Nebylo zřejmé, zda požadavek č. 44 vůbec může být v prvostupňovém rozhodnutí zahrnut, neboť se týkal až provozu.

359. Žalobce Děti Země dále poukazoval na porušení zásady legitimního očekávání. Odkázal na konkrétní rozhodnutí krajských soudů v obdobných věcech (rozsudky krajského soudu ze

dne 20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020 – 230; Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 1. 2024, č. j. 57 A 87/2023 – 125; Krajského soudu v Brně ze dne 12. 6. 2024, č. j. 31 A 10/2023 – 213; krajského soudu ze dne 20. 6. 2024, č. j. 39 A 5/2023 – 146, krajského soudu ze dne 1. 2. 2024, č. j. 38 A 8/2022 – 125, rozsudek krajského soudu ze dne 18. 11. 2024, č. j. 38 A 1/2023 – 260, rozsudek krajského soudu ze dne 20. 11. 2024, č. j. 39 A 4/2023 – 288, krajského soudu ze dne 28. 11. 2024, č. j. 38 A 4/2023 – 221), kdy žaloby spolků byly zamítány, pokud se jejich požadavky netýkaly příslušných stavebních objektů a příslušné rozhodovací fáze. Postup žalovaného je jakousi hybridní koncepcí, která se vymyká právním názorům. Jelikož podmínka č. 44 byla nyní obsažena v napadeném rozhodnutí, byl žalobce Děti Země nucen navrhnout změnu již nyní, neboť přestože se podmínka týká samotné fáze provozu, byla podmínka uložena v územním rozhodnutí; požadavek č. 44 by tedy ve stavebním rozhodnutí nebyl obsažen a nebylo by možno proti němu brojit.

360. Žalobce Děti Země rovněž namítal porušení zásady přesvědčivosti správních rozhodnutí; k tomuto argumentoval obdobně jako shora v bodě 358. Dále konkrétně namítal nepřesvědčivé odůvodnění vypořádání žalobcem Děti Země navrhované změny požadavku č. 15.

361. Žalobce Děti Země dále poukazoval na nepřezkoumatelnost odůvodnění napadeného rozhodnutí. Podle něj nebylo vysvětleno, proč žalovaný akceptoval výše uvedenou „hybridní koncepci“. Nevysvětlení tohoto přístupu zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Stejně tak nebylo přezkoumatelné vypořádání se s námětem na změnu podmínky č. 44. Žalobce Děti Země namítal, že ministr ŽP a ministr přezkoumatelně nevysvětlili rozpor, že pokud požadavek č. 44 patří až do řízení o stavebním povolení, neboť se týká fáze provozu, ale je uložený v prvostupňovém rozhodnutí, nezbývalo žalobci Děti Země než navrhovat jeho změnu nyní, neboť v rozhodnutí o vydání stavebního povolení nebude obsažen. Návrh na změnu požadavku je logický, rozumný, reálný a uskutečnitelný, neboť zajistí jeho lepší proveditelnost, vymahatelnost a kontrolovatelnost, přičemž ministr ŽP a ani žalovaný nepředložili žádné přezkoumatelné závažné (finanční, technické, právní nebo jiné věcné) argumenty, proč nebylo možné požadavek č. 44 změnit dle námětu žalobce Děti Země. Podle žalobce Děti Země nebylo třeba v odvolání předkládat podrobné důvody, neboť z navrhovaných změn bylo zjevné, co jimi bylo zamýšleno. Dále žalobce Děti Země konkrétně namítal nepřezkoumatelné odůvodnění vypořádání jím navrhované změny požadavku č. 15.

362. Podle žalobce Děti Země bylo rovněž zamítnutí jeho návrhu na změnu podmínky č. 44 věcně nesprávné. Soud by měl rozhodnout, že zda předložená změna požadavku č. 44 přispěje ochraně životního prostředí, neboť bude lépe realizovatelná, vymahatelná a také kontrolovatelná, a to ze strany stavebního úřadu i veřejností. Žalobce Děti Země navrhoval, aby místo měření „hned“ existoval pro měření přiměřený časový prostor, čímž bude zaručeno, že k měření dojde za reálného stavu. Návrh využívá principu předběžné opatrnosti, aby bylo skutečně prokázáno, že intenzity hluku budou i v delším časovém období podlimitní. Žalobce Děti Země detaily navrhovanou změnou neukládal a měl za to, že ministr zpochybňoval výsledek procesu EIA, neboť řada požadavků závazného stanoviska EIA se svým obsahem blíží i požadavkům závazných stanovisek dotčených orgánů.

VI. Vyjádření žalovaného k žalobě žalobce ESHG

363. Žalovaný se k žalobě žalobce ESHG vyjádřil podáním ze dne 14. 4. 2025.

364. K *první žalobní námitce* žalovaný uvedl, že § 132 správního řádu platí jen subsidiárně a umožňuje výjimku, pokud zákon nestanoví jinak. Přechodné ustanovení čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. výslovně stanoví, že řízení dokončí ten stavební úřad, který se stal příslušným podle nové právní úpravy – tedy žalovaný. Toto ustanovení má aplikační přednost jako speciální norma vůči § 132 správního řádu. Změna příslušnosti zde nevyplývá ze změny okolností, ale ze změny právní úpravy. S odkazem na odbornou literaturu a judikaturu žalovaný uvedl, že v takovém případě řízení dokončuje nově příslušný orgán. Zákonodárný záměr byl jasný – kvůli složitosti staveb v areálech jaderných zařízení má řízení vést ministerstvo jako ústřední orgán s celostátní působností. To platí i pro řízení zahájená před účinností novely. Výklad žalobce ESHG je tedy dle žalovaného nesprávný, protože ignoruje speciální úpravu, která má přednost.

365. Ke *druhé žalobní námitce* žalovaný zrekapituloval, že na něj přešla věcná příslušnost k provedení územního řízení v prvním stupni. Tuto věcnou příslušnost založilo nové znění § 16 odst. 4 stavebního zákona na základě novely č. 152/2023 Sb. s účinností od 1.7.2023. Žalovaný je z organizačního hlediska podle § 1 bodem 9. zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky (kompetenční zákon) ústředním správním úřadem. Je tak jediným (unikátním) správním úřadem svého druhu s celostátní působností. Není v téže věcné příslušnosti zastupitelné obdobným správním úřadem. V organizační soustavě správních úřadů neexistuje jiný obdobně věcně příslušný stavební úřad, který by mohl věc rozhodnout. Nadto u žalovaného nelze postupovat dle § 131 odst. 4 správního řádu (tzv. delegace nutná). Věc by se totiž delegovala věcně nepříslušnému orgánu, což by bylo v rozporu s § 10 správního řádu ve spojení s kompetenčními ustanovení stavebního zákona. V případě věcné příslušnosti ústředního správního úřadu proto nelze učinit žádná formální procesní opatření, kterými by byla věc ministerstvu (žalovanému), natož ministrovi, odňata. Ani žalobce ESHG takové procesní řešení nenabízí.

366. S odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, čj. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS, z nějž citoval a uvedl, že je nutno nalézt úřední osobu, která ve věci bude činit úkony a rozhodne, přičemž maximou zde musí být nalezení takové, u níž je riziko ovlivnění rozhodnutí případnou podjatostí co možná nejmenší. Ministr S. bezprostředně před nabytím účinnosti novely č. 152/2023 Sb. (přechodem prvostupňové věcné příslušnosti na ministerstvo) přijal veškerá nutná organizační opatření k zajištění nestrannosti rozhodování úředními osobami zařazenými v ministerstvu, přičemž opatřením ze dne 28.6.2023, č. 9/2023, č.j. MPO 65194/2023, svěřil tuto působnost v rámci resortu výlučně ředitelce odboru stavební úřad, Z. F. Na prvostupňovém rozhodnutí se zároveň podílela také L. H., zařazená v tomto odboru ministerstva (žalovaného). Pro účely prvostupňového rozhodování tedy byla řádně a včas přijata maximální možná vnitřní opatření, která zajistila rozhodování nestrannými úředními osobami, které zajišťovaly výkon působnosti žalovaného coby stavebního úřadu dle § 16 odst. 4 stavebního zákona. Tyto úřední osoby neparticipovaly na aktivitách, kterými žalobce ESHG dovozuje tzv. systémovou podjatost, ani neměly svěřeny žádné jiné služební úkoly, které by se těchto skutečností týkaly. S ohledem k výše uvedenému tak byla v rámci ministerstva řádně a včas zcela minimalizována rizika možné nestrannosti rozhodování úředních osob o záměru.

367. K namítané podjatosti Z. F. a L. H. uvedl, že žalobce ESHG poprvé vznesl tyto námitky až v rozkladu, nikoliv již v prvoinstančním územním řízení, jak uvádí v žalobě. Proto bylo v souladu s ustálenou judikaturou NSS o těchto námitkách rozhodováno až v rámci

napadeného rozhodnutí, k čemuž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, čj. 8 As 130/2014-33, č. 3292/2015 Sb. NSS. S odkazem na napadené rozhodnutí uvedl, že ministr posoudil podjatost Z. F. a L. H., přičemž dospěl k závěru, že jejich pouhou podřízenost ministrovi nelze považovat za důvod zakládající pochybnosti o jejich nepodjatosti a ani jednotlivé námitky žalobce ESHG nezakládají jakoukoliv pochybnost o podjatosti ministra.

368. Ministr se zabýval i dílčími námitkami ke tvrzené podjatosti Z. F. Odkázal na vyjádření Z. F. založené ve spise, z nějž citoval. Obdobně neshledal podjatost. Z. F. a L. H. z důvodu jejich podjatosti P. T., T. E. a R. N., kteří se na vydání společného územního rozhodnutí v důsledku organizačního uspořádání ministerstva nepodíleli a neměli na něj žádný vliv. Namítaná podjatost P. T., T. E. a R. N. je irelevantní, neboť tyto osoby se na územním řízení jako úřední osoby nepodílely. Námitku podjatosti lze způsobile uplatnit dle § 14 odst. 3 správního řádu jen vůči úřední osobě. Tou se dle § 14 odst. 1 správního řádu rozumí osoba, která se bezprostředně podílí na výkonu pravomoci správního orgánu.

369. K namítané systémové podjatosti E. M., vrchního ředitele sekce hospodářství, a F. Ž., ředitele odboru stavebnictví a stavebních hmot, coby osob, které se podílely na řízení o rozkladu proti společnému územnímu rozhodnutí, žalovaný uvedl, že ministr s námitkou zabýval na str. 11 svého rozhodnutí ze dne 26. 9. 2024 a dospěl k závěru, že žalobce ESHG jejich podjatost dovozuje výlučně z důvodu jejich podřízenosti ministrovi, u něhož však v dané věci pochybnosti o podjatosti nevyvstaly.

370. Ministr pak nemohl být z rozhodování věci vyloučen, neboť dle § 14 odst. 7 správního řádu se ustanovení o vyloučení úředních osob nepoužijí pro vedoucí ústředních správních úřadů, tedy i pro ministry. Řízení tak mohl vést pouze ministr, napadené rozhodnutí nemohlo být z tohoto formálního důvodu nezákonné. Ministr rozhodoval jako věcně příslušný nadřízený orgán podle § 10 a § 178 odst. 2 správního řádu ve spojení s § 16 odst. 4 stavebního zákona. V žalobě tvrzené mediální vyjádření však a priori neimplikují riziko tzv. systémové podjatosti ministra. Dle čl. 67 odst. 2 Ústavy je ministr členem vlády. Vláda je vrcholným orgánem veřejné moci a primárně uskutečňuje vládní politiku. Úloha ministra je však v oblasti veřejné správy dvojjediná. Ministr v rámci svěřené gesce dle kompetenčního zákona realizuje coby člen vlády nejen vládní politiku, ale i v zákonem stanovených případech rozhoduje v oblasti státní správy. Právě z tohoto důvodu již zmíněný § 14 odst. 7 správního řádu stanoví, že pravidla pro vyloučení úředních osob se nepoužijí na ministry (dokonce ani pro vedoucí jiných ústředních správních úřadů, kteří nejsou členy vlády). Odkázal k tomu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2018, čj. 4 As 302/2018-55, a citoval z něj.

371. K projevům bývalého ministra J. S. (napadené rozhodnutí vydal ministr L. V.) žalovaný uvedl, že korespondují s jeho roli coby ministra průmyslu a obchodu. Žalobce ESHG poukazované skutečnosti však samy o sobě nikterak nezpochybňují zákonnost a věcnou správnost obou správních rozhodnutí. Žalobce ESHG ve svých podáních ani v žalobě neuvádí, jak konkrétně se pochybnosti o nepodjatosti projevily v obsahu obou správních rozhodnutí. Ministr se zabýval otázkou svého členství ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů v ČR i politickým významem záměru Nového jaderného zdroje a zájmu státu, vlády i ministerstva na jeho realizaci, a posuzoval Rámcovou smlouvu o spolupráci při výstavbě nového jaderného zdroje v České republice a První prováděcí smlouvu o spolupráci při výstavbě nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany v České

republice (včetně dodatků č. 1, 2 a 3), a to jak obecně, tak i ve vztahu k jednotlivým namítaným článkům. Po vyhodnocení všech námitek žalobce ESHG jednotlivě i v jejich souhrnu dospěl k závěru, že i kdyby se mělo odhlédnout od § 14 odst. 7 správního řádu, nejedná se o skutečnosti vedoucí u ministra k překročení nadkritické míry systémového rizika podjatosti ve smyslu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, čj. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS, z nichž by měla vyplývat jakákoliv pochybnost o nestrannosti ministra.

372. Dále argumentoval, že dle usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 30/09, nejde o to, že by se měla daná osoba v řízení vyloučit, ale o to, že ve správním soudnictví lze přezkoumat konkrétní obsah aktů vedoucího ústředního správního úřadu. Aby mohla žalobní argumentace obstát, nestačí jen namítat, že vedoucí ústředního správního úřadu měl být vyloučen. Je nutno konkrétně argumentovat, jak se tato tvrzená podjatost promítla v obsahu napadeného rozhodnutí. Formalistická argumentace, že správní orgány neměly ve věci rozhodovat s ohledem na možné riziko tzv. systémové podjatosti, tedy sama o sobě neobstojí. Žalobce ESHG by tedy musel uvést, jak se namítané riziko systémové podjatosti zcela konkrétně promítlo do vydaných rozhodnutí, a to způsobem, který by byl žalobci k tíži, v jaké konkrétní otázce, která byla předmětem řízení, došlo k nezákonnosti z důvodu rizika možné podjatosti ministra (kupříkladu že ministr rozhodl excesivně, tedy způsobem, který se zcela vymyká ustálené rozhodovací praxi, neadekvátně zhodnotil určitou skutkovou či právní otázku, učinil konkrétní procesní krok, který byl ku prospěchu EDU II a zasáhl do práv žalobce ESHG, a tato vada se promítla do obsahu napadeného rozhodnutí, či že ministr určitou část obsahu rozhodnutí koncipoval zjevně k tíži žalobce ESHG způsobem, ke kterému by za běžné situace zjevně nemohlo dojít apod.).

373. V průběhu celého územního řízení žádné pochybnosti v tomto smyslu nevyvstaly. Rozhodování v územním řízení přitom z hlediska celkového výsledku řízení není postaveno na správním uvážení. Na vydání územního rozhodnutí má dle § 90 ve spojení s § 92 odst. 2 stavebního zákona EDU II v případě splnění zákonných předpokladů právní nárok. Správní orgány v souladu se zákonem posoudily žádost a její přílohy, a dále veškeré podklady pro rozhodnutí, včetně závazných stanovisek dotčených orgánů, popřípadě pak v rozkladovém řízení i výsledek přezkumných postupů dle § 149 odst. 7 správního řádu. Na základě provedeného územního řízení oba správní orgány dospěly k přípustnosti záměru.

374. Žalobce ESHG však na žádný takový exces či jinou věcnou pochybnost nepoukazuje. Žalobce ESHG nijak neargumentuje a ani náznakem neuvádí, v jakém konkrétním aspektu řízení se mohla pochybnost o možné nepodjatosti úředních osob (včetně ministra) projevit na výsledku správního řízení. Z pohledu soudního přezkumu tak není možné nic konkrétního věcně přezkoumávat, neboť tato žalobní argumentace chybí.

375. Ke *třetí žalobní námitce* žalovaný ve vztahu k žalobcem ESHG namítanému nenařízení ústního jednání a neprovedení místního šetření konstatoval, že v územním řízení neprováděl žádné dokazování, které by vyžadovalo osobní účast účastníků řízení, ale pouze hodnotil podklady shromážděné ve správním spise. Uvedl, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 157/2012-40 není správní orgán povinen vyrozumět účastníky řízení o provádění důkazů mimo ústní jednání, jde-li o provedení důkazu listinou. Žalovaný nebyl povinen číst listiny za osobní účasti žalobce ESHG. Připomenul, že žalobce ESHG nevyužil svého práva se k podkladům rozhodnutí před jeho vydáním vyjádřit, přestože mu byla tato

možnost v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu poskytnuta. Žalobce ESHG v prvostupňovém řízení nepodal ani žádné důkazní návrhy.

376. Žalovaný odkázal na strany 255 až 256 napadeného rozhodnutí, kde se se shodnou námitkou ministr vypořádal, když uvedl, že žalobce ESHG nevyložil, jak byl konkrétně zkrácen na svých právech, ve které procesní fázi, proč mělo být nařízeno ústní jednání, jaké nové skutečnosti by při místním šetření a ústním jednání namítal a jaká další procesní práva mu byla upřena. Žalovaný poukázal na znění ustanovení § 87 odst. 1, věty druhé stavebního zákona, podle kterého může stavební úřad upustit od ústního jednání, jsou-li mu dobře známy poměry v území a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení záměru. Žalovaný využití této možnosti odůvodnil na straně 198 prvostupňového rozhodnutí.

377. Ke *čtvrté žalobní námitce* žalovaný připomněl, že důkazní návrhy žalobce ESHG, týkající se se členství T. E. a R. N. ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů ČR nebyl akceptován z důvodu, že nemá žádný vliv na předmět řízení (zde na podjatost úředních osob v procesu rozhodování). Žalovaný konstatoval, že T. E. ani R: N. se na vydání společného územního rozhodnutí nikterak nepodíleli a nebyli ani nadřízenými úředním osobám, které v daném řízení vykonávaly působnost správního orgánu či se na ní bezprostředně podílely (včetně žalobcem ESHG odkazovaných osob L. H. a Z. F.). To uvedl ministr již v napadeném rozhodnutí na stranách 259, 260 a 265. Ministr také i v rozhodnutí o námitkách podjatosti ze dne 21. 3. 2024, č. j. MPO 21216/24/31500/01000 a navazujícím rozkladovém rozhodnutí ze dne 26. 9. 2024, č. j. MPO 89493/24/11200/01000 podrobně vysvětlil, proč samotné členství některých úředních osob ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů ČR nelze považovat za důvod překročení kritické míry rizika systémové podjatosti.

378. Podle žalovaného je postup, kdy neprovedl žalobcem ESHG navržené důkazy, v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, včetně té, na kterou tento žalobce odkazoval. Žalovaný zmínil, že např. podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2025, č. j. 5 Afs 147/2004-89, je možné odmítnout důkazní návrh mimo jiné i tehdy, pokud směřuje k ověření nebo vyvrácení skutečnosti, která nemá relevantní souvislost s předmětem řízení.

379. Žalovaný uvedl, že nepostupoval v rozporu s judikaturou ani principy práva na spravedlivý proces, žalobci ESHG se dostalo adekvátní reakce na jeho námitku, a to s náležitým vysvětlením, že namítané skutečnosti nemají a ani nemohou mít vliv na nestrannost rozhodování.

380. K *páté žalobní námitce* žalovaný upozornil, že je totožná s již vypořádanou rozkladovou námitkou. Žalovaný zopakoval, že pro povolený záměr existuje zákonný vyvlastňovací titul podle energetického zákona, protože jde o výrobnu elektřiny nad 100 MW, která je součástí elektrizační soustavy a stavbou energetické infrastruktury. Proto EDU II nebyla povinna předkládat souhlas žalobce ESHG. Žalovaný dále zdůraznil, že územní řízení neposuzuje všechny podmínky vyvlastnění – to je předmětem samostatného vyvlastňovacího řízení, kde bude žalobce ESHG účastníkem a bude moci uplatnit všechny své námitky. V územním řízení stačí posoudit, zda je teoreticky možné pozemek vyvlastnit, což potvrzuje i judikatura Nejvyššího správního soudu. Ostatní podmínky, jako je veřejný zájem nebo nezbytnost vyvlastnění, se zkoumají až ve vyvlastňovacím řízení.

381. K *šesté žalobní námitce* žalovaný uvedl, že i tato je zopakováním argumentace uvedené již v rozkladu. Žalovaný rekapituloval, že pozemek 143/75 je přímo na výstavbové ploše areálu jaderného zařízení a je pro realizaci záměru nezbytný. Žalovaný konstatoval, že pozemek

143/75 bude odňat ze ZPF a že k tomuto pozemku nebude zřizována přístupová komunikace, přičemž podmínka ZS MŽP ze dne 27. 4. 2021, č. j. MZP/2021/560/163, ohledně náhradních přístupů se na něj nevztahuje, protože se týká pouze dočasného odnětí pozemků. Pokud jde o přístup k pozemku 206, žalobce ESHG tuto námitku dle žalovaného vznesl až po lhůtě k podání rozkladu, přesto se jí ministr podrobně zabýval. Aktuálně není k tomuto pozemku přímý přístup, ale navrhované řešení umožní přístup ze dvou stran. K námitce imisí (hluk, prašnost) ministr odkázal na podmínky ZS MŽP EIA a KHS ze dne 18. 12. 2020, č. j. KHSV/25439/2020/JI/HOK/Sme a na preventivní opatření plánovaná pro výstavbu. Ministr v napadeném rozhodnutí konstatoval, že námitky žalobce ESHG jsou obecné a nekonkrétní a že pozemek je již nyní obhospodařován průmyslovým způsobem, což s sebou nese určité imise. Žalovaný dále uvedl, že v územním řízení neplatí zásada jednotnosti řízení, ale zásada koncentrace dle § 89 odst. 4 stavebního zákona: námitky je třeba uplatnit včas, jinak k nim nelze přihlížet. Žalobce ESHG byl o tomto důsledku poučen. Argumentace žalobce ESHG podle § 1013 občanského zákoníku není relevantní, protože v případě povoleného záměru nelze úspěšně brojit proti imisím, pokud účastník řízení své námitky neuplatnil řádně a včas.

382. S*edmou žalobní námitku* žalovaný považoval rovněž za nedůvodnou. Žalovaný uvedl, že ministr se v napadeném rozhodnutí zabýval námitkami žalobce ESHG, které převzaly argumenty žalobce Děti Země, aniž by žalobce ESHG uvedl vlastní konkrétní výhrady. Napadená závazná stanoviska byla přezkoumána nadřízenými orgány podle § 149 odst. 7 správního řádu a potvrzena, pouze jedno stanovisko bylo upraveno pro odstranění formálních nepřesností. Ministr podle žalovaného komplexně vypořádal námitky žalobce Děti Země na 215 stranách napadeného rozhodnutí. Žalovaný zdůraznil, že žalobce ESHG mohl namítat pouze skutečnosti přímo dotýkající se jeho práv, nikoli totožné námitky jako žalobce Děti Země. Navíc žalovaný považoval vypořádání totožných námitek pouze jednou za projev procesní ekonomie. Dále žalovaný uvedl, že správní žalobou lze hájit jen vlastní práva, nikoli práva třetích osob. Námitka, že soud má ex officio přezkoumat všechny vady rozhodnutí, byla podle žalovaného obecná, protože žalobce ESHG ani neuvedl, které žalobní body nelze z důvodu vad napadeného rozhodnutí přezkoumat.

VII. Vyjádření žalovaného k žalobě žalobce Děti Země

383. Žalovaný ve vyjádření ze dne 29. 5. 2025 předeslal, že aktivní legitimaci žalobce Děti Země k podání správní žaloby nerozporuje.

384. K *první žalobní námitce* žalobce Děti Země s poukazem rozsudky NSS ze dne 7. 12. 2023, č. j. 6 As 285/2021-55 a ze dne 15. 1. 2024, č. j. 5 As 206/2021-59 uvedl, že ministr řádně doručoval žalobci Děti Země adresně (individuálně). Všechny závěry citované judikatury lze dle názoru žalovaného vztáhnout i pro režim liniového zákona. Pokud liniový zákon stanoví vůči stavebnímu zákonu zvláštní pravidla oznamování písemností, nejde o rozlišovací důvod, pro který by byla citovaná judikatura nepoužitelná. Naopak jde o principiálně totožný případ, kdy vedlejší účastník z prvostupňového řízení „*vystoupí z davu*“ v odvolacím řízení. Na tom specialita liniového zákona nic nemění. Judikatura shodně platí i v nyní souzené věci. Žalobcem Děti Země citované ustanovení § 2 odst. 6 (dříve odst. 5) liniového zákona cílí pouze na prvostupňové řízení. V odvolacím řízení je toto pojetí modifikováno výše zmíněnou judikaturou.

385. Dle samé podstaty individuálního doručování je tento způsob oznámení písemnosti pro adresáta jednoznačně výhodnější. Dobu zveřejnění na úřední desce nelze sčítat s lhůtou k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí ministra. Doba zveřejnění písemnosti na úřední desce totiž slouží k reálné možnosti se s písemností seznámit, a nejde tak o automatické prodloužení lhůty pro úkon účastníka řízení. Z tohoto důvodu tedy ediktální způsob doručování písemností nelze považovat za *a priori* výhodnější.

386. Rozhodné je, že postupem ministra nedošlo k žádnému zkrácení práv žalobce Děti Země a jeho možnosti plně uplatňovat svá práva (včetně práva na vyjádření se k podkladům napadeného rozhodnutí). Nejedná se tedy o žádnou procesní vadu, natož podstatnou procesní vadu, které mohla mít vliv na rozhodnutí ve věci samé. Z žalobních námitek žalobce Děti Země ostatně není vůbec zřejmé, jak mělo postupem ministra dojít ke zkrácení jeho práv. Výzva k uplatnění práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí byla žalobci Děti Země prokazatelně doručena. Ve výzvě byla stanovena nadstandardně dlouhá lhůta 30 dní, což je dostatečný časový prostor pro uplatnění vyjádření k novým podkladům opatřeným v řízení o rozkladech. Žalobce Děti Země měl možnost se vyjádřit po celou dobu správního řízení, čehož také opětovně využil. Podstatné je rovněž zmínit, že napadené rozhodnutí ministra bylo vydáno se značným časovým odstupem až dne 27. 2. 2025, tedy více než 2 měsíce po dni, kterého se žalobce Děti Země dovolává jako nejzazšího termínu k vyjádření se k podkladům (tj. 16. 12. 2024). Žalobce Děti Země tak nebyl ani z materiálního hlediska nijak krácen na svých procesních právech.

387. Ke *druhé žalobní námitce* žalobce Děti Země, týkající se Plánu monitoringu žalovaný uvedl, že se touto námitkou zabývalo jak prvostupňové, tak i napadené rozhodnutí. Žalovaný tak učinil na straně 262 až 263 územního rozhodnutí, ministr pak na straně 21 a následující napadeného rozhodnutí.

388. Za podstatné žalovaný považoval, že požadavek na Plán monitoringu během realizace záměru NJZ EDU neplyne z obecně závazných právních předpisů ani z podkladových aktů dotčených orgánů a není na něj právní nárok. Přišel-li žalobce Děti Země s tímto požadavkem a považoval-li jej za nezbytný, bylo jeho povinností odůvodnit a doložit objektivní potřebu zakotvení této regulace záměru, která by byla nad rámec obsahu podkladových aktů a zákonných veřejnoprávních povinností žadatele EDU II. Má-li správní orgán vycházet z tvrzení či návrhu účastníka řízení, je primárně na něm, aby v řízení uvedl přesvědčivé důvody, proč má jeho návrh správní orgán akceptovat, tedy z jakých důvodů měl být Plán monitoringu uložen. Uvedené je adekvátní postavení žalobce Děti Země, kterým ekologickým spolkem, jehož činností je ochrana životního prostředí.

389. Žalobce Děti Země měl věcné důvody prezentovat, pokud měly správní orgány z jeho návrhu vyjít a Plán monitoringu do svých rozhodnutí zakotvit. Žalobce Děti Země ale konkrétním způsobem nevyložil potřebnost monitoringu ani v žalobě, kde se také omezuje pouze na obecné konstatace.

390. Obecná tvrzení žalobce Děti Země, že návrh je „reálně uskutečnitelný a týká se ochrany ŽP“ a že s ohledem na své postavení je oprávněn „navrhovat a žádat časové a věcné způsoby sledování stavu ŽP“ pro uložení jeho požadavku nestačí. Povinnost povolení může správní orgán uložit nikoli jen proto, že „nejsou dány důvody k jejich neuložení“, ale naopak tehdy jsou vydány důvody k jejich uložení, tedy pouze v případě, pokud je to objektivně nutné. Tuto potřebu správní orgány obou stupňů neshledaly nejen z moci úřední, ale ani na základě obecně formulovaného požadavku žalobce Děti Země.

391. Žalobce Děti Země odkazoval na judikaturu k nutnosti vypořádání námitky, v podání žalobce však konkrétní věcná argumentace stran důvodnosti Plánu monitoringu chybí. Jednotlivé enviromentální veřejné zájmy jsou dostatečně chráněny příslušnými podkladovými akty dotčených orgánů, včetně závazného stanoviska EIA, jehož požadavky byly převzaty do podmínek územního rozhodnutí, ale i právními požadavky jednotlivých složkových právních předpisů. Všechny tyto požadavky dopadají na stavebníka a nutí jej je respektovat při realizaci záměru.

392. Ochrana enviromentálních veřejných zájmů je územním rozhodnutím zajištěna adekvátně a v řízení nevyvstaly žádné skutečnosti, které by svědčily o potřebě záměr dále upravovat novými právními povinnostmi nad učiněný rámec. To oba správní orgány v odůvodnění svých rozhodnutí odůvodnily. Nadto budou enviromentální zájmy beze sporu chráněny i v navazujících rozhodovacích postupech.

393. Ke *třetí žalobní námitce*, týkající závazného stanovisko KÚ Vysočina ze dne 16. 12. 2020, č. j. KUJI 111315/2020 OZPZ 2268/2020 dle § 4 odst. 2 ZOPK žalovaný k výtce žalobce Děti Země o nedostatečné ochraně VKP a nepřezkoumatelnosti rozhodnutí a podkladových aktů, ve kterých nebyl promítnut jeho požadavek na vtělení podmínky č. 5 do územního rozhodnutí uvedl, že se oba správní orgány požadavkem zabývaly, stejně jako dotčené orgány, a nepřevzetí požadavku dostatečně odůvodnily. Ministr tak učinil na straně 23 a násl. Napadeného rozhodnutí, též s odkazem na odůvodnění revizního stanoviska MŽP a odůvodnění prvostupňového závazného stanoviska KÚ Vysočina na straně 2 až 4. Z jejich odůvodnění vyplynulo, že samotné stavební objekty jsou již projektovány tak, aby po jejich dokončení respektovaly zájmy ochrany přírody, kdy za účelem nutnosti zvýšení průtočné kapacity potoka jsou navrženy úpravy blížící se pokud možno přírodě blízkému stavu. Tyto úpravy současně do budoucna zabrání aktuálně probíhajícímu zahlubování koryta, které je nežádoucí z hlediska stability VKP.

394. Ke *čtvrté žalobní námitce*, týkající se závazného stanoviska KÚ Vysočina ze dne 26. 1. 2021, č. j. KÚJI 107147/2020 OZPZ 2268/2020, dle § 4 odst. 2 ZOPK k zásahu do VKP, a dle § 12 odst. 2 téhož zákona k zásahu do krajinného rázu, žalovaný konstatoval, že se ministr s namítanou argumentací vypořádal v odůvodnění svého rozhodnutí na straně 38 až 42. Žalobce Děti Země s jeho závěry v žalobě nepolemizuje, ani neuvádí nové argumenty, jimiž by jeho úvahy rozporoval. Problematika zásahu do krajinného rázu byla v územním řízení vyřešena a k záměru bylo vydáno kladné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody KÚ Vysočina ze dne 26. 1. 2021, č. j. KÚJI 107147/2020 OZPZ 22608/2020, který jej z hlediska možného zásahu do krajinného rázu považoval za přípustný a velmi podrobně je odůvodnil, jak vyplývá ze strany 41 napadeného rozhodnutí. KÚ Vysočina podrobně vysvětlil i důvody pro stanovení podmínky ohledně možného vizuálního odclonění okolních obcích výsadbou zeleně, která však záleží především na vůli obyvatel a konkrétních možnostech obcí, a proč považuje tuto podmínku za dostatečnou, respektive výhodnou. MŽP uvedené závazné stanovisko potvrdilo svým revizním stanoviskem ze dne 14. 6. 2024, č. j. MZP/2024/240/1282. Dále byly do územního rozhodnutí stran ochrany krajinného rázu promítnuty i požadavky závazného stanoviska EIA podmínkami č. 9, č. 10 a č. 31, které našly svůj odraz v bodech č. 2.9., 2.10. a 2.31 výroku II. územního rozhodnutí.

395. Žalovaný odmítl i procesní námitky žalobce Děti Země s tím, že byl účastníkem územního řízení a měl tak k dispozici veškeré podklady. Územní řízení coby navazující řízení dle zákona EIA tak proběhlo v obou stupních za účasti žalobce Děti Země. Podmínka možného

vizuálního odclonění okolních obcí výsadbou zeleně byla vysvětlena a odůvodněna, nikoli tedy nedořešena. Skutečnost, že k upřesnění rozsahu této podmínky má dojít až tři roky před zahájením výstavby neznamená, že by byla tato podmínka řešena nedostatečně. Uvedená podmínka byla v jádru zakotvena v územním rozhodnutí. Realizace konkrétních opatření však musí v daném místě a čase korespondovat s možnostmi a potřebami dotčených obcí na jejich území, kde má k takovému opatření dojít. Podmínka též koresponduje s požadavky závazného stanoviska procesu EIA.

396. K *páté žalobní námitce* týkající se bodů 69., 70., 71., 72., 74. a 76. rozkladu žalobce Děti Země, v nichž tento žalobce rozporoval způsob, jakým bylo vyřešeno kácení dřevin rostoucích mimo les pro umístěný záměr s uložením náhradní výsadby, žalovaný konstatoval, že podkladové akty (závazná stanoviska OÚ Dukovany), resp. výroky územního rozhodnutí, proti nimž žalobce Děti Země brojí, byly odůvodněny dostatečně. U závazných stanovisek je tomu přímo v těchto podkladových aktech, ve zbytku je odůvodnění obsaženo přímo v územním rozhodnutí, v němž je i reakce na námitky žalobce Děti Země vznesené v prvostupňovém řízení. K tomu žalovaný odkázal na stranu 262 a následující prvostupňového rozhodnutí. Rovněž ministr se s rozkladovými námitkami žalobce Děti Země vypořádal na různých místech odůvodnění napadeného rozhodnutí velmi podrobně - viz strana 184 a násl. napadeného rozhodnutí, kde jsou popsány veškeré aspekty, které žalobce Děti Země v žalobě namítá.

397. Žalovaný neshledal důvody ani pro reformulaci a doplnění podmínek kácení dřevin, jak žalobce Děti země požadoval, tedy:

- podmínku „*Kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby.*“ dále navázat na získání pravomocného stavebního povolení stavebníkem;

- podmínku „*Kácení bude provedeno před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby*“ navázat buď kategoricky na období vegetačního klidu či alternativně tuto podmínku alespoň zpřísnit tak, že kácení ve vegetačním období bude možné pouze ve výjimečných a odůvodněných případech po odsouhlasení orgánem ochrany přírody a s ekologickým dozorem

- a doplnit novou podmínku o následujícím znění: „*V případě vážného poškození nově vysazené dřeviny či po jejím úhynu je nutné obratem vysadit stejný druh dřeviny a pečovat o ni.*“

398. K prvnímu formulačnímu zpřesnění žalovaný konkrétně uvedl, že na podstatě podmínky č. 1 a jejím smyslu a účelu nic nemění. Možnost provést kácení dřevin pouze v případě realizace záměru znamená totéž, co kácení až po získání pravomocného stavebního povolení. Bez stavebního povolení (resp. záměru dle nového stavebního zákona) nelze záměr realizovat, což je výslovně zdůrazněno v územním rozhodnutí na str. 311 a v napadeném rozhodnutí na stranách 186, 192, 197, 202-203, 214 a 226. V době před vydáním takového povolení tak nelze postavit najisto, zda bude žadatel EDU II oprávněn k uskutečnění záměru; již původní textace tak imanentně předpokládá, že takový záměr bude před jeho realizací úředně povolen. Akcent žalobce Děti Země na formální vydání stavebního povolení tedy nemá žádné věcné opodstatnění.

399. Taktéž kácení dřevin „v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby“ je dle žalovaného z hlediska ochrany přírody a krajiny dostačující řešení, obsahově totiž koresponduje s požadavky ZOPK a § 5 vyhlášky 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení. Dále žalovaný konstatoval, že žalobce Děti Země v řízení

neuvedl žádná konkrétní fakta, která by odůvodňovala toto standardní časové řešení zpřísnit. Žalovaný upozornil, že kategoricky určený časový úsek pro kácení dřevin může podstatně komplikovat souslednost jednotlivých kroků v rámci přípravy území či realizaci záměru i s přihlédnutím k potřebě vzájemné koordinace s ostatními stavbami tvořícími záměr NJZ EDU. Textace podmínky č. 2 však přesto jednoznačně preferuje právě období vegetačního klidu. Již toto znění tak zakotvuje žadateli EDU II právní povinnost kácet prioritně v období vegetační klidu. Takové pojetí považoval žalovaný ve shodě s DOS za adekvátní a přijatelný kompromis maximálně respektující zájmy ochrany přírody a krajiny.

400. K třetí žalobcem navržené podmínce žalovaný konstatoval, že jde nad rámec zákonných požadavků stran povinností provést náhradní výsadbu dřevin. Poukázal na § 9 odst. 1 ZOPK, který umožňuje kompenzovat ekologickou újmu vzniklou kácením stanovených dřevin institutem náhradní výsadby a souvisejícím institutem následné péče o dřeviny, a taková kompenzační opatření musí být přiměřená. Přenášet veřejnoprávní odpovědnost oprávněného za zachování dřevin v území nad rámec jeho povinností následné péče je dle žalovaného nepřiměřené, neboť tento stav může být z povahy věci odvislý od faktorů, které nemusí být oprávněný schopen včas přímo ovlivnit. Po osobě, které bylo povoleno kácení dřevin, lze proto z pohledu požadavků veřejného práva rozumně požadovat realizaci náhradní výstavby a související péče o jednou vysazené dřeviny. V obou případech jde o veřejnoprávní povinnosti oprávněného, jejichž plnění lze kontrolovat a případně vymáhat. Splnění povinnosti následné péče o vysazené dřeviny zakládá dostatečný předpoklad pro to, aby tyto zůstaly v místě zachovány. Tím je dostatečně chráněn veřejný zájem na ochraně dřevin rostoucích mimo les.

401. K *šesté žalobní námitce* žalobce Děti Země, vztahující se k ZS o odvodu srážkových vod, žalovaný uvedl, že žalobce Děti Země totožné námitky uplatnil již v rozkladu. Nad jeho rámec brojil proti tomu, že nebyla uložena tzv. náhradní výsadba dřevin. Institut náhradní výsadby podle § 9 odst. 1 ZOPK je přitom fakultativní, a jeho uplatnění závisí na správním uvážení příslušného orgánu ochrany přírody. Postup a způsob stanovení náhrady výsadby je podrobně popsán na straně 181 napadeného rozhodnutí a straně 244 prvostupňového rozhodnutí. Jednotlivá závazná stanoviska ke kácení dřevin v působnosti OÚ Dukovany byla vydávána z praktických důvodů ve vzájemné souvislosti, obsahově na sebe navazovala, zejména co do rozsahu a umístění náhradní výsadby, k níž bylo přistupováno jako k celku. Ačkoliv tedy náhradní výsadba nebyla ukládána pro každou stavbu zvlášť, její celkový rozsah v souhrnu odpovídá celkovému rozsahu povolovaného kácení za všechny stavby spadající do působnosti OÚ Dukovany.

402. Žalovaný dále uvedl, že odůvodnění napadeného rozhodnutí se též vypořádává s dalšími žalobcem Děti Země uplatněnými námitkami. Co se týče žalobcem Děti Země navrhovaných změn podmínek č. 1 a č. 2, a doplnění nové podmínky, žalovaný uvedl, že první formulační zpřesnění navržené žalobce Děti Země je nedůvodné. Na podstatě podmínky č. 1 a jejím smyslu a účelu nic nemění. Možnost provést kácení dřevin pouze v případě realizace záměru znamená totéž, co kácení až po získání pravomocného stavebního povolení. Bez stavebního povolení totiž nelze realizovat záměr, což je výslovně zdůrazněno jak v územním rozhodnutí, tak v napadeném rozhodnutí. V době před vydáním takového povolení tak nelze postavit najisto, zda bude žadatel oprávněn k uskutečnění záměru, již původní textace tak imanentně předpokládá, že takový záměr bude před jeho realizací úředně povolen. Akcent žalobce Děti Země na formální vydání stavebního povolení tedy nemá žádné věcné opodstatnění.

403. Taktéž kácení dřevin „*v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby*“ je z hlediska ochrany přírody a krajin dostačující řešení. Obsahově totiž koresponduje s požadavky vyplývajícími ze ZOPK a § 5 vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, dle něhož platí, že: „*Kácení dřevin se provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. Obdobím vegetačního klidu se rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny*.“ Žalobce v řízení neuvedl žádná konkrétní fakta, která by odůvodňovala toto standardní časové řešení zpřísnit. Takové zpřísnění je teoreticky možné, musí však mít logické opodstatnění s přihlédnutím ke specifikům případu. Tím spíše pak z důvodu, že kategoricky určený časový úsek pro kácení dřevin může podstatně komplikovat souslednost jednotlivých kroků v rámci přípravy území či realizace záměru, a to i s přihlédnutím k potřebě vzájemné koordinace s ostatními stavbami tvořícími záměr NJZ EDU (coby rozsáhlý a složitý infrastrukturní záměr, jehož areál je umístěn pouze rámcově a není dosud známa jeho přesná podoba). Textace podmínky č. 2 však přesto jednoznačně preferuje právě období vegetačního klidu (srov. formulace „*pokud možno v době vegetačního klidu“).* Již toto znění tak zakotvuje žadateli právní povinnost kácet prioritně v období vegetačního klidu. Toto pojetí žalovaný ve shodě s dotčenými orgány považuje za adekvátní a přijatelný kompromis, který v maximální možné míře respektuje zájmy ochrany přírody a krajiny.

404. S*edmou žalobní námitku* žalobce Děti Země shledal žalovaný rovněž nedůvodnou. Podle stanoviska žalovaného využití závazného stanoviska EIA v územním rozhodnutí není matoucí ani zatěžující, natož do té míry, aby mělo implikovat nezákonnost správních rozhodnutí ministerstva a ministra. Z pohledu územního řízení je podstatné, že závazné stanovisko EIA (vč. ověřujícího stanoviska EIA) bylo řádným podkladem pro meritorní rozhodnutí žalovaného. Na obsah závazného stanoviska EIA je nutno nahlížet v kontextu územního řízení, ve kterém bylo použito. Případné (z hlediska předmětu územního řízení) nadbytečné části závazného stanoviska EIA neimplikují nezákonnost rozhodnutí, a to přinejmenším dle zásady že *nadbytečné neškodí* (*superfluum non nocet*), jde tak eventuálně o prosté superfluum.

405. Promítnutí některých podmínek ve vícero navazujících rozhodnutích neznamená, že by tato rozhodnutí byla z tohoto důvodu nezákonná. Účastníci řízení tímto postupem nejsou nijak kráceni na svých právech. Ostatně ani žalobce Děti Země netvrdí, jak konkrétně mohl být tímto postupem zkrácen na svých hmotných či procesních právech. Postup, kdy je závazné stanovisko EIA uplatněno ve vícero navazujících řízeních *en bloc*, ostatně garantuje, že nedojde k opomenutí jednotlivých částí závazného stanoviska EIA v některém navazujícím řízení. Tato garance je z pohledu agendy posuzování vlivů na životní prostředí zásadní, a to i v kontextu požadavků směrnice EIA. Jde tak primárně o ochranu veřejného zájmu na ochraně životního prostředí, který žalobce Děti Země coby ekologický spolek hájí. Tato ryze formalistická argumentace žalobce tak nemá opodstatnění.

406. Jde-li o požadavek č. 44 závazného stanoviska EIA, pak tento není nijak neurčitý a ukládá tak stavebníkovi jednoznačnou právní povinnost. Žalobce Děti Země jako tzv. dotčená veřejnost mohl participovat jak na procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tak i coby účastník navazujícího územního řízení. Promítnutím požadavku č. 44 v územním rozhodnutí žalobce Děti Země nebyl nijak zkrácen na hmotných ani procesních právech.

VIII. Osoby zúčastněné na řízení

407. Soud vyrozuměl dle § 34 s. ř. s. účastníky územního řízení, kteří podali proti prvostupňovému rozhodnutí rozklad, jakož účastníky územního řízení, jimž se dle § 2 odst. 5 liniového zákona doručuje jednotlivě, o probíhajícím řízení a vyzval je ke sdělení, zda budou uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení. Soud dále na své úřední desce vyvěsil tutéž výzvu adresovanou neurčitému okruhu osob jako možným osobám zúčastněným na řízení.

408. Na základě uvedené výzvy uplatnily právo osoby zúčastněné na řízení: I) žadatel EDU II a dále II) OIŽP, III) Calla, IV) GLOBAL 2000 a V) EUROSOLAR.CZ, z.s., IČO: 70105502 (dále jen „EUROSOLAR“). Právo osoby zúčastněné na řízení uplatnil též žalobce ESHG v řízení o žalobě žalobce Děti Země (původně vedeném pod sp. zn. 9 A 62/2025) a žalobce Děti Země v řízení vedeném o žalobě žalobce ESHG.

409. Poté, co městský soud usnesením ze dne 6. 11. 2025, č. j. 9 A 34/2025-364, řízení o obou žalobách podle § 39 odst. 1 s. ř. s. spojil ke společnému projednání, jsou práva žalobců ESHG a Děti Země ve společném řízení po spojení věcí dána jejich silnějším postavením coby žalobců a osobami zúčastněnými na řízení zůstávají nadále toliko subjekty I) až V).

410. Písemné vyjádření k žalobám žalobce ESHG a žalobce Děti Země předložila toliko EDU II (viz dále); ostatní osoby zúčastněné na řízení (s výjimkou EUROSOLAR) se písemně vyjádřily toliko k otázce místní příslušnosti soudu.

IX. Vyjádření EDU II k žalobě žalobce ESHG

411. V podání ze dne 14. 4. 2025 EDU II k *první žalobní námitce* žalobce ESHG uvedla, že z příslušných ustanovení právních předpisů zcela jednoznačně vyplývá, že v posuzovaném případě došlo ke dni 1. 7. 2023 k přechodu působnosti stavebního úřadu příslušného k vedení územního řízení pro stavby tvořící záměr NJZ EDU z MÚ Třebíč na žalovaného. Žalobce ESHG dále dle EDU II zcela opomněl, že § 132 správního řádu není na posuzovaný případ vůbec aplikovatelný, neboť (jak vyplývá již z jeho znění) se vztahuje pouze na případy, kdy (i) dochází ke změně věcné příslušnosti co do stupně, a to (ii) na základě změn okolností (předvídaných zákonem) rozhodných pro určení věcné příslušnosti, a současně pouze za situace, kdy (iii) zákon nestanoví jinak. Ani jedna z uvedených podmínek nebyla v posuzovaném případě splněna. Ke změně působnosti docházelo v důsledku změny zákona, kterou nelze považovat za okolnost rozhodnou pro určení příslušnosti, což dovodil rovněž zvláštní senát Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí č. j. Konf 104/2008-7 ze dne 17. 6. 2009.

412. Ke *druhé žalobní námitce* žalobce ESHG poukázala EDU II na skutečnost, že žalobce ESHG v podstatě zopakoval své námitky uplatňované již v rámci správního řízení před žalovaným a následně ministrem. Ačkoliv se k těmto námitkám ministr vyjádřil, a to jak v napadeném rozhodnutí, tak v samostatném rozhodnutí o těchto námitkách ze dne 21. 3. 2024, č. j. MPO 21216/24/31500/01000 (Rozhodnutí o nepodjatosti), které následně ministr potvrdil svým rozhodnutím ze dne 26. 9. 2024, č.j. MPO 89493/24/11200/01000 (Rozkladové rozhodnutí o nepodjatosti), žalobce ESHG na závěry ministra konkrétně nereagoval. Neuvedl, z jakých konkrétních důvodů považuje závěry ministra průmyslu a obchodu za nesprávné, ani nic jiného, co by mohlo tyto závěry jakkoli zpochybňovat.

413. Pokud jde o žalobcem ESHG tvrzenou podjatost ministra a z toho vyplývající podjatost všech jemu podřízených úředních osob, dále P. T., T. E., R. N., Z. F. a L. H., EDU II uvedla, že žalobcem ESHG namítané okolnosti nezakládají pochybnosti ohledně možné systémové

podjatosti. Uvedla, že se ztotožňuje se závěry žalovaného obsaženými v napadeném rozhodnutí, Rozhodnutí o nepodjatosti a v Rozkladovém rozhodnutí o nepodjatosti, které považuje za úplné, logické, správné a přezkoumatelné. Nadto podotkla, že žalobce ESHG námitky systémové podjatosti poprvé vznesl až v rámci rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutí, ačkoli je mohl a dle § 14 odst. 3 správního řádu i měl uplatnit již podstatně dříve. Přechod působnosti na žalovaného vyplýval ze zákona, a navíc o něm byl žalobce ESHG výslovně informován ve výzvě k seznámení se s poklady pro vydání prvostupňového rozhodnutí a vyjádření se k nim z června 2023.

414. EDU II uvedla, že žalobce ESHG svou argumentaci staví na polemice se závěry, které ministr v žádném ze svých rozhodnutí k námitkám podjatosti ve skutečnosti neučinil. Ministr nedospěl k závěru, že by na základě § 14 odst. 2 správního řádu bylo možné bez dalšího en bloc vyloučit podjatost všech úředníků žalovaného, naopak dospěl k opačnému závěru, že podjatost těchto úředníků za určitých okolností nastat může. Vyhodnotil však, že v posuzovaném případě tyto okolnosti nenastaly.

415. Ministr respektoval také § 14 odst. 7 správního řádu, přičemž vysvětlil, že toto ustanovení představuje bariéru pro uplatnění námitky podjatosti proti ministrovi (coby vedoucímu ústředního správního úřadu) v rámci správního řízení, aniž by se vyjadřoval k možnosti vyslovení podjatosti ministra v rámci soudního přezkumu, když posouzení této otázky přísluší soudu a nikoliv ministrovi. Není přitom pravdou, že by na podřízené úřední osoby aplikoval § 14 odst. 7 správního řádu. Již v Rozhodnutí o nepodjatosti je vysvětleno, že podjatost úředních osob působících v rámci žalovaného nemůže být v posuzovaném případě založena z důvodu pouhé podřízenosti ministrovi průmyslu a obchodu, neboť na něj se pravidla pro vyloučení z projednávání a rozhodování věci dle § 14 odst. 7 správního řádu neuplatní, a navíc žalobce ESHG neuvedl žádné skutečnosti, které by byly způsobilé založit jakékoli (natož důvodné) pochybnosti o nepodjatosti ministra průmyslu a obchodu. Za situace, kdy nelze vyslovit podjatost ministra, nemůže být pouhá podřízenost ministrovi důvodem pro vyslovení podjatosti jemu podřízených úředních osob. EDU II považuje závěry ministra za logické a řádně, srozumitelně a jednoznačně odůvodněné. Žalobce ESHG podstatnou část své žalobní argumentace staví na polemice s domnělými závěry ministra, které ministr nikdy neučinil a které jsou pouhým výsledkem „účelového zkreslení a dezinterpretace“ ze strany žalobce ESHG. EDU II proto považuje polemiku žalobce ESHG za bezpředmětnou.

416. Námitky stran veřejných vyjádření a vystoupení již byly vypořádány v Rozhodnutí o nepodjatosti a Rozkladovém rozhodnutí o nepodjatosti, a jsou rovněž zrekapitulovány v napadeném rozhodnutí. EDU II tyto závěry shrnula a ztotožnila se s nimi. Poukazovala na to, že žalobce ESHG neuvádí žádné konkrétní skutečnosti, které by uvedené závěry zpochybňovaly. Je nutné rozlišovat mezi postavením státu v oblasti strategického a koncepčního plánování na úseku energetiky a výkonem působnosti správního orgánu v konkrétním správním řízení (což žalobce ESHG nečiní). Nadto byly veškeré projevy a vyjádření odkazované žalobce ESHG učiněny dřívějším ministrem průmyslu a obchodu, J. S., který vykonával tuto funkci do října 2024. Napadené rozhodnutí přitom bylo vydáno až v únoru 2025, tj. v době, kdy funkci ministra průmyslu a obchodu již vykonával L. V., proti jehož osobě námitky žalobce ESHG nesměřují. Ve vztahu k napadenému rozhodnutí jsou námitky týkající se veřejných projevů a vystoupení učiněných J. S. irelevantní, a ve zbytku nedůvodné.

417. Pokud jde o Rámcovou smlouvu a Rámcovou prováděcí smlouvu, také tyto námitky jsou totožné s námitkami uplatněnými žalobce ESHG v průběhu správního řízení. Opět byly vypořádány v Rozhodnutí o nepodjatosti a Rozkladovém rozhodnutí o nepodjatosti, přičemž EDU II jejich závěry shrnula, ztotožnila se s nimi a označila je za věcně správné. Žalobce ESHG přitom na tyto závěry v podstatě nereagoval a převážně opakoval svou dosavadní argumentaci. Dle EDU II je záměr NJZ EDU jedním z nejvýznamnějších projektů v historii České republiky. S ohledem na jeho povahu a značné dopady do strategických a bezpečnostních zájmů státu jej prakticky nelze realizovat na zcela soukromé bázi bez jakékoli kontroly a účasti státu (což nelze zajistit jinak než na smluvní bázi). V tomto ohledu se tedy nejedná o běžný projekt a je zcela logické a přirozené, že stát musí být určitým způsobem zapojen do jeho přípravy. Toto zapojení však rozhodně není koncipováno tak, že by měl stát přímo či nepřímo zasahovat do povolovacích procesů. Při akceptaci argumentace žalobce ESHG by byl podjatý kterýkoli orgán státní správy v České republice. Obdobně je tomu i v případě jiných významných staveb celostátního významu jako jsou silnice, dálnice a další infrastrukturní stavby. I v těchto případech se stát podílí na jejich přípravě, financování, definování jejich parametrů apod., v rámci čehož se zástupci ministerstev a jiných správních úřadů běžně podílí na koordinaci se soukromými subjekty, přičemž stát má u těchto projektů často zcela rozhodující roli. Povolovací procesy jsou přitom zákonem standardně svěřeny těm správním úřadům, do jejichž gesce daná problematika spadá (tj. typicky o dopravních stavbách běžně rozhoduje Ministerstvo dopravy apod.). Investoři těchto staveb (typicky Ředitelství silnic a dálnic, Správa železnic či Ředitelství vodních cest) přitom jsou zpravidla přímo podřízeni ústřednímu správnímu úřadu (Ministerstvu dopravy) a jsou jím dokonce přímo či nepřímo financování. Role Ministerstva dopravy je v případě těchto staveb daleko významnější a intenzivnější než role žalovaného v případě záměru NJZ EDU.

418. Pokud jde o členství ministra ve Stálém výboru, EDU II se opět ztotožnila ze závěry Rozhodnutí o nepodjatosti a Rozkladového rozhodnutí o nepodjatosti. Současně uvedla, že žalobce ESHG v žalobě „uvádí řadu značně zavádějících, účelových a ničím nepodložených tvrzení“. Tvrzení, že ve Stálém výboru jsou obsaženi jen nekritičtí podporovatelé záměru a jeho výstupy mají být vedeny zřejmou snahou podporovat realizaci projektu NJZ EDU žalobce ESHG nijak nedoložil. Z podkladů, na které odkazoval ministr v Rozhodnutí o nepodjatosti a Rozkladovém rozhodnutí o nepodjatosti vyplývají závěry zcela opačné. Skladba členů Stálého výboru svědčí o tom, že se jedná o orgán, v němž se střetávají nejrůznější názory a veřejné zájmy, přičemž smyslem Stálého výboru je jejich koordinace. Členové Stálého výboru jsou pevně určeni na základě statutu schváleného vládou a patří mezi ně např. i zástupci ministerstva životního prostředí, ministerstva financí, ministerstva vnitra či opozičních poslaneckých klubů. Je tedy zjevné, že smyslem a účelem Stálého výboru je koordinace různorodých zájmů a nalezení kompromisního a široce akceptovatelného řešení, a nikoliv nekritické prosazování konkrétních záměrů. EDU II je přesvědčena, že samotné členství ministra průmyslu a obchodu (či jiných osob) ve Stálém výboru nemůže zakládat pochybnosti o jejich nepodjatosti. Dle EDU II je proto správný závěr ministra, že skutečnosti namítané žalobce ESHG nezakládají žádné (natož důvodné) pochybnosti o nepodjatosti ministra průmyslu a obchodu. Současně se proto jeví jako logické, že samotná podřízenost ministrovi průmyslu a obchodu, u něhož nevyvstaly pochybnosti o jeho nepodjatosti, nemůže být důvodem pro vyloučení jakýchkoli úředních osob působících v rámci žalovaného. EDU II zdůraznila, že v případě vyloučení ministra a

žalovaného by neexistoval žádný jiný správní orgán, jemuž by bylo možné na základě platné legislativy danou věc přidělit k projednání a vydání rozhodnutí.

419. K námitce podjatosti P. T. a T. E. EDU II opět odkázala na Rozhodnutí o nepodjatosti a Rozkladové rozhodnutí o nepodjatosti, pročež opět uvedl, že považuje závěry ministra za logické, správné a plně se s nimi ztotožňuje. K námitce, že závěry ministra o absenci vlivu P. T. a T. E. na řízení týkající se záměru NJZ EDU byl učiněn odůvodnění, žalobce ESHG uvedl, že naopak toto zdůvodnění bylo velmi podrobné a konkrétní. Jak vyplývá z odůvodnění ministra, dílčí důvody namítané podjatosti nejsou v posuzovaném případě relevantní, když se vůbec nejedná o úřední osoby podílející se (natož bezprostředně) na rozhodování v dané věci (a je tak zcela nerozhodné, zda tyto osoby mají určitý vztah k věci či účastníkům nebo nikoliv). Daná věc spadala do působnosti odboru stavební úřad vedeného Z. F., který byl v těchto záležitostech podřízen přímo ministrovi, a příslušné úřední osoby tak nebyly ve vztahu podřízenosti ani k P. T., ani k T. E.

420. K námitce podjatosti R. N. EDU II opět odkázala na Rozhodnutí o nepodjatosti, Rozkladové rozhodnutí o nepodjatosti a Napadené rozhodnutí, přičemž se s nimi plně ztotožnil. Pokud jde o Z. F. a L. H., EDU II doplnila, že o těchto námitkách (jež byly uplatněny až po vydání prvostupňového rozhodnutí) nemohlo být rozhodnuto dříve, když nebyly uplatněny. To odpovídá ustálené rozhodovací praxi, k čemuž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, čj. 8 As 130/2014-33, č. 3292/2015 Sb. NSS. EDU II zrekapitulovala závěry ministra a podotkla, že žalobce ESHG neuvedl v žalobě žádné nové skutečnosti a závěry ministra ani nijak konkrétně nezpochybnil.

421. EDU II ke *třetí žalobní námitce* žalobce ESHG odmítla, že by došlo k porušení principu bezprostřednosti správního řízení. Konkrétně k námitce, že žalovaný měl provést místní šetření, konstatovala, že postup žalovaného i jeho aprobaci ministrem považuje za správné, zcela dostačující a odpovídající požadavkům právních předpisů včetně podmínek pro upuštění od ústního jednání a konání fakultativního veřejného ústního jednání podle § 87 odst. 1 a 2 stavebního zákona. Podle EDU II polemika žalobce ESHG ohledně nemožnosti upustit od ústního jednání u větších záměrů nemá žádnou oporu v zákoně, odkazované ustanovení se vztahuje na všechny záměry a nijak mezi nimi nerozlišuje.

422. EDU II upozornila, že námitku nezbytnosti provedení listinných důkazů při ústním jednání žalobce ESHG namítl poprvé až v žalobě. EDU II ji považuje za nedůvodnou s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které není nutné pro provádění listinných důkazů zajistit osobní přítomnost účastníků řízení, ani je informovat o tom, že si správní orgán hodlá listinu přečíst (např. rozsudky č. j. 1 As 157/2012-4 či č. j. 1 As 80/2016-30). Rozhodnutí odkazovaná žalobcem ESHG v žalobě nejsou pro daný případ relevantní, když se zabývaly prováděním důkazů výslechem svědků, tj. zcela odlišnou situací. Vzhledem k rozsahu dokumentace by čtení jednotlivých podkladů nebylo ani reálně možné. Jiné než listinné podklady nebylo nutné provést, ani je žalobce ESHG ve své žalobě neoznačuje, stejně jako neuvedl ani to, jak by se tento postup žalovaného měl dotknout jeho práv. Žalobce ESHG stejně jako ostatní účastníci měl v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu možnost se vyjádřit ke všem podkladům, prvoinstančního rozhodnutí, a to dokonce opakovaně, nicméně tohoto svého práva vůbec nevyužil. Z uvedených důvodů EDU II považuje tyto námitky za nedůvodné a účelové.

423. Rovněž *čtvrtou žalobní námitku* žalobce ESHG považovala EDU II za zcela nedůvodnou, jelikož se dle jejího názoru nejedná o situaci tzv. opomenutých důkazů ve smyslu judikatury

Nejvyššího správního soudu. Žalobce ESHG návrh na provedení důkazů o členství T. E. a R. N. ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů ČR vznesl až v jeho vyjádření k podkladům rozkladového řízení v souvislosti s namítanou podjatostí L. H. a Z. F. a jako důvod uvedl jejich podřízenost T. E. a R. N.. Proč nebyl návrh důkazů týkajících se členství T. E. a R. N. ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů ČR důvodný, ministr v napadeném rozhodnutí explicitně vysvětlil, stejně jako i to, že zaměstnankyně úřadu nebyly členům uvedeného výboru v rámci přípravy prvostupňového rozhodnutí nikterak podřízeny. Ředitelka odboru stavební úřad byla podřízena přímo a jen ministrovi, což platí i pro zmíněné zaměstnankyně. EDU II označila odůvodnění ministra za zcela vyčerpávající a souladné s judikaturou a zdůraznila skutečnost, že Stálý výbor pro výstavbu nových jaderných zdrojů ČR je pouhým meziresortním koordinačním a poradním orgánem vlády, jehož členy jsou zástupci všech dotčených ministerstev, který nemá rozhodovací pravomoci a jehož výstupy mají pouze poradní a doporučující (nikoliv závazný) charakter. S poukazem na to, že žalobce ESHG ani neuvedl konkrétně, jaké skutečnosti by z navrhovaných důkazů měly vyplývat, považovala EDU II i tento žalobní bod za nedůvodný.

424. EDU II k *páté žalobní námitce* žalobce ESHG uvedla, že žalobní argumentace žalobce ESHG je v podstatném rozsahu založena na polemice se závěry ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, které jsou však závazné jak pro žalovaného a ministra, tak pro soud. EDU II dále považuje za zcela nesprávné a účelově zkreslené tvrzení žalobce ESHG, že v prvostupňovém rozhodnutí ani v napadeném rozhodnutí nebylo doloženo, že záměr NJZ EDU je svou povahou výrobnou elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy. Uvedené totiž jednoznačně vyplývá z dokumentů, které jsou součástí správního spisu, a to včetně dokumentací pro vydání územního rozhodnutí pro jednotlivé stavby, kde je v části B.2.1 písm. b) (Účel užívání stavby) vždy uvedeno, že se jedná o stavbu výrobny elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy nebo o stavbu související. Stejně tak tato skutečnost vyplývá i ze závazného stanoviska EIA a celé řady dalších podkladů, ze kterých žalovaný i ministr vycházeli při přípravě prvostupňového a napadeného rozhodnutí.

425. K *šesté žalobní námitce* žalobce ESHG poznamenala EDU II, že námitky imisí (hluk, prach) vznesl žalobce ESHG pouze obecně, bez konkrétního popisu dopadu na jeho pozemek. Vzhledem k tomu, že nebylo prokázáno překročení imisních limitů, musel by žalobce ESHG doložit zvláštní důvod pro vyšší ochranu, což neučinil. Žalovaný dle EDU II správně odkázal na dokumentaci, která obsahuje preventivní opatření ke snížení prašnosti během výstavby. K přístupu na pozemek 206 EDU II konstatovala, že realizací záměru dojde ke zřízení přímého přístupu ze dvou stran, což je oproti současnému stavu zlepšení. K pozemku 143/75 EDU II uvedla, že se nachází přímo na výstavbové ploše a je pro záměr nezbytný. Námitky žalobce ESHG ohledně přístupu k tomuto pozemku jsou podle EDU II bezpředmětné. Odkaz na podmínku č. 4 závazného stanoviska EIA je podle ní nesprávný, protože se týká pouze dočasného odnětí zemědělských pozemků, což na tento pozemek nedopadá. EDU II rovněž odmítla polemiku žalobce ESHG ohledně včasnosti námitek, neboť ministr námitky řádně vypořádal, a to i přesto, že byly uplatněny až v rozkladu, případně v jeho doplnění, tedy po lhůtě. Jednalo se o námitky, které žalobce ESHG mohl a měl uplatnit již v prvoinstančním řízení.

426. EDU II k *sedmé žalobní námitce* žalobce ESHG uvedla, že tento žalobní důvod je zcela neopodstatněný. Žalobce ESHG se k námitkám žalobce Děti Země připojil až ve svém vyjádření ze dne 14. 3. 2024, tedy po lhůtě pro podání rozkladu, a pouze obecně prohlásil, že se s námitkami žalobce Děti Země ztotožňuje, aniž by uvedl konkrétní důvody či vlastní námitky. Ministr tyto námitky vypořádal na str. 261–262 napadeného rozhodnutí a připomněl, že závazná stanoviska byla přezkoumána nadřízenými orgány a potvrzena. EDU II dále zdůraznila, že žalobce ESHG mohl namítat pouze skutečnosti přímo související s jeho vlastnickými právy (§ 89 odst. 4 stavebního zákona). Většina námitek žalobce Děti Země se přitom vztahovala ke stavbám, které nemají na pozemky žalobce ESHG žádný vliv. EDU II také upozornila, že žalobce ESHG námitky uplatnil opožděně, přestože měl možnost je vznést v prvoinstančním řízení.

427. EDU II z uvedených důvodů považovala žalobní námitky za nedůvodné a navrhla, aby soud žalobu zamítl.

X. Vyjádření EDU II k žalobě žalobce Děti Země

428. V písemném vyjádření ze dne 17. 9. 2025 EDU II odmítla žalobní námitky žalobce Děti Země a ztotožnila se s vyjádření žalovaného. Konstatovala, že všechny žalobní námitky byly žalobcem Děti Země již uplatněny ve správním řízení, správní orgány se s nimi vypořádaly zcela vyčerpávajícím způsobem, proto považuje prvostupňové rozhodnutí žalovaného a napadené rozhodnutí ministra za správné, přezkoumatelné a souladné s právními předpisy.

429. K *prvnímu žalobnímu bodu* EDU II stran zkrácení lhůt pro vyjádření se k podkladům pro vydání napadeného rozhodnutí a podání žaloby uvedla, že se ve skutečnosti jedná o polemiku žalobce Děti Země ohledně způsobu, jak mu byly doručovány písemnosti v řízení o rozkladech a s tím souvisejícím okamžikem počátku běhu lhůt. Takovou polemiku považovala za zcela bezpředmětnou z pohledu zachování práv žalobce Děti Země a zákonnosti řízení předcházejícímu vydání žalobou napadenému rozhodnutí.

430. Předmětná polemika se totiž vztahuje výlučně k okamžiku počátku a konce lhůty pro vyjádření se k podkladům pro vydání napadeného rozhodnutí. Lhůta byla ale všem účastníkům řízení stanovena shodně v délce 30 dnů od oznámení výzvy k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí, žalobce Děti Země se k této výzvě nevyjádřil vůbec. Bez ohledu na to, zda by se u něj počátek této třicetidenní lhůty měl odvíjet od doručení dané výzvy do datové schránky (tj. ode dne 4. 11. 2024) nebo následně od doručení veřejnou vyhláškou (tj. ode dne 15. 11. 2024), nedošlo ke zkrácení jeho práv. Z pohledu zachování zákonnosti řízení o rozkladech je podstatné, že mu byla předmětná výzva doručena, což ostatně žalobce Děti Země nezpochybňuje a pokud měl na počátek běhu lhůty jiný názor než ministr, nic mu nebránilo předložit vyjádření později. To se však nestalo. Ministr přitom vydal napadené rozhodnutí až dne 27. 2. 2025, tj. cca 2,5 měsíce po skončení dané lhůty.

431. V průběhu řízení o rozkladech tak ministrem nebyl učiněn žádný úkon, v jehož souvislosti by mohlo dojít k jakémukoli omezení práv žalobce Děti Země či dokonce ke krácení stanovených lhůt. Ty byly naopak v plném rozsahu zachovány. Otázka okamžiku doručení písemností v řízení o rozkladech může mít dopad maximálně na posouzení toho, zda tento žalobce podal včas své doplnění žaloby. To ale bude předmětem posouzení soudu. Bez ohledu na výsledek takového posouzení však nemá žádný dopad na zákonnost proběhnuvších řízení o rozkladech.

432. Dle EDU II je výklad žalobce Děti Země ohledně způsobu a rozhodujícího okamžiku doručování písemností v řízení o rozkladech věcně nesprávný. V podstatě totožné námitky byly stejným žalobcem vzneseny již v průběhu správního řízení v řízení o rozkladu proti výroku III. usnesení ministra ze dne 31. 10. 2024, č. j. MPO 98831/24/01100, jímž byla stanovena lhůta k seznámení se s podklady pro vydání napadeného rozhodnutí a vyjádření se k nim (dále jen „Výzva“), přičemž o rozkladu rozhodl ministr dne 26. 2. 2025, č. j. MPO 23279/2025. V rozhodnutí ministr zejména zdůraznil, že rozklad žalobce Děti Země vůbec nesměřoval proti Výzvě, ale byl pouhou polemikou ohledně rozhodného okamžiku, kdy mu byla doručena. Ministr vysvětlil, že žalobci Děti Země byly v rámci řízení o rozkladech doručovány veškeré písemnosti do datové schránky a nikoli veřejnou vyhláškou proto, že tento žalobce podal rovněž rozklad proti prvostupňovému rozhodnutí. Ministr dále zdůraznil, že doručováním do datové schránky byla žalobci Děti Země poskytnuta procesní jistota, že se o veškerých písemnostech včas dozví, aniž by musel sledovat úřední desku žalovaného. Patnáctidenní lhůta od vyvěšení písemností na úřední desce, s jejímž uplynutím zákon spojuje fikci doručení písemností zde uveřejněných, nemá sloužit k žádnému prodlužování lhůt, nýbrž k tomu, aby se účastníci s publikovanými listinami seznámili, aniž by museli denně sledovat úřední desku. Samotná lhůta k provedení úkonu však zůstala stejná.

433. Dle EDU II jsou tyto závěry ministra správné a logické a korespondují i s požadavky ustálené rozhodovací praxe správních soudů, včetně NSS. K tomu příkladmo uvedla rozsudek NSS ze dne 7. 12. 2023, č. j. 6 As 285/2021-55, z jehož bodu 22 citovala s tím, že závěry tohoto rozsudku jsou plně aplikovatelné na posuzovanou věc. Nesouhlasila tak s tvrzením žalobce Děti Země, že jejich aplikovatelnost vylučuje § 2 odst. 5 (nyní odstavec 6) liniového zákona. Dané ustanovení, stejně jako ustanovení o doručování v rámci územního řízení dle § 87 a § 92 stavebního zákona a § 144 správního řádu, upravuje postup doručování v rámci prvostupňového správního řízení, avšak o doručování v řízení odvolacím či rozkladovém mlčí (jak ostatně zdůraznil NSS v bodě 19 výše zmíněného rozsudku). Tento klíčový aspekt, na němž jsou založena rozhodnutí NSS (i rozsudek ze dne 15. 1. 2024, č. j. 5 As 206/2021-59), žalobce Děti Země zcela pominul. Žalobce tak fakticky napadá, že mu byl poskytnut vyšší standard procesních práv. EDU II ale není zřejmé, jak by tento vyšší (a pro účastníky výhodnější) standard procesních práv mohl negativně zasáhnout do práv žalobce Děti Země. Uvedené platí tím spíše, že způsob doručování může mít vliv pouze na běh lhůt, nikoliv však na otázky jejich samotné délky. Žalobce Děti Země sám připustil, že stejně jako všichni ostatní účastníci řízení měl k dispozici celou třicetidenní lhůtu po Výzvě, jakož i lhůtu jeden měsíc pro podání žaloby. Dle EDU II by bylo jakékoliv prodlužování lhůt vybrané skupině účastníků řízení (jehož se pro sebe žalobce Děti Země domáhá) zjevně diskriminační vůči ostatním účastníkům a bylo by v rozporu se základními zásadami správního řízení.

434. Pokud by soud dal žalobci Děti Země za pravdu, na zákonnost napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího procesu by tento závěr z výše uvedených důvodů neměl žádný vliv.

435. EDU II rovněž odmítla požadavek žalobce Děti Země na předložení Plánu monitoringu stavu všech složek životního prostředí, uplatněný ve *druhém žalobním bodu.* Uvedla, že konkrétní důvody, proč správní orgány nepovažovaly takový požadavek žalobce Děti Země za opodstatněný, vyjádřily na straně 262 až 263 prvostupňového a dále na straně 21 a 22 napadeného rozhodnutí. Již žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí zdůraznil, že ochrana životního prostředí při výstavbě ochrana okolí staveniště a požadavky související s asanacemi, demolicemi a kácením dřevin je dle přílohy č. 12 vyhlášky č. 499/2006 Sb., o

dokumentaci staveb nezbytnou součástí projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení (konkrétně v kap. B. 8 Zásady organizace výstavby). Na tuto skutečnost odkazoval i KÚ Vysočina ve svých závazných stanoviscích a sděleních k jednotlivým stavbám. Ministr k tomu zdůraznil, že ochrana ŽP a jeho monitoring budou dostatečným způsobem zabezpečeny na základě odkazovaných podmínek prvostupňového rozhodnutí a požadavků stanovených aplikovatelnými právními předpisy. EDU II se s odůvodněním správních orgánů plně ztotožnila s tím, že požadavek žalobce Děti Země na vypracování Plánu monitoringu z aplikovatelných právních předpisů nevyplývá. Příslušné orgány se při tom ochranou jednotlivých složek ŽP zabývaly velmi podrobně v desítkách závazných stanovisek. Většina z nich byla přezkoumána nadřízenými orgány. Žalovaný a ministr podrobně vysvětlili, proč nepovažovali za potřebné žalobcův návrh implementovat do prvostupňového rozhodnutí, a to právě i ve světle posouzení DOS a jimi uložených podmínek. Takový postup není nepřezkoumatelný, jak žalobce Děti Země účelově tvrdí a vyplývá i z požadavků judikatury NSS a Krajského soudu v Praze, na kterou žalobce odkazoval.

436. EDU II dále uvedla, že pokud žalobce Děti Země navrhuje doplnit do napadeného rozhodnutí nad rámec výsledku tohoto posouzení i zákonných požadavků další podmínky, měl by takové podmínky stavebnímu úřadu řádně a věcně odůvodnit a vysvětlit, proč jsou nezbytné. Žalobce Děti Země však navrhl uložení požadavku Plánu monitoringu bez jakéhokoli odůvodnění. Neučinil tak ani ve svém doplnění rozkladu ze dne 22. 1. 2024, kdy pouze v jedné větě uvedl, že se jedná o „speciální plán“. Ve zbytku pouze vyvracel způsob vypořádání jeho požadavků žalovaným. Jeho polemika v žalobě, že řada zákonných požadavků i podmínek uložených v prvostupňovým rozhodnutím se s jeho požadavkem překrývá částečně, nijak nevysvětluje, proč by zahrnutí jeho požadavků bylo opravdu nezbytné. Žalobce Děti Země při tom sám uznává, že se jeho požadavek na předložení Plánu monitoringu týká až fáze stavebního řízení a v územním tak činí pouze na základě principu předběžné opatrnosti.

437. K tomu EDU II zdůraznila, že pokud bude po posouzení konkrétních projektových dokumentací pro stavební povolení třeba stanovit za účelem ochrany veřejných zájmů doplňující podmínky v oblasti Plánu monitoringu, mohou být tyto uloženy v příslušných řízení o povolení. Žalobce Děti Země se těchto řízení může účastnit.

438. K tvrzení žalobce Děti Země o neakceptování jeho požadavků na změnu či doplnění vybraných podmínek územního rozhodnutí EDU II dále předeslala, že předmětem zbývajících žalobních námitek je nesouhlas žalobce Děti Země se zněním vybraných podmínek pro umístění jednotlivých staveb NJZ EDU stanovených prvostupňovým rozhodnutím. Zdůraznila, že všechny žalobcem Děti Země vznesené požadavky byly velmi podrobným způsobem vypořádány žalovaným i ministrem na celkem dvaceti pěti stranách (strana 245 až 270) prvostupňového rozhodnutí a dvě stě sedmnácti stranách (strana 20 až 237) napadeného rozhodnutí. Jelikož se v drtivé většině případů jednalo o požadavky na změnu formulace či doplnění podmínek převzatých ze závazných stanovisek, byly tyto přezkoumány a podrobně vypořádány rovněž ze strany nadřízených orgánů jednotlivým dotčeným orgánům státní správy. Celkem tedy byly žalobcovy požadavky a návrhy přezkoumány a vypořádány vždy ze strany přinejmenším tří na sobě nezávislých orgánů státní správy (tj. žalovaného, příslušného nadřízeného správního orgánu a ministra), které se shodly na nedůvodnosti těchto požadavků a své závěry podrobně vysvětlily (celkem na několika stovkách stránek odůvodnění).

439. Za tohoto stavu považovala EDU II za zcela absurdní obecná a nekonkrétní tvrzení žalobce Děti Země o údajné nepřezkoumatelnosti postupu těchto správních orgánů a konstatovala, že pouhý nesouhlas se závěry ministra, resp. žalovaného a jejich namítaná věcná nesprávnost nemůže způsobit vadu rozhodnutí v podobě jeho nepřezkoumatelnosti.

440. Za stejně absurdní považovala EDU II tvrzení žalobce Děti Země o jeho údajné diskriminaci oproti dotčeným orgánům státní správy (DOS). Připomněla, že spolky jsou účastníky navazujících řízení na proces EIA (mezi něž patřilo i územní řízení pro stavby NJZ EDU) z důvodu možného dotčení jejich subjektivních práv. Za účelem ochrany těchto svých práv mohou spolky uplatňovat v rámci navazujících řízení své námitky, které je orgán vedoucí toto řízení povinen vypořádat, není jimi však vázán. Oproti tomu DOS, jejichž předmětem činnosti je ochrana zákonem vymezených veřejných zájmů, v rámci navazujících řízení zajišťují výkon státní správy tím, že vydávají závazná stanoviska, jejichž obsah je dle § 149 odst. 1 správního řádu závazný pro výrokovou část rozhodnutí orgánu vedoucího navazující řízení. Úkolem stavebního úřadu (tj. žalovaného, resp. ministra) v rámci územního řízení poté dle § 4 odst. 2 ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) stavebního zákona bylo postupovat ve vzájemné součinnosti s DOS a posoudit, zda je umisťovaný záměr v souladu s jimi vydanými závaznými stanovisky. Jak přitom přiléhavě uvedl žalovaný a ministr ve svých rozhodnutích, právě závaznost podmínek vyžadovaných DOS (a nemožnost se od nich odchýlit) je důvodem, proč byly do rozhodnutí převzaty veškeré podmínky dotčených orgánů včetně těch, které se týkají až pozdějších fází projektové přípravy a které by stavební úřad jinak sám o sobě nepovažoval za nezbytné zahrnovat již do územního rozhodnutí.

441. Procesní postavení spolků se tak zásadním způsobem liší od procesního postavení DOS. Žalobce Děti Země tuto zásadní odlišnost zcela pomíjí a snaží se stavět do role nezávislého kvazi dotčeného orgánu oprávněného hájit veřejné zájmy v oblasti životního prostředí a arbitrárně závazně posuzovat a s konečnou platností určovat, za jakých podmínek může být konkrétní záměr povolen. Tato pravomoc (a privilegované, resp. dokonce vrchnostenské postavení vůči ostatním účastníkům) mu však v žádném případě nepřísluší. S tím souvisí i skutečnost, že konkrétní formulace podmínek rozhodnutí je primárně věcí stavebního úřadu, resp. dotčených orgánů. Jejich nadřízené orgány (žalovaný a ministr) došly ke shodnému závěru, že formulace podmínek zahrnutých v prvostupňovém rozhodnutí je z hlediska ochrany všech sledovaných veřejných zájmů dostatečná a tyto své závěry řádně a přezkoumatelně odůvodnily. Žalovaný a ministr tak postupovali plně v souladu s požadavky vyplývajícími z judikatury správních soudů, na níž žalobce Děti Země v žalobě opakované odkazuje. Žalobce Děti Země přitom nikde neuvádí, proč implementace jeho požadavků do prvostupňového rozhodnutí je přes odlišný názor příslušných správních orgánů skutečně nezbytná k ochraně veřejných zájmů, které je oprávněn hájit. Pouhé konstatování, že jsou jeho požadavky „*reálné a uskutečnitelné*“ či obecná floskule, že by akceptace jeho požadavků mohla ještě více přispět k ochraně životního prostředí, nemohou být sami o sobě důvodem nezákonnosti obou rozhodnutí. To platí tím spíše ve světle podrobného posouzení těchto otázek a detailního vypořádání jeho námitek správními orgány.

442. EDU II dále zdůraznila, že žalobce Děti Země v rámci prvoinstančního řízení své konkrétní námitky vůči vydaným závazným stanoviskům a návrhy na změnu jimi stanovených podmínek vůbec neuplatnil přesto, že byla tato závazná stanoviska od počátku řízení součástí spisu. Své požadavky na úpravu a doplnění podmínek vznesl až v rámci řízení o rozkladech, konkrétně v jeho doplnění, tj. v době, když již byly tyto podmínky převzaty do výroku prvostupňového rozhodnutí. Takový jeho přístup je zcela nekonstruktivní, obstrukční a

vzbuzuje významné pochybnosti o skutečných cílech. Pokud by byl takový postup akceptován, vedl by k dalšímu prodlužování, resp. až k faktickému zablokování povolovacích procesů, které již tak trvají v ČR neúměrně dlouho. Celá řada žalobních námitek je současně z tohoto důvodu uplatněna opožděně po lhůtě pro jejich podání dle § 89 odst. 1 stavebního zákona.

443. Dle EDU II žalobce Děti Země přitom zcela ignoruje celou řadu skutečností a argumentů, na kterých správní orgány své závěry o nedůvodnosti jeho požadavků založily, a opakuje již vyvrácená tvrzení. Jako příklad uvedla opakované tvrzení o tom, že lze zahájit realizaci stavby bez stavebního povolení i přesto, že již žalovaný na str. 311 prvostupňového rozhodnutí výslovně uvedl, že provedení vybraných staveb vyžaduje pravomocné stavební povolení. Ministr poté na str. 180 až 226 napadeného rozhodnutí vysvětlil, že realizaci záměru NJZ EDU nelze bez získání stavebního povolení zahájit.

444. EDU II rovněž zdůraznila, že za relevantní důvod pro změnu podmínek pro umístění stavby stanovených v prvostupňovém rozhodnutí nelze považovat ani skutečnost, že v některých jiných případech (na něž odkazuje žalobce Děti Země) byly podmínky rozhodnutí stanoveny podobným způsobem, jaký sám navrhuje. Tyto případy se totiž týkají zcela jiných a typově značně odlišných staveb (zejména dopravní infrastruktury), jejichž podoba, jakož i umístnění v krajině a s tím související možné dopady na jednotlivé složky životního prostředí jsou zcela rozdílné oproti záměru NJZ EDU. Konkrétní podmínky pro umístění stavby je přitom třeba stanovit individuálně s přihlédnutím k jejím specifikům. Nad rámec toho současně platí, že stanovení podmínky v podobě blížící se návrhu žalobce Děti Země v jiném případě ještě sama o sobě neznamená, že podmínky stanovené v prvostupňovém rozhodnutí jsou nesprávné či dokonce nezákonné.

445. Za nedůvodnou považovala EDU II také námitku žalobce Děti Země uplatněnou ve *třetím žalobním bodu*, týkající se jeho požadavku na doplnění podmínky k zajištění ochrany významného krajinného prvku vodního toku Lipňanského potoka do výroku I. prvostupňového rozhodnutí. Konstatovala, že se uvedenou problematikou podrobně zabýval již KÚ Vysočina ve svém závazném stanovisku ze dne 16. 12. 2020, č. j. KUJI 111315/2020 OZPZ 2268/2020. V něm KÚ Vysočina zhodnotil technické řešení a uvedl, že tyto úpravy sice mají vliv na VKP, stavebně ale neexistuje jiné řešení. Zdůraznil, že koryto musí být zkapacitněno, přičemž návrh jeho úprav se blíží, pokud možno, korytu přírodě blízkému. Koryto je již nyní v této části zahloubeno a dále se zahlubuje, což není z hlediska stability VKP pozitivní - přírodě blízká úprava tedy přispěje jeho stabilizaci. Zkapacitnění koryta sice bude mít negativní vliv na údolní nivu, ta je ale v této části údolí úzká a nepříliš vyvinutá. Z hlediska hydrologického nepůjde o zásah zásadní, projeví se zde stabilizace toku, a to spíše pozitivně.

446. Nadbytečnost požadavku žalobce Děti Země potvrdilo i MŽP při přezkumu tohoto závazného stanoviska ve svém potvrzujícím závazném stanovisku ze dne 14. 6. 2024, č. j. MZP/2024/240/1282. Dle MŽP je třeba vzít v úvahu, že samotné stavební objekty jsou již projektovány tak, aby po dokončení respektovaly zájmy ochrany přírody, přičemž jestliže již v samotném záměru úpravy potoka je z provozních důvodů nutné zvýšení jeho průtočné kapacity, pak se nelze vyhnout úpravám (kamenná rovnanina uložená do štěrkového lože, opevnění koryta kamennou rovnaninou nebo kamenným záhozem), které rovněž zabrání nežádoucímu zahlubování koryta. Současně je třeba vzít v úvahu, že další stavební objekty mají na funkci VKP přímo či nepřímo pozitivní vliv, případně jsou vůči VKP indiferentní.

Obdobně byla tato námitka žalobce Děti Země vypořádána na straně 23 a následující napadeného rozhodnutí.

447. EDU II proto považovala požadavek žalobce Děti Země za nelogický, neboť se fakticky domáhá toho, aby orgány ochrany přírody učinily vyhodnocení, které již učinily a kdy s ohledem na charakteristiku koryta VKP shledaly řešení za jediné možné. Nedává tedy smysl, aby do prvostupňového rozhodnutí byla doplněna podmínka, která ukládá opětovné provedení téhož.

448. Nad rámec uvedeného EDU II zdůraznila, že pokud žalobce Děti Země nesouhlasil s podmínkami závazného stanoviska KÚ Vysočina, měl své námitky uplatnit již v průběhu prvostupňového územního řízení a nikoli účelově až v rámci doplnění rozkladu, resp. v žalobě. Žalobce Děti Země však požadoval pouze kontrolu doložení závazných stanovisek k zásahu do VKP a do krajinného rázu ve smyslu ZOPK. Ani v rámci rozkladu uložení požadované podmínky nijak nezdůvodnil. Žalobce Děti Země tak uplatnil své námitky až po koncentraci řízení, a proto by k nim nemělo být v souladu s § 89 odst. 1 stavebního zákona vůbec přihlíženo.

449. Neopodstatněným shledala EDU II také požadavek žalobce Děti Země na změnu či zrušení podmínky týkající se zmírnění zásahu stavby „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení „Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany“ do krajinného rázu, uplatněný ve *čtvrtém žalobním bodu.* V prvé řadě odmítla, že by v územním řízení nebyly řešeny dopady dané stavby na krajinný ráz, neboť byly primárně posouzeny v souhlasném závazném stanovisku KÚ Vysočina ze dne 26. 1. 2021, č.j. KUJI 107147/2020 OZPZ 2268/2020, ve znění usnesení ze dne 17. 2. 2021, č. j. KUJI 13409/2021 OZPZ 2268/2020. KÚ Vysočina zde zdůraznil, že stavby elektrárny jako celek budou na krajinný ráz působit pouze z bezprostředního okolí, a proto jako dostatečnou ochranu považoval převzetí podmínek číslo 9 a 10 závazného stanoviska EIA do prvostupňového rozhodnutí. KÚ Vysočina přitom vycházel ze studie k procesu posuzování vlivu na životní prostředí (Souhrnné zhodnocení vlivu na krajinný ráz a vlivy zastínění okolí NJZ), dále ze Strategie ochrany krajinného rázu Kraje Vysočina a z vlastního šetření. Stavba je z pohledu dopadu na krajinný ráz přípustná. K jím stanovené podmínce ohledně oslovení vybraných obcí s nabídkou možnosti provedení výsadeb dřevin ke zmírnění vizuálního vlivu chladících věží na intravilán jejich sídel tento úřad uvedl, že záleží především na vůli obyvatel těchto obcí a konkrétních možnostech v daném území. Poukázal na vazbu s podmínkou číslo 31 závazného stanoviska EIA týkající se kontaktu s okolními obcemi a veřejností.

450. S uvedeným posouzením KÚ Vysočina se ztotožnil i žalovaný a v rámci přezkumu toto závazné stanovisko potvrdilo i MŽP v řízení o rozkladech v potvrzujícím závazném stanovisku, dle kterého podmínka hájí zájem dotčených obcí, podstatný tak bude jejich postoj a požadavky na případnou výsadbu. S tím se ztotožnil i ministr v podrobném odůvodnění na straně 39 a násl. napadeného rozhodnutí.

451. Dle EDU II byla problematika zásahu této stavby do krajinného rázu v územním řízení posouzena komplexním způsobem a správní orgány své úvahy podrobně odůvodnily, kdy z napadeného rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že tato podmínka byla stanovena jako doplňková a výlučně v zájmu příslušných obcí. KÚ Vysočina byla záměrně formulována tak, aby poskytovala obcím potřebnou flexibilitu a možnost v budoucnu reagovat na aktuální podmínky v území. Jak správně zdůraznil ministr na straně 42 napadeného

rozhodnutí, areál jaderného zařízení je v souladu s § 79 stavebního zákona umisťován prvostupňovým rozhodnutím pouze rámcově.

452. Za zcela irelevantní považovala EDU II odkaz žalobce Děti Země na rozhodnutí na stavbu dálnice D8, neboť tato rozhodnutí byla vydána za zcela odlišných skutkových okolností, jak s ohledem na povahu daného záměru (coby liniové dopravní stavby), její umístění v CHKO se speciální ochranou, tak i proto, že podmínky krajinného rázu byly vyžadovány přímo i dotčenými obcemi. NJZ EDU naproti tomu není umisťován v žádném chráněném území, ale naopak v bezprostřední blízkosti jaderné elektrárny Dukovany a dotčené obce nevznesly žádné výhrady. Jsou to přitom právě příslušné obce (a nikoliv žalobce Děti Země), jejichž práv se žalobcem Děti Země napadená podmínka ve skutečnosti dotýká. Není zřejmé, proč by ponechání této podmínky v prvostupňovém rozhodnutí mělo představovat jeho vadu, natož v intenzitě, která by způsobovala jeho nezákonnost. Sám žalobce Děti Země je vnitřně rozporný, neboť na jedné straně tvrdí, že za účelem ochrany krajinného rázu je třeba podmínku zpřesnit, a na druhé straně ji alternativně navrhuje zcela vypustit. Tím jen dokládá, že jím požadovaná úprava není z pohledu zajištění ochrany krajinného rázu významná.

453. EDU II i ve vztahu k této žalobní námitce opětovně poznamenala, že pokud žalobce Děti země s danou podmínkou KÚ Vysočina nesouhlasil, měl své námitky uplatnit již v průběhu prvostupňového územního řízení, nikoli až v rámci doplnění rozkladu, resp. v žalobě. Dle EDU II žalobce Děti Země i tyto námitky uplatnil až po koncentraci řízení, a proto by k nim nemělo být přihlíženo.

454. K *pátému žalobnímu bodu* ohledně požadavku žalobce Děti Země na změnu a doplnění podmínek týkajících se kácení dřevin EDU II konstatovala, že tato problematika byla předmětem celkem devíti výroků prvostupňového rozhodnutí. Žalobce v žalobě napadl pouze šest těchto výroků, a to konkrétně výroky XIX.-XXII., XXIV. a XXVI. V rámci doplnění žaloby pak nově napadl rovněž výrok XVIII. Proti výrokům XXIII. a XXV. v žalobě ani doplnění žaloby nic nenamítal.

455. K tomu EDU II předně upozornila, že by měly být žalobní námitky uplatněné až v doplnění žaloby podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítnuty jako opožděné, neboť žalobci Děti Země bylo napadené rozhodnutí doručeno do datové schránky dne 10. 3. 2025. Od tohoto okamžiku mu běžela lhůta jeden měsíc pro podání žaloby. Tato uplynula dne 10. 4. 2025. Je při tom irelevantní, kdy bylo žalobou napadené rozhodnutí doručené těm účastníkům řízení, jimž byly písemnosti v řízení o rozkladu doručovány veřejnou vyhláškou, jelikož mezi ně žalobce Děti Země nepatřil. Doplnění žaloby bylo žalobcem Děti Země podáno až dne 17. 4. 2025, tj. týden po uplynutí lhůty k jejímu podání. Dle § 2 odst. 3 liniového zákona současně platí, že žalobu nelze po uplynutí této lhůty rozšířit o dosud nenapadené výroky nebo o další žalobní body. Nové žalobní body v doplnění žaloby byly žalobcem Děti Země proto uplatněny opožděně a nemělo by se k nim přihlížet.

456. Dle EDU II jsou veškeré žalobní námitky a požadavky žalobce Děti Země týkající se problematiky kácení dřevin uplatněné vůči všem napadeným výrokům prvostupňového rozhodnutí nadto zcela nedůvodné.

457. Žalovaný vzal na vědomí jednak obsah a odůvodnění jednotlivých ZS ke kácení dřevin a rovněž vyjádření OÚ Dukovany ze dne 14. 4. 2023, č. j. OUDUK-166/2023 SPIS OUDUK-83/2023, v němž se tento úřad vyjádřil k důvodům vydání závazných stanovisek ke stavbám,

u nichž byla dána jeho působnost coby orgánu ochrany přírody přímo ze zákona, a to i v reakci na námitky účastníků řízení (dále jen „vyjádření OÚ Dukovany k námitkám účastníků řízení“). Žalovaný se vyjádřil rovněž k jednotlivým podmínkám kácení, které vyhodnotil jako přiměřené a logické. Na jeho odůvodnění navázal i ministr, který podrobně vysvětlil postup posuzování žádostí o kácení dřevin. EDU II považuje odůvodnění obou správních orgánů za zcela vyčerpávající, jak ve vztahu k popisu důvodů a úvah, které vedly OÚ Dukovany k vydání příslušných závazných stanovisek, tak ze strany žalovaného a ministra ve vztahu k podkladům, z nichž tyto správní orgány vycházely. Žalobce Děti Země pouze opakuje své obecně formulované námitky ohledně údajné nedostatečnosti a nepřezkoumatelnosti tohoto odůvodnění, které jsou však i přes jejich značný rozsah fakticky zcela bezobsažné. Neuvádí totiž žádný konkrétní důvod, např. proč jsou argumenty a úvahy podrobně konkrétně popsané v prvostupňovém a napadeném rozhodnutí nedostatečné. Stejně tak žalobce Děti Země neuvádí, v čem (resp. proč) považuje za nedostatečný odkaz na zcela konkrétní podklady zahrnující zejména dendrologická posouzení, mapové listy a tabulky s vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin určených ke kácení. Všechny tyto podklady byly nadto zpracovány zvlášť pro každou dílčí stavbu včetně konkrétního souhrnného ocenění kácených dřevin a náhradní výsadby. Za absurdní je dle EDU II třeba považovat tvrzení žalobce Děti Země o tom, že odůvodnění výroků ke kácení dřevin je generické, nekonkrétní a použitelné pro jakékoli rozhodnutí jakéhokoli správního orgánu.

458. Za zcela nepřiléhavý považovala EDU II odkaz žalobce Děti země na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2024, č. j. 9 As 126/2022-45, neboť se tam NSS zabýval případem, kdy stavební úřad svůj výrok ke kácení dřevin odůvodnil pouze odkazem na podkladové závazné stanovisko. V posuzovaném případě je ale situace odlišná, neboť žalovaný a následně ministr uvedli obsáhlé odůvodnění, které není pouhým odkazem na obsah závazných stanovisek. Odůvodnění jejich výroků stran problematiky kácení dřevin tak plně odpovídá požadavkům vyplývajícím z právních předpisů i z judikatury NSS, jíž se žalobce Děti Země dovolává.

459. Nedůvodnými EDU II shledala i námitky žalobce Děti Země proti *podmínce ohledně kácení dřevin pouze v případě realizace příslušných staveb*, kterou tento žalobce požadoval změnit tak, aby bylo možno přistoupit ke kácení pouze po získání pravomocného stavebního povolení. K tomu EDU II uvedla, že ačkoli žalobce Děti Země obsáhle (avšak značně nepřehledně) rekapituloval procesní vývoj této námitky, zcela pominul hlavní argumenty a skutečnosti zdůrazňované ministrem, které svědčí o naprosté neopodstatněnosti dané námitky a nesprávnosti základní premisy, z níž tato námitka a požadavek žalobce Děti Země vychází. Touto základní premisou je obava žalobce Děti Země, že by ke kácení mohlo dojít předčasně či dokonce zbytečně, a to před vydáním povolení záměru (stavby). Taková situace však ve skutečnosti vůbec nemůže nastat, jak je výslovně uvedeno na straně 311 prvostupňového rozhodnutí a jak opakovaně zdůraznil ministr na straně 180 až 226 napadeného rozhodnutí. K možné realizaci jednotlivých umisťovaných staveb je totiž možné přistoupit až po splnění všech veřejnoprávních podmínek, včetně získání povolení stavby. Proto žalobcem Děti Země navrhovaná úprava dané podmínky nepřináší nic, co by již nevyplývalo z jejího znění v prvostupňovém rozhodnutí.

460. Dle názoru EDU II je tedy jednoznačně zřejmé, že ke kácení dřevin nemůže dojít již na základě prvostupňového rozhodnutí, jak nesprávně a bez jakékoli opory či vysvětlení tvrdí žalobce Děti Země. Tento závěr přímo ve vztahu k posuzovanému případu výslovně

potvrdil i Městský soud v Praze v rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku podaného žalobcem ESHG v usnesení ze dne 23. 4. 2025, č. j. 9 A 34/2025-303. Žalobce Děti Země tuto skutečnost zcela opomíjí a nijak na závěry vyslovené žalovaným a ministrem nereaguje. Jeho námitky jsou tak zcela bezobsažné, kdy ani neuvádí, které konkrétní stavební objekty by bylo možné realizovat již na základě územního rozhodnutí a na základě čeho takový závěr činí. Smyslu, účelu a cíle žalobcem Děti Země požadované úpravy předmětné podmínky již tedy bylo dosaženo na základě stávajícího znění této podmínky. Je proto zcela irelevantní, že se v praxi vyskytují i případy, kdy daná podmínka byla formulována podobným způsobem, jaký žalobce Děti Země požaduje, neboť taková změna by neměla žádný praktický význam. Skutečnost, že žalobce Děti Země považuje za vhodnější použití jiné formulace, která vede k totožným účinkům, v žádném případě nezpůsobuje nezákonnost a nemůže být považována za důvod pro zrušení těchto rozhodnutí soudem.

461. Stejně tak považovala EDU II za nedůvodnou žalobcem Děti Země požadovanou *změnu podmínky ohledně kácení dřevin, pokud možno v době vegetačního klidu*. Upozornila, že ani přes značný rozsah textu této námitky žalobce Děti Země neuvedl konkrétní důvod, proč by kácení muselo být striktně omezeno výlučně na dobu mimo vegetační období. Takový požadavek ostatně nevyplývá ani z aplikovatelných právních předpisů a metodických dokumentů, na něž přiléhavě odkázal žalovaný na straně 270 prvostupňového rozhodnutí a ministr na straně 180 až 226 napadeného rozhodnutí. Konkrétně se jedná o § 5 prováděcí vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení (dále jen „Prováděcí vyhláška ke kácení dřevin“) a Metodická instrukce odboru obecné ochrany přírody a krajiny a odboru legislativního Ministerstva životního prostředí k aplikaci § 8 a § 9 ZOPK, zveřejněná ve Věstníku MŽP (dále jen „Metodická instrukce MŽP ke kácení dřevin“), na níž v průběhu řízení odkazoval i sám žalobce Děti Země. Ustanovení prováděcí vyhlášky ke kácení dřevin neukládá správním orgánům povinnost omezit dobu kácení vždy výlučně na dobu vegetačního klidu, jak žalobce tvrdí v žalobě a jejím doplnění. To výslovně potvrdil i NSS v rozhodnutí ze dne 21. 4. 2022, č. j. 10 As 533/2021-140, z něhož EDU II citovala.

462. Postup žalovaného, resp. ministra, založený na předchozím závazném stanovisku OÚ Dukovany, tak dle EDU II odpovídá požadavkům vyplývajícím z odkazovaných právních předpisů a judikatury NSS. Všechny správní orgány svůj postup a diskreci (uvážení) při stanovení doby kácení řádně a podrobně odůvodnily. Tuto úvahu učinil již OÚ Dukovany ve vyjádření k námitkám účastníků řízení, z něhož vyšel žalovaný i ministr v odůvodnění svých rozhodnutí.

463. Pokud byly v závazných stanoviscích či rozhodnutí jiných orgánů vzneseny doplňující požadavky ve vztahu ke kácení dřevin, byly v rámci územního řízení žalovaným a ministrem zohledněny a plně respektovány. K tomu EDU II uvedla konkrétní příklady staveb NJZ EDU a odkázala na konkrétní stanoviska správních orgánů v jejich rozhodnutí. Poukázala na to, že z žádného podkladového závazného stanoviska či rozhodnutí nevzešla ani potřeba doplnění či upřesnění dané podmínky omezující dobu kácení v tom smyslu, že by kácení mimo vegetační období mělo být podmíněno předchozím souhlasem biologického dozoru, jak požaduje žalobce Děti Země. Tento požadavek je nadto do značné míry bezpředmětný s ohledem na podmínku číslo 32 závazného stanoviska EIA pro záměr NJZ EDU, která byla pro všechny umisťované stavby převzata vždy jako podmínka číslo 2.32 do jednotlivých výroků číslo I.-XI. prvostupňového rozhodnutí. Předmětná podmínka totiž ukládá žadateli povinnost zajistit pro celý průběh stavby ekologický dozor, který bude na

stavbu dohlížet a zajistí evidenci, dokumentaci a archivaci všech jím navržených a následně realizovaných opatření k ochraně přírody. Na to opakovaně upozornil i ministr v napadeném rozhodnutí.

464. Dle EDU II je tedy jednoznačné, že podmínky stanovující časové omezení doby kácení byly uloženy na základně komplexního a kvalifikovaného uvážení jak ze strany OÚ Dukovany, tak následně žalovaného a ministra, a to s přihlédnutím ke konkrétním specifikům jednotlivých staveb a všech potenciálně dotčených zájmů a podkladů shromážděným v průběhu územního řízení. Tyto skutečnosti jsou v obou rozhodnutí správních orgánů podrobně pospány a žalobce Děti Země je v podstatě nijak nezpochybňuje a své námitky zakládá na zcela obecných a ničím nepodložených obecných tvrzeních o údajné reálnosti a uskutečnitelnosti jeho návrhu, které specifika posuzované věci nijak nezohledňují. Za zcela nepřípadné považovala EDU II odkazy žalobce Děti Země na případy z praxe, neboť tyto se týkají odlišných skutkových okolností, což však neznamená, že by stejně striktním způsobem musela být doba kácení stanovena i v projednávané věci (jak jednoznačně potvrzuje judikatura NSS) a v žádném případě tím nemůže být založena nesprávnost či dokonce nezákonnost správních rozhodnutí ve věci.

465. Lichou je dle EDU II také námitka týkající se podmínek upravujících *povinnost následné péče o náhradní výsadbu*. Postup vedoucí ke stanovení rozsahu náhradní výsadby a následné péče o ni byl pečlivě a logicky odůvodněn (na rozdíl od případu řešeného v rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 1. 2024, č. j. 57 A 87/2023-125, na který žalobce Děti Země odkazoval a který je dle EDU II proto v projednávané věci neaplikovatelný). EDU II poukázala na podkladová závazná stanoviska OÚ Dukovany, resp. jeho vyjádření k námitkám účastníků řízení, kde je uvedeno, že bylo při návrhu náhradní výsadby postupováno v souladu s Metodikou AOPK ČR Oceňování dřevin rostoucích mimo les (a na ní založeným programem pro oceňování), přičemž povinnost následné péče o náhradní výsadbu byla stanovena na maximální dobu 5 let. Pro náklady na finanční nároky byly využity Náklady obvyklých opatření MŽP, část Zeleň rostoucí mimo les. Tomu odpovídají i tabulková hodnocení funkčního a estetického významu kácených dřevin, i tabulkové výpočty hodnoty náhradní výsadby.

466. Uvedené podklady a úvahy následně přezkoumal i žalovaný a dospěl k závěru, že náhradní výsadba (zahrnující i následnou péči o nově vysazené dřeviny) odpovídá ekologické újmě způsobené kácením a byla určena v souladu s příslušnými metodickými materiály (str. 244 a 245 prvostupňového rozhodnutí). K obdobným závěrům dospěl i ministr v napadeném rozhodnutí, který uvedl, že cílem následné péče je riziko poškození či úhynu vysazených dřevin minimalizovat a pokud by k němu i přes řádně prováděnou péči došlo, nelze tuto skutečnost klást k tíži žadatele, který své uložené povinnosti řádně plnil.

467. EDU II k tomu zdůraznila, že rozsah náhradní výsadby a následné péče byl stanoven a jeho přiměřenost doložena v souladu s dostupnými metodickými materiály na základě porovnání jejich finanční hodnoty s hodnotou kácených dřevin. V posuzovaném případě hodnota náhradní výsadby (včetně následné péče) převyšovala hodnotu kácených dřevin a současně požadavek na uložení povinnosti opětovné výsadby nevyplývá z právních předpisů, jeví se proto jako logický závěr ministra, resp. předtím žalovaného a OÚ Dukovaný, kteří považovali za dostatečné a přiměřené stanovení následné péče v maximálním možném rozsahu, jak to bylo učiněno v prvostupňovém rozhodnutí, a tyto své závěry srozumitelně a logicky odůvodnili s ohledem na specifika posuzované věci. Na tom nic nemůže změnit

ani skutečnost, že některé jiné správní orgány v jiných případech požadavek žalobce Děti Země na doplnění povinnosti obnovit poškozené náhradní výsadby akceptovaly. Oprávněnost a odůvodněnost takového požadavku je totiž třeba vždy hodnotit individuálně s ohledem na specifika věci, což oba správní orgány, a předtím OÚ Dukovany, učinily.

468. K námitkám *sedmého žalobního bodu* ohledně závazného stanoviska EIA konstatovala EDU II, že byly poprvé uplatněny až v doplnění žaloby po lhůtě k jejímu podání, proto jsou tyto námitky opožděné. Věcně jsou tyto námitky týkající se převzetí podmínek závazného stanoviska EIA a úpravy znění podmínky č. 44 tohoto stanoviska zcela neopodstatněné.

469. Nesouhlas žalobce Děti Země se zahrnutím všech podmínek závazného stanoviska EIA do výroku I.-XI. prvostupňového rozhodnutí odmítla EDU II jako nedůvodný a také zjevně účelový, neboť obsah závazných stanovisek dotčených orgánů státní správy, včetně závazného stanoviska EIA, je dle § 149 odst. 1 správního řádu závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu vedoucího navazující řízení, jak přiléhavě uvedl žalovaný i ministr na mnoha stranách svého rozhodnutí. Žalovaný se podrobně zabýval každou jednotlivou podmínkou závazného stanoviska ve svém odůvodnění na straně 214 až 216.

470. Dle EDU II není zřejmé, proč by měl postup žalovaného způsobovat nezákonnost prvostupňového i žalobou napadeného rozhodnutí, resp. jak by mohl tento postup představovat nepřípustný zásah do práv žalobce Děti Země a jím chráněných zájmů na ochraně životního prostředí. Uložení širšího okruhu podmínek ve výrocích prvostupňového rozhodnutí může jít maximálně k tíži EDU II coby žadatele a investora. Z podhledu životního prostředí a jeho ochrany je však převzetí všech podmínek závazného stanoviska EIA do prvostupňového rozhodnutí maximálně bezpečné, neboť je zajištěno, že tyto nebudou opomenuty a budou muset být respektovány. Navíc závazné stanovisko EIA stanovilo podmínky pro záměr jako celek, aniž by rozlišovalo, pro kterou dílčí stavbu a které konkrétní navazující řízení bude příslušná podmínka relevantní. Takový postup je logický s ohledem na skutečnost, že ve fázi procesu EIA nebylo možné předvídat, zda a jakým způsobem bude záměr následně rozčleněn. V každém dalším řízení o povolení záměru či jiném navazujícím na proces EIA bude ze strany MŽP dle § 9a odst. 6, 7 zákona EIA (jež nabyly účinnosti dne 1. 1. 2024) ověřováno, zda došlo oproti závaznému stanovisku EIA ke změnám záměru NJZ EDU, které by mohly mít významný negativní vliv na životní prostředí, a to na základě konkrétní projektové dokumentace a dalších podkladů včetně vyhodnocení plnění podmínek závazného stanoviska EIA v příslušném navazujícím řízení v rozsahu části či etapy záměru, která je jeho předmětem. Příslušný úřad bude při vydávání ověřovacího závazného stanoviska posuzovat, které konkrétní podmínky závazného stanoviska EIA jsou pro danou část či etapu záměru NJZ EDU relevantní a žalobce Děti Země jako dotčená veřejnost bude mít možnost se tohoto řízení účastnit a uplatňovat svá práva.

471. Dle EDU II uvedený postup správních orgánů nijak neodporuje ani judikatuře správních krajských soudů odkazované žalobcem Děti Země v doplnění žaloby. EDU II v této souvislosti upozornila na zcela účelový postup žalobce Děti Země, který v jím odkazovaných soudních řízení namítal nezákonnost právě z důvodu, že do nich nebyly převzaty veškeré podmínky závazného stanoviska EIA, aby v posuzované věci naopak namítal nezákonnost přezkoumávaného prvostupňového rozhodnutí z důvodu, že do něj všechny podmínky zahrnuty byly. Je jednoznačné, že žalobci Děti Země ve skutečnosti nejde o ochranu

životního prostředí, ale pouze účelově zdržovat povolovací procesy pro záměr NJZ EDU. Takový šikanózní výkon práv by neměl požívat soudní ochrany.

472. Dle EDU II odpovídá odůvodnění podmínek převzatých ze závazného stanoviska EIA do jednotlivých výroků prvoinstančního rozhodnutí požadavkům právních předpisů a nezpůsobuje nezákonnost těchto rozhodnutí, jak nesprávně žalobce Děti Země tvrdí.

473. Námitku žalobce Děti Země stran *uložení podmínky č. 44 závazného stanoviska EIA do prvostupňového rozhodnutí* považovala EDU II za neopodstatněnou. Dle EDU II není zřejmé, z jakého důvodu by převzetí podmínky o povinnosti provést měření hluku v okamžiku zahájení zkušebního provozu mělo způsobovat nezákonnost prvostupňového, resp. napadeného rozhodnutí či jinak zasahovat do práv žalobce Děti Země a jím chráněných zájmů. Samotný žalobce Děti Země v tomto ohledu žádné relevantní skutečnosti neuvedl. EDU II dále konstatovala, že žalobce Děti Země navrhl úpravu znění této podmínky až ve svém doplnění rozkladu. V návaznosti na to bylo závazné stanovisko EIA dle § 149 odst. 7 správního řádu předloženo k přezkumu MŽP. Jak je podrobně zrekapitulováno na straně 237 napadeného rozhodnutí, ministr ŽP ve svém potvrzení závazných stanovisek ze dne 9. 10. 2024, č. j. MZP/2024/290/1520, ve znění rozhodnutí ze dne 22. 10. 2024, č. j. MZP/2024/290/1580, k tomuto požadavku uvedl, že daná podmínka byla navržena zpracovatelem posudku na základě požadavku orgánu ochrany veřejného zdraví. Z požadavku žalobce Děti Země není zřejmé, jak by úprava formulace podmínky č. 44 ze „*současně se zahájením*“ na „*do 6 měsíců od zahájení*“ pomohla k lepší srozumitelnosti či jednoznačnosti. Vyhovění této námitce by vedlo k posunu doby měření hluku, pro což není ministrovi ŽP znám žádný věcný důvod. Relevanci a odůvodnění návrhu na opakované měření intenzit hluku žalobce Děti země nijak nepodložil. Z tohoto důvodu lze dle ministra ŽP považovat původní znění podmínky za věcně dostatečné a není zde žádný argument, který by způsobil neplatnost, věcnou nesprávnost či dokonce nezákonnost této podmínky. Znění podmínky je proto dle ministra ŽP potřeba zachovat.

474. Ministr ŽP a následně i ministr průmyslu a obchodu k tomu zdůraznili, že změny podmínek závazného stanoviska EIA jsou možné pouze předepsanými zákonnými postupy a v omezených případech, tj. zejména v případě prokázání nezákonnosti nebo věcné nesprávnosti. To z rozkladu žalobce Děti Země dovodit nelze, jím navržené změny stávajících podmínek je nutné chápat jako námět k doplnění či zpřesnění již stanovených podmínek závazného stanoviska EIA, ale ty nebyly shledány důvodnými. K tomu EDU II odkázala na znění odůvodnění výše zmíněného potvrzení závazných stanovisek ministrem ŽP a na strany 229 až 230 napadeného rozhodnutí.

475. EDU II se se stanovisky ministra ŽP a ministra v napadeném rozhodnutí plně ztotožnila a konstatovala, že pouhá subjektivní představa žalobce Děti Země coby účastníka územního řízení o tom, že by bylo možné formulovat určitou podmínku v závazném stanovisku EIA více srozumitelně či jednoznačněji, sama o sobě nemůže být důvodem nezákonnosti prvostupňového rozhodnutí, do něhož byla tato podmínka převzata. Konstatovala, že žalobce Děti Země rovněž přehlíží, že všechny stavby záměru NJZ EDU byly z hlediska jejich dopadu na hluk během provozu přezkoumávány příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví – Krajskou hygienickou stanicí Kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě, která ve svých závazných stanoviscích posoudila charakter jednotlivých staveb a u většiny z nich konstatovala, že vůbec nebudou během provozu zdrojem hluku. Závazná stanoviska KHS Kraje Vysočina byla následně dle § 149 odst. 7 správního řádu přezkoumána nadřízeným

Ministerstvem zdravotnictví, které se s jejich závěry plně ztotožnilo a předmětná závazná stanoviska potvrdilo. Požadavky žalobce Děti Země na úpravu podmínky č. 44 závazného stanoviska EIA jsou tedy nedůvodné i ve světle důkladného posouzení problematiky hluku z provozu jednotlivých staveb příslušnými DOS ochrany veřejného zdraví. Pokud by nadto tyto orgány měly ve fázi povolení záměru NJZ EDU či některé jeho části nebo etapy za to, že je na úseku měření hluku při provozu záměru nutné uložit nějaké doplňující podmínky, podmínka č. 44 závazného stanoviska EIA jim v tom nijak nebrání.

476. EDU II z uvedených důvodů považovala žalobní námitky za nedůvodné a navrhla, aby soud žalobu zamítl.

XI. Jednání před soudem

477. Při jednání konaném dne 9. 12. 2025 přítomní účastníci řízení setrvali na svých procesních stanoviscích.

478. Žalobce Děti Země se z účasti na jednání omluvil a souhlasil, aby soud věc projednal a rozhodl v jeho nepřítomnosti.

479. Krátce před ústním jednáním podali jak žalobce ESHG (dne 2. 12. 2025), tak i žalobce Děti Země (dne 3. 12. 2025) písemnou repliku k vyjádření žalovaného a EDU II, ve které setrvali na své argumentaci uplatněné v žalobách a tuto toliko obsáhle shrnuli, resp. přeformulovali. Vzhledem k podrobnému vymezení žalobních námitek a rovněž rozkladové argumentace obou žalobců v předchozích bodech tohoto rozsudku, soud považuje za nadbytečné obsah podaných replik na tomto místě detailněji opakovat.

480. Žalobce ESHG v podané replice nad rámec shrnutí své argumentace navrhl, aby soud podle čl. 95 odst. 2 Ústavy předložil Ústavnímu soudu návrh na zrušení čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. pro rozpor s ústavním pořádkem a řízení v projednávané věci postupem dle § 48 odst. 1 s. ř. s. přerušil.

481. Městský soud usnesením návrh žalobce ESHG na přerušení řízení pro podání návrhu na zrušení článku XXXI zákona č. 152/2023 Sb. k Ústavnímu soudu zamítl (podrobněji viz vypořádání první žalobní námitky žalobce ESHG níže).

482. V rámci ústního jednání žalobce ESHG odkázal na obsah žalobních bodů, které stručně zopakoval. Žalobce ESGH závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

483. Žalovaný odkázal na podrobné odůvodnění napadeného i prvostupňového rozhodnutí a obsah vyjádření k oběma žalobám, na nichž setrval a navrhl, aby soud obě žaloby zamítl.

484. EDU II poukázal na svou argumentaci ve vyjádření k žalobě žalobce ESHG a žalobě žalobce Děti Země, kterou stručně shrnul a navrhl, aby soud obě žaloby zamítl.

485. EUROSOLAR souhlasil s argumentací žalobců, v průběhu jednání se následně vyjádřil obecně k otázce efektivity a finanční náročnosti jaderné energie, otázce emisí a otázce obnovitelných zdrojů energie. Uzavřel, že celkové rozhodnutí o koncepci jaderné energie na úrovni státu je špatné a nesvědčí zájmům ČR.

486. Osoby zúčastněné na řízení II) až IV) se ústního jednání nezúčastnily.

487. Soud v projednávané věci vyšel z podkladů obsažených ve správním spise (zejm. z jednotlivých rozhodnutí včetně příloh a situačních výkresů, podání účastníků v územním řízení, závazných stanovisek a ostatní podkladové dokumentace), které pro posouzení a

rozhodnutí věci shledal dostatečnými. Správním spisem se dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008–117, č. 2383/2011 Sb. NSS).

488. Žalobce ESHG ve svých podáních označil množství listinných důkazů, z nichž převážná část se vztahovala k druhé žalobní námitce týkající se podjatosti ministra a jemu podřízených osob. Rovněž žalobce Děti Země označil ve svých podáních listinné důkazy, a to převážně rozhodnutí jiných stavebních úřadů a jim nadřízených orgánů, dokládající správní praxi v jiných případech, a dále též rozsudky správních soudů, jež jsou městskému soudu známy z úřední činnosti.

489. Návrhy důkazů, které označili oba žalobci, shledal soud pro posouzení věci nadbytečnými a dokazování jimi neprováděl, přičemž konkrétní důvody uvádí níže v souvislosti s vypořádáním jednotlivých žalobních námitek, k nimž se navrhované důkazy vztahovaly. Soud pro nadbytečnost neprováděl ani důkazy, které měly prokázat skutečnosti, jež nejsou sporné *(např. výpis z katastru nemovitostí – list vlastnictví č. 157 pro k. ú. Heřmanice u Rouchovan; Skupina ČEZ. ČEZ na prázdniny nabízí návštěvníkům speciální prohlídky Jaderné elektrárny Dukovany [online]. cez.cz, 19. 6. 2023 [citováno 18. 3. 2025]).*

XII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

490. Záměr Nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany v projednávané věci je stavbou energetické infrastruktury dle § 1 odst. 4 písm. b) liniového zákona.

491. Podle § 2 odst. 2 liniového zákona platí, že „*lhůty pro podání žalob proti rozhodnutím vydaným v řízeních podle § 1 se zkracují na polovinu; to neplatí, jde-li o řízení podle stavebního zákona. O žalobách rozhodne soud ve lhůtě 90 dnů. Ustanovení předchozí věty obdobně platí i pro řízení o opravných prostředcích proti rozhodnutí soudu o žalobě*.“

492. Soud ověřil, že žaloby byly podány včas v zákonné jednoměsíční lhůtě od doručení napadeného rozhodnutí žalobcům (ve vztahu k žalobě žalobce Děti Země podrobněji níže) ve smyslu § 2 odst. 2 liniového zákona (srov. rozsudek NSS ze dne 20 9. 2024, č. j. 2 As 166/2024 – 26); žaloby byly podány osobami k tomu oprávněnými (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jsou přípustné (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Soud přezkoumal žalobami napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování ministra (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a to v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti a dospěl k závěru, že žaloby nejsou důvodné.

493. Soud předesílá, že s přihlédnutím ke koncepci obou žalob a rozsahu argumentů, které se v textu žalob opakovaly a překrývaly, posuzoval soud žalobní námitky obou žalobců podle principu, že povinnost řádného odůvodnění rozhodnutí nelze mechanicky ztotožňovat s povinností poskytnout podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument uplatněný v žalobě. Odpověď na základní námitky v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námitky dílčí a související (srov. obdobně např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2013, č. j. 7 As 79/2012-54, ze dne 29. 8. 2013, č. j. 7 As 182/2012-58, a ze dne 19. 2. 2014, č. j. 1 Afs 88/2013-66). Stejně tak soud poukazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu, podle níž povinnost rozhodnutí soudů svá rozhodnutí řádně odůvodnit nelze interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku, pakliže je proti nim vystavěn oponentní ucelený argumentační systém, který je logicky a přezkoumatelně zdůvodněn (viz obdobně např. rozsudek NSS ze

dne29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09 či nálezy Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08 a ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08).

494. Soud na tomto místě rovněž uvádí, že ačkoliv zpravidla vypořádává námitky nepřezkoumatelnosti rozhodnutí již v úvodu odůvodnění, v nyní posuzované věci tak činí až v rámci jednotlivých žalobních námitek. Důvodem tohoto postupu je značný rozsah rozhodnutí a snaha o zachování jeho přehlednosti a dále srozumitelnost vypořádání jednotlivých námitek. Žalobce ESHG i žalobce Děti Země totiž námitky nepřezkoumatelnosti uplatnili v kontextu konkrétních žalobních bodů, a proto je účelné se s touto námitkou vypořádat právě v rámci jejich posouzení.

K žalobě žalobce ESHG

K nedostatku věcné příslušnosti žalovaného k vedení územního řízení

495. *První žalobní námitkou* žalobce ESHG namítal věcnou nepříslušnost žalovaného a ministra k vydání prvostupňového a napadeného rozhodnutí, čímž došlo dle žalobce ESHG k porušení čl. 36 Listiny, protože ve věci nerozhodoval takový orgán veřejné moci, který k tomu byl v souladu s celým právním řádem povolán.

496. Dne 1. 7. 2023 došlo k novelizaci § 16 stavebního zákona, a to zákonem č. 152/2023 Sb., který v čl. XXX bodu 2 stanovil, že v § 16 se za odstavec 3 stavebního zákona, vkládá nový odstavec 4, který zní: „*(4) Působnost stavebního úřadu u staveb v areálu jaderného zařízení a staveb s těmito stavbami souvisejícími vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu.*“. V následujícím čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. je zakotveno přechodné ustanovení, dle kterého platí, že „*řízení a jiné postupy zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona dokončí stavební úřad, který se stal příslušným k vedení řízení nebo provedení postupu v dané věci podle tohoto zákona.*“ Z právě uvedeného jazykovým výkladem plyne, že zákonodárce výslovně stanovil, že řízení dokončí správní orgán (stavební úřad), který je příslušný podle nové právní úpravy, nikoliv ten, který byl příslušný při zahájení řízení.

497. Tento postup je v souladu s ustálenou judikaturou, podle které změna právní úpravy, která mění příslušnost správního orgánu, není „okolností“ ve smyslu § 132 správního řádu, která by zakládala trvání původní příslušnosti (zásada perpetuatio fori). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 12. 2009, č. j. Komp 6/2009-35, konstatoval, že „*okolnostmi rozhodnými pro určení příslušnosti (§ 132 správního řádu z roku 2004) jsou pouze právní skutečnosti, s nimiž právní úprava spojuje důsledky ve vztahu k určení příslušnosti; touto okolností však není právní úprava jako taková. Při absenci přechodných ustanovení* ***přechází ke dni účinnosti změny právní úpravy působnost vést řízení na orgán, který je v dané věci příslušný dle nové právní úpravy.***“ Obdobně rozhodl i zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb. v usnesení ze dne 17. 6. 2009, č. j. Konf 104/2008-7, když uvedl, že „*okolnostmi ve smyslu § 11 odst. 1 věty druhé o. s. ř. (zásada perpetuatio fori) jsou právní skutečnosti, s kterými úprava v zákoně spojuje právní důsledky. Těmito okolnostmi však* ***není možné rozumět právní předpis, a tedy ani změnu právní úpravy****. V případě takovéto změny je třeba vycházet především z přechodných ustanovení, chybějí-li, z* ***účinné právní úpravy***.“

498. Z právě uvedeného plyne, že (1) na změny věcné příslušnosti se § 132 správního řádu vůbec nevztahuje, (2) pokud není příslušné přechodné ustanovení, vychází se z aktuálně účinné právní úpravy, tj. věcně příslušným je správní orgán dle nové právní úpravy, a (3) pokud přechodné ustanovení existuje, je třeba z něj vycházet.

499. Pro nyní projednávaný případ to jednak znamená, že přechodná ustanovení nemohou představovat *lex specialis* ve vztahu k zásadě *perpetuatio fori* uvedené v § 132 správního řádu, neboť tato zásada na změny právní úpravy vůbec nedopadá, a dále, že i v případě, že by příslušné přechodné ustanovení nebylo v zákoně č. 152/2023 Sb. obsaženo, byl by k dokončení příslušný orgán dle nové právní úpravy. Nelze se proto ztotožnit s názorem žalobce ESHG, že čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. je pravidlem antisystémovým, neboť žalovaný by měl věc rozhodnout i v případě, kdy by čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. vůbec neexistoval.

500. Tento výklad potvrzuje i odborná literatura (srov. PRŮCHA, P. Správní řád s výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou. [Systém ASPI]. Nakladatelství Leges), podle níž i v případě absence přechodných ustanovení příslušnost k vedení správního řízení přechází ke dni účinnosti nové právní úpravy na správní orgán, který je v dané věci příslušný podle této nové právní úpravy.

501. Na uvedeném závěru nic nemění ani skutečnost, že žalobce ESHG se s tímto závěrem žalovaného a ministra neztotožňuje, neboť se nejedná pouze o závěr žalovaného a ministra, ale rovněž o závěr vyplývající z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. V daném případě tedy žalovaný postupoval v souladu se zákonem i judikaturou, když vedl řízení jako nově příslušný správní orgán (stavební úřad) podle nové právní úpravy.

502. Žalobce ESHG se dále zabýval čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb., neboť měl za to, že z důvodu nutnosti ústavně konformní aplikace vůbec neměl být aplikován. Žalobce ESHG v rámci své argumentace odkazoval na řadu nálezů Ústavního soudu a rozsudků Nejvyššího správního soudu, které se týkají interpretačních metod, požadavku na ústavně konformní výklad či zákazu retroaktivity.

503. Předně žalobce ESHG uvedl, že prostý *jazykový výklad* je pouze první krok interpretace zákona. S uvedeným soud samozřejmě souhlasí. Jak uvedl Ústavní soud v nálezu, na který žalobce ESHG poukazoval, jazykový výklad je pouze prvotní přiblížení se k obsahu právní normy (nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97). Žalobcem ESHG uvedený nález Ústavního soudu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, stejně jako nález ze dne 22. 1. 2015, sp. zn. III. ÚS 403/12, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2007, č. j. 4 Ads 49/2007-71, skutečně zdůrazňují, že jazykový výklad je pouze východiskem interpretace a je třeba zohlednit i další výkladové metody.

504. Ústavní soud však rovněž uvedl, že soud není „[a]*bsolutně vázán doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje* ***ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku****. Je nutno se přitom vyvarovat libovůle; rozhodnutí soudu se musí zakládat na racionální argumentaci*.“ (viz nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96)

505. Nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96, tedy skutečně stanovil, že soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, v projednávané věci však není dán žádný závažný důvod, který by umožňoval odchýlit se od výslovného znění zákona,

zejména když zákonodárce jasně stanovil, že řízení dokončí orgán příslušný podle nové právní úpravy. Jazykový výklad sice představuje základní interpretační metodu, jejímž cílem je zjistit smysl normy tak, jak jej vyjadřuje její text a další výkladové metody mohou jazykový výklad doplňovat a upřesňovat, avšak nemohou vést k výsledku, který by popíral jasný a srozumitelný význam slov použitých zákonodárcem. Takový postup by byl naopak v rozporu s principem právní jistoty a předvídatelnosti práva. Právní jistota adresátů normy je totiž spojena právě s jazykovým vyjádřením, které užil zákonodárce. Pokud by jazykový výklad neměl žádnou váhou, došlo by k potlačení smyslu dělby moci a pozice zákonodárce. Od jazykového výkladu není možné zcela odhlédnout a ignorovat samotný text ustanovení, ale je nutné jej brát v rámci dalšího výkladu rovněž v potaz, jako relevantní pramen poznání daného ustanovení. Navíc by se v posuzovaném případě již nejednalo o výklad normy, ale o dotváření práva, neboť pokud by soud přisvědčil závěru, k němuž dospěl žalobce ESHG, že řízení **nemá** dokončit orgán příslušný dle nové právní úpravy (tedy přisoudil předmětnému ustanovení zcela opačný význam, než který je dán textem zákona), šlo by o „interpretaci“ zcela mimo rozsah posuzovaného ustanovení, daleko za hranicí nejširšího možného jazykového výkladu.

506. Žalobce ESHG dále argumentoval *účelem zákona*. K uvedenému žalobce ESHG jednak odkázal na literaturu (*Kramel, Juristiche Meridenlehre, 1998*) a jednak citoval nález Ústavního soudu ze dne 31. 10. 2001, sp. zn. Pl. ÚS 15/01, k principu, že účel práva je právem (*ratio legis est lex ipsa*). Soud předně uvádí, že dle odborné literatury, na kterou odkazoval v žalobě rovněž žalobce ESHG (MELZER, Filip. Metodologie práva: Úvod do právní argumentace. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011): „[a]*rgumentace účelem interpretovaného ustanovení je založena na tom, že* ***je-li interpretované ustanovení nejasné*** *a je-li současně znám jeho účel, kterého má být tímto ustanovením dosaženo, je třeba z několika jazykově možných výkladových výsledků vybrat právě ten, který je nejlépe uzpůsoben k naplnění tohoto účelu*.“ (str. 159 uvedené publikace). Výklad účelem zákona má odpovědět především na otázku, „[j]*aký důvod mohl zákonodárce mít, aby příslušné ustanovení vydal, přičemž předpokládáme, že jednal racionálně*.“ (str. 162 tamtéž).

507. Pokud soud odhlédne od skutečnosti, že interpretované ustanovení není nejasné (viz závěry uvedené shora), nelze k názoru tvrzenému žalobcem ESHG dospět ani prostřednictvím účelu daného ustanovení. Novelizované znění § 16 odst. 4 stavebního zákona stanoví, že „[p]*ůsobnost stavebního úřadu u staveb v areálu jaderného zařízení a staveb s těmito stavbami souvisejícími vykonává Ministerstvo průmyslu a obchodu*.“ Ustanovení § 16 stavebního zákona, stejně jako jeho ustanovení § 15, stanovuje věcnou příslušnost odlišně od příslušnosti obecné. Je tomu tak z důvodu konkrétního umístění stavby či povahy stavby, kdy je dána potřeba větší odbornosti, specializace a kapacity daného správního orgánu. Novelizace ustanovení § 16 odst. 4 stavebního zákona byla přijata z důvodu potřeby zvýšení odbornosti a specializace orgánů veřejné správy při rozhodování o složitých stavebních záměrech. Původní úprava umožňovala, aby o technicky náročných stavbách rozhodovaly obecní stavební úřady, které často nedisponovaly dostatečným odborným zázemím. Novela proto směřovala k centralizaci těchto kompetencí na úroveň ministerstva a jím zřízených specializovaných stavebních úřadů, čímž se zajistila jednotná metodika, vyšší kvalifikace rozhodujících orgánů a efektivnější průběh povolovacích procesů. Tento krok byl součástí širší reformy stavebního práva, jejímž cílem je zrychlení řízení, odstranění roztříštěnosti praxe a zajištění odborného posouzení staveb s významným dopadem na veřejnou infrastrukturu.

508. Přechodné ustanovení, které stanoví použití nové úpravy věcné příslušnosti i na řízení zahájená před účinností novely, sleduje účel vyjádřený v § 16 odst. 4 stavebního zákona, tedy zajištění odborného a jednotného rozhodování o složitých stavbách. Věcná příslušnost není otázkou procesní taktiky účastníků, ale garancí kvalifikovaného posouzení veřejného zájmu. Pokud by byla zachována původní příslušnost obecních stavebních úřadů, vedlo by to k pokračování rozhodování správními orgány, které nemusí disponovat potřebnou specializací, což by bylo v rozporu s cílem novely. Přenesení řízení na specializovaný úřad v průběhu procesu je proto účelné, neboť zajišťuje odborné zhodnocení stavebního záměru, sjednocení metodiky a minimalizaci rizika nesprávného rozhodnutí. Tento postup odpovídá zásadě hospodárnosti a efektivity řízení, neboť preferuje kvalitu rozhodnutí před formální kontinuitou příslušnosti.

509. Nelze proto ani za použití výkladu účelem daného ustanovení dospět k odlišnému závěru – tj. k závěru, že by řízení měl dokončit původně věcně příslušný správní orgán.

510. V dané věci ani *systematický výklad* nevede k závěru, že by ustanovení čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. nemělo být aplikováno. Ze systematického hlediska je evidentní, že toto přechodné ustanovení se vztahuje ke změnám stavebního zákona, mezi kterými je uvedeno i doplnění odst. 4 do § 16 stavebního zákona. Nálezy Ústavního soudu ze dne 22. 6. 1999, sp. zn. II. ÚS 485/98, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2006, sp. zn. 2 As 57/2005, pouze konstatují, že nadpisy v právních předpisech nejsou právně závazné (*rubrica legis non est lex*). Výklad čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. však nestojí na nadpisu, ale na textu ustanovení, a proto tyto judikáty na věc nedopadají. Pokud se žalobce ESHG uvedenou námitkou snaží tvrdit, že nadpis „*Změna stavebního zákona (čl. 30-31)*“ nemá právní relevanci, a proto nemohlo ke změně stavebního zákona dojít, je takové tvrzení zcela mimoběžné. Čl. XXX zákona č. 152/2023 Sb. (vztahující se společně s čl. XXXI ke změně stavebního zákona) je uvozen takto: „[z]*ákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění zákona č. 68/2007 Sb., zákona č. 191/2008 Sb., zákona č. 223/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 345/2009 Sb., zákona č. 379/2009 Sb., zákona č. 424/2010 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 142/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 350/2012 Sb., zákona č. 257/2013 Sb., zákona č. 39/2015 Sb., zákona č. 91/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 193/2017 Sb., zákona č. 194/2017 Sb., zákona č. 205/2017 Sb., zákona č. 225/2017 Sb., zákona č. 169/2018 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 312/2019 Sb., zákona č. 47/2020 Sb., zákona č. 403/2020 Sb., zákona č. 261/2021 Sb. a zákona č. 19/2023 Sb., se mění takto:*“ Je tedy zcela evidentní, že se jedná o změnu stavebního zákona. Rovněž argumenty uvedené v bodě 29. žaloby soud považuje jen za účelové. „*Tento zákon*“ je zákon č. 152/2023 Sb., protože právě novelizačním zákonem č. 152/2023 Sb. došlo k zavedení věcné příslušnosti žalovaného. Soud v uvedeném nespatřuje žádné problematické aspekty. Jedná se o formulaci, která je v novelizačních zákonech běžně užívána.

511. Soud dále konstatuje, že čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. nelze považovat za „slepý“ odkaz, jak tvrdí žalobce ESHG. Ačkoliv věcná příslušnost žalovaného plyne ze změny stavebního zákona, tj. zákona č. 183/2006 Sb., tato změna byla provedena právě zákonem č. 152/2023 Sb., jehož čl. XXXI na tuto změnu systematicky navazuje. Skutečnost, že nabyl účinnosti nový stavební zákon, nezpůsobuje nezákonnost přechodu věcné příslušnosti na žalovaného, neboť v posuzovaném řízení bylo postupováno dle (starého) stavebního zákona. O obsoletní ustanovení se bude jednat až tom v případě, kdy nebude existovat žádné řízení, které probíhá dle stavebního zákona a žádné řízení, na jehož přezkum (ať již přezkum řádnými a

mimořádnými opravnými prostředky či přezkum soudní) by se stavební zákon užil. Soud proto vylučuje, že by systematickým výkladem mělo být dáno, že řízení měl vést původně věcně příslušný správní orgán.

512. K argumentaci žalobce ESHG uvedené k *objektivně teleologickému výkladu* soud odkazuje k části rozsudku, ve které se věnoval výkladu prostřednictvím účelu daného ustanovení.

513. Žalobce ESHG rovněž uvedl, že existuje předpoklad hodnotové bezrozpornosti právního řádu v užším slova smyslu (tzv. *axiologické argumenty*), který není naplněn z důvodu existence obecného pravidla v § 132 správního řádu, když žalovaný ani ministr se vůbec nevypořádali vztahem obou ustanovení a nijak racionálně neodůvodnili, proč by toto pravidlo mělo představovat ve vztahu k § 132 správního řádu lex specialis. Jak již soud uvedl shora, a jak je rovněž ustáleně judikováno Nejvyšším správním soudem, na změny věcné příslušnosti se § 132 správního řádu vůbec nevztahuje. Soud se otázkou aplikace § 132 správního řádu již zabýval výše, a proto není namístě dovozovat, že přechodné ustanovení čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. je nesystémové či v rozporu s hodnotovou bezrozporností právního řádu. Naopak, jeho účelem je zajistit, aby řízení o složitých stavbách byla dokončena orgány s odbornou specializací, což odpovídá ratio legis novely.

514. Nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 3. 1996, sp. zn. Pl. ÚS 48/95, a ze dne 24. 9. 1998, sp. zn. III. ÚS 139/98, jsou citovány k požadavku na axiologickou a ústavně konformní interpretaci. Ani tyto nálezy však neřeší projednávanou otázku a neobsahují závěry, které by byly na danou věc aplikovatelné, neboť znění § 16 odst. 4 stavebního zákona, ani novelizační zákon č. 152/2023 Sb. nejsou ze shora předestřených důvodů v rozporu s ústavními požadavky ani s právním řádem jako celkem.

515. Žalobce ESHG dále namítal, že změna příslušnosti v již zahájeném správním řízení na základě právní úpravy přijaté až po zahájení správního řízení je ve zjevném rozporu s *principem zákazu pravé retroaktivity*.

516. Žalobce ESHG v této souvislosti poukázal na nález Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2002, sp. zn. III. ÚS 611/01, který se zabývá zákazem pravé retroaktivity právních norem. V dané věci však nejde o pravou retroaktivitu, neboť změna věcné příslušnosti správního orgánu nemění právní postavení účastníků řízení zpětně, ale pouze určuje, který orgán řízení dokončí. Tento postup je v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů a není v rozporu s požadavkem právní jistoty. V posuzovaném případě nelze ani dospět k závěru, že by věcná příslušnost MÚ Třebíč byla pro žalobce ESHG příznivější než věcná příslušnost žalovaného; MÚ Třebíč i žalovaný by totiž vycházeli ze stejných podkladů a rozhodovali by na základě shodných zákonných ustanovení.

517. Nadto je nutné uvést, že zákaz retroaktivity se nevztahuje na procesní ustanovení. Jak uvádí odborná komentářová literatura (ŠČERBA, Filip a kol. Trestní zákoník. 1. vydání (3. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2025, marg. č. 141.), „[n]*a rozdíl od trestního práva hmotného, v němž se uplatňuje důsledně zákaz retroaktivity v neprospěch pachatele a její příkaz v jeho prospěch, v trestním právu procesním jako hlavní zásada platí, že trestní řízení se vede podle právní úpravy, v jejíž časové působnosti je učiněn konkrétní procesní úkon (tempus regit actum), viz například NS 15 Tdo 510/2013 (Rt 13/2014-I.). Ani výše zmíněný zákaz, ani výše zmíněný příkaz týkající se v hmotném právu pachatele, se tak v procesním právu ve vztahu k obviněnému, ale ani k jinému subjektu trestního řízení v zásadě neuplatní. To platí i v případech, kdy změna procesní úpravy představuje současně citelnou změnu postavení osoby, proti níž se řízení vede, k*

horšímu, například omezením její svobody (srov. například rozsudek ESLP ze dne 21. 4. 2009, 11956/07, Stephens proti Maltě, bod 106).“ Použití ustanovení § 16 odst. 4 stavebního zákona na probíhající řízení tedy nebylo ani v rozporu s *principem zákazu pravé retroaktivity*, jak tvrdil žalobce ESHG.

518. Závěry judikatury uvedené žalobcem ESHG proto na dané věci ničeho nemění. Jedná se především o judikaturu zabývající se obecně problematikou výkladu právních norem a ústavními principy. Soud se s argumentací žalobce ESHG neztotožnil, neboť ani nové znění § 16 odst. 4 stavebního zákona ani novelizační zákon č. 152/2023 Sb. nelze za užití žádné z výkladových metod vyložit jinak, než že věcná příslušnost k vedení prvostupňového řízení přešla na žalovaného. Soud neshledal ani důvody pro aplikaci teleologické redukce čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb., neboť toto ustanovení má jasný účel, není v rozporu s ústavními principy, a jeho aplikace nevede k porušení právní jistoty. Pro posouzení věci je proto rozhodující aktuální právní úprava a judikatura, která se touto otázkou zabývá, jak již bylo uvedeno výše. Skutečnost, že se žalovaný ani ministr v prvostupňovém či napadeném rozhodnutí nezabývali výkladem čl. XXXI zákona č. 152/2023 Sb. prostřednictvím všech myslitelných interpretačních metod, nezakládá nepřezkoumatelnost těchto rozhodnutí. Povinnost správního orgánu spočívá v řádném odůvodnění právního závěru, nikoliv v předvídání každého potenciálního protiargumentu, který by mohl být vůči jednotlivým částem rozhodnutí vznesen. Pokud význam určitého ustanovení není sporný a jeho aplikace je zřejmá, není důvod, aby se správní orgán zabýval jeho podrobnou analýzou za použití všech výkladových metod. Takový požadavek by byl nejen nepřiměřený, ale i v rozporu s principem procesní ekonomie a požadavkem na přiměřenou míru odůvodnění správního rozhodnutí.

519. Soud proto konstatuje, že změna věcné příslušnosti správního orgánu v průběhu řízení není nezákonná ani neústavní. Tento postup je v souladu s účelem novely stavebního zákona, která směřuje k zajištění odborného a jednotného rozhodování o složitých stavbách.

520. S ohledem na výše uvedené soud neshledal potřebným předložit k Ústavnímu soudu návrh žalobce ESHG na zrušení článku XXXI zákona č. 152/2023 Sb., neboť nedospěl k závěru, že předmětné ustanovení, jehož bylo při řešení věci použito, je v rozporu s ústavním pořádkem.

521. Soud se dále zabýval námitkou žalobce ESHG, že žalovaný by mohl v rámci nové právní úpravy vystupovat jako nadřízený správní orgán Dopravního a energetického stavebního úřadu, a tím by mohl v odvolacím řízení rozhodovat o svém vlastním rozhodnutí. Tato námitka vychází z § 330 odst. 6 nového stavebního zákona, podle něhož se pravomocné územní rozhodnutí vydané podle předchozí právní úpravy považuje za rozhodnutí v části věci v řízení o povolení záměru podle nového stavebního zákona. Soud konstatuje, že uvedené ustanovení se vztahuje až na následné řízení o povolení záměru, nikoliv na územní řízení samotné, které je předmětem tohoto přezkumu. V daném případě žalovaný vystupoval jako stavební úřad příslušný k vedení územního řízení podle novelizovaného § 16 odst. 4 stavebního zákona, nikoliv jako nadřízený orgán v řízení o povolení záměru. Úkolem soudu je přezkum žalobou napadeného rozhodnutí, nikoliv hypotetické otázky příslušnosti správního orgánu v navazujícím řízení, které teoreticky nemusí být ani opravným prostředkem napadeno.

522. Konečně soud k první žalobní námitce uzavírá, že věcná příslušnost žalovaného v nyní projednávané věci byla výslovně konstatována i Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze

dne 6. 8. 2025, č. j. 21 As 115/2025-33, který uvedl, že „[p]*rvostupňové rozhodnutí* ***vydal žalovaný*** *dne 30. 10. 2023* ***jako věcně příslušný správní orgán dle § 16 odst. 4 stavebního zákona z roku 2006.***“

523. Ze všech shora uvedených důvodů je první žalobní námitka nedůvodná.

K podjatosti ministra a jemu podřízených osob

524. Ve vztahu k *druhé žalobní námitce* žalobce ESHG se soud předně zabýval námitkou podjatosti ministra, resp. „systémové podjatosti“ úředníků žalovaného. K argumentaci EDU II soud podotýká, že pro přezkoumání této námitky není rozhodné, zda žalobce ESHG námitku měl či mohl uplatnit dříve. Ačkoli je účastník správního řízení povinen podat námitku podjatosti dle § 14 odst. 3 správního řádu bez zbytečného odkladu, neznamená to, že by se k námitce podané později vůbec nemělo přihlížet (viz VEDRAL, Josef. Správní řád: komentář. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2012. ISBN 978-80-7273-166-4., str 182 a 183). Nadto ministr postupoval v pochybnostech ve prospěch žalobce ESHG a o námitce rozhodl. Ze správního spisu totiž plyne, že ministr se obdobnými námitkami žalobce ESHG velmi podrobně zabýval v Rozhodnutí o nepodjatosti a následně v Rozkladovém rozhodnutí o nepodjatosti.

525. V *Rozhodnutí o nepodjatosti* odkazoval na § 14 odst. 2 správního řádu a jeho výklad provedený rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2023, čj. 6 As 52/2023-127, č. 4533/2023 Sb. NSS., resp. na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, čj. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS. K § 14 odst. 7 správního řádu pak odkazoval na plenární usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 4. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 30/09 a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2018, čj. 4 As 302/2018-55. Dospěl k závěru, že jakkoliv se pravidla pro vyloučení z projednání a rozhodování věci na ministra neuplatní, skutečnosti namítané žalobcem ESHG se nejeví jako okolnosti, z nichž by měla vyplývat jakákoli pochybnost o nestrannosti ministra, což platí i pro jeho mediální výstupy a vyjádření, které nijak nevybočují z běžných standardů vyjadřování takto postavených veřejných činitelů. Obdobně ke členství ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů v ČR uvedl, že členství v poradním a koordinačním orgánu nelze považovat za důvod překročení kritické míry systémového rizika podjatosti. K systémové podjatosti úředníků žalovaného uvedl, že tato podjatost nemůže být v posuzovaném případě založena z důvodu pouhé podřízenosti ministrovi, neboť se na ministra z povahy jeho funkce pravidla pro vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci dle § 14 odst. 7 správního řádu neuplatní. Nezbytným předpokladem pro zkoumání systémové podjatosti úředníků žalovaného by přitom bylo právě zkoumání podjatosti ministra. Skutečnost, že záměr NJZ EDU je předmětem celostátního významu a strategického zájmu samo o sobě nevede ke kritickému překročení míry systémového rizika podjatosti. K obdobnému závěru dospěl ve vztahu k žalobcem ESHG uváděné smluvní dokumentaci, neboť obdobný typ smluv je u projektů tohoto významu běžný. Výslovně předpokládají možnost, že příslušná povolení nemusí být udělena či případně může dojít k jejich zrušení. Pokud by jejich obsah zakládal důvod překročení kritické míry systémového rizika podjatosti, týkalo by se to všech orgánů moci výkonné podřízeným vládě a pro záměr by nebyl k dispozici žádný „nepodjatý“ správní orgán. Obdobně argumentoval ke skutečnosti, že jediným akcionářem EDU II je státem ovládaný ČEZ. K námitkám podjatosti členů rozkladové komise žalobce ESHG neuvedl

žádnou konkrétní skutečnost, která by mohla zakládat pochybnosti o nepodjatosti. P. T., T. E. a R. N. pak nelze považovat ve vztahu k řízení o rozkladu žalobce ESHG za úřední osoby.

526. V *Rozkladovém rozhodnutí o nepodjatosti* ministr přisvědčil závěru obsaženému v prvostupňovém Rozhodnutí o nepodjatosti, že ministr nemohl být dle § 14 odst. 7 správního řádu shledán podjatým, a tudíž systémová podjatost všech úředníků žalovaného nemůže být založena pouze z důvodu podřízenosti ministrovi. Nezbytným předpokladem pro zkoumání systémové podjatosti úředníků žalovaného by bylo nejprve zkoumání podjatosti ministra, což však dle § 14 odst. 7 správního řádu nelze. Pokud jde o namítané důvody podjatosti, z Programového prohlášení vlády nelze dovozovat, že by se obecně formulovaná podpora výstavby jaderného zdroje měla týkat konkrétních povolovacích procesů. Tento dokument se týká vlády jako celku, výklad žalobce ESHG by vedl k absurdním závěrům – podjatost by bylo možné dovodit i v případě ostatních ministrů či jiných úředníků. Pokud jde o předmětnou tiskovou konferenci, ministr uvedl svou řeč tím, že jedná na základě pověření vlády, aniž by prezentoval svůj osobní postoj k záměru či zmiňoval konkrétní průběh povolovacích procesů. Dokumenty odkazované žalobcem ESHG se zpravidla povolovacích procesů netýkají (vyjma tiskové zprávy o vydání územních rozhodnutí, v níž nejsou prezentovány žádné postoje vlády, ministerstva či ministra). S odkazem na v prvostupňovém Rozhodnutí o nepodjatosti již citovanou judikaturu pak uvedl, že odkazovaná vyjádření a mediální výstupy nejsou nepřiměřené a nelze z nich dovozovat „eminentní zájem na úspěchu projektu NJZ EDU“. Neexistuje jiný správní orgán s potřebnou působností, který by danou věc mohl projednat. Ze žádného ustanovení namítaných smluv nelze dovozovat, že by měly obsahovat jakékoli povinnosti či závazky státu ve vztahu k zajištění potřebných povolení, či že by naznačovaly možnost nestandardního vedení či ovlivňování dílčích povolovacích procesů. Ani skutečnost, že EDU II je ovládána státem, nemůže sama o sobě znamenat překročení nadkritické míry systémového rizika podjatosti. Z pouhé účasti na pracovních jednáních pak nelze bez dalšího dovozovat existenci takových osobních vazeb, které by měly být důvodem pochybností o nepodjatosti úředních osob. K námitkám ke Stálému výboru argumentoval obdobně jako v *Rozhodnutí o nepodjatosti.* Obdobně argumentoval také k námitkám stran podjatosti P. T., T. E. a R. N. K osobám E. M. a F. Ž. uvedl, že žalobce ESHG dovozuje jejich podjatost výlučně z důvodu jejich podřízenosti ministrovi, na jehož osobu se však pravidla pro vyloučení z projednávání a rozhodování dle § 14 odst. 7 správního řádu neuplatní a skutečnosti namítané žalobce ESHG nebyly shledány jako důvody, jež by měly zakládat pochybnosti o nestrannosti ministra v dané věci.

527. K námitkám podjatosti L. H. a Z. F. se ministr vyjádřil v napadeném rozhodnutí. Uvedl, že tyto úřední osoby nebyly při přípravě prvostupňového rozhodnutí nebyl nijak podřízeny P. T., T. E. ani R. N. Dále uvedl, že L. H. ani Z. F. nikdy nepůsobily ve společnostech spadajících do skupiny ČEZ, důvodem jejich podjatosti není ani existence První prováděcí smlouvy. K působení Z. F. na MÚ Hrotovice uvedl, že zde působila před 19 lety, vztahy s bývalými kolegy nepřekračovaly míru běžných kolegiálních vztahů a neudržovala žádné nadstandardní vztahy k pracovníkům elektrárny či elektrárně jako takové.

528. Dle § 14 odst. 1 správního řádu *každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.* Dle odst. 2 téhož ustanovení *úřední osoba není*

vyloučena podle odstavce 1, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku. Dle odst. 7 se ustanovení předchozích odstavců *nepoužijí pro vedoucí ústředních správních úřadů.*

529. Soud v prvé řadě přisvědčuje žalobci ESHG, že § 14 odst. 7 správního řádu nepředstavuje bariéru pro uplatnění námitky podjatosti úřední osoby v řízení před správním soudem (viz usnesení sp. zn. Pl. ÚS 30/09 ze dne 2. 4. 2013). Zároveň nelze pominout, že důvodem, pro který je použití ustanovení o podjatosti pro vedoucí ústředních správních úřadů (tedy i ministra) vyloučeno, není skutečnost, že by se tyto osoby nemohly dostat do situace, kdy by u nich byly dány důvody podjatosti ve smyslu § 14 správního řádu, nýbrž skutečnost, že taková situace by z důvodu jejich postavení v systému veřejné (státní) správy neměla řešení. To však neznamená, že by právo účastníka řízení na spravedlivý proces nepožívalo dostatečné ochrany, neboť je chráněno v rámci následného soudního přezkumu. Pokud by bylo rozhodnutí ministra (nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu) nezákonné v důsledku jeho podjatosti, tzn. nikoliv samotnou existencí podjatosti, ale v důsledku obsahu rozhodnutí, který by byl onou podjatostí ovlivněn, soud takové rozhodnutí zruší a současně zaváže žalovaný správní orgán svým právním názorem, pokud jde o rozhodovanou otázku (srov. VEDRAL, Josef. Správní řád: komentář. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: BOVA POLYGON, 2012. ISBN 978-80-7273-166-4., str 191 až 192).

530. Pokud jde o specifickou otázku systémové podjatosti, judikatura se zprvu zaměřila na otázku rizik pro nestrannost rozhodování orgánů územních samosprávných celků jako správních orgánů při výkonu přenesené působnosti plynoucích z toho, že úředníci orgánů územní samosprávy jsou jejich zaměstnanci, a může tak na ně být působeno prostřednictvím jejich zaměstnaneckého vztahu k danému územnímu samosprávnému celku. Důvodem pochyb o nepodjatosti úřední osoby je dle této judikatury zaměstnanecký poměr k územnímu samosprávnému celku v případě, že se rozhoduje ve věci týkající se přímo nebo nepřímo tohoto územního samosprávného celku, je-li z povahy věci či jiných okolností patrné podezření, že v důsledku tohoto zaměstnaneckého poměru by mohl být její postoj k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS).

531. Na tomto místě soud podotýká, že na výše předestřených judikatorních závěrech ničeho nezměnilo ani přijetí současného znění § 14 odst. 2 správního řádu novelizačním zákonem č. 176/2018 Sb. Nejvyšší správní soud se k dopadům nově zavedeného § 14 odst. 2 správního řádu již vyjádřil, přičemž uzavřel, že ustanovení nebrání aplikaci dosavadní judikatury k systémové podjatosti, posiluje však důraz na existenci dalších závažných skutečností svědčících pro vyloučení úředních osob. Důvodem vyloučení úřední osoby jsou teprve takové skutečnosti, které nasvědčují tomu, že zájem státu či územního samosprávného celku může být v dané věci prosazován právě prostřednictvím vztahu ekonomické závislosti úřední osoby na jejím zaměstnavateli (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 8. 2023, č. j. 6 As 52/2023-127, č. 4533/2023 Sb. NSS). V praxi proto správní soudy zkoumají, zda bylo prokázáno ovlivňování úřední osoby například v podobě finanční motivace, ať už pozitivní (odměnou či jiným příslibem) či negativní (pohrůžkou snížení osobního ohodnocení, nevyplacením odměn, apod.), nebo jakýmkoliv jiným způsobem, který by se promítal do pracovního či služebního poměru úředních osob (rozvržením pracovní doby, schvalováním dovolené, přidělováním práce či změnou její organizace, ztrátou jiných pracovních benefitů jako například možnost práce z domova atp.). Je pak na žalobci, aby

takové konkrétní okolnosti tvrdil a prokázal (srov. rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 21. 5. 2025, č. j. 65 A 3/2025-226, body 99 a 100).

532. Jak bude podrobně rozebráno níže, na odlišné situace (postup samosprávy v samostatné působnosti, postup zaměstnanců státu) lze výše závěry plynoucí z judikatury stran rizika systémové podjatosti úředníku územních samosprávných celků při výkonu přenesené působnosti vztáhnout pouze přiměřeně. Nejvyšší správní soud v dosavadní judikatuře totiž zároveň zdůraznil, že *„v přenesené působnosti využívá stát toliko existenci územní samosprávy a její struktury k zajištění decentralizovaného výkonu státní správy; orgány územně samosprávných celků (obecní a krajské úřady) jsou „najaty" k tomu, aby pro stát a jeho jménem vykonávaly některé jeho pravomoci (státní správu) namísto něj. Za této situace je třeba dbát zvýšeného důrazu na neutralitu, nestrannost a politickou či mediální nezainteresovanost příslušného úřadu, neboť ten pouze vystupuje jako realizátor činnosti státu a má být prost partikulárních vlivů a zájmů. V případě výkonu přenesené působnosti není žádný ospravedlnitelný zájmový vztah mezi projednávanou věcí a rozhodujícím orgánem; pakliže takový vznikne, je to naopak nežádoucí efekt, k jehož odstranění může sloužit právě institut tzv. systémové podjatosti rozebíraný v předmětném usnesení rozšířeného senátu"* (cit. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2019, č. j. 2 As 151/2018-63, č. 3883/2019 Sb. NSS, bod 28).

533. Oproti tomu *„do samostatné působnosti spadají záležitosti, které jsou v zájmu daného územního samosprávného celku a jeho občanů. Orgány územně samosprávných celků tedy ze samé podstaty věci vykonávají samosprávu v zájmu tohoto celku, který pochopitelně vždy nemusí být totožný se zájmy jiných samosprávných celků, nebo dokonce se zájmy státu. Samospráva je reprezentována svými politickými představiteli, orgány samosprávy (včetně obecního či krajského úřadu) jsou ve věcech výkonu samostatné působnosti řízeny politickými představiteli těchto celků a mají být nástroji k uskutečnění jejich politických vizí. I výkon samostatné působnosti územně samosprávných celků pochopitelně musí být realizován v souladu se zákonem a v jeho mezích, na základě esenciálního účelu existence samosprávy, totiž spravování vlastních záležitostí ve vlastním zájmu, ovšem nemusí být neutrální a apolitické. Oproti výše řečenému v případě výkonu přenesené působnosti je zde naopak třeba klást zvýšený důraz právě na nezasahování do práva samosprávy na její autonomii; politická či mediální zainteresovanost územně samosprávného celku ve věci týkající se jeho zájmu je totiž zcela imanentní součástí výkonu samostatné působnosti"* (cit. tamtéž, bod 29). Byť jsou orgány samosprávných celků při výkonu samostatné působnosti vázány zákonem, posuzování systémové podjatosti způsobem předestřeným v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, čj. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS, nepřichází v případě samostatné působnosti v úvahu (viz tamtéž, právní věta).

534. Pokud jde o riziko systémové podjatosti u zaměstnanců státu vystupujících jako úřední osoby, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl k závěru, že *„[i] v případě zaměstnanců státu tedy systémové riziko podjatosti v obecné rovině existuje a může vést k závěru o podjatosti konkrétního zaměstnance, vícero zaměstnanců či dokonce všech zaměstnanců určitého správního orgánu. Závěry nynějšího rozhodnutí rozšířeného senátu týkající se hmotněprávních otázek podjatosti jsou tedy zásadně přenositelné i na posuzování podjatosti zaměstnanců státu. V rovině procesněprávní, tedy v tom, jak následky případné podjatosti řešit tak, aby ve věci rozhodovala nepodjatá úřední osoba, však budou existovat významné odlišnosti dané především odlišnou strukturou soustavy státních orgánů ve srovnání se strukturou soustavy orgánů územních samosprávných celků vykonávajících přenesenou působnost. V první řadě je*

nutno vzít v úvahu, že v některých případech může podjatost založená povahou vztahů zaměstnance ke státnímu orgánu jako zaměstnavateli postihovat i jakéhokoli dalšího zaměstnance kteréhokoli jiného státního orgánu. (...) I v těchto případech však je nutno nalézt úřední osobu, která ve věci bude činit úkony a rozhodne, přičemž maximou zde musí být nalezení takové, u níž je riziko ovlivnění rozhodnutí případnou podjatostí co možná nejmenší“ (cit. v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010-119, č. 2802/2013 Sb. NSS, bod 70).

535. Zároveň se však v judikatuře Nejvyššího správního soudu vyskytuje právní názor, že systémová podjatost, tak jak ji pojímá judikatura Nejvyššího správního soudu, přichází v úvahu pouze v případě rozhodování orgánů územně samosprávných celků, nikoliv v případě ústředních orgánů státní správy, a že závěry této judikatury není na místě bez dalšího zobecňovat a přenášet i na případy, v nichž vůbec nejde o rozhodování orgánů územních samosprávných celků (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2024, č. j. 3 Afs 304/2022-71, body 38 a 39).

536. Výše předestřené judikatorní závěry stran systémové podjatosti úředníků ústředních orgánu státní správy neposkytují dle soudu jednoznačný návod, jak k posuzování námitky podjatosti úředníků žalovaného (ministerstva) přistoupit. Je zřejmé, že ani v případě úředníků ministerstva či jiného ústředního správního úřadu nelze dopady ekonomické závislosti do jejich rozhodovací činnosti oprávněných úředních osob zcela vyloučit. Zároveň však nelze na tyto případy analogicky přenášet závěry judikatury, jež vzešla ze specifického postavení úředníků územních samosprávných celků při výkonu přenesené působnosti. Nebezpečí „systémové podjatosti“, resp. právo na spravedlivý proces plynoucí z Čl. 36 odst. 1 Listiny, je v také v tomto případě nutno poměřovat v konkurenci s dalšími ústavními a zákonem chráněnými zájmy a hodnotami. Nelze přitom pominout, že v čele ministerstva stojí ministr ve dvojjediném postavení – nepůsobí pouze jako správní orgán, ale zároveň jakožto člen vlády realizuje politický program. Tato skutečnost však sama o sobě nemůže vést k vyloučení jemu podřízených osob z rozhodování o věci, jíž se daný politický program dotýká, a to zejména v případech, kdy zde není nikdo jiný, na nějž by mohlo být rozhodování v dané věci delegováno. Striktní aplikace judikatorních východisek vzešlých z posuzování rizika systémové podjatosti úředníků samosprávy při výkonu přenesené působnosti by mohla vést k nežádoucímu zablokování výkonu státní správy (pokud by jakýkoliv účastník jakéhokoliv řízení vedeného jakýmkoliv ministerstvem mohl úspěšně vznést námitku systémové podjatosti, a to s odkazem na veřejná prohlášení či volební programy jednotlivých ministrů stojících v čele těchto ministerstev). Z logiky věci je přitom zřejmé, že každý ministr (jakožto politik) v rámci výkonu své funkce sleduje určitý program skládající se z jednotlivých cílů (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 9. 2018, č. j. 3 A 3/2018-161, bod 66).

537. Dle devátého senátu je proto nezbytné k riziku systémové podjatosti úředníků ministerstva přistoupit obdobně jako v případě systémové podjatosti ministra samotného – rozhodnutí nemůže být nezákonné v důsledku samotné ekonomické zavilosti úřední osoby na ministerstvu vedeném ministrem realizujícím svůj politický program, ale pouze v důsledku obsahu rozhodnutí, který by byl onou podjatostí ovlivněn. Pokud taková situace nastane a žalobce v řízení před soudem prokáže, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem z důvodů plynoucích z ekonomické závislosti úředních osob na ministerstvu, soud takové rozhodnutí zruší a současně zaváže ministerstvo svým právním názorem, pokud jde o rozhodovanou otázku.

538. Na tomto místě soud podotýká, že lze přisvědčit žalobci ESHG v tom, že § 14 odst. 7 správního řádu nevylučuje aplikaci § 14 správního řádu ve správním řízení. Ta je však svázána obdobnými omezeními jako přezkum podjatosti úředních osob ústředních správních úřadů před soudem. Podjatost úřední osoby tedy nemůže být dle soudu vyslovena pouze na základě její podřízenosti ministrovi, resp. ekonomické závislosti na ministerstvu řízeném ministrem, nýbrž k tomuto faktoru musí přistoupit konkrétní skutečnosti, z nichž je patrné, že úřední osoba byla ovlivněna například v podobě finanční motivace, nebo jakýmkoliv jiným způsobem, který by se promítal do jejího pracovního či služebního poměru, případně že rozhodovala v rozporu se zákonem právě v důsledku své ekonomické závislosti na ministerstvu. Nelze však opomenout, že i v takovém případě by byly možnosti řešení této situace ve správním řízení značně omezené, zejména za situace, kdy by nebylo možno věc přikázat jinému věcně příslušnému správnímu orgánu. Nezbylo by tedy než hledat v rámci téhož ústředního správního úřadu jinou úřední osobu, u níž je riziko ovlivnění rozhodnutí případnou podjatostí co možná nejmenší. Dále nelze pominout, že ve správním (rozkladovém) řízení by rozhodoval ministr, který stojí v čele téhož ústředního správního úřadu, jež svým postupem (finanční či jinou kariérní motivací) danou úřední osobu ovlivnil. Tento paradox faktický užitek postupu dle § 14 správního řádu v případech, kdy k ovlivnění úřední osoby v důsledku její ekonomické závislosti na ministerstvu (či jinému ústřednímu správnímu úřadu), dle soudu značně omezuje. Účinný prostředek ochrany proti této „systémové“ podjatosti proto nabízí především řízení před správním soudem (viz výše). Postup dle § 14 správního řádu oproti tomu nabývá významu především v případech, kdy (tvrzená) podjatost úřední osoby není založena její ekonomickou závislostí na ministerstvu (či jinému ústřednímu správnímu úřadu), nýbrž vyvstává z jiných důvodů.

539. Soud shrnuje, že ustálená žalobcem ESHG uváděná judikatura v otázce „systémové“ podjatosti je odůvodněna nutností eliminovat riziko, aby na výkon veřejné moci státu bylo působeno partikulárními zájmy samospráv. V případě výkonu veřejné moci svěřené státu státem, nebo při výkonu samosprávy v samostatné působnosti toto imanentní riziko ovlivnění výkonu státní správy partikulárními zájmy samospráv nehrozí. I zde může docházet k ovlivňování oprávněných úředních osob, aby postupovaly na základě jiných než zákonných kritérií. Zároveň však nelze paralyzovat výkon veřejné moci, kdy vláda či ministr realizuje politický program. Možnost realizace politického programu je totiž zásadním prvkem demokratického státu. Z poměřování konkurujících si zájmů – tedy požadavku nestranného výkonu veřejné moci ve správním řízení právě s demokratickou realizací politického programu – pak plyne, že nelze v těchto případech riziko ovlivnění presumovat toliko na základě politických prohlášení a obdobných dokumentů. Je nutné, aby byla umožněna řádná demokratická správa věcí veřejných. Nezákonnost postupu je nutno v takovém případě prokázat, a to na základě konkrétních skutečností, z nichž plyne, že daný postup orgánů veřejné moci byl „motivován“ jinými než zákonnými hledisky.

540. Na tomto místě soud podotýká, že žalovaný se námitkami podjatosti ministra a oprávněných úředních osob zabýval především v Rozhodnutí o nepodjatosti a Rozkladovém rozhodnutí o nepodjatosti. Tato rozhodnutí mají charakter úkonu, jímž se upravuje vedení řízení před správním orgánem ve smyslu § 70 písm. c) s. ř. s. a jsou proto vyloučena ze samostatného soudního přezkumu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2018, čj. 3 Afs 54/2017-25, právní věta). Žalobce ESHG se proto může domoci přezkumu těchto „procesních“ rozhodnutí v nyní probíhajícím soudním řízení, v němž napadl žalobou rozhodnutí konečné (viz. [KÜHN, Zdeněk a Tomáš KOCOUREK. § 70 Kompetenční

výluky. In: KÜHN, Zdeněk, Tomáš KOCOUREK aj. Soudní řád správní: Komentář [Systém ASPI]. Wo14lters Kluwer [cit. 2025-10-13]. ASPI_ID KO150_2002CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.]).

541. Dle soudu je nutno částečně korigovat závěry ministra stran dopadu § 14 odst. 7 správního řádu na posuzování případné systémové podjatosti úředníků ministerstva, neboť dané ustanovení přezkum jejich podjatosti nevylučuje (k čemuž se soud podrobně vyjádřil výše). Podstatné však je, že ministr se v obou těchto rozhodnutích skutečnostmi předestřenými žalobcem ESHG věcně zabýval, pročež dospěl k dostatečně odůvodněnému závěru, že z žádné ze žalobcem ESHG tvrzených okolností nevyplývá jakákoli pochybnost o nestrannosti ministra, resp. osob jemu podřízených. Jinými slovy řečeno, ministr námitky uplatněné žalobcem ESHG věcně přezkoumal a ministrem vyslovený (nesprávný) právní názor tak neměl vliv na zákonnost rozhodnutí konečného.

542. Ve světle výše uvedených východisek se pak soud zabýval konkrétním obsahem žalobcových tvrzení stran podjatosti ministra, resp. úředních osob žalovaného.

543. Pokud jde o tvrzenou podjatost ministra J. S., soud opakovaně podotýká, že pouhá mediální a politická vyjádření, případně politické dokumenty vlády, samy o sobě nezákonnost rozhodnutí ministra nezakládají. Žalobcem ESHG navržené důkazy z této oblasti jsou proto dle soudu nadbytečné. Jak již soud uvedl výše, na výkon pravomoci ministra v postavení správního orgánu nelze analogicky přenášet závěry z judikatury týkající se systémové podjatosti úředníků samospráv. Byť žalobce ESHG poukázal na skutečně širokou paletu prohlášení a dokumentů politického charakteru, tyto dokumenty samostatně ani ve svém celku nemohou prokazovat, že bylo ve správním řízení rozhodováno na základě jiných nežli zákonných kritérií. Jak již soud vyložil výše, pouze ze skutečnosti, že ministr či vláda mají politický program (jehož součástí může být realizace záměru), nelze dovozovat nezákonnost napadeného rozhodnutí. Zároveň z této skutečnosti nelze dovozovat, že by oprávněné úřední osoby rozhodovaly na základě jiných, než zákonných kritérií Pokud by ministra z rozhodování vylučovala toliko skutečnost, že záměr je zároveň součástí politického programu ministra či vlády, nebyl by zde nikdo, kdo by namísto něj mohl rozhodnout. Správní řízení by tak bylo zcela paralyzováno. Po ministrovi zároveň nelze spravedlivě požadovat, aby politický program neměl – takový požadavek by byl v rozporu se samotnými základy demokratického státu.

544. Obdobně pak na základě obecné argumentace předestřené žalobcem ESHG nelze dovozovat, že by na ministrovi podřízené úřední osoby byl činěn ze strany ministra tlak, či že by na ně bylo jinak působeno (že by tyto úřední osoby byly ovlivněny finanční motivací, nebo jakýmkoliv jiným způsobem, který by se promítal do jejího pracovního či služebního poměru). Samotné riziko takového působení (aniž by bylo působení prokázáno) není v případě ústředních správních orgánů důvodem nezákonnosti jejich rozhodnutí (viz výše).

545. Zároveň soud považoval za nadbytečné provádět důkazy navrženou smluvní dokumentací (První prováděcí smlouva, Rámcová smlouva, dodatky č. 1-3). Soukromoprávní smluvní dokumentace nemůže nikdy zavázat veřejnou moc k určitému konkrétnímu způsobu výkonu pravomocí v rámci svěřené působnosti. Pravidla veřejného práva vždy předcházejí právo soukromé. Ze soukromoprávních závazků státu či státem ovládaných podniků proto nelze dovozovat, že veřejná moc byla vykonávaná v rozporu se zákonem. Soukromoprávní závazky států či státem ovládaných podniků nemohou být z podstaty věci nikdy „nakládáním s veřejnoprávními pravomocemi“. Jak ostatně nadnesl sám žalobce ESHG,

smluvní ustanovení, která by státu zakládala jakékoliv povinnosti postupovat určitým způsobem při výkonu veřejné moci, by byla absolutně neplatná. Tím spíše pak nemohou prokazovat nezákonné ovlivnění správního řízení, úředních osob ani riziko, že by úřední osoby mohly být ovlivňovány. Soud proto nepovažuje za nezbytné vykládat jednotlivá žalobcem ESHG předestřená ustanovení soukromoprávních smluv. Soud přitom opakovaně zdůrazňuje, že na nyní řešenou věc nelze přenášet judikaturu z oblasti výkonu přenesené působnosti samosprávou.

546. Pokud jde o členství ministra ve Stálém výboru, soud podotýká, že ani ze samotné existence členství ministra ve Stálém výboru nelze dovozovat nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce ESHG opět argumentuje toliko obecně, přičemž neuvádí, jaký konkrétní dopad mělo členství ministra ve Stálém výboru na obsah napadeného rozhodnutí. Z tohoto důvodu považuje soud také žalobcem ESHG navržené důkazy Stran stálého výboru za nadbytečné. Ze žalobcových tvrzení obdobně ani neplyne, že by v důsledku členství ministra ve Stálém výboru bylo na oprávněné úřední osoby jakkoliv působeno, aby rozhodovaly na základě jiných než zákonných kritérií.

547. Pokud jde o členství P. T. a T. E. v dozorčí radě společnosti ČEZ, o dokumenty podepsané T. E. a členství R. N. ve Stálém výboru, žalobce ESHG neuvedl žádné skutečnosti, z nichž by plynulo, že tito působili v předmětném správním řízení jako oprávněné úřední osoby. Ze skutečností tvrzených žalobcem ESHG nijak neplyne, že by napadené rozhodnutí či jemu předcházející správní řízení bylo jakkoliv ovlivněno v důsledku působení P. T., T. E. a R. N. na oprávněné úřední osoby, že by tito užili ekonomické závislosti oprávněných úředních osob, působili na ně z hlediska kariérního postupu či jakýmkoliv jiným způsobem. Jak již soud podrobně vyložil výše, na ústřední orgány státní správy nelze přenášet závěry judikatury k výkonu přenesené působnosti. Neplatí proto teze žalobce ESHG, že je nerozhodné, zda jím uvádění na oprávněné úřední osoby skutečně působili či nikoliv. Pokud pak jde o zrušené závazné stanovisko Obecního úřadu Rouchovany, ze správního spisu soud zjistil, že dle rozhodnutí KÚ Vysočina ze dne 13. 2. 2023, č. j. KUJI 17638/2023, byl vyloučený V. Č. oprávněnou úřední osobu, neboť jakožto starosta obce Rouchovany se na jeho vydání přímo podílel a dané závazné stanovisko podepsal. Postavení V. Č. ve vztahu k závaznému stanovisku tedy nelze s postavením P. T. a T. E. ve vztahu k napadenému rozhodnutí a předcházejícímu správnímu řízení srovnávat.

548. Pokud jde o osobu Z. F., soud v souladu s opakovaně předestřenými východisky posuzování podjatosti úředníků ministerstva (viz výše) podotýká, že ani její pouhá podřízenost R. N. a T. E. (resp. ministrovi) by sama o sobě bez dalšího nezákonnost napadeného rozhodnutí a řízení jemu předcházejícího nezpůsobila. Nadto se ministr s námitkami stran podřízenosti Z. F. vypořádal na str. 265 napadeného rozhodnutí s tím, že Z. F. (a ani L. H., viz níže) těmto osobám organizačně podřízeny nebyly. Žalobce ESHG přitom neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by tyto závěry vyvracely. Soud proto na napadené rozhodnutí v tomto rozsahu odkazuje.

549. Pokud jde o žalobcem ESHG tvrzené důvody podjatosti Z. F., ministr se s touto námitkou podrobně vypořádal na str. 260 napadeného rozhodnutí, a to v souladu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2015, č. j. 8 As 130/2014-33, č. 3292/2015 Sb. NSS. Soud nemá, co by tomuto postupu ministra vytknul. Žalobcem ESHG citovaná právní úprava § 14 odst. 4 správního řádu je pak na danou situaci nepřiléhavá, neboť se týká situace, kdy oprávněná úřední osoba oznámí nadřízenému důvody své podjatosti. Tak tomu však

v případě Z. F. nebylo. Pokud pak jde o žalobcem ESHG uváděné vztahy Z. F. se zaměstnanci Jaderné elektrárny Dukovany, a to již z jejího působení na Městském úřadu v Hrotovicích, soud podotýká, že ke vzniku pochybností o nepodjatosti musí k čistě pracovnímu či kolegiálnímu vztahu přistoupit další skutečnost, která posune tento kolegiální vztah do vztahu nadstandardního, ať už v pozitivním či negativním smyslu (např. společně trávené dovolené nebo vyostřený sousedský spor, srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2013, č. j. 1 Afs 7/2009-753, č. 2906/2013 Sb. NSS, bod 47). Žalobce ESHG však žádné takové nadstandardní okolnosti neuvádí ani neprokazuje. Obdobně žalobce ESHG neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, z nichž by plynulo, že by členství Z. F. v pracovních skupinách zakládalo důvodné předpoklady, že lze pochybovat o její nepodjatosti ve smyslu § 14 odst. 1 správního řádu. Samotné členství v pracovních skupinách nesvědčí o zvláštním poměru Z. F. k věci, účastníkům řízení nebo jejich zástupcům. O takovémto zvláštním poměru nesvědčí ani žalobcem ESHG tvrzená participace Z. F. na přípravě legislativy.

550. Obdobně závěry platí také pro námitky stran žalobcem ESHG tvrzené podjatosti L. H. Také v tomto případě dovozuje žalobce ESHG její „systémovou“ podjatost plynoucí ze zařazení do organizační struktury žalovaného (ministerstva), avšak neuvádí žádné okolnosti, z nichž by plynulo, že na L. H. bylo působeno a v důsledku toho rozhodovala na základě jiných kritérií nežli pouze kritérií zákonných.

551. S ohledem na výše uvedené jsou nedůvodné také námitky stran neprovedení důkazů ohledně členství T. E. a R. N. ve Stálém výboru. Ministr v napadeném rozhodnutí uvedl, proč považuje provedení navržených důkazů za nadbytečné. Ministr na str. 265 napadeného rozhodnutí zdůvodnil, že se P. T., T. E. ani R. N. na vydání prvostupňového rozhodnutí nijak nepodíleli, a že Z. F. ani L. H. jim nebyly nijak podřízeny. Tato úvaha ministra je přezkoumatelná a nadto je věcně správná (srov. závěry soudu výše). Námitka opomenutých důkazů tak není rovněž důvodná. Soud k tomu dodává, že ani členství ministra či T. E. a R. N. by samo o sobě nemohlo založit „systémovou“ podjatost Z. F. či L. H. (v podrobnostech viz výše).

552. Ze všech shora uvedených důvodů je druhá žalobní námitka nedůvodná.

K porušení principu bezprostřednosti správního řízení

553. *Třetí žalobní námitkou* žalobce ESHG poukazoval na porušení principu bezprostřednosti správního řízení, nenařízení ústního jednání a neprovedení místního šetření.

554. Zásada bezprostřednosti správního řízení není obecnou zásadou správního řízení, ale je spojena s principem ústnosti vedoucím k osobnímu seznámení správního orgánu s účastníky řízení a s důkazy. V praxi správního řízení se tato zásada uplatňuje méně než v jiných typech řízení (typicky a zásadně v řízení trestním) a je často nahrazována jinými principy. Zásada ústnosti není v úpravě správního řízení explicitně kodifikována jako samostatná zásada, nicméně vyplývá z obecných principů správního řízení a ústavního práva na spravedlivý proces.

555. Charakteristikou správního řízení na rozdíl od jiných typů řízení je, že se jedná o proces vedený zejména na základě písemných podkladů, tedy že jednotlivé úkony v řízení se činí písemně, nestanoví-li zákon jinak. Nejvyšší správní soud v řadě svých rozsudků, např. v rozsudku ze dne 18. 12. 2012, č. j. 9 As 109/2012 – 62, konstatoval, že „*vůdčí zásadou*

správního řízení je zásada písemnosti, jež je zakotvena v ustanovení § 15 odst. 1 správního řádu.“ V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud pojednal o nezbytnosti nařízení ústního jednání ve správním řízení, když ji osvětlil a odůvodnil jako možný průlom do zásady písemnosti. Nařízení a potřeba ústního jednání jsou závislé na povaze věci, nařizuje se tehdy, kdy tak výslovně stanoví zákon nebo je-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků.

556. Podle § 87 odst. 1 stavebního zákona ve znění účinném v době rozhodování žalovaného stavební úřad oznámí zahájení územního řízení a k projednání žádosti nařídí ústní jednání, a je-li to účelné, spojí jej s ohledáním na místě; oznámení o konání ústního jednání se doručí nejméně 15 dnů předem. Stavební úřad může upustit od ústního jednání, jsou-li mu dobře známy poměry v území a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení záměru. Upustí-li stavební úřad od ústního jednání, stanoví lhůtu, do kdy mohou účastníci řízení uplatnit námitky a dotčené orgány závazná stanoviska; tato lhůta nesmí být kratší než 15 dnů.

557. Jak vyplývá z úpravy dané stavebním zákonem i správním řádem, ústní jednání není generální, automatickou a vždy nezbytnou *formální* (jak ji míní žalobce ESHG v podané žalobě) povinností správního orgánu. Naopak jde o určitý průlom do zásady písemnosti, když zásada písemnosti je ve veřejném právu spojována s dalšími zásadami a povinnostmi správních orgánů, jednoznačně jako garant objektivního a seznatelného zjištění skutkového stavu věci (zásada materiální pravdy, zásada vyšetřovací, volného hodnocení důkazů, povinnost řádného odůvodnění). Jde o to, že jistina podkladů obstaraných a zachycených v neměnné písemné, reprodukovatelné podobě je východiskem a základem pro vyhotovení rozhodnutí, které je způsobilé přezkumu. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře dává ohledně povinnosti nařizovat ústní jednání správním orgánům poměrně široké pole pro uvážení. Je na správních orgánech, aby vždy pečlivě zvažovaly, zda jsou či nejsou pro nařízení ústního jednání skutečně naplněny zákonné či judikaturou zvažované podmínky dle té které povahy věci. Pro danou věc bylo rozhodné, zda jsou známy poměry v území a žádost poskytuje dostatečný podklad pro posouzení záměru.

558. Oznámení o zahájení územního řízení a dalších úkonech v řízení, týkajících se předmětu a povahy rozhodnutí, které má být v územním řízení vydáno, dokumentů z procesu EIA a vyrozumění o možnostech a podmínkách účasti účastníků a veřejnosti účastnit se územního řízení, bylo doručeno účastníkům řízení i veřejnosti a dalším subjektům jednotlivě i veřejnou vyhláškou. Současně byli účastníci řízení, veřejnost i dotčené orgány *vyrozuměni* o tom, že s ohledem na dostatečný podklad pro územní řízení stavební úřad upustil od nařízení ústního jednání a *poučeni* o tom, že své námitky a připomínky a stanoviska mohou uplatnit ve lhůtě stanovené na základě § 89 odst. 1 stavebního zákona. Rovněž byli *poučeni o* tom, že k později uplatněným námitkám, připomínkám a závazným stanoviskům se nepřihlíží, a to ani tehdy budou-li uplatněny ve lhůtě stanovené k realizaci práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu.

559. Posledně uvedené poučení, týkající se vyjádření k podkladům řízení, je souladné s judikaturou Nejvyššího správního soudu, která vyslovila, že zásada koncentrace námitek v územním řízení podle § 89 odst. 1 stavebního zákona nedopadá na důkazní návrhy, a proto mohou účastníci řízení navrhovat důkazy na podporu včas uplatněných námitek i v procesu seznámení se s podklady dle § 36 odst. 3 správního řádu. Nicméně tyto důkazy se musejí vztahovat k včas uplatněným námitkám.

560. Uplatnění zásady bezprostřednosti ve správním řízení principiálně znamená, že úřad by měl rozhodovat na základě řízení, kterého se účastní ti, kteří vedou řízení (úředníci) a ti, o jejichž právech a povinnostech je v řízení rozhodováno (účastníci řízení). Při změně správního orgánu, ať již z jakéhokoliv legitimního důvodu, je právo na spravedlivý proces zachováno, pokud nový správní orgán vychází z převzatého (původního) spisu, seznámí se s dosavadními shromážděnými důkazy a ověří, zda jsou zachována práva účastníků. To žalovaný v dané věci učinil.

561. Žalovaný rozhodoval o žádosti o vydání územního rozhodnutí pro umístění staveb záměru NJZ EDU na základě kompletní dokumentace vypracované pro účely vydání územního rozhodnutí a převzaté od Městského úřadu Třebíč, odboru výstavby (dále také „stavební úřad Třebíč)“ z důvodu, o kterém soud již pojednal výše v rámci vypořádání žalobních námitek věcné nepříslušnosti žalovaného. Žalovaný měl k dispozici původní, značně rozsáhlý spisový materiál, který tvořila potřebná rozhodnutí, četná závazná i jiná stanoviska, vyjádření dotčených orgánů státní správy a dalších subjektů. V odůvodnění svého prvostupňového rozhodnutí žalovaný vymezil přesně, jaké stavby jsou předmětem územního řízení a záměru a jaké podklady se k posouzení jednotlivých staveb vztahují, ty konkrétně označil jak formou (rozhodnutí, závazné stanovisko, stanovisko, vyjádření, sdělení apod.), tak časově, přičemž označil i jejich případnou aktualizaci (např. nahrazení stanoviska či prodloužení platnosti vyjádření). Jak již soud výše uvedl, ještě v průběhu řízení v působnosti stavebního úřadu Třebíč, byli veřejnost i účastníci řízení vyrozuměni o upuštění od ústního jednání podle § 87 odst. 1 a 2 stavebního zákona z důvodu znalosti poměrů stavebního úřadu, vyvěrající z územních plánů obcí Dukovany, Slavětice a Rouchovany, na nichž má být záměr umístěn, ve spojení s opatřenou dokumentací. Veřejnost a účastníci řízení byli informování o možnosti fyzicky nahlédnout do shromážděného spisového materiálu a o možnosti podat připomínky a námitky, což žalobce ESHG využil a dne 8. 9. 2021 podal námitky, týkající se dotčení dvou pozemků v jeho vlastnictví, a to parc. č. 143/5 v katastrálním území Lipňany u Skryjí a parc. č. 206 v katastrálním území Heřmanice u Rouchovan. Žalobce ESHG ve stanovené koncentrační lhůtě ve svých námitkách neuváděl skutečnosti, k nimž by bylo potřebné nařízení ústního projednání a provedení místního šetření a tyto úkony nepožadoval - např. k vyjasnění otázky, zda jeho pozemky vůbec náležejí do poměrů vymezených územními plány či chystaného začlenění do prostoru stavby či ochranného pásma, ač měl možnost se seznámit se situační výkresem, grafickým znázorněním a vlivem umístění záměru na stavby a pozemky v sousedství či okolí. Před převzetím věci žalovaným stavební úřad Třebíč také opakovaně vyzýval účastníky řízení písemnými výzvami ze dne 30. 6. 2022 a ze dne 3. 11. 2022 k seznámení se s podklady pro rozhodnutí a vyjádření se k těmto podkladům. Tohoto procesního práva žalobce ESHG nevyužil, návrh na provedení ústního jednání a místního šetření, které nyní v žalobě považuje téměř za obligatorní pro zjištění skutkového stavu, neuplatnil. Oba úřady, jak stavební úřad Třebíč, tak žalovaný po převzetí věci informovali veřejnost a účastníky řízení o záměru, umožnili jim přístup k dokumentaci a ke všem podkladům pro vydání územního řízení, a to od samého počátku zveřejněného oznámení o zahájení řízení (29. 7. 2021). Z vypořádání námitek žalobce ESHG žalovaným v prvostupňovém rozhodnutí pak vyplývá, že k námitkám tohoto žalobce žalovaný přednostně argumentoval u jednoho z namítaných pozemků ve vlastnictví žalobce ESHG potřebou tohoto pozemku pro záměr a možností jeho vyvlastnění, u druhého pozemku pak vymezil jeho stav a možnost přístupu.

562. Soud opakuje, že žalovaný ve svém rozhodnutí přehledně, ke každé jednotlivé stavbě záměru uvedl podklady, které se k ní vztahují, včetně jejich aktualizace. Na žalovaném nelze požadovat, aby nerozhodoval na základě skutkové platformy, kterou tvořila jistina podkladů obstaraných a zachycených bezprostředně v písemné, reprodukovatelné podobě již stavebním úřadem Třebíč, neboť jen takto objektivně zachytitelné podklady byly východiskem a zárukou pro důkazní stabilitu údajů, stanovisek a zjištění, potřebných pro rozhodnutí žalovaného. Žalobce ESHG nejenže se k podkladům pro rozhodnutí v žádném ze dvou stádií územního řízení nevyjádřil, ale ostatně ani v žalobě nenaznačil svou představu bezprostřednosti řízení v tom, co by mělo být přímo žalovaným k předmětnému záměru důkazně znovu shromažďováno. To přesto, že zde byla již vypracována dokumentace záměru, existovaly územní plány dotčených obcí, proběhlo řízení o posuzování vlivů dle zákona EIA a podkladový materiál byl průběžně doplňován a aktualizován závaznými stanovisky, což je zjistitelné z podkladů vztahujících se ke každé dílčí stavbě záměru.

563. Zcela nesystémovými až argumentačně nesolidními jsou náznaky žalobce ESHG a jeho toliko hypotetické úvahy v rozkladu, že znalost místní situace žalovaným lze vysvětlit tím, že od počátku do projednávané záležitosti neoficiálními cestami intervenoval a vyvíjel „tlaky“ na stavební úřad Třebíč. Takové námitky uplatněné toliko v rovině žalobcových představ nemohou v soudním přezkumu obstát. Žalovanému a potažmo napadenému rozhodnutí ministra nelze bez včasného uplatnění konkrétních a podložených námitek ze strany žalobce ESHG vytýkat, že by v rozporu se zákonem a shora zmíněnou judikaturou Nejvyššího správního soudu pečlivě nezvážili znalost územních poměrů, a tedy i otázku (ne)účelnosti místního šetření a ústního jednání dle povahy věci, jde-li o dokumetaci k již známé a strategicky významné stavbě včetně jejího ochranného pásma.

564. Soud k obecnému apelu žalobce ESHG na nezbytnost ve správním řízení nařídit ústní jednání a provést místní šetření za účelem zjištění skutkového stavu ve správním řízení, bez uvedení konkrétních skutečností či okolností místa v poměrech územního řízení, které by tento úkon vyžadovaly, nemohl vejít jen na předpoklady žalobce ESHG, že by v reálném čase *mohl* na místě samém reálně vznášet námitky, *mohl* poukazovat na skutečnosti plynoucí z provedeného důkazu a *mohl* uplatňovat i jiná procesní práva.

565. Žalobce ESHG o podkladech tvořících důkazy založené ve spise věděl a mohl se nimi seznámit. Měl dostatek prostoru v řízení před stavebním úřadem Třebíč i před žalovaným v prvostupňovém řízení vyjadřovat se k již shromážděným podkladům řízení a uvést konkrétní důvod pro provedení místního šetření.

566. Smyslem § 51 odst. 2 správního řádu je umožnit účastníkům řízení, aby mohli být přítomni při provádění důkazů, nebylo-li k jejich provedení nařízeno ústní jednání. Jsou-li však důkazním materiálem listinné důkazy, které věcný a místní stav v daném čase zachycují a s nimiž se žalobce ESHG mohl seznámit při nahlížení do spisu, např. v souvislosti se seznamováním se s podklady před vydáním rozhodnutí, není vadou řízení, pokud není ústní jednání spojené s ohledáním na místě samém nařízeno.

567. K uvedenému soud shrnuje, že námitky žalobce ESHG k záměru v průběhu územního řízení do doby podaného rozkladu byly uplatněny legitimně v koncentrované lhůtě pro vyjádření se k zahájenému územnímu řízení. Žalobce ESHG je vznesl k vlastní podstatě zásahu do jeho vlastnického práva ke dvěma pozemkům a jejich využití k záměru, aniž by bylo z povahy těchto námitek důvodné vyvozovat potřebu ústního projednání spojeného s místním šetřením. Opakované možnosti prostřednictvím výzev k seznámení se s podklady pro

rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu po aktualizacích podkladů a z důvodu změny stavebního úřadu převzetím věci žalovaným žalobce ESHG nevyužil a k podkladům řízení se nevyjádřil. Doposud uplatněné námitky byly vypořádány v rozhodnutí žalovaného u jednoho z pozemků možností jeho vyvlastnění a u druhého vyřešením přístupu dle doložené dokumentace, k čemuž nebyl dán relevantní důvod pro nařízení ústního jednání spojeného s místním šetřením.

568. Městský soud tedy shrnuje, že neshledal vliv žalobcem ESHG tvrzeného procesního pochybení na zákonnost napadeného rozhodnutí a ani z jeho podání žádná taková možnost neplyne. Z celkové jeho rozkladové i žalobní oponentury nevyplynulo, jak nenařízení ústního jednání a upuštění od místního šetření mělo vliv na zákonnost rozhodnutí v parametrech stavby záměru a v dotčení jeho pozemků, k nimž jedině může uplatňovat svá práva a vznášet námitky. Žalobce ESHG v žalobě nikterak neuvádí, jak tento postup zasáhl do jeho hmotných (vlastnických) práv a ovlivnil zjištění skutkového stavu věci.

569. Na základě uvedených skutečností, které nejsou žalobcem ESHG z hlediska jeho procesních práv a postupu stavebního úřadu rozporovány, soud neseznal jakoukoliv relevantní argumentaci tohoto žalobce ke skutkovému stavu a místním poměrům, která by svědčila o potřebě nařídit ve věci ústní jednání spojené s místním šetřením a která by oponovala stavebnímu úřadu Třebíč i žalovanému, že jsou místní poměry známy a vycházejí z územních plánů dotčených obcí.

570. Ačkoliv žalobce ESHG v podané žalobě nestaví konkrétní oponenturu proti rozhodnutí žalovaného či ministra o rozkladu co do znalosti místa záměru, místa žalobcových pozemků a okolností jejich využití, soud přesto, aniž by vůbec mohl domýšlet za žalobce vady řízení a jejich vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, považoval za doplňující vrátit se k rozkladovým námitkám žalobce ESHG, zda nějakým způsobem neobjasňují jeho požadavek na místní šetření.

571. K takovému zjištění však soud nedospěl.

572. Rozkladovou námitkou (a to ještě uplatněnou v rámci námitek proti vyvlastnění), je námitka týkající se absence nové přístupové komunikace k pozemku žalobce ESHG parc. č. 143/75 v k. ú. Lipňany u Skryjí v případě, že tento v budoucnu vyvlastněn nebude. Podle žalobce ESHG navrhovaný záměr s touto otázkou nikterak nepočítá a neřeší ji tak ani způsobem, jakým tomu je u druhého pozemku parc. č. 206 v k. ú. Heřmanice u Rouchovan, kde dle územního rozhodnutí a doložené dokumentace ke stavbě „Účelové komunikace pro zajištění přístupu k cizím pozemkům na ploše ZS NJZ EDU“ má být na tento druhý pozemek žalobce ESHG zajištěn přístup z veřejné komunikace přes síť nových účelových komunikací (viz příloha č. 11 napadeného rozhodnutí). K této konkrétní věci dále žalobce ESHG uvedl, že jiný pozemek parc. č. 186 v k. ú. Lipňany u Skryjí (dotčený budoucí výstavbou NJZ EDU), který má v katastru nemovitostí uveden způsob využití jako ostatní komunikace, je nyní spojnicí mezi žalobcovým pozemkem parc. č. 143/75 v k. ú. Lipňany u Skryjí a stávající veřejnou komunikací (umístěnou mj. na pozemku parc. č. 182/12 v k. ú. Lipňany u Skryjí). Podle žalobce ESHG v této části tak zůstala věc částečně nerozhodnuta.

573. V doplnění rozkladu žalobce ESHG uvedené námitky zopakoval. Dále jen rozvedl svou argumentaci ohledně výskytu pozemků ve vlastnictví třetích osob v areálu *stávající* Jaderné elektrárny Dukovany a uvedl, že první výrobní blok v jejím areálu byl uveden do provozu v roce 1985, přičemž ještě v roce 2017 bylo v katastru nemovitostí u pozemků parc. č. 341/48,

p.č. 341/49 a p. č. 793 v k. ú. Skryje nad Jihlavou (původně vše zapsané na listu vlastnictví číslo 215) ve stávajícím uzavřeném areálu uvedeno duplicitní vlastnictví svědčící jak provozovateli Jaderné elektrárny Dukovany - společnosti ČEZ, a. s., tak i paní E. M.. Ve věci přístupnosti areálu NJZ EDU pak žalobce ESHG odkázal na to, že se ve stávajícím uzavřeném areálu Jaderné elektrárny Dukovany za běžných bezpečnostních opatření pohybují nejen pracovníci třetí osoby vlastnící uvnitř tohoto areálu nemovité věci (pozemky označené shora), sub/dodavatelé provozovatele elektrárny společnosti ČEZ, a. s., ale i nejrůznější exkurze a další osoby, dokonce i přímo v jednotlivých provozních budovách stávající elektrárny. Upozornil však, že v případě výstavby pouze jednoho nového bloku NJZ EDU nebude pozemek žalobce ESHG, s ohledem na jeho polohu, zjevně součástí areálu NJZ EDU.

574. Dle žalobce ESHG žalovaný dále ve vztahu k jeho druhému pozemku parc. č. 206 v k. ú. Heřmanice u Rouchovan namítl nemožnost stávajícího způsobu přístupu na tento pozemek, když účelové komunikace jsou žadatelem navrženy jako veřejně nepřístupné a budou umístěny v rámci oploceného areálu zařízení staveniště NJZ EDU. Toto řešení je dle žalobce ESHG pouze částečné, omezuje jeho vlastnická práva, a to dosud neurčitým způsobem a nelze jej v této podobě akceptovat. Kromě toho jde o pozemek, který bude předmětem vyššího zatížení hlukem a prašností, což spolu s omezením stávajícího přístupu k němu může reálně znamenat omezení možnosti či nemožnost jeho pronajímání ke stávajícímu zemědělskému využití a plnění povinností ochrany zemědělského půdního fondu (orné půdy) vyplývající z § 3 odst. 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu.

575. K uvedeným rozkladovým námitkám ministr v napadeném rozhodnutí dostatečně odůvodnil, že areál jaderného zařízení je třeba z důvodu veřejného zájmu a potřebnosti pozemků, tj. účelu vyvlastnění vnímat jako funkční celek, ve kterém bude umístěno velké množství jednotlivých vzájemně technicky a funkčně provázaných staveb, v němž bude soustředěna převážná většina technologií záměru NJZ EDU. Popis těchto staveb je zřejmý z dokumentace pro vydání územního rozhodnutí pro předmětnou stavbu a ze strany 14 až 16 prvostupňového rozhodnutí. Z uvedeného rozsahu stavby se tak námitka žalobce ESHG ohledně absence nové přístupové komunikace k jeho pozemku parc. č. 143/75 v k. ú. Lipňany u Skryjí pro případ, že tento v budoucnu vyvlastněn nebude, jeví jako irelevantní a nadbytečná, neboť s tímto pozemkem je kalkulováno na výstavbové ploše, což je zřejmé z dokumentace pro vydání územního rozhodnutí pro předmětnou stavbu.

576. Soud shledal, že z dalšího listinného podkladu, který nemá oponenturu v námitkách žalobce ESHG ohledně skutkového stavu v dané lokalitě, vyplynulo zjištění, že ani v současné době nevede k předmětnému pozemku parc. č. 143/75 v k. ú. Lipňany u Skryjí žádná přístupová komunikace, neboť tou není žalobcem ESHG odkazovaný pozemek parc. č. 186 v k. ú. Lipňany u Skryjí. Ten se totiž rovněž nachází na výstavbové ploše, je zarostlý dřevinami, neprostupný a nelze jej využívat pro přístup k pozemku parc. č. 143/75 v k. ú. Lipňany u Skryjí. Listinným podkladem, který to potvrzuje, je závazné stanovisko OÚ Dukovany č.j. OUDUK-46/2021/04-ŽP ze dne 16. 2. 2021, kterým byl udělen souhlas s kácením dřevin a zapojených porostů dřevin na tomto pozemku (viz výrok XX. prvostupňového rozhodnutí). Způsob využití tohoto pozemku v katastru nemovitostí, kde je uveden jako ostatní komunikace, tak neodpovídá faktickému stavu.

577. Z dokumentace pro vydání územního rozhodnutí také vyplývá, že pozemek parc. č. 206 v k. ú. Heřmanice u Rouchovan je označen jako pozemek „BEZ ZÁBORŮ-POZEMKY NEVYUŽITÉ PRO POTŘEBY ZS“. Zároveň je dle dokumentace pro vydání územního rozhodnutí na daný pozemek zajištěn přístup z veřejně přístupné pozemní komunikace přes síť účelových komunikací. Ze spisu je pak zřejmé, že ohledně zajištění přístupu k pozemku parc. č. 206 v k. ú. Heřmanice u Rouchovan žalobce ESHG tuto námitku nevznesl v průběhu prvostupňového územního řízení, ale až v doplnění rozkladu ze dne 12. 12. 2023. Navržená úprava přístupu na předmětný pozemek přes síť účelových komunikací přitom byla součástí dokumentace předložené žadatelem již od počátku řízení, žalobce ESHG tedy mohl aspekty (ne)přístupu na svůj pozemek konkretizovat, zdokumentovat a vyvracet ve stanovené lhůtě ke koncentraci námitek. Kromě uvedeného ze strany 14 části B. dokumentace pro vydání územního rozhodnutí (Souhrnné technické zprávy), kapitola B.1 písm. l) vyplývá, že oplocení zařízení staveniště záměru „*bude protínat řešené účelové komunikace před místy napojení na veřejně přístupné komunikace. Součástí oplocení budou také opatření pro umožnění průjezdu – brány, popř. závory. Řešení bude upřesněno v rámci vyššího stupně projektové dokumentace stavby.*“ Uvedené znamená, že přístup k pozemku parc. č. 206 v k. ú. Heřmanice u Rouchovan bude zajištěn i přes oplocení zařízení staveniště záměru. Tento skutkový stav tak musí být pro žalobce ESHG známý z dokumentace územního řízení.

578. Žalovaný rovněž z dokumentace územního řízení zjistil, že k pozemku parc. č. 206 v k. ú. Heřmanice u Rouchovan aktuálně není zajištěn přímý přístup, který je možný pouze přes celistvě obhospodařované lány okolních nezastavěných pozemků (viz kapitola B.1 části B. dokumentace pro vydání územního rozhodnutí (Souhrnné technické zprávy) pro stavbu „Účelové komunikace pro zajištění přístupu k cizím pozemkům na ploše ZS NJZ EDU“) Oproti tomu dle vyjádření žadatele (včetně přílohy č. 2 k vyjádření žadatele ze dne 13. 3. 2024 a kapitol B.1 a B.2.5 části B. dokumentace pro vydání územního rozhodnutí (Souhrnné technické zprávy) pro stavbu „Účelové komunikace pro zajištění přístupu k cizím pozemkům na ploše ZS NJZ EDU“) a shodně s podmínkou č. 4 závazného stanoviska Ministerstva životního prostředí, Odboru výkonu státní správy VII, č.j. MZP/2021/560/163 z 27. 4. 2021 soud ověřil, že byla převzata do podmínky č. 6.11 výroku II. a podmínky č. 7.4 výroku XI. prvostupňového rozhodnutí jako návrh řešení přímého přístupu k pozemku parc. č. 206 v k. ú. Heřmanice u Rouchovan.

579. Pro úplnost soud uvádí, že pokud by se jen obecná námitka nezbytnosti místního šetření vztahovala i na zvážení, zda žalobce ESHG nebude ve svém vlastnictví k pozemku omezován jinými vlivy (v rozkladu namítal zvýšený hluk a prašnost během provádění stavby), ačkoliv konkrétními důvody pro něj nezbytného místního šetření nikterak neargumentuje, pak soud upozorňuje, jak již uvedl výše, že takto případně zjišťovaný skutkový stav na místě by byl z hlediska vyvlastňovacího záměru druhotný a současně irelevantní pro nařízení místního šetření. Nadto byly tyto aspekty posouzeny již v procesu EIA.

580. Třetí žalobní námitka vztahující se k porušení zásady bezprostřednosti správního řízení, nenařízení ústního jednání a neprovedení ohledání na místě samém (místního šetření) není důvodná.

K opomenutým důkazům

581. *Čtvrtou žalobní námitkou* žalobce ESHG poukazoval na opomenutí důkazních návrhů.

582. Návrh na doplnění dokazování byl žalobcem ESHG vznesen v rozkladu nikoliv v souvislosti se skutkovým stavem na místě samém, nýbrž v souvislosti s prokazováním systémové podjatosti úředních osob. V rozkladu žalobce ESHG navrhoval přerušení řízení a doplnění správního spisu o První prováděcí smlouvu o spolupráci při výstavbě nového jaderného zdroje v lokalitě Dukovany v České republice. Tím měla být dle žalobce ESHG prokázána mimo jiné systémová podjatost směřující k cíli a zájmu státu získat územní rozhodnutí a stavební povolení pro daný záměr. Návrh těchto důkazů byl v rozkladovém řízení uplatněn v rámci všemi námitkami prostupující námitky systémové podjatosti úředních osob činných a rozhodujících ve věci předmětného veřejného záměru a zájmu státu, o nichž mezi účastníky územního řízení není sporu.

583. Žalobce ESHG v podané žalobě však spatřoval opomenutí důkazů v nevypořádání námitek důkazních návrhů týkajících se členství zaměstnanců T. E. a R. N. (představitelé sekce energetiky ministerstva) ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů, a proto se soud v tomto rozsahu námitkou opomenutých důkazů zabýval.

584. Za opomenuté důkazy je třeba považovat takové důkazy, které správní orgán v průběhu řízení přehlédl nebo je k návrhu účastníka řízení neprovedl nebo je provedl, ale dostatečně se s nimi nevypořádal.

585. Ústavní soud v řadě svých nálezů (III. ÚS 61/94, III. ÚS 95/97, III. ÚS 173/02 a další) podrobně vyložil pojem tzv. opomenutých důkazů ve vazbě na zásadu volného hodnocení důkazů a kautely, jež zákon klade na odůvodnění soudních rozhodnutí. Zásada volného hodnocení důkazů tudíž neznamená, že by soud ve svém rozhodování (v úvahách nad ním) měl na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli, nebo o které z provedených důkazů své skutkové závěry (zjištění) opře a které opomene. Neakceptování důkazního návrhu lze založit toliko třemi důvody: Prvním je argument, dle něhož tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je navrhován důkaz, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. Dalším je argument, dle kterého důkaz není s to ani ověřit ani vyvrátit tvrzenou skutečnost, čili ve vazbě na toto tvrzení nedisponuje vypovídací potencí. Konečně třetím je pak nadbytečnost důkazu, tj. argument, dle něhož určité tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, bylo již v dosavadním řízení bez důvodných pochybností (s praktickou jistotou) ověřeno nebo vyvráceno.

586. Soud přisvědčuje žalobci ESHG ve smyslu uvedeného výkladu Ústavního soudu i žalobcem odkazovaných rozsudků Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 26/2009-100, č. j. 5 Afs 147/2004-89 a č. j. 4 As 21/2007 v tom, že opomenutí relevantního důkazu může zakládat nepřezkoumatelnost rozhodnutí, ale také i neúplně zjištěný skutkový a právní stav věci, tedy vady s následkem nezákonnosti rozhodnutí.

587. Takový stav ohledně žalobcem ESHG namítaných opomenutých důkazů však v této věci nenastal.

588. V souzené věci, jak vyplývá ze správního spisu, žalovaný ani ministr dokazování členstvím jmenovaných osob ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů neprovedl, ani o nich formálně nerozhodoval, avšak tento návrh důkazů jako irelevantní a nepotřebný posoudil, a to v souvislosti s dalšími námitkami systémové podjatosti úředních osob včetně povahy a působnosti Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů.

589. Žalobní námitku opomenutých důkazů žalobce ESHG v rozkladovém řízení vztahoval k otázce členství T. E. a R. N. ve Stálém výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů, aniž by k tomu uvedl, co by mělo být důkazem o členství v uvedeném výboru zjištěno a jakým způsobem (zda výslechem jeho členů, statutem apod.) a o jakých skutečnostech by měl důkaz vypovídat, aniž by předestřel jakoukoliv argumentační oponenturu k tomu, jak žalovaný tuto rozkladovou námitku vypořádal.

590. Není totiž pravdivé tvrzení žalobce ESHG, že se žalovaný návrhy těchto důkazů na straně 265 napadeného rozhodnutí vypořádal jen strohým konstatováním ve vztahu k otázce podjatosti úředních osob L. H. a Z. F. jako osob působících v územním řízení. Ze správního spisu je zřejmé, že žalobce ESHG v podaném rozkladu zahrnul výše jmenované členy Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů do svých námitek systémové podjatosti, kterou spatřoval u všech pracovníků ministerstva z důvodu jejich poměru k věci záměru výstavby NJZ EDU. Ve vztahu ke čtvrté žalobní námitce je třeba konstatovat, že postavení jmenovaných T. E. a R. N. a jejich vlivu (zájmu) na rozhodování o záměru žalobce ESHG již v řízení před žalovaným a opětovně v rozkladovém řízení vztahoval k působení a činnosti Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů, a to při žalobcových znalostech statutu, struktury a působení tohoto výboru ve fázi příprav záměru, jak je patrné z bodů 109 – 114 podané žaloby. Žalobcovy námitky tedy byly spojeny jak s námitkami systémové podjatosti ministerstva, tak i s podjatostí konkrétních pracovníků ministerstva, včetně ministra a vedoucích pracovníků ministerstva, o kterých bylo jako o nedůvodných rozhodnuto usnesením ministra jak v 1. instanci rozhodování ze dne 21. 3. 2024, tak následně i v jeho rozkladovém rozhodnutí ze dne 26. 9. 2024. Protože nedůvodnost těchto námitek ministr podrobně zdůvodnil již v uvedených usneseních, jak bylo pojednáno městským soudem výše k druhému žalobnímu bodu, včetně úlohy Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů ČR a přípravné činnosti jeho členů, přičemž mezi účastníky řízení není sporné to, že T. E. a R. N. byli členové tohoto Stálého výboru, nebylo pro účely rozhodování ministra o rozkladu relevantní opatřovat důkazy o jejich členství. Žalobce ESHG v rozkladu neuvedl výhrady, které by nebyly již vypořádány v rámci jeho námitek podjatosti v usneseních ministra. Z podaných návrhů na dokazování, které žalobce ESHG považuje za opomenuté důkazy, lze vyvodit toliko jeho nesouhlas s posouzením jím uplatněných námitek podjatosti v rozhodnutí ministra. Skutečnost, zda ministr vydal procesní rozhodnutí o námitkách podjatosti dle § 14 správního řádu. v souladu či v rozporu se zákonem, tj. zda námitky podjatosti dostatečně skutkově i právně vypořádal, pak bylo předmětem přezkumu městského soudu v této věci z podnětu druhého žalobního bodu a v tomto směru na toto vypořádání soud odkazuje.

591. Shrnutím ke čtvrté žalobní námitce soud uvádí, že jak z rozhodnutí ministra o námitkách podjatosti, tak z odůvodnění napadeného rozhodnutí na straně 256 až 265, pojednávajícího znovu o postavení a úloze jmenovaných pracovníků ministerstva jako členů poradní pracovní skupiny – Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů ČR, žalobce ESHG musel seznat důvody, pro něž ministr navrhované důkazy neprovedl. Těmito důvody byly odlišnost povahy, úlohy a výstupů Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů ČR od správní činnosti orgánů činných a rozhodujících v územním řízení. Pokud žalobce ESHG již v řízení vznášel námitku členství dvou osob tohoto Stálého výboru v souvislosti se systémovou podjatostí ministerstva jen obecně (jako dle jeho náhledu majících vliv na zájmové pojetí projektu NJZ EDU), pak soud uvádí, že existenci přípravy záměru předmětné stavby energetické infrastruktury ve veřejném zájmu není třeba

dokazovat. Podstatou územního řízení je až poté posouzení podmínek, zda takový veřejně zvažovaný záměr lze z územních hledisek uskutečnit. Soud v žalobních tvrzeních postrádá relevantní a logické zdůvodnění, které by vysvětlilo přínos jím navržených důkazů, nesměřujících do územního řízení, ale spíše do koordinační, odborné a obchodní fáze přípravy záměru před jejím kvalifikovaným územním posouzením. Žalovaný i ministr v průběhu řízení k námitkám žalobce ESHG i ve svých rozhodnutích vypořádali nejen ad hoc úlohu Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů, ale poukázali i na běžnost a praxi obdobných poradních pracovních skupin k přípravě podkladů analýz u jiných záměrů. Pokud žalobce ESHG námitky koncipuje jako domněnky, aniž by racionálně a tematicky mohlo být stěží vůbec zjištěno, jakými způsoby či činnostmi ve zmíněné přípravné fázi měli jmenovaní členové Stálého výboru dle žalobce ESHG zasahovat do povolovacích procesů, vymykajících se úloze, která jejich členství příslušela, pak soud nepovažuje žalovaným odmítnutý návrh žalobce ESHG na dokazování členstvím jmenovaných osob v uvedeném Stálém výboru za opomenutý důkaz a za vadu řízení.

592. Žalovaný dle náhledu soudu vypořádal návrhy žalobce ESHG na provedení navržených důkazů dostatečným způsobem. Právě ve smyslu žalobcem ESHG odkazované judikatury již v řízení odůvodnil, na základě jakých skutečností (povahy a působnosti Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů) a jiného procesu zvažování realizace záměru není navrhovaný důkaz způsobilý vyvrátit nebo potvrdit žalobcem ESHG tvrzený vliv a nemá relevantní souvislost s předmětem řízení. V uvedeném směru proto soud také odkazuje na vysvětlení vztahů a autonomie problematiky První prováděcí smlouvy a úlohy povolovacích procesů již v rozkladovém rozhodnutí ministra o nepodjatosti úředních osob působících a činných v územním řízení. Oproti tomu je to žalobce ESHG, který ve svém návrhu na dokazování členstvím jmenovaných osob, nepřiřkl těmto osobám jakoukoliv úlohu v územním řízení a neuvedl žádný konkrétní důvod dopadu jejich členství v uvedeném Stálém výboru do výkonu rozhodovací činnosti správních orgánů a zůstal v rovině toliko svých hypotetických úvah a tvrzení. Nejde tedy o žalobcem ESHG tvrzený a z judikatury Nejvyššího správního soudu jím vyvozený případ, totiž, že by nevypořádání návrhu důkazu žalovaným způsobilo nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, nýbrž jde právě o případ, kdy žalobce seznal důvody neprovedení návrhu jeho důkazů a svá nepodložená tvrzení uplatňuje vzdor autonomním a legitimním postupům týkajícím se přípravy záměru.

593. V souzené věci tedy městský soud neshledal, že by ve smyslu výše citované judikatury Ústavního soudu byly návrh důkazů žalobce ESHG, týkající se členství T. E. a R. N. opomenutým důkazem, neboť nesplňovaly první a třetí Ústavním soudem vyslovené předpoklady pro opomenutý důkaz. Předně *neměly relevantní souvislost* s předmětem řízení, neboť předmětem územního řízení nebyla náplň příprav záměru přináležející Stálému výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů ČR, a dále šlo o důkazy *nadbytečné*, neboť členství jmenovaných osob a činnost Stálého výboru pro výstavbu nových jaderných zdrojů nebyly předmětem sporu ani nebyla vyvracena úloha tohoto Stálého výboru v procesu příprav záměru. Současně další důvod - nadbytečnost důkazu podporuje argument ministra a samotná skutečnost, že k tvrzení, k jehož ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován (podjatost úředních osob), bylo již v dosavadním řízení pravomocnými usneseními ministra, vydanými podle § 14 správního řádu, rozhodnuto bez pochybností pro další řízení nejen s praktickou jistotou, ale i právní jistotou danou pravomocnými rozhodnutími ministra.

594. Čtvrtou žalobní námitku proto soud rovněž neshledal důvodnou.

K nesprávnému posouzení předběžné otázky přípustnosti vyvlastnění

595. *Pátou žalobní námitkou* žalobce ESHG namítal, že žalovaný a ministr nesprávně posoudili a nedostatečně vypořádali hmotněprávní předběžnou otázku přípustnosti vyvlastnění pozemku 143/75. Soud předně uvádí, že nesouhlas žalobce ESHG s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2017, č. j. 6 As 231/2016-40 a s judikaturou na něj navazující (žalobcem ESHG uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2022, sp. zn. 10 As 460/2021) a naopak souhlas žalobce ESHG se zrušeným rozsudkem Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 16. 8. 2016, sp. zn. 65 A 42/2016, nemá na posouzení věci zdejším soudem vliv. Ačkoli judikatura vyšších soudů, včetně Nejvyššího správního soudu, formálně nemá právně závazný charakter, v praxi se jí přisuzuje normativní právní síla. Ta spočívá v tom, že soud při rozhodování zvažuje, zda je relevantní judikatura vyšších soudů na daný případ aplikovatelná. Pokud je judikatura na daný případ přiléhavá, je soud povinen se s ní vypořádat – buď ji respektovat a aplikovat, nebo se od ní odchýlit, přičemž musí své důvody náležitě odůvodnit. V takovém případě je vhodné nabídnout přesvědčivou argumentaci, která ospravedlňuje odklon od ustáleného výkladu. Zejména v případech, kdy existuje konstantní a ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu, která se dané problematiky opakovaně a konzistentně dotýká, by měl být takový právní názor respektován. Tak je tomu i v nyní posuzovaném případě, kdy soud neshledal důvody se od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu odklonit a nesouhlas žalobce ESHG s judikaturou Nejvyššího správního soudu vyhodnotil jako nerelevantní.

596. Ve vztahu k samotnému věcnému obsahu páté žalobní námitky soud konstatuje, že Nejvyšší správní soud již dříve vysvětlil, že v územním řízení je nutné pouze posoudit, zda je teoreticky možné vyvlastnit pozemek, k němuž žadatel o vydání územního rozhodnutí nemá žádný majetkoprávní titul. Jednotlivé podmínky pro vyvlastnění se posuzují v samostatném řízení o vyvlastnění. Nejvyšší správní soud konkrétně uvedl, že „*žadatel o vydání územního rozhodnutí o umístění stavby musí disponovat majetkoprávním titulem, popřípadě dokladem či smlouvou prokazujícími, že na příslušných pozemcích může stavět. To není potřeba, pokud lze pozemek nebo stavbu vyvlastnit. O vyvlastnění však není rozhodováno v územním řízení, ale je o něm zahajováno samostatné vyvlastňovací řízení (srov. § 18 zákona o vyvlastnění). Pro účely územního řízení a aplikace § 86 odst. 3 část věty za středníkem stavebního zákona je tak pouze třeba posoudit předběžnou otázku, zda teoreticky lze pozemek, k němuž žadatel nemá majetkoprávní titul ani souhlas vlastníka, vyvlastnit. O takové předběžné otázce si přitom stavební úřad v územním řízení může v souladu s § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu sám učinit úsudek, čímž ovšem není nikterak předjímán výsledek případného vyvlastňovacího řízení. V otázce předběžného posouzení, zda lze pozemek nebo stavbu vyvlastnit, je pro stavební úřad v územním řízení rozhodné zejména znění § 170 stavebního zákona a zde uvedené účely, pro které lze k vyvlastnění přistoupit. Zda je skutečně dán veřejný zájem na dosažení takového účelu a zda jsou naplněny ostatní v zákoně o vyvlastnění uvedené podmínky, ovšem není třeba v územním řízení zvláště zkoumat, neboť to není jeho předmětem. […] S ohledem na shora uvedené lze uzavřít, že krajský soud nepochybil, když se odmítl zabývat tím, zda byl v územním řízení prokázán veřejný zájem, a když zcela správně konstatoval, že otázka veřejného zájmu na realizaci stavby nebyla (a neměla být) předmětem posuzování žádosti osoby zúčastněné na řízení o vydání územního rozhodnutí. Taková otázka naopak bude stěžejní v řízení o vyvlastnění*“ (rozsudek NSS ze dne 26. 7. 2016, čj. 2 As 21/2016-83, body 33 a 35).

597. Stavební úřad tak v územním řízení učiní pouze předběžnou úvahu o možném vyvlastnění, která nemá vliv na samotné vyvlastňovací řízení podle zákona o vyvlastnění. Tato předběžná úvaha spočívá ve zjišťování, zda existuje účel vyvlastnění, tedy titul, na jehož základě by mohl být určitý pozemek vyvlastněn (první podmínka vyvlastnění dle zákona o vyvlastnění). Účely vyvlastnění pak nejsou vyčerpány § 170 stavebního zákona. Důvodová zpráva ke stavebnímu zákonu uvádí, že ve stavebním zákoně se „*specifikují pouze účely vyvlastnění, které souvisí s uskutečňováním staveb a jiných opatření v území na základě a podle stavebního zákona. Jiné, specifické účely vyvlastnění, obsahují zvláštní zákony (např. zákon o pozemních komunikacích, o ochraně přírody a krajiny, o státní památkové péči, o vodách)*“.

598. Až v následném vyvlastňovacím řízení se posuzuje, zda bude vyvlastnění provedeno jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem (zásada proporcionality), viz § 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění. V tomto ohledu lze potom odkázat na rozsudek NSS ze dne 8. 10. 2020, č. j. 6 As 171/2020 – 66, dle kterého „*územní rozhodnutí je výsledkem územního řízení, které správní orgán v souladu s dispoziční zásadou zahájí k žádosti o vydání územního rozhodnutí a v rozsahu této žádosti posuzuje soulad záměru s cíli a úkoly územního plánování. Předmětem územního řízení je tedy pouze záměr v podobě, jak jej určil žadatel; není zde prostor pro posouzení případných alternativ či variantních řešení, která žadatel nenavrhl. Územní rozhodnutí tak stanoví, že umístění posuzované stavby ve schválené podobě je možné, nevylučuje však, že by bylo možno je povolit i v podobě jiné, třeba i z různých hledisek vhodnější. (...) Ani existence pravomocného územního rozhodnutí tedy nezbavuje vyvlastňovací úřad povinnosti posoudit, zda je možno účelu vyvlastnění dosáhnout jiným způsobem, bez dopadu do práv vyvlastňovaného a dalších osob, nebo s dopady menšími*“. Výše uvedené je přitom rovněž odpovědí na námitku žalobce ESHG, že se správní orgány měly zabývat otázkou možnosti jiného vhodnějšího řešení, či domluvy s EDU II.

599. Skutečnost, že se jedná o výrobnu elektřiny nad 100 MW, která je součástí elektrizační soustavy a stavbou energetické infrastruktury, je opakovaně uvedena v prvostupňovém i napadeném rozhodnutí. Hodnota výkonu byla doložena v projektové dokumentaci, která je součástí správního spisu, konkrétně v Dokumentaci k žádosti o vydání územního rozhodnutí o umístění souboru staveb v areálu jaderného zařízení “Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany“ v části B. Souhrnná technická zpráva, kde je na straně 110 v rámci podkapitoly B.2.1 Základní charakteristika souboru staveb a jeho užívání uvedeno: „[ú]*čelem souboru staveb v areálu jaderného zařízení „Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany“ je zřízení výrobny elektřiny (jaderné elektrárny) o čistém elektrickém výkonu do 2400 MWe, v těsném sousedství současné Jaderné elektrárny Dukovany (EDU1-4). Jedná se o stavbu výrobny* ***elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW*** *a více s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy*.“ (důraz doplněn soudem.) Žalobce ESHG měl možnost se s touto dokumentací seznámit, proto skutečnost, že rozhodnutí neobsahuje detailní výčet důkazů, nečiní rozhodnutí nepřezkoumatelným, neboť odkazuje na konkrétní části spisu.

600. K námitce nedostatečné specifikace konkrétního záměru pro účely vyvlastnění soud uvádí, že v rámci územního řízení postačuje rámcové vymezení souboru staveb a jejich umístění v území. Účelem územního řízení není posouzení konkrétního rozsahu budoucího vyvlastnění, ale pouze předběžná úvaha o tom, zda existuje zákonný vyvlastňovací titul. Konkrétní vymezení účelu vyvlastnění, rozsahu zásahu do vlastnického práva a nezbytnosti vyvlastnění konkrétního pozemku, jsou předmětem samostatného vyvlastňovacího řízení, kde bude žalobce ESHG moci uplatnit všechny své námitky. Nad rámec uvedeného soud

odkazuje na Dokumentaci k žádosti o vydání územního rozhodnutí o umístění souboru staveb v areálu jaderného zařízení “Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany“ v části C. Situační výkresy, kde jsou založeny katastrální výkresy, ze kterých je poloha pozemku 143/75 uvnitř výstavbové plochy NJZ EDU jednoznačně zřejmá - viz katastrální výkres s legendou níže.

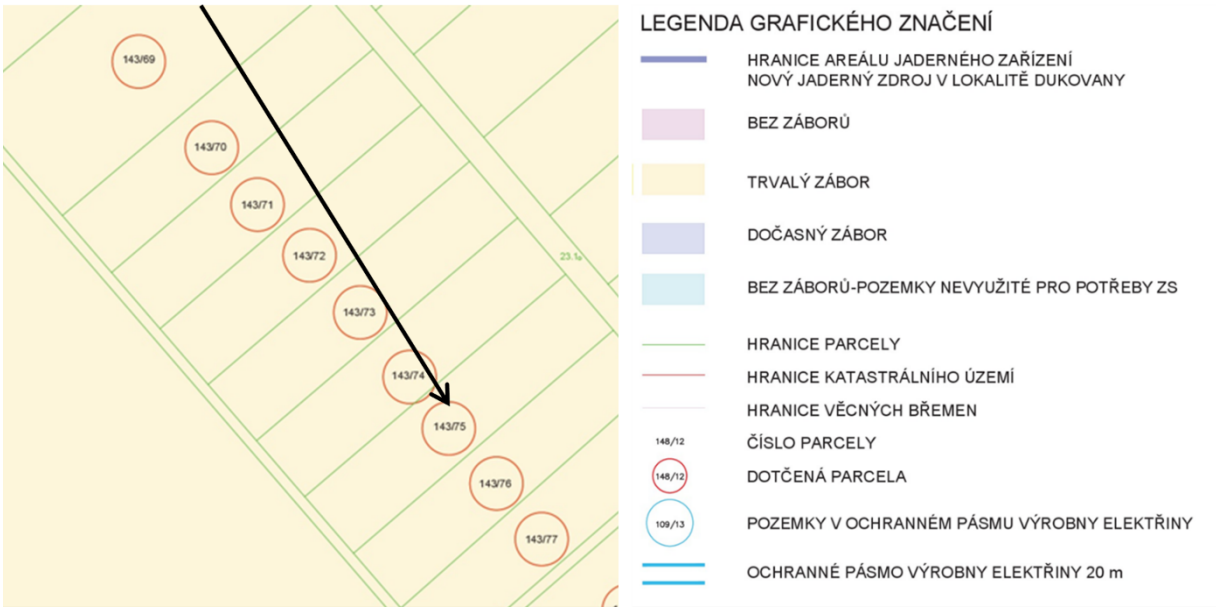

601. Soud se dále zabýval námitkou žalobce ESHG, že žalovaný a ministr měli posoudit reálnou možnost dodržení lhůt podle § 24–26 zákona o vyvlastnění, zejména lhůty pro zahájení realizace účelu vyvlastnění do dvou let od právní moci rozhodnutí. Soud konstatuje, že posouzení časové realizovatelnosti záměru je rovněž otázkou vyvlastňovacího řízení, nikoliv řízení územního. V územním řízení se neposuzuje, zda bude záměr realizován v konkrétním časovém rámci, ale pouze zda je záměr v souladu s územně plánovací dokumentací a zda je teoreticky možné pozemek vyvlastnit. Případné zjištění, že záměr nelze realizovat v zákonné lhůtě, bude případně důvodem pro zamítnutí žádosti o vyvlastnění, nikoliv pro nevydání územního rozhodnutí.

602. K argumentu žalobce ESHG, že v areálu Jaderné elektrárny Dukovany se nacházejí pozemky ve vlastnictví třetích osob, soud uvádí, že tato skutečnost nemá vliv na posouzení věci v rámci územního řízení. Existence pozemků třetích osob v jiných částech areálu neznamená, že konkrétní pozemek žalobce ESHG není pro realizaci záměru nezbytný. Otázka nezbytnosti vyvlastnění konkrétního pozemku bude předmětem vyvlastňovacího řízení, kde bude muset být prokázáno, že bez tohoto pozemku nelze účel vyvlastnění naplnit.

603. Žalobce ESHG k páté žalobní námitce navrhl provedení následujících důkazů: *Výpis z katastru nemovitostí – List vlastnictví č. 157 pro k. ú. Heřmanice u Rouchovan; Skupina ČEZ. ČEZ na prázdniny nabízí návštěvníkům speciální prohlídky Jaderné elektrárny Dukovany [online]. cez.cz, 19. 6. 2023 [citováno 18. 3. 2025]. Dostupné z: https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/cez-na-prazdniny-nabizi-navstevnikumspecialni-prohlidky-jaderne-elektrarny-dukovany-178304; Příloha č. 2 Územního rozhodnutí označená jako „Umístění souboru staveb v areálu jaderného zařízení „Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany““, zejména C.2.1 katastrální situační výkres – 1. část.*

604. Soud označené důkazy neprovedl, neboť navržený důkaz *Příloha č. 2 Územního rozhodnutí označená jako „Umístění souboru staveb v areálu jaderného zařízení „Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany*“ je součástí spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem, přičemž správním spisem se dokazování neprovádí. Důkazy *Výpis z katastru nemovitostí – List vlastnictví č. 157 pro k. ú. Heřmanice u Rouchovan; Skupina ČEZ. ČEZ na prázdniny nabízí návštěvníkům speciální prohlídky Jaderné elektrárny Dukovany [online]. cez.cz, 19. 6. 2023 [citováno 18. 3. 2025]. Dostupné z: https://www.cez.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/cez-na-prazdniny-nabizi-navstevnikumspecialni-prohlidky-jaderne-elektrarny-dukovany-178304* soud rovněž neprovedl, neboť oba navržené důkazy se vztahují k pohybu třetích osob v areálu Jaderné elektrárny Dukovany, kdy jednak není o uvedených skutečnostech v projednávané věci sporu, nadto pro posouzení a přezkum napadeného rozhodnutí není pohyb a vlastnictví pozemků třetích osob pro posuzovanou věc ve stádiu řízení o vydání územního rozhodnutí o umístění staveb relevantní.

605. Soud uzavírá, že žalovaný i ministr postupovali v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, která stanoví, že v územním řízení se posuzuje pouze existence zákonného vyvlastňovacího titulu, nikoliv splnění všech podmínek vyvlastnění. Rozhodnutí správních orgánů nejsou nepřezkoumatelná, neboť obsahují dostatečné odůvodnění předběžné úvahy o možnosti vyvlastnění.

606. Pátá žalobní námitka je proto taktéž nedůvodná.

K vadnému posouzení soukromoprávních námitek v územním řízení

607. Soud se dále zabýval *šestou žalobní námitkou* žalobce ESHG, kterou upozornil na problematiku přístupových cest na pozemky 143/75 a 206, dále na nevypořádání jeho námitek soukromoprávních imisí, nezávislost veřejného a soukromého práva a nesouhlas s názorem ministra ohledně nutnosti uplatnit námitky již v prvním stupni.

608. Soud se předně zabýval námitkou vztahující se k pozemku 143/75. Jak již byl uvedeno v rámci vypořádání páté žalobní námitky, pozemek 143/75 spadá do pozemků určených k trvalému záboru a soud rovněž konstatoval, že jsou zde dány obecné předpoklady pro jeho budoucí vyvlastnění (v podrobnostech viz shora). Je tedy zcela logické, že EDU II v rámci předložené dokumentace nepředkládá řešení přístupu k tomuto pozemku. Argumentace žalobce ESHG, že nezřízení přístupové komunikace je v rozporu se ZS MŽP ze dne 27. 4. 2021, č. j. MZP/2021/560/163 je nesprávná. Žalobce ESHG v podané žalobě cituje část tohoto ZS: „[v] *případě porušení zemědělských účelových komunikací nebo znepřístupnění zemědělsky využívaných pozemků, vybuduje vlastním nákladem náhradní komunikace resp. náhradní přístupy na tyto pozemky*.“ Žalobce ESHG však již v žalobě neuvedl, že tento 4. bod podmínek je zařazen pod část ZS uvozenou návětím: „[s]*ouhlas s* **dočasným odnětím půdy** *pro záměr „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení NJZ EDU a vybraných souvisejících staveb" je udělován za předpokladu, že žadatel zajistí splnění následujících podmínek*:“ Podmínky, které se vztahují k pozemku 143/75, jsou uvedeny v rámci části ZS vztahující se k souhlasu s **trvalým odnětím půdy**, kdy podmínky k trvalému odnětí půdy tento požadavek logicky neobsahují. Uvedený výklad je v souladu se systematickou výkladovou metodou, na kterou sám žalobce ESHG velmi podrobně poukazoval v rámci první žalobní námitky a se kterou je proto detailně obeznámen.

609. K námitce přístupu na pozemek 206 soud odkazuje na stranu 65 Dokumentace k žádosti o vydání územního rozhodnutí o umístění souboru staveb v areálu jaderného zařízení "Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany" část B. Souhrnná technická zpráva, kde je uvedeno, že „[p]*řípadné pozemky cizích vlastníků uvnitř plochy zařízení staveniště nevyužité pro potřeby zařízení staveniště budou zpřístupněny nově navrženými účelovými komunikacemi v rámci stavby „Účelové komunikace pro zajištění přístupu k cizím pozemkům na ploše ZS NJZ EDU", která je rovněž součástí předmětné investiční akce „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení NJZ EDU a vybraných souvisejících staveb*". Následně lze ze strany 69 tohoto dokumentu zjistit, že výstavba těchto účelových komunikací je plánovaná na období březen 2028 až březen 2029. Konkrétní umístění účelových komunikací je přehledně zaznamenáno v Dokumentaci k žádosti o vydání územního rozhodnutí o umístění souboru staveb v areálu jaderného zařízení "Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany" v části C. Situační výkresy, C-3-1 Koordinační síť (viz výkres níže s příslušnou legendou). Vzhledem k záměru vybudovat účelové komunikace nedochází ani k porušení zákona č. 13/1997 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, jak tvrdil žalobce ESHG v podané žalobě.

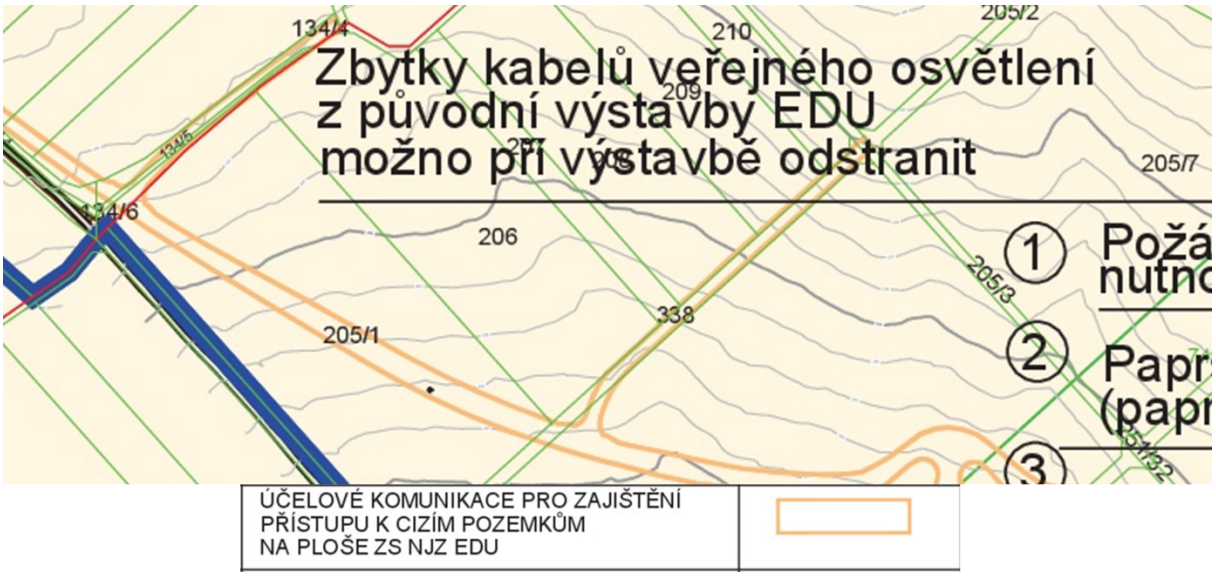

610. Žalobní námitka žalobce ESHG vztahující se k absenci přístupu na pozemek 206 tedy není důvodná.

611. Následně se soud zabýval žalobní argumentací, kterou žalobce ESHG upozorňoval, že se ministr nevypořádal s námitkou podle § 1013 občanského zákoníku, jež se týká sousedských práv, když odkaz na ZS KHS ze dne 18. 12. 2020, č. j. KHSV/25439/2020/JI/HOK/Sme nepostačuje, protože se týká pouze veřejnoprávních limitů. K tomu žalobce ESHG zdůraznil, že splnění veřejnoprávních limitů neznamená, že imise jsou přípustné i podle soukromého práva.

612. Předně soud uvádí, že nesouhlas žalobce ESHG s tvrzením ministra ohledně nutnosti vznést námitky již v řízení prvostupňovém nemá na zákonnost napadeného rozhodnutí vliv, neboť i přes toto konstatování byla námitka žalobce ESHG ze strany ministra řádně a přezkoumatelně vypořádána. Podle žalobcem ESHG zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2023, č. j. 1 As 34/2023-55 „[s]*právní řízení je ovládáno zásadou jednotnosti řízení. Tato zásada (mimo jiné) znamená, že řízení až do vydání rozhodnutí o řádném opravném prostředku představuje jeden celek, tedy totéž řízení zahrnuje jak řízení odehrávající se před správním orgánem prvního stupně, tak i případné odvolací řízení. Tato řízení se tedy*

pojímají dohromady ve svém komplexu. Rozhodnutí správních orgánů obou stupňů proto tvoří jeden celek. Odvolací či rozkladový orgán může nahradit část odůvodnění orgánu prvního stupně vlastní úvahou a korigovat tak určitá dílčí „argumentační zaškobrtnutí" (popřípadě doplnit chybějící či strohá odůvodnění) podřízeného správního orgánu v případě, kdy prvostupňové rozhodnutí potvrzuje (srov. např. rozsudek ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012 - 47). To znamená, že celá věc přechází k rozhodnutí na nadřízený orgán, který odpovídá (ve stejném rozsahu jako správní orgán I. stupně) za správné a úplné zjištění skutkového a právního stavu."

613. V dalším žalobcem ESHG odkazovaném rozsudku je pak uvedeno, že „[t]*akto může odvolací správní orgán postupovat za podmínky, že výroková část rozhodnutí správního orgánu I. stupně je v souladu s právními předpisy i věcně správná, odůvodnění nicméně obsahuje určité rozpory, které ne zcela odpovídají obsahu výrokové části a které lze odstranit pomocí podkladů rozhodnutí obsažených ve spise. Tento postup odvolacího správního orgánu však nesmí porušit zásadu dvojinstančnosti správního řízení*". (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47).

614. Z citovaných rozsudků nelze vyvodit závěr uvedený žalobcem ESHG, tedy že jednotlivé námitky může uplatňovat kdykoliv v průběhu řízení před správními orgány.

615. Stavební zákon neobsahuje samostatnou část věnující se odvolacímu řízení (analogicky rozkladovému), je proto nutné v souladu s § 192 odst. 1 stavebního zákona („[n]*a postupy a řízení se použijí ustanovení správního řádu, pokud tento zákon nestanoví jinak*.") aplikovat § 82 odst. 2 správního řádu, dle kterého „[k] *novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve*."

616. K uvedenému lze rovněž analogicky poukázat na § 226 odst. 2 věta první nového stavebního zákona, dle kterého „[o]*dvolací správní orgán nepřihlíží k odvolacím námitkám, které mohl odvolatel uplatnit dříve*." Jakkoliv se jedná o novou právní úpravu, která se na rozkladové řízení v nyní posuzované věci nevztahovala, je zřejmé, že záměrem zákonodárců je uplatnění obecného pravidla správního řádu explicitně do úpravy stavebního řízení.

617. Posuzováním soukromoprávních imisí v rámci správního řízení se opakovaně zabýval rovněž Nejvyšší správní soud, který například v rozsudku ze dne 30. 4. 2020, č. j. 6 As 171/2019-37 (jehož část citoval v podané žalobě i žalobce ESHG) uvedl, že „[n]*ámitky budoucích imisí (zápach, hluk a obtěžování hmyzem) a snížení ceny okolních pozemků mají sice převážně soukromoprávní povahu, přesto se s nimi musí stavební úřad vypořádat (§ 89 odst. 6 věta druhá a § 114 odst. 3 věta druhá stavebního zákona, o územním plánování a stavebním řádu). Občanskoprávní námitku, na jejímž řešení se účastníci nedokázali dohodnout, nejprve stavební úřad posoudí z hlediska veřejného práva (tj. na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem), a pokud neshledá rozpor s veřejným právem, který by bránil umístění stavby do území nebo jejímu povolení,* ***učiní si následně o důvodnosti občanskoprávní námitky úsudek z hlediska soukromého práva, a to analogicky podle § 1013 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku****. Pokud hrozí, že budou v důsledku umístění stavby vnikat na pozemek jiného vlastníka tzv. nepřímé imise* ***v míře nepřiměřené místním poměrům, které budou podstatně omezovat obvyklé užívání sousedního pozemku****, neměl by stavební úřad stavbu do území vůbec vpustit nebo by měl ke snížení těchto negativních dopadů stanovit omezující podmínky*."

618. Z uvedeného plyne, že posouzení provádí stavební úřad analogicky dle § 1013 občanského zákoníku, dle kterého se vlastník *„zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, stín, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) vnikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře nepřiměřené místním poměrům a podstatně omezují obvyklé užívání pozemku; to platí i o vnikání zvířat. Zakazuje se přímo přivádět imise na pozemek jiného vlastníka bez ohledu na míru takových vlivů a na stupeň obtěžování souseda, ledaže se to opírá o zvláštní právní důvod.*“

619. Rozsahem přezkumu těchto soukromoprávních námitek se zabýval například Krajský soudu v Brně v rozsudku ze dne 31. 8. 2022, č. j. 30 A 123/2021-216, dle kterého „[h]*loubka posouzení občanskoprávní námitky ze strany stavebního úřadu (§ 89 odst. 6 věta druhá a § 114 odst. 3 věta druhá stavebního zákona, o územním plánování a stavebním řádu)* ***závisí na tom, jakými důkazy ji namítající podloží.***“ nebo Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 11. 2014, č. j. 6 As 207/2014-36, ve kterém uvedl, že „[ú]*sudek si přitom stavební úřad jakožto orgán veřejné moci nemůže činit volně, nýbrž jen na základě skutkových zjištění a v souladu se zákonnou úpravou, v tomto případě s občanským zákoníkem. Pokud jde o skutková zjištění, stavební úřad má podle § 3 správního řádu povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Nelze však přehlížet, že řešení „čistých“ občanskoprávních námitek ve stavebním řízení se svou podstatou blíží soudnímu rozhodování v občanskoprávním sporu.* ***Proto není namístě klást na bedra správního orgánu povinnost zjišťovat skutkový stav jen na základě pouhých tvrzení dotčeného účastníka řízení v takovém rozsahu, jaký si vyžaduje posouzení souladu stavby s veřejnoprávními požadavky. Za rozumný lze označit požadavek, aby účastník vznášející občanskoprávní námitku důkazně podložil svá tvrzení alespoň do té míry, aby na straně stavebního úřadu vyvolal důvodné pochybnosti o tom, zda stavba způsobuje (příp. bude způsobovat) obtěžování nad míru přiměřenou poměrům či nikoliv*** *(přiměřeně lze odkázat na důkazní standard ve sporných řízeních podle § 141 odst. 4 správního řádu). Podaří-li se vlastníkovi sousední nemovitosti objektivně vyvolat popsané pochybnosti na straně stavebního úřadu, přesouvá se důkazní břemeno, tedy povinnost prokázat, že k obtěžování nad míru přiměřenou poměrům nedochází (příp. nebude odcházet) na stavebníka, který usiluje o zpětnou legalizaci své stavby.*“

620. Z uvedené judikatury lze vyvodit, že stavební úřad je sice povinen se po posouzení imisí ve smyslu veřejnoprávním zabývat i imisemi v soukromoprávním smyslu za analogického použití § 1013 občanského zákoníku, avšak s ohledem na vysokou odlišnost občanského soudního a správního řízení nelze na správní orgán klást nároky jako je tomu v rámci jeho běžné činnost (tj. náležité zjištění skutkového stavu, o kterém nejsou důvodné pochybnosti). Pro vyrovnání této odlišnosti je tak nutné, aby sám účastník namítající soukromoprávní imise ve správním řízení uvedl a doložil takové podklady, které budou dostatečně přesvědčivě poukazovat na míru imisí překračující místní poměry.

621. Jakkoliv tedy soud nerozporuje ani další judikaturu uvedenou žalobcem ESHG (především rozsudky Nejvyššího soudu), je nutné zhodnotit (především s ohledem na shora uvedené soudní závěry), jaké míry přesvědčivosti dosahovalo tvrzení žalobce ESHG. Z podkladů spisové dokumentace soud ověřil, že žalobce ESHG toliko uvedl, že „[v]*edle toho bude tento pozemek dle společnosti žalobce ESHG předmětem vyššího zatížení hlukem, a zejména nově i vyšší prašností, což spolu s omezením stávajícího přístupu k němu může reálně znamenat omezení možnosti či nemožnost jeho pronajímání ke stávajícímu zemědělskému využití (jedná se o druh pozemku orná půda o výměře 16.158 m2), čímž by byla společnosti žalobce ESHG způsobena majetková újma a společnost žalobce ESHG by dokonce mohla být vystavena i situaci, kdy by z*

příčin na straně žadatele reálně nemohla nadále naplňovat svoji zákonnou povinnost ochrany zemědělského půdního fondu […].

622. Z výše uvedeného je zřejmé, že samotné tvrzení o *možném* zvýšení prašnosti, hluku a omezení přístupu k předmětnému pozemku, které by *mohlo* vést k jeho znehodnocení či nemožnosti jeho dalšího zemědělského využití, není bez dalšího dostatečné k tomu, aby žalovaný byl povinen učinit závěr o nepřípustnosti stavby z hlediska soukromoprávních imisí. Jak vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu i krajských soudů, povinnost stavebního úřadu zabývat se občanskoprávními námitkami je podmíněna tím, že účastník řízení svá tvrzení dostatečně důkazně podloží. V daném případě však žalobce ESHG neuvedl žádné konkrétní údaje, které by mohly vyvolat důvodné pochybnosti o tom, že plánovaná stavba skutečně způsobí imise v míře nepřiměřené místním poměrům.

623. Vzhledem k absenci takových důkazů či tvrzení nelze považovat námitku žalobce ESHG za důvodnou. Stavební úřad nemá povinnost provádět rozsáhlé dokazování na základě pouhých obecných tvrzení účastníka řízení. Jak bylo uvedeno v rozsudku NSS č. j. 6 As 207/2014-36, není namístě klást na bedra správního orgánu povinnost zjišťovat skutkový stav jen na základě tvrzení účastníka, pokud tato tvrzení nejsou dostatečně konkrétní a podložená. V daném případě tedy žalovaný postupoval v souladu se zákonem, když námitku soukromoprávních imisí posoudil jako nedostatečně podloženou a nevypořádal se s ní podrobněji.

624. Soud uzavírá, že ministr se ve svém rozhodnutí s námitkami žalobce ESHG, obsahově odpovídajícími námitkám uvedeným v šestém žalobním bodě, vypořádal dostatečně, přezkoumatelně a v souladu se zákonem. Napadené rozhodnutí obsahuje jasné odkazy na relevantní části dokumentace, právní úvahy i reakce na jednotlivé rozkladové námitky. Nelze tedy přisvědčit tvrzení žalobce ESHG o jeho nepřezkoumatelnosti. Ostatně skutečnost, že žalobce ESHG proti rozhodnutí ministra brojí velmi podrobně a argumentačně rozsáhle, sama svědčí o tom, že rozhodnutí je srozumitelné a přezkoumatelné – neboť právě taková polemika by v případě skutečně nepřezkoumatelného rozhodnutí nebyla možná.

625. Soud proto neshledal důvodnou ani šestou žalobní námitku žalobce ESHG.

Ke způsobu vypořádání námitek proti závazným stanoviskům ve věci ochrany přírody

626. *Sedmou žalobní námitku*, kterou žalobce ESHG brojil proti způsobu vypořádání jeho připojení se k rozkladu žalobce Děti Země, neshledal soud rovněž důvodnou. Podle § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkoumává napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž z úřední povinnosti zkoumá pouze vady uvedené v § 76 s. ř. s. (zejména nicotnost, nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů, podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem). Dispoziční zásada správního soudnictví omezuje rozsah přezkumu na konkrétní žalobní body, které musí být dostatečně určité a individualizované. Je to právě žalobce, kdo předestírá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Obsah a kvalita žaloby tak v zásadě předurčuje i obsah a rozsah soudního přezkumu. Soud není oprávněn (a tím méně povinen) za žalobce domýšlet či dotvářet žalobní námitky z vlastní iniciativy. Takový postup soudu by popíral uplatnění dispoziční zásady a zasahoval by do principu rovnosti účastníků řízení (srov.

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54 a ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78).

627. Obecné tvrzení, že napadené rozhodnutí je nezákonné „jako celek“, není způsobilé vymezit přezkumný rámec, neboť neobsahuje konkrétní skutkové ani právní důvody, které by soud mohl posoudit. Pokud žalobce ESHG namítal, že soud má povinnost přezkoumat všechny vady rozhodnutí ex officio, je třeba zdůraznit, že tato povinnost se vztahuje pouze na vady taxativně vymezené v § 76 s. ř. s. Žalobce ESHG však neuvedl, které konkrétní vady brání přezkumu rozhodnutí, a jeho tvrzení o nepřezkoumatelnosti závěrů ministra je proto zcela obecné. NSS opakovaně zdůraznil, že zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38).

628. Soud konstatuje, že žalobce ESHG se ve svém vyjádření ze dne 14. 3. 2024 pouze obecně ztotožnil s rozkladovými námitkami žalobce Děti Země, aniž by uvedl vlastní konkrétní argumentaci. Takové připojení se k rozkladu jiného účastníka bez individualizace důvodů nezakládá povinnost správního orgánu ani soudu vypořádávat tyto námitky z hlediska práv žalobce. Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. lze správní žalobou hájit pouze vlastní veřejná subjektivní práva, nikoli práva třetích osob. Žalobce ESHG proto mohl namítat pouze skutečnosti přímo se dotýkající jeho práv; nikoli připojit se obecně k argumentaci žalobce Děti Země, jehož námitky se převážně vztahovaly ke stavbám, které nemají na pozemky žalobce ESHG žádný vliv. Nejvyšší správní soud k tomu v rozsudku ze dne 11. 7. 2007, č. j. 2 As 10/2007-83, uvedl, že *„[j]e-li účastenství určité osoby (kromě navrhovatele) odvozeno od možnosti dotčení jeho práv, pak v mezích tohoto možného dotčení práv mu přísluší výkon účastnických práv a ochrana jeho hmotných práv. To znamená, že vyjádření a námitky, které je takový účastník v řízení oprávněn uplatnit, se musejí vztahovat k jeho právům. Je tak vyloučeno, aby se stěžovatel domáhal ochrany práv osob jiných, jejichž zcela samostatná práva přísluší hájit pouze jim a je jejich věcí, zda tak učinili do důsledků či nikoli. Pokud tedy stěžovatel kasační stížností brojí proti vzdálenosti umisťované stavby od pozemku či stavby manželů Č., nebyl k takové námitce oprávněn v řízení územním (kde ji ani nevznesl), k námitce žalobní (neboť žalobou lze napadat rozhodnutí s tvrzením zkrácení vlastních práv - § 65 odst. 1 s. ř. s.), pokud nebyl k ochraně jejich práv jimi výslovně zmocněn. Krajský soud proto nemusel danou žalobní námitku (stejně jako žalobní námitku vztahující se k jiným dotčeným právům těchto účastníků, či účastníků V.), vůbec řešit.*“

629. Nelze přisvědčit ani tvrzení, že ministr námitky žalobce Děti Země řádně nevypořádal. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že ministr se těmito námitkami podrobně zabýval na více než dvou stech stranách rozhodnutí. Skutečnost, že žalobce ESHG nesouhlasí s jejich posouzením, nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Napadené rozhodnutí není dle náhledu soudu stiženo vadami, které by bránily jeho přezkumu, a žalobce ESHG neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, jež by mohly vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí ve vztahu k právům žalobce, když žalobce ESHG žádné konkrétní okolnosti vztahující se k porušení jeho práv netvrdil.

630. Nad rámec nyní uvedeného soud připomíná, že usnesením ze dne 6. 11. 2025, č. j. 9 A 34/2025 – 364, byla původně samostatná řízení o žalobě žalobce ESHG a žalobě žalobce Děti Země proti napadenému rozhodnutí, vedená u městského soudu pod sp. zn. 9 A 34/2025 a sp. zn. 9 A 62/2025, spojena. Součástí žaloby podané žalobcem Děti Země jsou i námitky

směřující proti jednotlivým závazným stanoviskům ve věci ochrany přírody, resp. proti vypořádání rozkladových námitek vztahujících se k těmto závazným stanoviskům ministrem. Přezkum a vypořádání konkrétních žalobních bodů žalobce Děti Země týkajících se jednotlivých napadených závazných stanovisek je proto rovněž součástí tohoto rozhodnutí.

K žalobě žalobce Děti Země

Ke zkrácení lhůty pro podání žaloby a pro vyjádření k novým podkladům ve spise

631. Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce Děti Země, že došlo ke zkrácení jeho práv v důsledku zkrácení lhůty pro podání žaloby tím, že mu napadené rozhodnutí bylo (v rozporu se zákonem) doručeno do jeho datové schránky dne 10. 3. 2025, přičemž k doručení napadeného rozhodnutí veřejnou vyhláškou došlo až dne 17. 3. 2025.

632. Soud v daném případě vycházel z úpravy obsažené v liniovém zákoně, neboť řízení předcházející vydání napadeného rozhodnutí se zabývalo otázkou umístění energetické infrastruktury podle § 1 odst. 4 písm. b) liniového zákona.

633. Podle § 2 odst. 6 liniového zákona platí, že „[*v*] *řízení podle tohoto zákona nebo stavebního zákona, které je řízením s velkým počtem účastníků, se oznámení o zahájení řízení doručuje veřejnou vyhláškou. Jednotlivě se oznámení o zahájení řízení doručuje pouze účastníkům řízení podle § 182 písm. c) stavebního zákona (dále jen „dotčení vlastníci“), žadateli, obci, na jejímž území má být záměr uskutečněn, a dotčeným orgánům. Dotčeným vlastníkům neznámého pobytu nebo sídla a dotčeným vlastníkům, jimž se nepodařilo oznámení o zahájení řízení doručit postupem podle § 24 správního řádu, jakož i dotčeným vlastníkům, kteří nejsou známi, se doručuje veřejnou vyhláškou, ve které se dotčení vlastníci identifikují označením dotčených pozemků a staveb evidovaných v katastru nemovitostí, ustanovení § 32 odst. 2 a 3 správního řádu se ve vztahu k těmto dotčeným vlastníkům neuplatní. Ostatní písemnosti se doručují jednotlivě pouze žadateli, obci, na jejímž území má být záměr uskutečněn, je-li účastníkem řízení, a dotčeným orgánům; ostatním účastníkům řízení se doručují veřejnou vyhláškou, o čemž se tito účastníci poučí v oznámení o zahájení řízení, je-li jim doručováno jednotlivě. Pokud se doručuje jednotlivě do ciziny, platí, že dnem doručení je třicátý den ode dne, kdy byla písemnost odeslána prostřednictvím provozovatele poštovních služeb.*“

634. Shora uvedené bylo dříve upraveno v § 2 odst. 5 citovaného zákona, přičemž platilo, že tato úprava doručování v § 2 odst. 5 liniového zákona je úpravou komplexní, vytvořenou na míru a pro účely liniového zákona, který je specifický i v dalších směrech (např. právě zkrácenou lhůtou pro podání žaloby). Úprava doručování v § 2 odst. 5 liniového zákona představovala úpravu speciální, a to i vůči doručování podle § 144 odst. 6 správního řádu (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 12. 2020, č. j. 2 As 252/2020 – 46, a ze dne 14. 10. 2021, č. j. 4 As 280/2021 - 31, a usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 12. 2024, č. j. 38 A 4/2024 - 67). Od těchto závěrů nemá městský soud důvod se odklonit ani za současné právní úpravy, kdy znění § 2 odst. 5 liniového zákona platné do 31. 12. 2023 a § 2 odst. 6 liniového zákona platné od 1. 1. 2024 jsou až na odkaz na příslušná ustanovení stavebního zákona totožná.

635. Dle náhledu soudu nelze bez dalšího vyjít z žalovaným odkazovaných rozhodnutí (*rozsudky NSS ze dne 7. 12. 2023, č. j. 6 As 285/2021 – 55*, nebo *ze dne 15. 1. 2024, č. j. 5 As 206/2021 –*

59, a *rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2023, č. j. 9 A 20/2023 – 129*), neboť tato řešila doručování žalobci nikoli podle liniového zákona, ale pouze podle stavebního zákona.

636. Liniový zákon definici žadatele výslovně neobsahuje, a to ani v § 2 odst. 6 citovaného zákona, v němž se otázka doručování řeší. Ze znění § 2a odst. 1, 2 liniového zákona lze dovodit, že pojem žadatel označuje osobu, která žádá o vydání o povolení záměru spadajícího do působnosti liniového zákona. Jelikož citovaný zákon obsahuje velmi specifickou úpravu, která je v podstatě výjimkou z obecných pravidel (srov. např. *rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 2. 2025, č. j. 30 A 49/2024 – 110*, bod 53 odůvodnění), je nutno tam uvedené pojmy vykládat spíše restriktivně. Žalobce Děti Země s ohledem na výše uvedené tedy nelze považovat za žadatele ve smyslu § 2 odst. 6 liniového zákona, jemuž by se rozhodnutí vydané v působnosti citovaného zákona mělo doručovat jednotlivě do jeho datové schránky. Naopak mu má být v souladu s citovaným ustanovením doručováno veřejnou vyhláškou. Uvedené závěry však ničeho nemohou změnit na již judikovaných závěrech, že nejde-li o řízení podle liniového zákona, lze spolku doručovat též do jeho datové schránky (srov. *rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 2. 2025, č. j. 30 A 49/2024 – 110*).

637. Pokud však správní orgán (vycházeje např. ze shora odkazovaných rozsudků *NSS ze dne 7. 12. 2023, č. j. 6 As 285/2021 – 55*, nebo *ze dne 15. 1. 2024, č. j. 5 As 206/2021 – 59*, a *rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2023, č. j. 9 A 20/2023 – 129*) doručí v řízení vedeném podle liniového zákona rozhodnutí do datové schránky enviromentálního spolku účastnícího se předmětného řízení, nejedná se o vadu, jež by byla důvodem ke zrušení napadeného rozhodnutí, a to zvláště v situaci, když k doručení veřejnou vyhláškou (které je s ohledem na výše uvedené správným způsobem doručení napadeného rozhodnutí žalobci Děti Země) došlo později, než došlo k doručení do jeho datové schránky.

638. Lhůta pro podání žaloby ve smyslu § 2 odst. 2 liniového zákona počíná běžet od doručení napadeného rozhodnutí žalobci Děti Země veřejnou vyhláškou. Doručení napadeného rozhodnutí do datové schránky žalobce Děti Země nemohlo v žádném případě porušit jeho práva, neboť naopak umožnilo, že se s napadeným rozhodnutím seznámil ještě dříve, než mu počala běžet lhůta k podání žaloby, tj. měl více času na seznámení se s obsahem napadeného rozhodnutí. Z uvedených důvodů soud přistoupil k projednání veškerých námitek, uplatněných žalobcem Děti Země v žalobě a v doplnění žaloby, tedy i námitek ve vztahu k závaznému stanovisku EIA a závaznému stanovisku OÚ Dukovany ze dne 16. 2. 2021, č. j. OUDUK-48/2021/06-ŽP.

639. Nadto je zřejmé, že individuálním doručováním do datové schránky subjektů, kteří podali rozklad, by nedošlo k žádnému „urychlení“ rozkladového řízení, což je jeden z hlavních důvodů existence liniového zákona, a to z toho důvodu, že právní moc napadeného rozhodnutí závisí na oznámení tohoto rozhodnutí všem hlavním účastníkům podle § 27 odst. 1 správního řádu (srov. § 91 odst. 1 správního řádu), kterým se doručuje veřejnou vyhláškou.

640. Pokud jde o námitku zkrácení lhůty pro vyjádření k novým podkladům ve spise, soud zdůrazňuje, že postupem ministra k žádnému zkrácení práv žalobce Děti Země a jeho možnosti plně uplatňovat svá procesní práva, včetně práva na vyjádření se k novým podkladům napadeného rozhodnutí, nedošlo a námitka tak není důvodná. Výzva k uplatnění práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí byla žalobci Děti Země doručena (což žalobce ani nezpochybňoval). Žalobce Děti Země se však k výzvě nevyjádřil, a to ani ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy do jeho datové schránky dne 4. 11. 2024, ani ve lhůtě 30 dnů od doručení

výzvy veřejnou vyhláškou dne 15. 11. 2024, ani nikdy poté. Napadené rozhodnutí bylo následně vydáno až dne 27. 2. 2025, tedy více než 2 měsíce poté, co uplynul nejzazší termín k vyjádření se k podkladům rozhodnutí (16. 12. 2024). Žalobce Děti Země tak nebyl ani z materiálního hlediska nijak krácen na svých procesních právech, a to bez ohledu na to, od jakého okamžiku se počátek třicetidenní lhůty odvíjel.

K závaznému stanovisku EIA

641. Z hlediska časové posloupnosti a logiky vypořádání uplatněných námitek směřujících proti závazným stanoviskům se soud dále zabýval námitkou žalobce Děti Země, vztahující se k závaznému stanovisku Ministerstva životního prostředí, odboru posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí č. j. MZP/2019/710/7762 ze dne 30. 8. 2019 (závazné stanovisko EIA).

642. Soud vzhledem k uplatněné žalobní argumentaci předně vypořádal související námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a námitku nepřesvědčivosti správních rozhodnutí.

643. Obecně platí, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006 – 63), nevypořádá se se všemi odvolacími námitkami (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71), či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005, č. 689/2005 Sb. NSS). Aby rozhodnutí nebylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů postačuje, aby námitky byly vypořádány i implicitně (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 – 64).

644. Podle § 75 odst. 2 věta druhá s. ř. s. platí, že „[*b*]yl-*li závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost, není-li jím sám vázán a neumožňuje-li tento zákon žalobci napadnout takový úkon samostatnou žalobou ve správním soudnictví.*“ Z uvedeného vyplývá, že v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí se lze žalobou domáhat též přezkumu závazného stanoviska, které bylo podkladem jeho vydání, ev. též potvrzujícího závazného stanoviska, které bylo vydáno k námitkám učiněným v řízení před správním orgánem.

645. Platí totiž, že nevypořádá-li se nadřízený orgán, jemuž bylo podle § 149 odst. 4 správního řádu předloženo odvolání (v tomto případě rozklad) směřující proti obsahu závazného stanoviska, s námitkami odvolatele (zde osoby, která podala rozklad), nemůže odvolací správní orgán nahradit jeho chybějící odbornou skutkovou úvahu svou úvahou vlastní: k tomu totiž není odborně způsobilý. Odvolací správní orgán by však měl ověřit, zda nadřízený orgán řádně reagoval na odvolací námitky, a není-li tomu tak, měl by od něj žádat nápravu. Jinak se vystavuje riziku, že pro nepřezkoumatelnost bude zrušeno jeho vlastní rozhodnutí, ačkoli on sám při zdůvodňování svých hmotněprávních úvah nepochybil (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69, publ. pod č. 3018/2014 Sb. NSS). Je–li závazné stanovisko nepřezkoumatelné, trpí vadou nepřezkoumatelnosti i rozhodnutí správního orgánu. V případě, že v závazném stanovisku chybí logická úvaha o správním uvážení, nebo správní orgán vykročí z jeho mezí, postupuje

správní soud dle § 78 odst. 1 s. ř. s. a napadené rozhodnutí zruší pro nezákonnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2023, č. j. 1 As 21/2023 - 84, bod 45).

646. Nepřezkoumatelnost žalobce Děti Země namítal, neboť dle něj nemělo být vysvětleno, proč žalovaný akceptoval koncepci, při níž vyhověl požadavkům závazných stanovisek dotčených orgánů a tyto zahrnul do územního rozhodnutí, přestože se netýkaly příslušných stavebních objektů a příslušné fáze rozhodnutí, a u žalobce tento přístup odmítl.

647. S tímto se však nelze ztotožnit. Již na straně 22 ve třetím odstavci napadeného rozhodnutí ministr k této námitce uvádí, že podmínky dotčených orgánů uvedené v jejich závazných stanoviscích jsou pro žalovaného (resp. pro výrokovou část prvostupňového rozhodnutí) v souladu s § 149 správního řádu závazné, a žalovaný je tedy správně převzal do podmínek prvostupňového rozhodnutí v jejich plném rozsahu bez ohledu na to, že celá řada z nich se může týkat i navazující fáze řízení o povolení stavby. Stran námitek žalobce Děti Země žalovaný navíc dle ministra uvedl, že zatěžovat územní rozhodnutí dalšími podmínkami, které směřují do dalších projektových fází, je neúčelné, zvláště, když nejde o podmínky vyplývající ze závazných stanovisek, které by byl žalovaný povinen převzít.

648. Z uvedeného je zjevné, že z tohoto důvodu nemůže být napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť ministr a i žalovaný žalobci Děti Země vysvětlili, proč jím uvedenou „hybridní koncepci“ převzali, tj. s námitkou žalobce Děti Země se jednoznačně vypořádali (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005, č. 689/2005 Sb. NSS, nebo rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 – 64).

649. Z týchž důvodů nelze souhlasit ani s druhým žalobcem Děti Země tvrzeným důvodem nepřezkoumatelnosti, tj. že ministr ŽP a ministr přezkoumatelně nevysvětlili rozpor, že pokud požadavek č. 44 patří až do řízení o stavebním povolení, neboť se týká fáze provozu, ale je uložený v prvostupňovém rozhodnutí, nezbývalo žalobci Děti Země než navrhovat jeho změnu nyní. Z výše uvedené volné citace z napadeného rozhodnutí je více než zjevné, z jakého důvodu tomu tak bylo. Jde tedy o implicitní vypořádání se s námitkou žalobce Děti Země, což nutně vede k tomu, že napadené rozhodnutí ani v této části není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 – 64).

650. Stejně tak ministr v napadeném rozhodnutí, resp. ministr ŽP v potvrzujícím stanovisku EIA, vysvětlil, proč nebyl důvod změnit změní podmínky č. 44 dle námětu žalobce Děti Země, nehledě na to, že žalobce Děti Země měl za to, že jeho změna povede k lepší proveditelnosti, vymahatelnosti a kontrolovatelnosti podmínky. Na straně 237 uprostřed napadeného rozhodnutí se výslovně uvádí, že z požadavku žalobce Děti Země není zřejmé, jak by úprava formulace podmínky č. 44 pomohla k lepší srozumitelnosti a jednoznačnosti, a že by vyhovění této podmínce naopak vedlo k posunu doby měření hluku, pro což nebyl žádný důvod. Jak napadené rozhodnutí tak i potvrzující stanovisko EIA a závazné stanovisko EIA jsou v tomto ohledu jednoznačně přezkoumatelnými a srozumitelnými.

651. Shodně s napadeným rozhodnutím (resp. odůvodněním potvrzujícího stanoviska EIA) lze uzavřít, že ani v rámci podané žaloby žalobce Děti Země nedoložil relevanci svého návrhu; nelze se ztotožnit s jeho konstatováním, že nebylo třeba předkládat podrobné důvody pro navrhované změny, neboť z nich mělo být zjevné, co jimi bylo zamýšleno. Je zcela jednoznačně právem žalobce Děti Země, aby se k podmínkám uloženým v prvostupňovém rozhodnutí vyjádřil, a aby případně navrhl jejich změnu. Návrh této změny však musí být

logicky odůvodněný, dostatečně konkrétní a jednoznačný, a musí být též podložený. Uplatňování návrhů na změny závazných stanovisek, aniž by tyto návrhy byly blíže odůvodněny a podloženy, přičemž se zakládají pouze na domněnkách žalobce Děti Země (resp. jakéhokoli dalšího navrhovatele změny podmínky uložené závazným stanoviskem), by bylo možné považovat za šikanózní přístup, jehož skutečným účelem není ochrana přírody a krajiny (což účel deklarovaný žalobce Děti Země), ale toliko bezdůvodné zdržování a zatěžování správního řízení a správních orgánů, a následně též i správních soudů.

652. To lze názorně ilustrovat na další namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí žalobcem Děti Země, kdy se dle něj napadené rozhodnutí nemělo přezkoumatelně vypořádat s žalobcem Děti Země navrhovanou změnou podmínky č. 15. Ohledně nevypořádání se s touto podmínkou žalobce Děti Země ničeho bližšího ve své žalobě netvrdí. Napadené rozhodnutí přitom od cca jedné třetiny strany 231 až do počátku třetí třetiny strany 232 napadeného rozhodnutí popisuje, jaká byla rozkladová námitka žalobce Děti Země týkající se podmínky č. 15, a jak se s touto námitkou ministr ŽP vypořádal i s odkazem na vyjádření SÚJB a na podmínky dle atomového zákona. Žádný konkrétní nedostatek s vypořádáním rozkladové námitky žalobce Děti Země v žalobě neuvádí, a ani soud žádný takový v rámci svého přezkumu napadeného rozhodnutí neshledal.

653. Z napadeného rozhodnutí je zcela jednoznačné, z jakých úvah ministr při vydání napadeného rozhodnutí, resp. žalovaný při vydání prvostupňového rozhodnutí a ministr ŽP při vydání potvrzujícího stanoviska EIA, vycházeli. Ostatně žalobce Děti Země sám žádné jiné konkrétní důvody nepřezkoumatelnosti neuvádí, a soud v rámci soudního přezkumu žádné důvody, pro něž by bylo nutno konstatovat nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, závazného stanoviska EIA a potvrzujícího stanoviska EIA, neshledal. Na další obecná tvrzení stran nepřezkoumatelnosti přitom právě s ohledem na jejich obecnost nelze blíže reagovat (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 4. 2019, č. j. 59 A 2/2019 – 109, bod 169 odůvodnění).

654. Není přitom vadou, že ministr v napadeném rozhodnutí v podstatě odcitoval důvody potvrzujícího stanoviska EIA, neboť i takový postup je souladný se zákonem a nečiní napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným (srov. například rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 As 25/2020 – 33, bod 21 odůvodnění, nebo rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2021, č. j. 5 As 75/2021 – 37, bod 7 odůvodnění, rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2022, č. j. 3 As 25/2020 – 58, body 17 – 18, 21 odůvodnění či rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2021, č. j. 3 As 26/2020 – 51, body 15 – 16, 19). Žalobní námitka nepřezkoumatelnosti je tak nedůvodná.

655. Nelze též souhlasit, že by napadené rozhodnutí, prvostupňové rozhodnutí, závazné stanovisko EIA a potvrzující stanovisko EIA byla nepřesvědčivá, jak namítá žalobce Děti Země. Soud podotýká, že tato námitka žalobce Děti Země nebyla blíže odůvodněna, vyjma konkrétní zmínky, že nepřesvědčivě byla vypořádána žalobcem Děti Země navrhovaná změna požadavku č. 15. Žalobce Děti Země však nijak neuvádí, v čem konkrétně by odůvodnění mělo být nepřesvědčivé.

656. Pokud žalobce Děti Země v žalobních bodech neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí pak soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán (podrobněji srov. rozsudek NSS ze dne 12. 11. 2014, čj. 6 As 54/2013 - 128). Jinými slovy, jestliže tedy žalobce Děti Země v žalobě vytkne napadenému správnímu rozhodnutí vady jen v obecné rovině, aniž by poukázal na zcela konkrétní skutečnosti, v nichž spatřuje

pochybení, je zcela dostatečné, pokud se k takto obecným námitkám vyjádří soud rovněž jen v obecné rovině. Toto stanovisko zaujal i rozšířený senát NSS dne 24. 8. 2010, v č. j. 4 As 3/2008-78, který zastal názor, že: *„[s]myslem uvedení žalobních bodů § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je jednoznačné ustanovení rámce požadovaného soudního přezkumu ve lhůtě zákonem stanovené k podání žaloby.... míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod, byť i vyhovující, obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej.*“ (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 6. 2023, č. j. 30 A 17/2023 – 66, body 35 a 36 odůvodnění). Soud se tak mohl věnovat takovým uváděným skutečnostem pouze v míře obecnosti, v jaké je sám žalobce Děti Země vznesl (srov. např. rozsudek NSS ze dne 6. 10. 2015, čj. 6 Afs 9/2015 - 31).

657. Je přitom nutno uzavřít, že žádný z žalobcem Děti Země napadených aktů není nepřesvědčivě odůvodněný. Naopak, zejména v napadeném rozhodnutí a potvrzujícím stanovisku EIA je patrné, jaké konkrétní námitky žalobce Děti Země vznesl, jak tyto byly posouzeny, jak se s nimi ministr a ministr ŽP vypořádali, a jakými úvahami se při svých závěrech řídily.

658. Vadou též není, jak uvedeno výše, pokud ministr v napadeném rozhodnutí převzal odborné věcné závěry potvrzujícího stanoviska EIA, neboť navíc platí, že obstojí-li závazné stanovisko při soudním přezkumu, může jeho odborné věcné závěry převzít do svého odůvodnění i soud (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2021, č. j. 1 As 32/2021 – 64, bod 40).

659. Soud přitom nemá pochyby o přesvědčivosti vypořádání se s žalobcem Děti Země navrhovanou změnou podmínky č. 15. Podmínku č. 15 ve znění „*V rámci další projektové přípravy NJZ vypracovat projekt monitorování radiační situace.*“ navrhoval žalobce Děti Země změnit tak, aby zněla: „*Součástí dokumentace pro stavební povolení NJZ bude projekt monitorování radiační situace.*“, neboť dle něj nebylo zřejmé, kdy přesně má dojít k vypracování projektu monitoringu a požadavek tak byl nekonkrétní a obtížně vymahatelný. Mělo být jasně stanoveno nějaké „časové okno“.

660. K tomu bylo uvedeno, že podmínka byla navržena na základě vyjádření SÚJB s tím, že oblast monitorování radiační situace je řešena především atomovým zákonem a měla být řešena mj. v rámci řízení o povolení výstavby jaderného zařízení a spadá do působnosti SÚJB (nikoli stavebního úřadu), který toto řízení vede samostatně. Navrhovaná formulace žalobce Děti Země nebyla správná, neboť zadávací bezpečnostní zpráva byla v souladu s příslušnými prováděcími předpisy, projekt jaderného zařízení z hlediska naplnění požadavků na mj. monitorování radiační situace byl dostatečně popsán. Bylo prokázáno, že vlastnosti nebo jevy území k umístění jaderného zařízení nedosahují vylučujících charakteristik, že nehrozí snížení úrovně jaderné bezpečnosti, radiační ochrany, technické bezpečnosti, monitorování radiační situace, zvládání radiační mimořádné události a zabezpečení během životního cyklu jaderného zařízení v důsledku vlastnosti území tak, že by z hlediska stávající úrovně vědy a techniky nebyla možná náprava takového stavu formou technického nebo administrativního opatření. Též dokument „Záměr zajištění monitorování výpustí z jaderných zařízení“ a dokument „Program monitorování“ splňoval všechny požadavky právních předpisů. Jelikož nebylo o v době rozhodnutí o umístění rozhodnuto o výběru konkrétního dodavatele a projektu rozhodnuto, byl pro jeho popis a průkazy použit tzv.

obalový přístup. Ochrana navíc byla zajištěna na základě vybraných ustanovení atomového zákona.

661. Soud se přitom s tímto odůvodněním, které se mu jeví více než dostatečně přesvědčivé, zcela ztotožňuje a v podrobnostech na něj odkazuje.

662. Nedošlo též k porušení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť v prvostupňovém i napadeném rozhodnutí, resp. v jejich odůvodnění byly uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se ministr, ministr ŽP, a žalovaný řídili při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se uvedené orgány vypořádaly s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Ani tato námitka tak není důvodná.

663. Dále žalobce Děti Země namítal, že postupem žalovaného došlo k porušení procesních práv žalobce Děti Země ve smyslu § 3 správního řádu ve spojení s § 68 odst. 3 správního řádu (právo na řádné vypořádání) navržené změny požadavku č. 15 závazného stanoviska EIA.

664. Přestože žalobce Děti Země odkazuje na § 3 správního řádu, tj. zásadu materiální pravdy, ničeho konkrétního k tomuto netvrdí, žádný věcný argument neuvádí. Soud proto i tyto žalobní námitky neshledal důvodnými.

665. K námitce nezákonnosti spočívající v zahrnutí všech požadavků závazného stanoviska EIA do prvostupňového rozhodnutí a k porušení zásady legitimního očekávání, soud poukazuje na § 149 odst. 1 věta první správního řádu, podle kterého platí, že „[z]*ávazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu*.“

666. Nerespektuje-li stavební úřad při vymezování podmínek pro umístění stavby závazné stanovisko dotčeného orgánu, postupuje v rozporu s § 149 odst. 1 správního řádu. Je povinností orgánu rozhodujícím o odvolání či o rozkladu, aby v souladu s § 89 odst. 2 větou první správního řádu přezkoumal i bez uplatněné odvolací (rozkladové) námitky soulad rozhodnutí prvního stupně s právními předpisy, a tedy i rozpor mezi podmínkami stanovenými v závazném stanovisku a v rozhodnutí stavebního úřadu. Pokud tak neučiní, zatíží řízení podstatnou vadou, která má za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, neboť závazné stanovisko dotčeného orgánu není respektováno (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 10. 2015, č. j. 6 A 17/2015-87).

667. Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že obsah závazného stanoviska EIA je závazný pro výrokovou část prvostupňového rozhodnutí. Z této zcela jednoznačné dikce je zřejmé, že žalovaný musel při vydávání prvostupňového rozhodnutí podmíněného závazným stanoviskem respektovat závazné stanovisko a podmínky v něm stanovené jednoduše převzít do výrokové části svého rozhodnutí. Zásadně není možné, aby si správní orgán ze závazného stanoviska vybral pouze tu část, o které je přesvědčen, že dopadá na projednávanou věc, neboť jeho rozhodnutí je závazným stanoviskem **podmíněno** a nemůže se od něj jakkoli odchýlit. Podmíněnost rozhodnutí závazným stanoviskem je zdůrazněna v § 149 odst. 4 správního řádu, podle kterého „[*j*]*estliže bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne*.“ Tím je podle městského soudu jasně zdůrazněno, že rozhodující správní orgán je vskutku závazným stanoviskem vázán. Pokud by žalovaný měl za to, že závazné stanovisko EIA je nezákonné, mohl vyvolat jeho přezkum postupem

podle § 149 odst. 6 správního řádu (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020 – 230, body 42, 43 odůvodnění).

668. Oproti přesvědčení žalobce Děti Země tak žalovaný činil správně, pokud do prvostupňového rozhodnutí převzal veškeré podmínky závazných stanovisek, a to i žalobcem Děti Země konkrétně uvedenou podmínku č. 44, byť se skutečně může týkat až samotného provozu. Žalovaný nebyl (jak vyplývá ze shora citované judikatury) oprávněn si učinit úsudek, zda lze či nelze podmínku převzít, neshledal-li závazné stanovisko nezákonným.

669. Stejně tak se žalobce Děti Země nemůže důvodně dovolávat porušení zásady legitimního očekávání. Jím citovaná judikatura se týká situací, kdy správní orgán převzal či naopak nepřevzal podmínky stanovené v závazných stanoviscích do svého rozhodnutí; žádné ze žalobcem Děti Země citovaných rozhodnutí neříká, že je porušením zásady legitimního očekávání, pokud správní orgány nepřevezmou do svých rozhodnutí, resp. závazných stanovisek, návrhy na změnu znění podmínky stanovené závazným stanoviskem. Jak vyplývá z již shora citovaného ustanovení § 149 odst. 1 správního řádu, pro správní orgán vydávající konečné rozhodnutí ve věci je závazné pouze závazné stanovisko dotčeného orgánu, nikoli „obecné“ stanovisko žalobce Děti Země (nehledě na to, jak je spolek přesvědčen o jeho správnosti).

670. Dovolávání se porušení zásady legitimního očekávání s odůvodněním, že v žalobcem Děti Země citovaných rozhodnutích správních soudů byly žaloby spolků byly zamítány, pokud se jejich požadavky netýkaly příslušných stavebních objektů a příslušné rozhodovací fáze, se zcela míjí podstatou úpravy závazných stanovisek a jejich závaznosti. Žalobce Děti Země se nemůže jakkoli dovolávat toho, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno, že do prvostupňového rozhodnutí byla převzata podmínka vyplývající ze závazného stanoviska podle § 149 odst. 1 správního řádu, která se může fakticky týkat jiné rozhodovací fáze, jen kvůli tomu, že argumenty žalobce Děti Země (a jiných enviromentálních spolků) byly tímto postupem odmítány.

671. Jak přitom uvedeno výše, jelikož je správní orgán vázán závazným stanoviskem dotčeného orgánu, neshledá-li závazné stanovisko nezákonné, musí podmínku v něm obsaženou do výroku konečného rozhodnutí jednoduše převzít, neboť nemá odborné znalosti na to, aby si otázku řešenou závazným stanoviskem sám posoudil (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020 – 230).

672. Byť se v judikatuře objevuje též názor, že není nutné převzít veškeré podmínky závazných stanovisek vydaných podle § 9a zákona EIA, pokud je u nich výslovně uvedeno, že se týkají jiné fáze řízení, např. jsou výslovně označeny jako podmínky realizace výstavby, provozu a ukončení provozu a tudíž svým předmětem do územního řízení nespadají (srovnej např. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 1. 2024, č. j. 57 A 87/2023 – 125, bod 75 odůvodnění), lze se ztotožnit zcela s vyjádřením žalovaného, že využití závazného stanoviska EIA v územním rozhodnutí není matoucí ani zatěžující. Je též nutno přihlédnout k žalovaným zmíněné zásadě *superfluum non nocet*, tj. nadbytečné neškodí.

673. Konečně je nutno opětovně dodat, že správní orgán vydávající konečné rozhodnutí ve věci, jež je podmíněné závazným stanoviskem, nemá dostatečnou odbornost pro posouzení vlivu záměru na životní prostředí, a je tedy logické, že nemůže zásadně sám posuzovat, která z podmínek závazného stanoviska EIA je případná a která nikoliv, a podle toho dle vlastní

úvahy některá opatření do svého rozhodnutí přejmout a některé nepřejímat (srov. rozsudek NSS z 25. 5. 2024, č. j. 8 As 55/2024-162, body 29 a 30 odůvodnění a tam citovanou judikaturu). Správní orgán je tedy zásadně povinen do svého rozhodnutí převzít všechny podmínky, které se k posuzovanému záměru vztahují; výjimkou by mohla být situace, kdy by se konečné rozhodnutí týkalo pouze změny konkrétně určené části záměru (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 6. 2024, č. j. 39 A 5/2023 – 146, bod 45 a 46 odůvodnění). Argumentace žalobce Děti Země, že žadatel bude stěží ve své žádosti o vydání stavebního povolení dokládat, že všechny požadavky závazného stanoviska EIA splnil ještě před vydáním stavebního povolení, zvláště pokud se nebudou týkat umisťovaných stavebních objektů a pokud se týkají až fáze výstavby a provozu záměru, je v optice výše uvedeného nedůvodná. Tvrzení o zmateční účastníků a jejich zbytečné zatěžování je spíše polemikou s tím, jak zákonodárce nastavil pravidla pro vydávání a podobu konečných rozhodnutí, jež jsou podmíněny závazným stanoviskem, a nejde tak o důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.

674. Uvedené též nutně vede k závěru o nedůvodnosti námitky žalobce Děti Země, že jelikož podmínka č. 44 byla v napadeném rozhodnutí obsažena již nyní, a nebyla by tak obsažena ve stavebním rozhodnutím (přičemž se jedná u zjevnou spekulaci žalobce Děti Země), musel žalobce Děti Země proti ní brojit již nyní.

675. Jelikož v zahrnutí všech požadavků (vč. podmínky č. 44) závazného stanoviska EIA do prvostupňového rozhodnutí nelze shledat nezákonnost, a soud neshledal porušení zásady legitimního očekávání, jsou uvedené námitky žalobce Děti Země nedůvodné.

676. K námitce nesprávného zamítnutí návrhu na změnu podmínky č. 44 uvádí soud následující:

677. Podmínku č. 44 ve znění „*Současně se zahájením zkušebního provozu a následně i se zahájením běžného provozu NJZ provést měření hluku z provozu; součástí měření bude i hodnocení výskytu tónové složky hluku; v případě zjištění konfliktu s hygienickými limity hluku provést dodatečná protihluková opatření pro dodržení limitů.*“ navrhoval žalobce Děti Země změnit tak, aby zněla: „*Do šesti měsíců od zahájení zkušebního provozu a také do šesti měsíců od zahájení běžného provozu NJZ provést měření intenzit hluku z provozu; součástí měření bude i hodnocení výskytu tónové složky hluku; v případě zjištění konfliktu s hygienickými limity hluku provést dodatečná protihluková opatření pro dodržení limitů. Měření intenzit hluku provádět nejméně 1x za rok po dobu 3 let od zahájení zkušebního a běžného provozu. Protihluková opatření budou realizována obratem.*“. Dle žalobce Děti Země byla změna žádoucí pro lepší srozumitelnost a jednoznačnost. Bylo též žádoucí, aby měření byla provedena opakovaně po určité období, např. alespoň během 3 let.

678. To však bylo ministrem ŽP v potvrzujícím stanovisku EIA, resp. ministrem v napadeném rozhodnutí odmítnuto. Žalobce Děti Země argumentuje v rámci jím uplatněného žalobního bodu, že je vhodné, aby místo měření „hned“ existoval pro měření přiměřený časový prostor, čímž bude zaručeno, že k měření dojde za reálného stavu, a že jeho návrh využívá principu předběžné opatrnosti.

679. Soud přitom souhlasí se stanoviskem ministra, resp. ministra ŽP, na které odkazuje (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2021, č. j. 1 As 32/2021 – 64, bod 40). Není zjevné, jak by žalobcem Děti Země navrhovaná změna přispěla ochraně životního prostředí. Podmínka č. 44 stanovuje dva okamžiky, kdy musí dojít k měření hluku s tím, že v případě zjištění konfliktu s hygienickými limity budou provedena dodatečná protihluková

opatření pro dodržení limitů. Podmínka stanovená žalobcem Děti Země by za 1. zcela nedůvodně posouvala počátek měření, aniž by pro to byl jakýkoli racionální důvody, a za 2. by měření intenzit hluku naopak omezovala pouze na dobu 3 let od zahájení zkušebního a běžného provozu. Soud se navíc ztotožňuje s tvrzením žalovaného, že stanovení detailních podmínek průběhu měření bude předmětem řízení o povolení záměru, a orgán ochrany veřejného zdraví může stanovit detaily prováděného měření, tj. i vznést požadavek na opakování měření, pokud bude považován za oprávněný. Argument principem předběžné opatrnosti (např. § 5 odst. 4 zákona EIA, či § 13 zákona č. 17/1992 Sb., o životním prostředí), se jeví v důsledku uvedeného omezení pouze jako účelový.

680. Jak přitom uvedeno výše, žalobce Děti Země má právo se vyjadřovat ke znění podmínek závazných stanovisek a navrhovat jejich změny. Přesto by jeho vyjádření a návrhy měly být věcně odůvodněny a podloženy; nemělo by se jednat toliko o vnitřní přesvědčení žalobce Děti Země.

681. Stejně tak nelze v postupu ministra shledat zpochybňování výsledku procesu EIA; uložená podmínka č. 44 (stejně jako všechny ostatní podmínky) musí odpovídat požadavkům závazných stanovisek dotčených orgánů, kdy správnímu orgánu rozhodujícímu ve věci konečným rozhodnutím zpravidla nezbývá než tyto podmínky převzít do výroku konečného rozhodnutí (srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020 – 230).

682. Závěrem nutno dotaz, že ani v rámci podané žaloby žalobce Děti Země neuvádí žádné konkrétní argumenty, pro něž by bylo možné shledat závěry ministra, resp. ministra ŽP nesprávnými či nepřesvědčivými. Proto soud i tuto námitku žalobce Děti Země jako nedůvodnou zamítl.

K závaznému stanovisku o odvodu srážkových vod

683. Ve vztahu k závaznému stanovisku OÚ Dukovany ze dne 16. 2. 2021, č. j. OUDUK-48/2021/06-ŽP pro stavbu „Odvod srážkových vod z NJZ EDU Lipňanským potokem vč. jejich retence“ se soud s ohledem na uplatněnou žalobní argumentaci s ohledem na zásadu hospodárnosti nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí. Vzhledem k úzké souvislosti se soud současně vypořádává s námitkou nepřezkoumatelnosti ZS o odvodu srážkových vod, námitkou nepřesvědčivosti ZS o odvodu srážkových vod a námitkou nepřezkoumatelnosti potvrzujícího stanoviska ze dne 30. 8. 2024.

684. Již na tomto místě však soud konstatuje, že neprovedl žalobcem Děti Země navržené dokazování ohledně 1. podmínky rozhodnutím Úřadu městské části Praha 4 ze dne 5. 4. 2019, č. j. P4/126906/19/OŽPAD/ZEM SZ P4/164396/18/9 pro záměr „Centrum zdravého životního stylu“; rozhodnutí Úřadu městské části Praha 6 ze dne 11. 12. 2019, č. j. MCP6 147822/2019 SZ MCP6 147822/2019 pro záměr „Praha 6 – Veleslavín, José Martího – novostavba garáží a administrativní budovy“ a rozhodnutí Úřadu městské části Brno – jih ze dne 22. 11. 2021, č. j. MCBJIH/12241/2021/06/JAJ pro záměr „Přestavba železničního uzlu Brno, Prodloužení ulice Kalová“. Soud tyto důkazy shledal za zcela nadbytečné, které by na jeho závěrech ničeho nezměnily.

685. Obecně platí, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (srov. rozsudek

NSS ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006 – 63), nevypořádá se se všemi odvolacími námitkami (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008 - 71), či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005, č. 689/2005 Sb. NSS). Aby rozhodnutí nebylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů postačuje, aby námitky byly vypořádány i implicitně (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016 – 64).

686. Podle § 75 odst. 2 věta druhá s. ř. s. platí, že „[*b*]yl-*li závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost, není-li jím sám vázán a neumožňuje-li tento zákon žalobci napadnout takový úkon samostatnou žalobou ve správním soudnictví.*“ Z uvedeného vyplývá, že v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí se lze žalobou domáhat též přezkumu závazného stanoviska, které bylo podkladem jeho vydání, ev. též potvrzujícího závazného stanoviska, které bylo vydáno k námitkám učiněným v řízení před správním orgánem.

687. Platí totiž, že nevypořádá-li se nadřízený orgán, jemuž bylo podle § 149 odst. 4 správního řádu předloženo odvolání (v tomto případě rozklad) směřující proti obsahu závazného stanoviska, s námitkami odvolatele (osoby, která podala rozklad), nemůže odvolací správní orgán nahradit jeho chybějící odbornou skutkovou úvahu svou úvahou vlastní: k tomu totiž není odborně způsobilý. Odvolací správní orgán by však měl ověřit, zda nadřízený orgán řádně reagoval na odvolací námitky, a není-li tomu tak, měl by od něj žádat nápravu. Jinak se vystavuje riziku, že pro nepřezkoumatelnost bude zrušeno jeho vlastní rozhodnutí, ačkoli on sám při zdůvodňování svých hmotněprávních úvah nepochybil (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69, publ. pod č. 3018/2014 Sb. NSS). Je–li závazné stanovisko nepřezkoumatelné, trpí vadou nepřezkoumatelnosti i rozhodnutí správního orgánu. V případě, že v závazném stanovisku chybí logická úvaha o správním uvážení, nebo správní orgán vykročí z jeho mezí, postupuje správní soud dle § 78 odst. 1 s. ř. s. a napadené rozhodnutí zruší pro nezákonnost (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2023, č. j. 1 As 21/2023 - 84, bod 45).

688. Soud zdůrazňuje, že bylo-li v průběhu řízení o rozkladu vydáno závazné stanovisko dotčeného orgánu prvního stupně, pak je správní orgán o rozkladu rozhodující, který z něj vychází ve svém rozhodnutí, povinen nejen dát účastníku řízení možnost vyjádřit se k tomuto podkladu rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu, nýbrž na jeho případné vyjádření, které směřuje proti obsahu závazného stanoviska, také reagovat způsobem odpovídajícím uplatnění takovéto námitky v rozkladu podle § 149 odst. 7 správního řádu. Z toho vyplývá jeho povinnost vyžádat si za analogického použití tohoto ustanovení potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2024, č. j. 9 As 52/2024 - 32).

689. Pro účely dalšího přezkumu závazných stanovisek Nejvyšší správní soud připomíná, že závazné stanovisko ve smyslu § 149 správního řádu představuje specifický kvalifikovaný podklad, který zásadním způsobem předurčuje a ovlivňuje výrok na něj navazujícího správního rozhodnutí. Správní orgán je jeho obsahem vázán, nemůže posoudit odbornou stránku závazného stanoviska ve smyslu její správnosti. Proto je nezbytné, aby obsah závazného stanoviska odpovídal požadavkům na odůvodnění správního rozhodnutí. Tato povinnost byla také od 1. 1. 2018 vložena přímo do § 149 odst. 2 správního řádu, dle jehož

věty třetí dotčený orgán „[*v*] *odůvodnění uvede důvody, o které se opírá obsah závazné části závazného stanoviska, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, na kterých je obsah závazné části založen*.“

690. Potvrzující závazné stanovisko musí též přezkoumatelným způsobem reagovat na odvolací námitky proti potvrzovanému závaznému stanovisku a odvolací správní orgán musí ověřit, zda správní orgán nadřízený správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska na odvolací námitky řádně reagoval. Není-li tomu tak, musí žádat nápravu. Pokud by závazné stanovisko bylo nepřezkoumatelné, trpí vadou nepřezkoumatelnosti i rozhodnutí správního orgánu, příp. následně i soudu (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 10. 2009, č. j. 9 As 21/2009 - 150, ze dne 29. 6. 2023, č. j. 8 As 386/2021 - 77, odst. 28, ze dne 6. 11. 2023, č. j. 10 As 462/2021 - 51, odst. 11, ze dne 23. 11. 2023, č. j. 7 As 72/2023 - 25, odst. 44, a v nich citovanou judikaturu). Zároveň platí, že závazné stanovisko představuje závazný podklad ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. a soudní přezkum je možný pouze z hlediska jeho zákonnosti. Věcný přezkum odborných závěrů závazného stanoviska, coby podkladového rozhodnutí, není možný (viz rozsudky NSS ze dne 12. 2. 2014, č. j. 3 As 81/2013 - 38, ze dne 14. 3. 2018, č. j. 1 As 386/2017 - 49, odst. 26, nebo ze dne 26. 5. 2022, č. j. 10 As 316/2021 - 39, odst. 19). Případné pochybení správního orgánu vydávající závazné stanovisko může být dle názoru soudu napraveno orgánem, který rozhoduje o potvrzení závazného stanoviska. To vyplývá z toho, že z hlediska soudního přezkumu tvoří rozhodnutí vydaná orgány obou stupňů jeden celek (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, nebo rozsudek NSS ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 - 80).

691. S ohledem na shora uvedenou judikaturu, kdy nepřezkoumatelnost závazných stanovisek způsobuje nepřezkoumatelnost též správních rozhodnutí, která z nich vycházejí, se soud předně vypořádává s námitkami nepřezkoumatelnosti ZS o odvodu srážkových vod, potvrzujícího stanoviska ze dne 30. 8. 2024, a též námitkou nepřesvědčivosti ZS o odvodu srážkových vod.

692. Soud ověřil, že ZS o odvodu srážkových vod, jímž byl udělen souhlas ke kácení dřevin o obvodu kmene 80 cm a více ve výšce 130 cm nad zemí v celkovém počtu 21 ks na tam specifikovaných pozemcích, a části zapojeného porostu dřevin o celkové ploše 3 842 m^2 na tam specifikovaných pozemcích, bylo odůvodněno tím, že toto bylo vydáno na základě „*ověření skutečností uvedených v žádosti na místě i na základě místní znalosti.*“ Dále bylo uvedeno, že byl hodnocen funkční a estetický význam dřevin, byl brán ohled na konkrétní podmínky na základě souhrnu jednotlivých funkcí, které dřeviny plní, včetně ekologicko-stabilizační funkce, krajinné dominanty a významu jako biotopu pro další organismy; též byl brán v úvahu stav dřevin (zdravotní stav, vitalita) s přihlédnutím ke konkrétnímu stanovišti a místu v krajině. Při správní úvaze bylo přihlédnuto k vazbám jednotlivých funkcí. Výsledkem hodnocení byl závěr, že realizací kácení na základě předložené řádnosti nedojde k ekologické újmě závažnějšího rozsahu; byla posouzena závažnost důvodů ke kácení a dopady plánované výstavby na životní prostředí, za předpokladu dodržení podmínek náhradní výsadby a související péče.

693. Soud přisvědčuje, že ZS o odvodu srážkových vod je poněkud strohé. Přesto je z něj zjevné, že OÚ Dukovany vycházel z místního šetření a z místní znalosti. Je pravdou, že úvahy v tomto závazném stanovisku uvedené jsou značně zobecňující, přesto na jejich základě bylo možné, aby proti nim žalobce Děti Země věcně brojil. Jak uvádí komentářová literatura

k závazným stanoviskům vydaným podle § 8 odst. 6 ZOPK, je nutno, aby obsahovalo odůvodnění naplnění pojmu závažné důvody podle § 8 odst. 1 ZOPK, a to i ve vztahu k závěrům vyhodnocení funkčního a estetického významu dotčených dřevin, případně uvedení dalších důvodů, o které se opírá obsah jeho závazné části, v případě požadavku na provedení náhradní výsadby odůvodnění její přiměřenosti (*zde však požadavek na provedení náhradní výsadby nebyl v ZS o odvodu srážkových vod stanoven*), odkaz na podklady pro vydání závazného stanoviska (například projektová dokumentace stavebního záměru, zjištění z ohledání stromu apod.) a úvahy, kterými se orgán ochrany přírody řídil při hodnocení podkladů a při výkladu relevantních právních předpisů (DIENSTBIER, Filip. § 8 [Povolení ke kácení dřevin]. In: *VOMÁČKA, Vojtěch, KNOTEK, Jaroslav, KONEČNÁ, Michaela, HANÁK, Jakub, DIENSTBIER, Filip, PRŮCHOVÁ, Ivana. Zákon o ochraně přírody a krajiny*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 110, marg. č. 53.)

694. Soud má za to, že ZS o odvodu srážkových vod tyto podmínky, byť hraničně, splňuje. Lze z něj vyčíst, že bylo vycházeno z místního šetření a místní znalosti (třetí požadavek). Jelikož nebyla stanovena povinnost provedení náhradní výsadby, nebylo nutno toto blíže odůvodňovat (druhý požadavek). Byť funkční a estetický význam skutečně nebyl v ZS o odvodu srážkových vod konkretizován, je zjevné, že tento význam byl převážen významem závažností důvodů ke kácení a dopady plánované výstavby. Soud má za to, že, byť hraničně, ZS o odvodu srážkových vod stran přezkoumatelnosti obstojí, neboť je z něj alespoň v hrubých obrysech patrné, jakou úvahou se OÚ Dukovany při posouzení otázek podle § 8 odst. 1 ZOPK řídil, a že význam těchto dřevin na straně jedné i závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé dostatečně zhodnotil (srov. *rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2007, č. j. 4 As 10/2007 – 109*). Nutno poukázat, že Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 11. 12. 2008, č. j. 8 As 31/2008 – 72, zastává názor, že „[k] *hodnocení funkčního a estetického významu dřevin je kompetentní orgán ochrany přírody, přičemž jeho poznatky opatřené odbornými osobami místním šetření … lze v tomto směru považovat za dostatečný odborný podklad pro rozhodnutí.*“ Soud si zajisté umí představit preciznější a podrobnější odůvodnění této finální a pro věc rozhodující správní úvahy, dospěl nicméně k závěru, že se *ještě* nejedná o situaci, kdy by důvod, pro který zájem na pokácení nakonec převážil nad zachováním dřevin, nebyl seznatelný vůbec. Na tomto místě je ovšem třeba opětovně zdůraznit, že z hlediska splnění požadavků na odůvodnění správních rozhodnutí kladených judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz například rozsudky ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008 - 109, ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009 - 46, nebo ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010 - 53) jde v této části o rozhodnutí na samé hranici přezkoumatelnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 3 As 59/2020 - 68). Přitom platí, že konstatování nepřezkoumatelnosti by zároveň mělo být vyhrazeno opravdu výjimečným případům, kdy není z odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec patrno hodnocení podstatných důvodů či skutečností (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 - 123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. 29).

695. To je potvrzeno z potvrzujícího stanoviska ze dne 30. 8. 2024, které na veškeré námitky uplatněné v rozkladu žalobce Děti Země reagovalo. Konkrétně KÚ Vysočina uvedl, že nebylo účelné ukládat náhradní výsadbu mimo dotčenou lokalitu, ale bude naopak účelné ji stanovit až bude zřejmý skutečný rozsah zásahu a uložit ji na stejnou lokalitu, s čímž již výslovně počítalo rozhodnutí o výjimce. Stejně tak KÚ Vysočina uvedl, že závazné stanovisko odpovídá požadavkům podle § 8 odst. 1 i § 9 ZOPK, neboť neurčitý pojem „závažný důvod pro povolení kácení dřeviny“ je naplněn převažujícím veřejným zájmem na

uvedeném stavebním závěru nad obecnou ochrannou posuzovaných dřevin. Podmínky byly považovány za dostačující s tím, že požadavky na obecnou a zvláštní ochranu druhů a ptáků leží mimo obsah povolení kácení dřevin. Stejně tak bylo vysvětleno, proč nebyla uloženo povinnost náhradní výsadby podle § 9 odst. 1 ZOPK.

696. Na základě výše uvedeného tedy soud uzavírá, že ZS o odvodu srážkových vod a potvrzující stanovisko ze dne 30. 8. 2024, nejsou nepřezkoumatelná. Vady ZS o odvodu srážkových vod jsou fakticky napraveny v potvrzujícím stanovisku ze dne 30. 8. 2024, a obě rozhodnutí tak z hlediska přezkoumatelnosti, byť hraničně, obstojí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2021, č. j. 3 As 59/2020 – 68, bod 34 odůvodnění). Námitky žalobce Děti Země stran nepřezkoumatelnosti těchto závazných stanovisek, včetně námitky nepřesvědčivosti odůvodnění ZS o odvodu srážkových vod, nejsou tedy důvodné.

697. Soud nemůže souhlasit ani s tím, že by napadené rozhodnutí či prvostupňové rozhodnutí byla v souvislosti s předmětným závazným stanoviskem nepřezkoumatelná. Předně soud konstatuje, že není vadou, pokud ministr v napadeném rozhodnutí v podstatě odcitoval důvody ZS o odvodu srážkových vod, neboť i takový postup je souladný se zákonem a nečiní napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným (srov. například rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 As 25/2020 – 33, bod 21 odůvodnění, nebo rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2021, č. j. 5 As 75/2021 – 37, bod 7 odůvodnění, rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2022, č. j. 3 As 25/2020 – 58, body 17 – 18, 21 odůvodnění či rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2021, č. j. 3 As 26/2020 – 51, body 15 – 16, 19).

698. Stejně tak je z napadeného rozhodnutí zjevné, proč nebylo návrhům žalobce Děti Země na změnu podmínek č. 1 a č. 2 vyhověno. Jak je výslovně uvedeno na straně 180 napadeného rozhodnutí třetím odstavci, podmínka č. 1 je formulována dostatečným, jednoznačným a vymahatelným způsobem tak, že zajišťuje, aby ke kácení nedošlo zbytečně a bylo provedeno jen v případě realizace stavby. Ministr dále vysloveně uvádí, že úpravy navrhované žalobce Děti Země nepřináší nic, co by již nevyplývalo z uložené podmínky, která kácení podmiňuje realizací stavby. K realizaci stavby bude možné přistoupit až po splnění všech veřejnoprávních podmínek, včetně získání povolení stavby. Dále bylo odkázáno na metodickou instrukci MŽP č. j. MZP/2020/130/87.

699. V navazujících odstavcích až do poloviny strany 181 napadeného rozhodnutí je v napadeném rozhodnutí ministrem vysvětleno, proč nebyl důvod pro upřesnění podmínky č. 2. Toto odůvodnění, že podmínka č. 2 je doplněna podmínkou č. III obsaženou v rozhodnutí o výjimce, má soud za náležité vypořádání se s rozkladovými námitkami žalobce Děti Země. Bylo přitom vysvětleno, proč se jeví bezpředmětným požadavek žalobce Děti Země na podmíněnost možnosti kácení v rámci vegetačního období přítomností a odsouhlasením ekologického dozoru s odkazem na podmínku č. 2.32 napadeného rozhodnutí vyplývající ze závazného stanoviska EIA. Nelze souhlasit, že by nebylo vysvětleno, proč nebyly důvody pro vyhovění žalobcem Děti Země navrhovaných změn podmínek č. 1 a 2, a námitka nepřezkoumatelnosti je tak i v tomto rozsahu lichá.

700. Nepřezkoumatelnost prvostupňového rozhodnutí nelze shledat ani z toho důvodu, že výrok XVIII. prvostupňového rozhodnutí je odůvodněn pouze na 1,5 stranách. Soud zde poznamenává, že žalobce Děti Země takto napadá nedostatečné odůvodnění výroku XVII. (viz strana 13. poslední řádek doplnění žaloby), avšak následně argumentuje tím, že očekával změnu výroku XVIII. (přičemž tato část doplnění žaloby je uvozena textem „Absence řádného odůvodnění výroku XVIII. rozhodnutí s vlivem na samotný výrok“). Přesto se však

soud s ohledem na obsah uplatněné argumentace zaměřil na výrok XVIII., který měl být žalobce Děti Země považován za nedostatečně odůvodněn.

701. Je zcela nerozhodné, že se žalobci Děti Země rozsah odůvodnění zdál nepřiměřeně krátký, a že měl za to, že by odůvodnění tohoto výroku mělo být v rozsahu 27 – 36 stran. Z žádného ustanovení zákona (oproti přesvědčení žalobce Děti Země) nevyplývá minimální rozsah odůvodnění prvostupňového a napadeného rozhodnutí. Zákonná úprava obsažená v § 68 odst. 3 větě první správního řádu, vztahující se i na prvostupňové a napadené rozhodnutí totiž toliko stanovuje, že „[*v*] *odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*“ Z ničeho nevyplývá, že by rozsah odůvodnění musel být určitý počet stránek. Citovaná právní úprava toliko stanovuje povinnost uvést důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a vypořádat se s námitkami a návrhy účastníků a jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Soud přitom má za to, že prvostupňové rozhodnutí tyto podmínky jednoznačně splňuje.

702. Jak ostatně konstatuje ministr v napadeném rozhodnutí na straně 181 předposledním odstavci, na straně 244 prvostupňového rozhodnutí je uvedeno, že jednotlivá závazná stanoviska ke kácení dřevin v působnosti OÚ Dukovany byla vydávána ve vzájemné souvislosti, obsahově na sebe navazují (zejména co do rozsahu a umístění náhradní výsadby), aniž by bylo striktně rozlišováno mezi dílčími stavbami. Ačkoli náhradní výsadba nebyla ukládána pro každou stavbu zvlášť, její celkový rozsah v souhrnu odpovídá celkovému rozsahu povolovaného kácení za všechny stavby spadající do působnosti OÚ Dukovany. Z uvedeného je zjevné, že žalovaný vycházel z obsahu závazných stanovisek, což převzal do svého odůvodnění. Soud na tomto místě znovu připomíná, že není nutné, aby správní orgán (jakož i správní soud) reagoval na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, neboť jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013 - 19). Přestože je třeba z hlediska ústavních principů důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné je, aby se správní soud (a správní orgán) ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 – 33). Úkolem soudu (a správního orgánu) je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní, nikoli reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2017, č. j. 7 Ads 74/2017 – 31, a tam citovanou judikaturu).

703. Žalobce Děti Země ve své žalobě argumentuje, že v odůvodnění absentuje uvedení použitých podkladů pro povolení kácení dřevin a pro uložení náhradní výsadby, absence splnění § 8 odst. 1 ZOPK, absence přezkoumatelných důvodů o neuložení náhradní výsadby podle § 9 ZOPK. Sám následně uvádí, že ministr na stranách 177 – 182 napadeného rozhodnutí tyto okolnosti vysvětluje. Již z tohoto hlediska nelze argumentovat nepřezkoumatelností. Jak již uvedeno výše, z hlediska soudního přezkumu tvoří rozhodnutí vydaná orgány obou stupňů jeden celek (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, nebo rozsudek NSS ze dne 28. 12. 2007, č. j. 4 As 48/2007 - 80). V napadeném rozhodnutí

byly přitom námitky žalobce Děti Země více než přesvědčivě vypořádány ucelenou argumentací (srov. rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013 – 33, nebo rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2017, č. j. 7 Ads 74/2017 – 31, a tam citovanou judikaturu). Jak již soud uvedl výše, konstatování nepřezkoumatelnosti by zároveň mělo být vyhrazeno opravdu výjimečným případům, kdy není z odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec patrno hodnocení podstatných důvodů či skutečností (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016 - 123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. 29). Prostý nesouhlas žalobce Děti Země s odůvodněním napadeného rozhodnutí a s vypořádáním jeho námitek nemůže založit nepřezkoumatelnost. Soud nesouhlasí ani s názorem žalobce Děti Země, že by odůvodnění výroku XVIII bylo toliko obecné; naopak i v napadeném rozhodnutí (jež s prvostupňovým rozhodnutím tvoří jeden celek, viz judikatura výše) je vysvětleno, proč bylo ohledně kácení dřevin rozhodnuto způsobem obsaženým ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Zcela účelovým jeví tvrzení žalobce Děti Země, že ani v jednom rozhodnutí nebylo vysvětleno, na základě kterých podkladů bylo kácení povoleno, jak byly kácené dřeviny vyhodnoceny a proč nebyla uložena náhradní výsadba, aby došlo k zákonnému užití § 8 odst. 1 a § 9 odst. 1 ZOPK, když sám žalobce Děti Země výslovně odkazuje na strany 177 – 182 napadeného rozhodnutí, kde jsou všechny tyto skutečnosti uvedeny a odůvodněny.

704. Pokud pak žalobce Děti Země tvrdí, že z napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí nelze přesně zjistit, že údajně ekologická újma je kolem 4 mil. Kč a kompenzace výsadbou nových dřevin byla ohodnocena na 4,1 mil. Kč, jde o zcela zjevnou nesprávnost. Přímo v napadeném rozhodnutí na straně 181 v předposledním odstavci je uvedeno, že pro lokalitu Dukovany byla ekologická újma způsobená kácením dřevin v rámci všech staveb zahrnutých do napadeného rozhodnutí souhrnně vyčíslena dle Metodiky AOPK ČR Oceňování dřevin rostoucích mimo les na částku 8 091 056 Kč a hodnota uložené náhradní výsadby na částku 8 095 100 Kč. Soudu není zřejmé, jak žalobce Děti Země přišel na částky ve výši jedné poloviny, a jak přehlédl, že v napadeném rozhodnutí je přesně uvedeno, z čeho vyčíslení ekologické újmy vyplývá. V přímo navazujícím odstavci je pak také uvedeno, že náhradní výsadba ve vztahu ke kácení dřevin povolenému ZS o odvodu srážkových vod je kompenzována náhradní výsadbou ve vztahu k jiným stavbám. V druhém odstavci na straně 182 napadeného rozhodnutí je pak rozebráno, proč jsou další argumenty žalobce Děti Země ohledně výše ekologické újmy nedůvodné. Nejde tudíž i nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, ale o nepozornost žalobce Děti Země.

705. Pokud žalobce Děti Země uvádí, že očekával změnu odůvodnění výroku XVIII., nutno poukázat, že podle § 82 odst. 1 správního řádu je odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí nepřípustné; toto se v souladu s § 152 odst. 5 správního řádu vztahuje i na podání rozkladu proti rozhodnutí ústředního správního orgánu. Ostatně v rozkladovém řízení není možné změnit odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, jak se žalobce Děti Země domáhá; lze změnit pouze napadený výrok. Žalobní body žalobce Děti Země se v důsledku uvedeného jeví, že sám žalobce Děti Země si není jistý, vůči čemu fakticky brojí, zda proti samotnému výroku XVIII. prvostupňového rozhodnutí, nebo proti jeho důvodům. Nutno konstatovat, že samotný nesouhlas s odůvodněním výroku XVIII. nemůže založit nepřezkoumatelnost jeho odůvodnění. To nemůže založit ani převzetí části odůvodnění OÚ Dukovany, neboť takovýto postup je zákonem umožněn (srov. například rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 As 25/2020 – 33, bod 21 odůvodnění, nebo rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2021, č. j. 5 As 75/2021 – 37, bod 7 odůvodnění, rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2022, č. j. 3 As 25/2020 – 58,

body 17 – 18, 21 odůvodnění či rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2021, č. j. 3 As 26/2020 – 51, body 15 – 16, 19). Nepřiléhavý je proto odkaz na rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2024, č. j. 9 As 126/2022 – 45, který (oproti věci samé) řešil situaci, kdy tam napadené správní rozhodnutí část výroku závisející na závazném stanovisku stran možné výstavby se dostatečně nevypořádalo s námitkou ohledně překročení maximální zastavitelnosti jednotlivých funkčních ploch a vůbec nereagovalo na námitku týkající se výšky stavby; naproti tomu závazné stanovisko týkající se povolení kácení dřevin bylo shledáno za dostatečně odůvodněné, a stejně tak vypořádání tam stěžovatelkou uplatněných odvolacích a žalobních důvodů. Přitom i v tomto případě jak prvostupňové rozhodnutí, tak napadené rozhodnutí výroky týkající se povolení kácení dřevit jednoznačně a dle soudu přesvědčivě odůvodňují, a soud na toto odůvodnění odkazuje. Současně připomíná, že přezkum věcné správnosti závazného stanoviska správnímu soudu nepřísluší; soud se zabývá toliko otázkou jeho zákonnosti a ev. přezkoumatelnosti, tj. zda jsou jeho závěry logicky zdůvodněné a přezkoumatelně reaguje na uplatněné námitky (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 8. 2023, č. j. 1 As 223/2022 – 29, nebo rozsudky NSS ze dne 12. 2. 2014, č. j. 3 As 81/2013 - 38, ze dne 14. 3. 2018, č. j. 1 As 386/2017 - 49, odst. 26, a ze dne 26. 5. 2022, č. j. 10 As 316/2021 - 39, odst. 19).

706. Námitky žalobce Děti Země soud ze všech výše uvedených důvodů shledal nedůvodnými.

707. Soud podotýká, že žalobcem Děti Země odkazovaný rozsudek NSS ze dne 10. 8. 2023, č. j. 9 As 77/2023 – 157, se nezabývá otázkou, jaké nároky jsou kladeny na stavební úřady jako na orgány ochrany přírody a krajiny, ale žalobce Děti Země v žalobce výslovně citovaná pasáž se zabývá vázaností stavebního úřadu obsahem závazného stanoviska. Rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2024, č. j. 9 As 126/2022 – 45, se pak zabýval nepřezkoumatelností rozhodnutí stavebního úřadu, pokud toto neobsahuje odůvodnění části rozhodnutí závislého na závazném stanovisku, byť toto odůvodnění je v závazném stanovisku obsaženo. To však není daný případ, neboť jak ostatně vyplývá z napadeného a prvostupňového rozhodnutí, jsou tato odůvodněna. Soud zde podotýká, že žalobce Děti Země s odkazy na tato dvě uvedená rozhodnutí nespojuje žádnou konkrétní argumentaci; jedná se naopak pouze o obecné vyjádření, aniž by konkrétně tvrdil, v čem přesně je odůvodnění napadeného a prvostupňového rozhodnutí optikou citovaných rozsudků NSS vadné. Na tato obecná tvrzení žalobce Děti Země přitom nelze blíže reagovat (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 12. 4. 2019, č. j. 59 A 2/2019 – 109, bod 169 odůvodnění).

708. K námitce porušení zásady materiální pravdy a porušení zásady legitimního očekávání soud uvádí, že zásada materiální pravdy je obecně zakotvena v § 3 správního řádu, a správnímu orgánu ukládá povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro soulad se zásadami uvedenými v § 2 správního řádu. Povinnost správního orgánu řádně objasnit skutečný stav věci není absolutní a je významně korigována zásadou procesní ekonomie. Správní orgán má povinnost volit důkazní prostředky tak, aby byl objasněn skutečný stav věci, aby byl objasněn rychle a hospodárně. Nesmí provádět nadbytečné důkazy, které nemají žádnou vypovídací hodnotu a neobjasňují skutečný stav věci (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2013, č. j. 7 A 37/2010 – 39).

709. Zásada legitimního očekávání zakotvená v § 2 odst. 4 správního řádu pak znamená, že při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nemají vznikat nedůvodné rozdíly. Žalobce Děti Země v žalobních bodech namítal, že jelikož v ZS o odvodu srážkových vod byly uvedeny podklady, které sloužily k rozhodnutí, a úvahy o splnění

podmínek uvedených v § 8 a 9 ZOPK, jimiž se OÚ Dukovany řídil, šlo o porušení zásady materiální pravdy a legitimního očekávání.

710. S tímto se však soud neztotožňuje. Jak již vysvětleno výše, z napadeného a prvostupňového rozhodnutí, stejně tak jako ze ZS o odvodu srážkových vod včetně potvrzujícího stanoviska ze dne 30. 8. 2024 vyplývá, z jakých podkladů bylo vycházeno, jaké byly úvahy správních orgánů i co do naplnění podmínek podle § 8 a 9 ZOPK.

711. Žalobce Děti Země konkrétně nenamítá, v čem spatřuje nedostatky OÚ Dukovany a následně žalovaným zjištěného skutkového stavu, na základě kterého byla shora uvedená rozhodnutí vydána. Není tak zjevné, v čem přesně došlo k porušení zásady materiální pravdy. Z tohoto pohledu je námitka porušení materiální pravdy zcela nedůvodná. Porušení zásady materiální pravdy nemůže být spatřováno ani v tom, že žalovaný, resp. ministr v napadeném rozhodnutí nevyhověl návrhu žalobce Děti Země na změnu podmínky č. 2. Ani v tomto případě nebylo shledáno, v čem přesně nevyhovění změně podmínky č. 2 porušuje zásadu materiální pravdy, která se týká zjištění skutkového stavu, nikoli jeho právního posouzení a aplikaci právních norem (včetně použití tzv. správního uvážení, je-li to právní úpravou umožněno).

712. Soud také neshledal, že by v tomto případě došlo k porušení zásady legitimního očekávání. Jak vyplývá z její výše uvedené definice, při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nemají vznikat nedůvodné rozdíly. Žádný skutkové shodný nebo podobný případ (stavba nového bloku jaderné elektrárny) však žalobce Děti Země neuvádí a neodkazuje na něj. Pokud je porušení zásady legitimního očekávání spatřováno v tom, že ohledně 1. podmínky se napadené a prvostupňové rozhodnutí odchylovaly od závěrů rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 1. 2024, č. j. 57 A 87/2023 – 125, poukazuje soud na skutečnost, že tam označená závazná stanoviska týkající se kácení dřevin vázala okamžik, kdy bylo možné dřeviny kácet, na právní moc územního rozhodnutí, avšak nepřezkoumatelnost byla spatřována v tom, že dotčené orgány k námitce žalobce Děti Země, který se domáhal navázat okamžik kácení dřevin až na právní moc stavebního povolení, uvedly, že „se to takto dělá“ (viz bod 52 citovaného rozsudku). Citované rozhodnutí však neřeší správnost tohoto závěru a výslovně uvádí, že „*nemíní nahrazovat odborný názor správního orgánu*“.

713. Naproti tomu ZS o odvodu srážkových vod uvádí, že kácení dřevin a zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby (bod 1.), a to před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby (bod 2.). V napadeném rozhodnutí (konkrétně strana 179 odstavec 3. zdola, strana 180 odstavec 3. shora) výslovně vysvětluje, proč a jak nebylo vyhověno návrhu žalobce Děti Země na změnu. Jde tak o zcela odlišné situace, a dovolávat se porušení zásady legitimního očekávání v tomto případě nelze.

714. Stejně tak nedošlo k porušení zásady legitimního očekávání, pokud správní orgány nezměnily podmínku č. 2 ZS o odvodu srážkových vod. Odkaz na rozhodnutí Úřadu městské části Brno-Židenice ze dne 20. 2. 2025, č. j. BZID 05962/25/OMDŽ/Hor, a Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 28. 11. 2024, č. j. KUJCK 127103/2024/OZZL/Hk, má soud za nedůvodný, neboť i časově stanovenou podmínku „*Kácení bude provedeno přednostně v době vegetačního klidu od 1. 11. do 31. 3.*“ má za dostatečně určitou; stejně tak má za dostatečně určitou podmínku č. 2 ZS o odvodu srážkových vod. Stejně jako v případě podmínky č. 1 bylo i v tomto případě žalobci Děti

Země v napadeném rozhodnutí náležitě vysvětleno, proč na změnu podmínky č. 2 nebylo přistoupeno (konkrétně strana 180 odstavec 4. – 5. shora, strana 181 odstavce 1. – 2. napadeného rozhodnutí). Námitka porušení zásad materiální pravdy a legitimního očekávání je tak nedůvodná.

715. K námitce nesprávného právního posouzení, nesprávného zamítnutí změny podmínky č. 1 a podmínky č. 2 soud uvádí, že ani na tyto námitky žalobce Děti Země nevešel. Lze obecně souhlasit se žalobcem Děti Země, že rozhodnutí o výjimce má jiný předmět řízení než ZS o odvodu srážkových vod, neboť rozhodnutí o výjimce bylo vydáno podle § 56 ZOPK, a udělilo výjimku týkající se kácení památných stromů. Současně však ve výroku III. uložilo podmínku, aby kácení těchto stromů probíhalo mimo vegetační období.

716. Naproti tomu je nutno souhlasit s ministrem a žalovaným, že rozhodnutí o výjimce doplňuje ZS o odvodu srážkových vod. V případě, že se ZS o odvodu srážkových vod týká stromů, kterých se zároveň týká rozhodnutí o výjimce, bude na žadateli, aby splnil obě podmínky těchto rozhodnutí, tj. aby zcela jednoznačně kácel mimo vegetační období. Pokud se ZS o odvodu srážkových vod týká stromů, které nejsou památnými stromy (a rozhodnutí o výjimce se jich tak netýká), bude nutno naplnit 2. podmínku ZS o odvodu srážkových vod a kácení takových stromů provést, pokud možno v době vegetačního klidu, v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby.

717. Soud nemá za to, že by se jednalo o nesprávné právní posouzení, ani nesprávné rozhodnutí věci. Ostatně žalobce Děti Země ani netvrdí, v čem přesně je názor žalovaného a ministra nesprávný a jaké negativní důsledky to může vyvolávat.

718. Nelze pak souhlasit, že podmínka VIII. rozhodnutí o výjimce se ZS o odvodu srážkových vod netýká. Jak uvádí sám žalobce Děti Země ve své žalobě, dřeviny, jichž se týká rozhodnutí o výjimce, tvoří toliko podmnožinu všech záměrem dotčených stromů. Pokud podmínka VIII. rozhodnutí o výjimce ukládá povinnost provést biologický průzkum tak, že možné škodlivý zásah změnit o další podmínky, zcela nevyhnutelně se bude týkat těch oblastí, kterých se týká ZS o odvodu srážkových vod. Argumentace žalobce Děti Země je lichá, a tudíž nedůvodná.

719. Současně argument, že nebyla uložena povinnost náhradní výsadby, se jeví účelovým. Jak již uvedeno výše, napadené rozhodnutí zcela jednoznačně uvádí, proč v ZS o odvodu srážkových vod nebyla povinnost náhradní výsadby uložena; uvádí to též přezkumné stanovisko ze dne 30. 8. 2024. Správní orgány přitom nemají povinnost náhradní výsadbu uložit. Podle § 9 odst. 1 ZOPK platí, že „[o]*rgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Současně může uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let.*“ Jde tedy o fakultativní postup správního orgánu, nikoli obligatorní. Ostatně v tomto případě správní orgány vycházely z toho, že kácení dřevin se týká více oblastí v působnosti OÚ Dukovany, a týká se jich vícero vydaných závazných stanovisek. Jak je výslovně uvedeno v předposledním odstavci na straně 181 napadeného rozhodnutí, anebo na straně 244 prvostupňového rozhodnutí, jednotlivá závazná stanoviska týkající se kácení dřevin (včetně ZS o odvodu srážkových vod) byla vydávána ve vzájemné souvislosti a obsahově na sebe navazují, a to zejména právě co se týká rozsahu a umístění náhradní výsadby, k níž bylo přistupováno jako k celku, aniž by bylo striktně rozlišováno mezi dílčími stavbami. Na tomto postupu dle názoru soudu není ničeho nesprávného, a jde navíc přesvědčivě a logicky vysvětlen. Jak přitom poukázal ministr

v napadeném rozhodnutí (konkrétně 2. odstavec na straně 181), žalobce Děti Země opakovaně ignoruje odůvodnění rozsahu náhradní výsadby, přičemž bylo odkázáno též na výši zjištěné ekologické újmy a výši její kompenzace. Postup správních orgánů proto soud neshledal nesprávným. Námitka žalobce Děti Země je tak nedůvodná.

720. Co se pak týče námitek nesprávného zamítnutí změny 1. a 2. podmínky, nemůže soud na tyto námitky vejít. Soud připomíná, že závazné stanovisko představuje závazný podklad ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. a soudní přezkum je možný pouze z hlediska jeho zákonnosti. Věcný přezkum odborných závěrů závazného stanoviska, coby podkladového rozhodnutí, není možný (viz rozsudky NSS ze dne 12. 2. 2014, č. j. 3 As 81/2013 - 38, ze dne 14. 3. 2018, č. j. 1 As 386/2017 - 49, odst. 26, nebo ze dne 26. 5. 2022, č. j. 10 As 316/2021 - 39, odst. 19). Soudem mohlo být tedy pouze zkoumáno, zda jsou závěry napadeného rozhodnutí, prvostupňového rozhodnutí, potažmo ZS o odvodu srážkových vod a potvrzujícího stanoviska ze dne 30. 8. 2024 logicky zdůvodněné (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 8. 2023, č. j. 1 As 223/2022 – 29).

721. Jak již přitom bylo vysvětleno výše, odkaz žalobce Děti Země na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 24. 1. 2024, č. j. 57 A 87/2023 – 125, je zcela zjevně nevhodný, neboť závazná stanoviska, jež byla citovaným rozsudkem přezkoumávána, vázala okamžik, kdy bylo možné přistoupit ke kácení dřevin, na právní moc územní rozhodnutí, k čemuž sám Krajský soud v Plzni uvedl, že „*nemíní nahrazovat odborný názor správního orgánu*“; závazná stanoviska byla shledána nepřezkoumatelnými, neboť k námitce žalobce Děti Země, který se domáhal navázat okamžik kácení dřevin až na právní moc stavebního povolení, uvedly, že „se to takto dělá“ (viz bod 52 citovaného rozsudku). To však není uvedený případ.

722. Soud nemíní věcně polemizovat se závěry ZS o odvodu srážkových vod a potvrzujícího stanoviska ze dne 30. 8. 2024, resp. odůvodněním napadeného a prvostupňového rozhodnutí, proč nebylo možné změně podmínky č. 1 navrhované žalobce Děti Země vyhovět, neboť k tomu nedisponuje odbornými znalostmi. Soud může pouze konstatovat, že odůvodnění napadeného rozhodnutí, proč nelze vyhovět změně podmínky č. 1, se mu jeví více než dostatečně srozumitelným a logickým. Soud zcela souhlasí s tím, že podmínka č. 1 je formulována tak, aby ke kácení nedošlo zbytečně a bylo provedeno jen v případě realizace stavby. K realizaci stavby přitom může dojít až po splnění všech veřejnoprávních podmínek, včetně získání povolení stavby. Pokud žalobce Děti Země argumentuje, že některé části stavebních objektů je možné vybudovat i bez pravomocného stavebního povolení, již neuvádí, jaké konkrétní stavebních objekty pravomocné stavební povolení k jejich vybudování nevyžadují a jak by jejich výstavba před okamžikem právní moci stavebního povolení mohla ohrozit a dopadnout na dotčené dřeviny, jichž se ZS o odvodu srážkových vod týká. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je přitom zjevné (viz 3. odstavec na straně 180), že stavbu bude možné realizovat až po právní moci napadeného rozhodnutí. Pokud žalobce Děti Země lpí na svých názorech, je zjevné, že závěry ministra a žalovaného přehlížel, či s nimi účelově nesouhlasil. Z výše uvedeného také vyplývá, že zcela nedůvodný je argument žalobce Děti Země o nejednoznačnosti výkladu podmínky č. 1. Soud poukazuje na skutečnost, že sám žalobce Děti Země argumentuje tím, že až právní mocí stavebního povolení získá stavebník právo Stavbu provádět; proto je zvláštní, že současně tento svůj argument popírá tím, že současně tvrdí, že provádění stavby je možné i před právní mocí stavebního povolení.

723. Co se týče tvrzení žalobce Děti Země, že nesprávně byla zamítnuta změna podmínky č. 2, ani s tímto soud nemůže souhlasit. Obdobně jako při přezkumu znění podmínky č. 1, i zde soud mohl pouze přezkoumávat, zda jsou závěry napadeného rozhodnutí, prvostupňového rozhodnutí, potažmo ZS o odvodu srážkových vod a potvrzujícího stanoviska ze dne 30. 8. 2024 logicky zdůvodněné (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 8. 2023, č. j. 1 As 223/2022 – 29), přičemž soud uzavřel, že ano. Ministr v napadeném rozhodnutí nedůvodnost návrhu žalobce Děti Země na změnu podmínky č. 2 podrobně rozebírá od předposledního odstavce na straně 180 napadeného rozhodnutí až do třetího odstavce strany následující. Z tohoto odůvodnění se podává, že OÚD se při stanovení podmínky č. 2 nijak neodchýlil od vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, ani od Metodické instrukce odboru obecné ochrany přírody a krajiny a odboru legislativního Ministerstva životního prostředí k aplikaci § 8 a § 9 ZOPK (a tudíž nelze ani souhlasit s tím, že by kácení dřevin bylo umožněno kdykoli v průběhu roku). Požadavek žalobce Děti Země se totiž týkal především ochrany živočichů, konkrétně ptáků, jež je však řešena v rozhodnutí o výjimce. Kontrolní mechanismy a dohled nad průběhem kácení, čehož se žalobce Děti Země též domáhal, byl navíc zajištěn na základě podmínky č. 2.32 výroku I. prvostupňového rozhodnutí, jež byla převzata ze závazného stanoviska EIA. I přes vyčerpávající vysvětlení nedůvodnosti žádosti žalobce Děti Země si uvedený žalobce na svých postojích trval, aniž by svou argumentaci více rozvedl či opřel o odborné studie či závěry. Argumentaci žalobce Děti Země soud shledal nepřiléhavou; jelikož se s ní již více než přesvědčivě vypořádal napadené rozhodnutí, soud na toto odůvodnění pro stručnost odkazuje (srov. například rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 As 25/2020 – 33, bod 21 odůvodnění, nebo rozsudek NSS ze dne 18. 5. 2021, č. j. 5 As 75/2021 – 37, bod 7 odůvodnění, rozsudek NSS ze dne 27. 2. 2022, č. j. 3 As 25/2020 – 58, body 17 – 18, 21 odůvodnění či rozsudek NSS ze dne 27. 10. 2021, č. j. 3 As 26/2020 – 51, body 15 – 16, 19). Nutno doplnit, že přesvědčení žalobce Děti Země, že podmínka č. 2.32 výroku I. prvostupňového rozhodnutí, jež byla převzata ze závazného stanoviska EIA, na dotčenou problematiku nedopadá, je mylné. Je očividné, že stavbu bude možné realizovat toliko za splnění všech podmínek územního rozhodnutí a stavebního povolení, tj. i těch stanovených na základě závazných stanovisek, včetně závazného stanoviska EIA. Pokud je ve stanovisku EIA obsažena podmínka zajistit ekologický (biologický) dozor, týká se to i problematiky řešené ZS o odvodu srážkových neboť, neboť posledně uvedené závazné stanovisko se zjevně týká ochrany přírody a krajiny, a jeho dodržování má povinnost zajistit právě ekologický dozor.

724. Soud doplňuje, že u takto složité stavby je nutno posuzovat podmínky závazných stanovisek komplexně, neboť se musejí vzájemně doplňovat. Je totiž zjevné, že jedno závazné stanovisko týkající se určité úzce vymezené oblasti (v tomto případě povolení kácení mimolesních dřevin), nemůže pokrýt veškeré další oblasti, do nichž je takovou stavbou zasaženo, a proto je izolované posuzování podmínek uložených závazným stanoviskem dle soudu nepřípustné. Již výše přitom soud konstatoval, že odkaz žalobce Děti Země na rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 28. 11. 2024, č. j. KUJCK 127103/2024/OZZL/Hk, shledává nepřiléhavým, neboť to se navíc týkalo zcela jiné stavby, a soud tam uvedenou formulaci *„Kácení bude provedeno přednostně v době vegetačního klidu od 1. 11. do 31. 3.“*, shledává přezkoumatelnou.

725. Ze všech výše uvedených důvodů nejsou námitky žalobce Děti Země vztahující se k ZS o odvodu srážkových vod důvodné.

K uložení vypracování Plánu monitoringu

726. Ve vztahu k žalobní námitce, týkající se návrhu na uložení podmínky č. 1.2.2. ke stavebnímu řízení – požadavek na vypracování Plánu monitoringu stavu životního prostředí v dotčeném území – soud předně uvádí, že neshledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.

727. Podle ustálené judikatury správních soudů je zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, tj. nesrozumitelnosti či nedostatku důkazů, kvůli nímž nelze toto rozhodnutí věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je nemožností přezkoumat rozhodnutí proto, že nelze zjistit jeho obsah nebo důvody, proč bylo vydáno. Přitom ale platí, že správní orgán nemusí výslovně reagovat na každou dílčí námitku a může vystavit vlastní argumentaci, v jejíž konkurenci námitky účastníků neobstojí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů má proto místo zejména tehdy, opomene-li správní orgán námitku účastníka zcela, tedy i implicitně, vypořádat (obdobně rozsudek NSS č. j. 1 Afs 92/2012, později rozsudek téhož soudu č. j. 1 Afs 66/2023-79). V podrobnostech a s poukazem na další judikaturu správních soudů k této otázce soud odkazuje na své odůvodnění k předchozím žalobním bodům žalobce Děti Země.

728. V projednávané věci ministr výše uvedeným judikaturním závěrům dostál. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je totiž zřejmé, jakými úvahami byl ministr veden, jakými skutečnostmi se zabýval a z jakých důvodů a na základě jakých skutečností své závěry učinil. Podle stanoviska soudu se ministr vypořádal s obecnou a nekonkrétní rozkladovou námitkou žalobce Děti Země, přičemž nebyl povinen za žalobce Děti Země něco domýšlet. Postačí, že prezentoval ucelený právní názor, který je dle závěru soudu dostatečnou oporou výroku napadeného rozhodnutí v daném rozsahu. Závěry ministra jsou přitom v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu, dle kterého správní orgán v odůvodnění uvede důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů a informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Ministr tak učinil na straně 20 až 22 napadeného rozhodnutí s poukazem na prvostupňové rozhodnutí žalovaného, které aproboval. Ministr vysvětlil s poukazem na § 149 správního řádu, proč byly požadavky dotčených orgánů prvostupňovým rozhodnutím zohledněny a převzaty do podmínek daného rozhodnutí v plném rozsahu bez ohledu na to, že celá řada z nich se může týkat i navazující fáze řízení o povolení stavby, neboť jsou tyto podmínky dotčených orgánů státní správy uvedeny v jejich závazných stanoviscích, a proto jsou pro výrokovou část žalovaného rozhodnutí závazné. Ministr poukázal rovněž na to, že žalobce Děti Země na podporu svého požadavku neuvedl žádné odborné argumenty a nevysvětlil ani konkrétní účel a smysl tohoto požadavku. Není tak zřejmé, jaký konkrétní cíl by měl Plán monitoringu sledovat a co by mělo být jeho obsahem. Námitka nepřezkoumatelnosti není důvodná.

729. Za tohoto stavu soud přistoupil k vypořádání žalobní námitky, která byla žalobcem Děti Země stejně jako v rozkladu uplatněna pouze v obecné rovině, věcně.

730. Také soud, stejně jako ministr, postrádá věcné důvody požadavku žalobce Děti Země pro zakotvení Plánu monitoringu do podmínek územního rozhodnutí. Žalobce Děti Země totiž ani v žalobním tvrzení nevyjevil konkrétní důvody a konkrétní podklady pro tyto důvody (odborná stanoviska, znalecké posudky, studie apod.), na jejichž základě se doplnění podmínky Plánu monitoringu domáhá.

731. Takový postup účastníka řízení však zapovídá judikatura správních soudů, která vyžaduje, aby byly žalobní body vystavěny na dostatečně konkrétní názorové oponentuře zpochybňující závěry správního orgánu (např. rozsudek NSS ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013-128). Soud k tomu poukazuje též na závěry rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, dle kterých *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod-byť i vyhovující-obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta*.“ Ostatně to již soud uvedl ve vztahu k žalobní námitce stran nedostatků závazného stanoviska EIA.

732. Soud tak přisvědčuje stanovisku ministra, že bylo na žalobci Děti Země, aby (již) v průběhu řízení uvedl přesvědčivé důvody, pro které měl správní orgán jeho požadavek akceptovat. Postup žalobce, který stejně jako v rozkladu setrval i v žalobě pouze na obecných tvrzeních, je přitom překvapivý, neboť žalobce Děti Země je enviromentálním spolkem, jehož předmětem činnosti je ochrana životního prostředí. Lze tak rozumně očekávat, že jeho námitky směřující k ochraně životního prostředí budou věcné, konkrétní a podložené důkazy. Žalobce Děti Země přitom ani v žalobě neuvedl konkrétně, které složky životního prostředí rozhodnutí správních orgánů obou stupňů nezohlednila a budou proto chráněny nedostatečně. Jeho poukaz na to, že závazné požadavky č. 32, č. 33, č. 34 a č. 37 závazného stanoviska EIA jsou nedostatečné a selektivní, rovněž zůstal pouze v rovině tvrzení.

733. Žalobce Děti Země ve své argumentaci rovněž nezohlednil znění § 149 odst. 1 správního řádu, dle kterého *závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány*. Z něj je totiž zřejmé, že žalovaný a ministr, který jeho rozhodnutí aproboval, nemohli nepřevzít podmínky, které závazná stanoviska dotčených orgánů státní správy pro územní rozhodnutí stanovila. Jedná se přitom o uložení veřejnoprávních povinností žadateli EDU II, které je povinen plnit, byť i v navazujících řízení, zejména v řízení o povolení stavby. Žalobce Děti země tak nesprávně vytýká správním orgánům, že tyto podmínky DOS do výrokové části rozhodnutí převzali, a pomíjí, že jimi byli vázáni ze zákona.

734. Ve shodě s ministrem a žalovaným soud rovněž uvádí, že veřejnoprávní povinnost uložená EDU II územním rozhodnutí nemůže být bez zákonné opory rozšiřována, jak žalobce Děti Země požaduje svým návrhem na Plán monitoringu. Ministr ve vyjádření k žalobě důvodně uvedl, že povinnosti v povolení může správní orgán uložit nikoli jen proto, že „nejsou dány důvody k jejich neuložení“, ale naopak tehdy, jsou-li dány důvody k jejich uložení, tedy pouze v případě, pokud je to objektivně nutné. Z obsahu spisového materiálu a odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je přitom zřejmé, že tuto potřebu správní orgány neshledaly nejen z moci úřední, ale ani na základě obecně formulovaného požadavku žalobce Děti Země. Obecná tvrzení žalobce Děti Země, že je jeho návrh *„reálný a uskutečnitelný a týká se ochrany ŽP*“ a že je s ohledem na své postavení oprávněn *„navrhovat a žádat časové a věcné způsoby sledování stavu ŽP*“ proto nepostačují.

735. Nepřiléhavé jsou rovněž odkazy žalobce Děti Země na judikaturu správních soudů, neboť ta právě ukládá, aby se správní orgány zabývaly konkrétními a rozumnými námitkami účastníků řízení, jak sice žalobce Děti Země v žalobě vytkl, ale sám tak nečiní.

736. Soud odmítá i poukaz žalobce Děti Země na řízení o povolení Obchvatu Frýdku-Místku, neboť se jedná o zcela jiný typ stavby, než je tomu v nyní projednávané věci, a tedy vyžadující splnění jiných podmínek pro její umístění či následné povolení.

737. Lze tak shrnout, že jednotlivé složky na ochraně životního prostředí byly předmětem odborného posouzení příslušných dotčených správních orgánů, závazné stanovisko EIA nevyjímaje, za použití příslušných složkových právních předpisů. Tato svá stanoviska dotčené orgány státní správy vyjevily v závazných stanoviscích a žalovaný je v souladu se zákonem (§ 149 odst. 1 správního řádu), resp. podmínky těchto závazných stanovisek převzal do výroků svého rozhodnutí. Žalobci Děti Země se rozkladovými ani žalobními námitkami zákonnost postupu správních orgánů nepodařilo zpochybnit.

738. Žalobní námitka vztahující se k požadavku na vypracování Plánu monitoringu proto není důvodná.

K závaznému stanovisku KÚ Vysočina ze dne 16. 12. 2020, č. j. KUJI 111315/2020 OZPZ 2268/2020

739. Soud z obsahu spisového materiálu ověřil obsah závazného stanoviska KÚ Vysočina odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 16. 12. 2020, č. j. KUJI 111315/2020 OZPZ 2268/2020 pro stavbu „Odvod srážkových vod z NJZ EDU Lipňanským potokem včetně jejich retence“ dle § 4 odst. 2 ZOPK a přezkumného závazného stanoviska MŽP ze dne 14. 6. 2024, č. j. MZP/2024/240/1282, přičemž neshledal na závěrech ministra, který z těchto podkladů vyšel, ničeho nezákonného.

740. Žalobce Děti Země v rozkladu požadoval, aby bylo ZS KÚ Vysočina přezkoumáno postupem podle § 149 odst. 7 správního řádu nadřízeným správním orgánem a této povinnosti ministr dostál. Nadřízený odborný správní orgán Ministerstvo životního prostředí se velmi podrobně a věcně zabývalo přezkoumávaným závazným stanoviskem KÚ Vysočina a ministrovi ani nepřísluší, aby jeho odborné závěry zpochybňoval. Závazné stanovisko dle § 149 správního řádu představuje specifický kvalifikovaný podklad, který zásadním způsobem předurčuje a ovlivňuje výrok na něj navazujícího správního rozhodnutí. Podle § 149 odst. 1 správního řádu je závazné stanovisko úkonem učiněným správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Stanoví specifický a kvalifikovaný podklad, který zásadním způsobem předurčuje a ovlivňuje výrok na něj navazujícího rozhodnutí správního orgánu. Jeho přímým adresátem je správní orgán, pro jehož potřeby je závazné stanovisko vydáváno. Správní orgán je obsahem závazného stanoviska vázán (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009-113, č. 2434/2011 Sb. NSS, a dále rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 8 As 23/2012-32, či ze dne 28. 3. 2013, č. j. 4 As 18/2012-29, atp.).

741. Soud na tomto místě, stejně jako v jiných částech odůvodnění rozsudku, opětovně připomíná, že je správní orgán obsahem závazného stanoviska vázán a nemůže posoudit odbornou stránku závazného stanoviska ve smyslu její správnosti. Proto je nezbytné, aby

obsah závazného stanoviska odpovídal požadavkům na odůvodnění správního rozhodnutí. Potvrzující závazné stanovisko musí též přezkoumatelným způsobem reagovat na odvolací námitky proti potvrzovanému závaznému stanovisku (obdobně rozsudky NSS ze dne 22. 10. 2009 č. j. 9 As 21/2009-150 či pozdější ze dne 23. 11. 2023 č. j. 7 As 72/2023-25 odst. 44 a v nich citovanou judikaturu).

742. Podle ustálené judikatury správních soudů obecně platí, že je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o nichž se jeho rozhodnutí opírá (rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2006 č. j. 2 As 37/2006-63), nevypořádá se se všemi odvolacími (zde rozkladovými) námitkami (rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008 č. j 8 Afs 66/2008-71) či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč jeho námitky považuje za liché, milné nebo vyvrácené (rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005 č. j. 2 Afs 24/2005), přičemž aby rozhodnutí nebylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů postačuje, aby námitky byly vypořádání i implicitně (rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2017 č. j. 2 As 337/2016-64).

743. V nyní projednávané věci přezkoumávané i závazné stanovisko MŽP, jakož i napadené rozhodnutí ministra, těmto požadavkům dostálo. Ze závazného stanoviska KÚ Vysočina je zřejmé, že provedením stavby budou dotčeny VKP vodní tok, vodní nádrž a údolní niva. S ohledem na nutnost zkapacitnění koryta Lipňanského potoka, a přestože tyto úpravy mají zásadní vliv na VKP toku a údolní nivu, přistoupl KÚ Vysočina k vydání kladného závazného stanoviska, neboť dospěl k závěru, že jiné stavební řešení neexistuje. Koryto musí být zkapacitněno a návrh jeho úprav se blíží, pokud možno korytu přírodě blízkému. KÚ Vysočina vzal přitom v úvahu, že z hlediska hydrogeologického nepůjde ale o zásah zásadní, projeví se zde stabilizace toku, a to spíše pozitivně. Biologická funkce údolní nivy bude ovlivněna zásadně negativně vykácením dřevin mající charakter tvrdého luhu. Jedná se o vzácný ekologicko-krajinný segment v jinak silně pozměněné a zemědělsky intenzivně obhospodařované krajině. Proto je třeba, aby ekologické funkce pokácených dřevin trvale převzal zbytek této zeleně rostoucí na svazích nad údolím. KÚ Vysočina proto zakotvil do výroku závazného stanoviska podmínku do tohoto prostoru nezasahovat, další podmínky za potřebné nepovažoval. KÚ Vysočina rovněž uvážil, že bylo k uvedené stavbě vydáno rozhodnutí KÚ Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 13. 7. 2020, č. j. KUJI 65622/2020, o povolení výjimky dle § 56 ZOPK, kterým byly stanoveny kompenzační podmínky sloužící též ke zvýšení stability VKP a které byly rovněž zohledněny v dokumentaci pro vydání územního rozhodnutí.

744. Jak již bylo výše uvedeno, ministr splnil svou zákonnou povinnost dle § 149 odst. 7 správního řádu a předložil k rozkladové námitce žalobce Děti Země toto závazné stanovisko k přezkumu nadřízenému správnímu orgánu Ministerstvu životního prostředí. Tento vrcholný odborný správní orgán dané stanovisko přezkoumal a z odůvodnění jeho přezkumného závazného stanoviska je zřejmé, že se důsledně a v plném rozsahu zabýval všemi důvody, které přezkoumávané závazné stanovisko KÚ Vysočina uvedlo. Z odůvodnění přezkumného závazného stanoviska MŽP vyplynulo, že žalobcem Děti Země navrhované podmínky pro doplnění přezkoumávaného závazného stanoviska KÚ Vysočina shledalo MŽP nadbytečnými z důvodů, které žalovaný převzal do odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, a ministr je napadeným rozhodnutím nijak nezpochybnil. V podrobnostech soud odkazuje na výše uvedené stanovisko ministra k obdobné rozkladové námitce žalobce Děti Země, jehož závěrům plně přisvědčuje.

745. Lze tak shrnout, že MŽP jako správní orgán nadřízený správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska na rozkladové námitky žalobce Děti Země řádně a plně reagoval. Prostý nesouhlas žalobce s touto reakcí přitom nezákonnost přezkumného závazného stanoviska MŽP ve spojení s napadeným závazným stanoviskem KÚ Vysočina nezakládá.

746. Soud nemohl přisvědčit žalobci Děti Země, že jsou argumenty přezkumného závazného stanoviska MŽP zavádějící, až irelevantní. Pokud žalobce Děti Země poukazuje na svůj názor, dle kterého by úpravy na vodním toku bylo možné provést i tak, aby byly blízké přírodě, nikoli tak, jak je to zavedené více než 80 let, a že uložením jeho požadavku č. 5 do závazného stanoviska KÚ Vysočina by mohlo být zaručeno, že zásahy do VKP budou skutečně přiměřené, jednoznačně kontrolovatelné a zajistí důsledné zmírnění škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochranu daného VKP, pak soud konstatuje, že si pro svá tvrzení žalobce Děti Země ani k této žalobní námitce neopatřil žádné odborné podklady a v řízení o žalobě tyto nepředložil. I v soudním přezkumu tak žalobce Děti Země rezignoval na svou povinnost konkrétně tvrdit a prokazovat, v čem považuje závěry nejvyššího vrcholného odborného orgánu ochrany životního prostředí Ministerstva životního prostředí, které správní orgány převzaly, za liché, mylné či vyvrácené.

747. Soud rovněž odmítá tvrzení žalobce Děti Země, že se Ministerstvo životního prostředí a ministr nijak pečlivým způsobem nezabývali jeho požadavkem č. 5 a učinili tak jen formálně. Z odůvodnění samotného závazného stanoviska KÚ Vysočina, přezkumného závazného stanoviska MŽP a odůvodnění napadeného rozhodnutí ministra je totiž nepochybně zřejmé, že dané správní orgány nereagovaly jen formálně. Z jejich závěrů je evidentní, že je pro realizaci záměru NJZ EDU z provozních důvodů nutné zvýšit průtočné kapacity Lipňanského potoka a nelze se tak vyhnout úpravám (kamenná rovnanina uložená do štěrkového lože, opevnění koryta rovněž kamennou rovnaninou nebo kamenným záhozem). To ostatně připustil sám žalobce Děti Země ve svém požadavku č. 5, kde uvedl „*lze připustit zpevnění kamenným záhozem a jen výjimečně rovnaninou bez vyplnění spáru betonem či jiným typem zpevnění*“.

748. Z odůvodnění závazných stanovisek včetně přezkumného stanoviska ze strany MŽP a žalobou napadeného rozhodnutí přitom nevyplývá, že by při zpracování DSP a příslušných SO nebyl ctěn tvar vodní linie, dno a svah úpravy daného vodního toku, jak žalobce Děti Země tvrdí. Tím, že ministr na podkladě závazných stanovisek nevešel na daný požadavek žalobce Děti Země, neporušil jeho hmotná práva, ani práva procesní dle § 3 správního řádu, neboť všechna rozhodnutí jsou řádně, přesvědčivě a doložitelně odůvodněna nikoli formálně a bezobsažně, jak žalobce Děti Země namítá. Správní orgány všech stupňů neodmítly zástupnými argumenty požadavek žalobce č. 5 do závazného stanoviska nebo územního rozhodnutí žalovaného, neboť pro to žalobce nesnesl konkrétní argumenty, které by vyvrátily závěry plynoucí ze závazných stanovisek obou odborných správních orgánů, jež ministr do odůvodnění napadeného rozhodnutí převzal.

749. Neobstojí ani poukaz žalobce na judikaturu správních soudů týkající se libovůle správních orgánů zamítáním návrhu na ukládání nových podmínek. Odborné správní orgány ve svých závazných stanoviscích a ministr v napadeném rozhodnutí odůvodnili, proč požadavku žalobce Děti Země nevyhověly, a tato odůvodnění nelze označit za libovolná, ale naopak dostatečná a zcela přesvědčivá. Odkaz žalobce Děti Země na řízení týkající se obchvatu Frýdku-Místku rovněž neobstojí, neboť, jak již soud uvedl shora ve vypořádání

předchozího žalobního bodu, jedná se o dopravní stavbu se zcela specifickými nároky na její umístění a realizaci, oproti nyní projednávané stavby záměru NJZ EDU.

750. Žalobní námitka vztahující se k závaznému stanovisku KÚ Vysočina ze dne 16. 12. 2020, č. j. KUJI 111315/2020 OZPZ 2268/2020 proto není důvodná.

K závaznému stanovisku KÚ Vysočina ze dne 26. 1. 2021, č. j. KUJI 107147/2020 OZPZ 2268/2020

751. Také při vypořádání této žalobní námitky soud ověřil obsah závazného stanoviska KÚ Vysočina, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 26. 1. 2021, č. j. KUJI 107147/2020 OZPZ 2268/2020, ve znění usnesení ze dne 17. 2. 2021, č. j. KUJI 13409/2021 OZPZ 2268/2020 pro stavbu „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení NJZ EDU" a vypořádání obsahově obdobné rozkladové námitky žalobce Děti Země v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Z rozhodnutí správních orgánů vyplynulo, že již v projektové přípravě umístění NJZ EDU byly soubory staveb projektovány tak, aby byl jejich případný negativní vliv při jejich realizaci i v samotném provozu omezen na co nejnižší míru. V přezkumném závazném stanovisku MŽP výslovně vytklo k požadavku žalobce Děti Země na změnu či zrušení podmínky uložené závazným stanoviskem KÚ Vysočina, že komplex, jakým je za současného stavu techniky jaderná elektrárna, je dokladem technické vyspělosti a zejména v lokalitách existujících jaderných zdrojů se již podílí na charakteru krajinného rázu. Názor žalobce Děti Země, že tato podmínka nedává smysl, stejně jako jeho požadavek na opatření odborné studie, proto Ministerstvo životního prostředí odmítlo a nepovažovalo jej ani za příliš logický. MŽP zdůraznilo, že podstatným bude postoj jednotlivých obcí a jejich požadavky na případnou výsadbu. Podmínka uložená závazným stanoviskem KÚ Vysočina převzatá do územního rozhodnutí hájí zájem dotčených obcí na částečnou kompenzaci nezbytných změn krajinného rázu.

752. Také soud po seznámení se s důvody, pro které závazné stanovisko KÚ Vysočina danou podmínku stanovilo, a rovněž s argumentací MŽP v přezkumném závazném stanovisku, které ministr v napadeném rozhodnutí převzal, shledal takový závěr za souladný se zájmy na ochraně přírody a krajiny, jakož i se zájmy obcí, na jejichž sídla bude mít umisťovaný záměr NJZ EDU především vliv. Požadavek žalobce Děti Země na změnu či zrušení dané podmínky závazného stanoviska KÚ Vysočina se tak i soudu jeví jako nedůvodný a s ohledem na zájmy dotčených obcí i nerozumný, neboť právě tyto obce budou mít možnost po schválení povolení stavby NJZ EDU, ale nejméně tři roky před zahájením realizace této stavby možnost vyjádřit se k nabídce stavebníka ohledně výsadeb dřevin ke zmírnění vizuálního vlivu stavby na intravilán jejich sídel, tedy v souladu s § 8 odst. 1 ZOPK, dle kterého *Ke kácení dřevin je nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Povolení ke kácení dřevin na silničních pozemcích může orgán ochrany přírody vydat jen po dohodě se silničním správním úřadem,* a § 9 ZOPK, kde se uvádí *Orgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Současně může uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let. (2) Náhradní výsadbu podle odstavce 1 lze uložit na pozemcích, které nejsou ve vlastnictví žadatele o kácení, jen s předchozím souhlasem jejich vlastníka. Obce vedou přehled pozemků vhodných pro náhradní výsadbu ve svém územním obvodu po předběžném projednání s jejich vlastníkem. (3) Pokud orgán ochrany přírody*

neuloží provedení náhradní výsadby podle odstavce 1, je ten, kdo kácí dřeviny z důvodů výstavby a s povolením orgánu ochrany přírody povinen zaplatit odvod do rozpočtu obce, která jej použije na zlepšení životního prostředí. Ten, kdo kácel dřeviny protiprávně, je povinen zaplatit odvod do Státního fondu životního prostředí České republiky.7) Výši odvodů, podmínky pro jejich ukládání i případné prominutí stanoví zvláštní zákon. (4) Zajištěním náhradní výsadby podle odstavce 1 nebo zaplacením odvodu podle odstavce 3 je zároveň splněna povinnost náhradního opatření podle § 86 odst. 2 i náhrady ekologické újmy.

753. Zákonodárce tedy sám předpokládal umístění staveb, které zasahují do přírody a krajiny a ukládá jejich stavebníku takový zásah kompenzovat. Účast žalobce Děti Země jako enviromentálního spolku v navazujících řízeních ve smyslu zákona EIA a ZOPK je vymezena právě danými právními předpisy a žalobce Děti Země bude moci v řízení o povolení souboru staveb (resp. celého záměru NJZ EDU) svá stanoviska v zájmu ochrany přírody a krajiny uplatnit. Časový odstup od samotného stavebního povolení souboru staveb přitom není rozporný se zákonem, ale jeví se jako naprosto logický. Je totiž závazkem pro žadatele, resp. stavebníka po dostatečně dlouhou dobu (nejméně 3 roky) před vlastním započetím realizace této stavby dotčené obce oslovit a vést s nimi jednání ve smyslu výše citovaných ustanovení ZOPK.

754. Pokud se žalobce Děti Země domáhal uložení dalších čtyř podmínek, soud ověřil, že tyto svým obsahem korespondují s již uloženými závaznými podmínkami EIA, které byly převzaty do výroku územního rozhodnutí, jak je ostatně zákonná povinnost správního orgánu (podmínky č. 9, č. 10 a č. 31 promítnuté v bodech č. 2.9, č. 2.10 a č. 2.31 výroku II. územního rozhodnutí).

755. Za tohoto stavu a z výše uvedených důvodů soud odmítl tvrzení žalobce Děti Země o diskriminačním přístupu ministra k jeho požadavku na změnu či zrušení této podmínky územního rozhodnutí, jakož i jeho pochybnost o tom, zda žadatel (EDU II) uvedenou podmínku územního rozhodnutí splní.

756. Jak již bylo výše řečeno, je daná podmínka závazného stanoviska KÚ Vysočina převzata do výroku II. územního rozhodnutí, kterým je stavební úřad v řízení o povolení stavby (souboru staveb) vázán. Stavebníkovi dále svědčí i povinnost dle § 8 ve spojení s § 9 ZOPK, jak již bylo soudem opakovaně zdůrazněno.

757. Soud tedy neshledal porušení hmotných ani procesních práv žalobce Děti Země.

758. S ohledem na podrobnou a výstižnou argumentaci, jak samotného závazného stanoviska KÚ Vysočina, tak přezkumného závazného stanoviska MŽP, a rozsáhlé až vyčerpávající vypořádání obdobné rozkladové námitky žalobce Děti Země na straně 38 až 42 napadeného rozhodnutí ministra, soud nemohl přisvědčit žalobci Děti Země, že se tyto orgány nijak pečlivým způsobem jeho připomínkou nezabývaly.

759. Nerelevantní soud shledal i poukazy žalobce Děti Země na jím označenou judikaturu NSS k činnosti spolků, neboť v řízení o umístění stavby NJZ EDU nezjistil, že by správní orgány postupovaly v rozporu se závěry těchto rozsudků NSS (č. j. 7 As 2/2011-52 a č. j. 6 As 166/2023-56). Tak jako u jiných žalobních námitek Děti Země soud nemohl zohlednit ani jeho odkazy na rozhodnutí o umístění dopravních staveb (u této žalobní námitky pro dálnici Lovosice-Řehlovice), neboť se jedná o stavby zcela jiných parametrů a vyžadujících splnění jiných podmínek, pročež tam uložené podmínky územního rozhodnutí nelze aplikovat bez

zohlednění individuálního konkrétního stavu zcela specifické stavby, jíž NJZ EDU nepochybně je.

760. Žalobní námitka vztahující se k závaznému stanovisku KÚ Vysočina ze dne 26. 1. 2021, č. j. KUJI 107147/2020 OZPZ 2268/2020 proto není důvodná.

K závazným stanoviskům týkajícím se povolení kácení dřevin

761. Žalobce Děti Země napadl 5 závazných stanovisek OÚ Dukovany týkajících se povolení kácení dřevin rostoucích mimo les s uložením náhradní výsadby, a výrok XXI. prvostupňového rozhodnutí, v němž žalovaný vymezil závazné stanovisko dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK. Konkrétně označil:

Závazné stanovisko OÚ Dukovany ze dne 12. 6. 2023, č. j. OUDUK-221/2023/02-ŽP, dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK *pro stavbu „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení "Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany"“*

Závazné stanovisko OÚ Dukovany ze dne 16. 2. 2021, č. j. OUDUK-46/2021/04-ŽP, dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK *pro stavbu „Soubor staveb v areálu jaderného zařízení "Nový jaderný zdroj v lokalitě Dukovany"“*

Výrok XXI. prvostupňového rozhodnutí, jímž bylo vydáno povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les s uložením náhradní výsadby *pro stavbu „Podzemní kabelová vedení 110 Kw NJZ EDU z rozvodny TR Slavětice“*

Závazné stanovisko OÚ Dukovany ze dne 16. 2. 2021, č. j. OUDUK-44/2021/02-ŽP, dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK *pro stavbu „Přívodní řady surové vody z VD Mohelno a nový vodojem pro NJZ EDU“*

Závazné stanovisko OÚ Dukovany ze dne 16. 2. 2021, č. j. OUDUK-45/2021/03-ŽP, dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK *pro stavbu „Odvedení srážkových vod z plochy NJZ EDU do Skryjské nádrže“*

Závazné stanovisko OÚ Dukovany ze dne 12. 6. 2023, č. j. OUDUK-219/2023/02-ŽP, dle § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK *pro stavbu „Odvedení srážkových vod z ploch zařízení staveniště NJZ EDU do Heřmanického potoka“*

762. Soud předně odmítá žalobcem Děti Země tvrzenou nepřezkoumatelnost šesti odpovídajících výroků prvostupňového rozhodnutí, dále tvrzení, že ministr pochybil, pokud odůvodnění prvostupňového rozhodnutí v napadeném rozhodnutí nezměnil tak, aby byla v souladu se správním řádem a judikaturou NSS, jakož i tvrzení, že se ministr nezabýval rozkladovými námitkami žalobce Děti Země, v nichž vady daných výroků prvostupňového rozhodnutí uplatnil.

763. Jak je již opakovaně v předcházejících částech odůvodnění tohoto rozsudku uvedeno, podle ustálené judikatury správních soudů je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (srov. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006-63), nevypořádá se se všemi odvolacími (zde rozkladovými) námitkami (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Af 166/2008-71) či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci

účastníka řízení a proč námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené (rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005 č. j. 2 Afs 24/2005). Zároveň platí, že k tomu, aby rozhodnutí nebylo nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů postačuje, aby námitky byly vypořádány i implicitně (srov. rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2017 č. j. 2 As 337/2016-64).

764. Soud dále uvádí, že ministr ve vztahu k žalobcem uplatněným rozkladovým důvodům postupoval v souladu se zákonem a podle § 149 odst. 7 předložil žalobcem Děti Země napadená závazná stanoviska nadřízenému správnímu orgánu, který je posoudil a jejich závěrům přisvědčil. Ministr nijak nepochybil, neboť při vlastním posouzení daných rozkladových bodů žalobce Děti Země nenahrazoval odbornou skutkovou úvahu nadřízeného správního orgánu (KÚ Vysočina) úvahou vlastní, ale ověřil, zda tento nadřízený orgán na rozkladové námitky žalobce Dětí Země reagoval, a neshledal jeho přezkumná závazná stanoviska nepřezkoumatelnými, pročež z nich vyšel při vlastním posouzení rozkladových bodů žalobce Děti Země. Ministr tak postupoval v souladu s judikaturou správních soudů a nenastala situace, že by v jakémkoli závazném stanovisku či v přezkumném závazném stanovisku chyběla logická úvaha o správním uvážení nebo že by správní orgán vykročil z jeho mezí. Všechna žalobcem Děti Země namítaná závazná stanoviska byla nadřízeným správním orgánem potvrzena a ministr z nich proto ve svých závěrech právem vycházel.

765. Soud na tomto místě dále uvádí, že v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů hledí na obě rozhodnutí správních orgánů, tedy žalovaného a ministra, jako na jeden celek. Soud sám obsah těchto závazných stanovisek, včetně přezkumných závazných stanovisek, ověřil a stejně jako nadřízený odborný správní orgán (KÚ Vysočina), žalovaný a ministr jejich nepřezkoumatelnost neshledal. Z jejich odůvodnění je totiž zřejmé, co bylo jejich předmětem, z jakých podkladů tyto odborné správní orgány vycházely, jakými úvahami se při jejich hodnocení řídily, jaké užily právní předpisy a z jakých důvodů případně stanovily podmínky pro umístnění daných staveb. Žalovanému a ministru tak nelze vytýkat, že při odůvodnění svých závěrů vyšli právě z těchto zásadních podkladových materiálů ve spojení s vyjádřením k námitkám účastníků řízení OÚ Dukovany ze dne 14. 4. 2023.

766. Stejně tak žalobce Děti Země nemůže žalovanému a ministrovi úspěšně vytýkat, že z daných závazných stanovisek uvedli jejich nosné důvody, resp. podstatu, zahrnující i postup, jakým se daný odborný správní orgán k této podstatě dobral. Soud tedy odmítá, že by odůvodnění namítaných šesti výroků prvostupňového rozhodnutí postrádalo podklady, z nichž žalovaný při uložení příslušných výroků vycházel a důkazy o tom, že postupoval v souladu s § 8 a § 9 ZOPK, neboť opak je pravdou. Žalovaný a ministr ve svých závěrech totiž tyto zásadní podklady pro svá rozhodnutí opakovaně uvádějí a příhodně je vztahují k příslušným ustanovením ZOPK, prováděcí vyhlášce č. 189/2013 Sb., metodice MŽP a AOPK, dendrologickým posouzením a mapové listy nevyjímaje.

767. Soud tak neshledal porušení § 2 odst. 4, § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu, jak žalobce Děti Země tvrdil. Samotná skutečnost, že žalovaný a ministr nevešli na jeho argumentaci a nepřistoupili k jím navrhovaným úpravám podmínky č. 1 a podmínky č. 2, a nezakotvili novou podmínku dle požadavků žalobce Děti Země, nesvědčí o tom, že by byla jejich rozhodnutí či dané podkladové akty (zejména závazná stanoviska a přezkumná závazná stanoviska) nepřezkoumatelná, či že by byl skutkový stav zjištěn nedostatečně.

768. Podle stanoviska soudu obě správní rozhodnutí vyšším nárokům na jejich odůvodnění ve smyslu žalobcem Děti Země odkazované judikatury NSS plně dostála. O tom ostatně svědčí

skutečnost, že se žalovaný obdobnými námitkami žalobce Děti Země uplatněnými v průběhu řízení zabýval na straně 244 a 245 a 263 až 270 prvoinstančního rozhodnutí, ministr pak na straně 177 až 229 napadeného rozhodnutí, a to velmi podrobně, výstižně a reagujíc na žalobcem uplatněné připomínky, námitky či rozkladové důvody. Soud pro stručnost na jejich posouzení odkazuje, neboť neshledává účelným, aby je opakoval.

769. Podle závěru soudu se z rozhodnutí žalovaného a ministra proto nepodává rozpor ani s žalobcem Děti Země namítanou judikaturou NSS (ve věci č. j. 9 As 77/2023-157 a č. j. 9 As 126/2022-45), neboť byly do žalobcem napadených výroků prvostupňového rozhodnutí promítnuty obsahy daných závazných stanovisek. Odůvodnění těchto výroků soud považuje za zcela souladné s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu, dle kterého *v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. V případě, že podkladem rozhodnutí jsou písemnosti a záznamy, které jsou za podmínek v § 17 odst. 3 uchovávány odděleně mimo spis, v odůvodnění rozhodnutí se na tyto podklady odkáže takovým způsobem, aby nebyl zmařen účel jejich utajení; není-li to možné, uvedou se v odůvodnění rozhodnutí pouze v obecné rovině skutečnosti, které z těchto podkladů vyplývají*.

770. Soud tak nemohl vejít na tvrzení žalobce Děti Země, že je odůvodnění příslušných výroků prvostupňového rozhodnutí svým obsahem a stručným rozsahem použitelné pro jakýkoli výrok jakéhokoli rozhodnutí o umístění jakéhokoliv stavebního záměru. Žalovaný proto nebyl ani z úřední povinnosti nucen ke změně odůvodnění těchto výroků prvostupňového rozhodnutí, neboť je, stejně jako soud, považoval za souladné se zákonem.

771. Soud proto odmítá i tvrzení žalobce Děti Země, že ministr jen zopakoval argumenty KÚ Vysočina o tom, že jsou žalobcem označená závazná stanoviska bez vad, aniž by z úřední povinnosti a s ohledem na rozsudek NSS č. j. 9 As 126/2022-45 zohlednil, že je odůvodnění příslušných výroků prvostupňového rozhodnutí nezákonné pro absenci podkladů, absenci konkrétních úvah o splnění § 8 a § 9 ZOPK a v rozporu s § 2 odst. 4, § 3 a § 68 správního řádu.

772. K porušení procesních práv žalobce Děti Země tedy nedošlo a žalovaný se nedopustil významné vady svého rozhodnutí, která by soud vedla k jeho zrušení. Námitka nepřezkoumatelnosti proto není důvodná.

773. K věci samé žalobce Děti Země tvrdil, že ministr jen zopakoval argumenty KÚ Vysočina s mírným rozšířením, proč nelze změnit dvě podmínky a uložit žalobcem Děti Země navrhovanou podmínku novou, ačkoli se týkají zájmu ZOPK, jsou i reálné a uskutečnitelné, a znamenaly by jasný výklad povinností žadatele.

774. Konkrétně žalobce Děti Země brojil proti závěrům správních orgánů obou stupňů, které nepřistoupily na jím navrhovanou *změnu* podmínky č. 1 předmětných závazných stanovisek.

775. Soud k tomu připomíná znění podmínky č. 1: „*kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze v případě realizace výše uvedené stavby*“ a žalobcem Děti Země navrhovanou změnu této podmínky: „*kácení dřevin/zapojeného porostu je možné provést pouze po získání pravomocného stavebního povolení a v případě realizace výše uvedené stavby*“. Soud stejně jako žalovaný a ministr nepovažuje sousloví „k realizaci stavby“ za nijak problematické, neboť

stejně jako oba správní orgány považuje za zcela zřejmé, že aby mohlo být přistoupeno k realizaci konkrétní stavby, je třeba, aby byly splněny podmínky, které veřejnoprávní předpisy k její realizaci stanoví, zejména z pravomocné stavební povolení, bez něhož stavebník započít uskutečnění (realizaci) stavby nemůže. Žalobcem Děti Země navržená změna podmínky č. 1 je tak i podle závěru soudu nadbytečná, neboť se svým obsahem kryje s již uloženou podmínkou č. 1 v napadených závazných stanoviscích a soud ve shodě se správními orgány obou stupňů neshledal důvod, pro který by bylo třeba danou podmínku změnit. Žalobce Děti Země přitom blíže nespecifikuje, které „SO" by bylo lze provádět bez stavebního povolení, tj. ihned po vydání pravomocného územního rozhodnutí. I v tomto žalobním bodě tedy zůstává žalobcova argumentace chudá, obecná a soud při tom podle ustálené judikatury správních soudů nemůže za žalobce Děti Země ničeho domýšlet a konstruovat za něj konkrétní žalobní body.

776. Z uvedených důvodů dle závěru soudu neobstojí žalobcem Děti Země odkazované rozhodnutí ÚMČ Brno-Židenice ve věci Modernizace traťového úseku Brno-Židenice, ani rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 57 A 87/2023-125, neboť pokud se žalobce domáhá změny podmínky č. 1 výslovným uvedením „*pouze po získání pravomocného stavební povolení*", jedná se povinnost, která již bez pochyb vyplývá ze stávajícího znění podmínky č. 1 „*pouze v případě realizace*".

777. Nelze ani nevidět, že žalobce Děti Země nijak nereaguje na závěry vyslovené žalovaným a ministrem, včetně ministrova doplnění, že stanovená podmínka č. 1 doslovně odpovídá formulaci uvedené ve vzorovému závaznému stanovisku metodiky MŽP.

778. Žalobce Děti Země dále požadoval změnu podmínky č. 2 namítaných závazných stanovisek. K tomu soud připomíná znění této podmínky: „*kácení bude provedeno před zahájením výstavby, pokud možno v době vegetačního klidu v závislosti na aktuálním harmonogramu výstavby*." Žalobce Děti Země se domáhal změny dané podmínky v tomto znění: „*kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. od 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního r*oku", alternativně ve znění: „*kácení bude provedeno před zahájením výstavby jen v období vegetačního klidu, tj. 1. 10. do 28. 2. běžného kalendářního roku. Ve výjimečném a řádně zdůvodněném případě je možné kácet ve vegetačním období, což musí předem odsouhlasit ObÚ (a) ekologický dozor, který bude kácení osobně přítomen a bude jeho průběh písemně a fotograficky dokumentovat, přičemž bude doloženo, že na daných dřevinách nehnízdí žádní ptáci*". Podle tvrzení žalobce Děti Země ze stávající podmínky č. 2 vyplývá, že lze kácet dřeviny kdykoli, neboť o této době rozhodně sám žadatel, případně ekologický dozor. Proto navrhoval kácet striktně jen v mimovegetační době, žádal tak přísnější ochranu přírody a jednoznačný výklad ukládané podmínky č. 2, aby bylo její splnění kontrolovatelné. Podle stanoviska soudu je ale znění podmínky č. 2 stanovené namítanými závaznými stanovisky v souladu s § 5 prováděcí vyhlášky č. 189/2013 Sb. k ZOPK, kde se uvádí „*kácení dřevin se provádí zpravidla v období vegetačního klidu. Obdobím vegetačního klidu se rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny*". Ve shodě s ministrem, jakož i vyjádřením EDU II, soud konstatuje, že žalobce Děti Země neuvádí konkrétní důvod, pro který by kácení muselo být striktně omezeno výlučně na dobu mimovegetačního období, když sama prováděcí vyhláška kácení mimo toto období absolutně nevylučuje, ale doporučuje, aby se tak dělo v období vegetačního klidu. Nelze ani přehlédnout, že na citované ustanovení prováděcí vyhlášky odkazuje také metodická instrukce MŽP k aplikaci § 8 a § 9 ZOPK, zveřejněná ve věstníku MŽP, na níž konkrétně odkazuje i žalovaný na straně 270 prvostupňového rozhodnutí a ministr opakovaně na straně

180, 186, 192, 197, 203, 209, 214, 221 a 226 napadeného rozhodnutí, resp. i na další metodické dokumenty. Přesto se žalobce Děti Země bez jakékoli věcné argumentace a podkladů, které by tuto argumentaci podpořily, nadále změny této podmínky dožaduje. Posouzení žalovaného a ministra je přitom v souladu s judikaturou NSS, který ve svém rozsudku ze dne 21. 4. 2022, č. j. 10 As 533/2021-140, uvedl „*Ani zákon, ani vyhláška nepracují s úplným zákazem kácení mimo vegetační období, který naopak stěžovatel požaduje vložit do závazného stanoviska. To, že stěžovatelův požadavek v tomto znění nebyl přidán do závazného stanoviska, tak není vadou, která by měla vést k nezákonnosti rozhodnutí žalovaného.*“

779. Převzetí dané podmínky ze ZS OÚ Dukovany do prvostupňového rozhodnutí, které ministr aproboval, se také soudu jeví jako racionální a vyvážené, jak s ohledem na ochranu dřevin, tak i s ohledem na potřebu reagovat pružně na jednotlivé kroky při výstavbě NJZ EDU, tedy stavby svými parametry a složitostí zcela ojedinělou. Podmínka č. 2 přitom stavebníkovi ukládá, aby se slovy „*pokud možno*“ maximálně snažil kácení dřevin časově sladit s dobou vegetačního klidu, rostlin, jak uvedl žalovaný na straně 244 až 245 prvostupňového rozhodnutí. V obdobném duchu tak učinil ministr, např. na straně 186 napadeného rozhodnutí, kde vytkl, že předmětná podmínka není problematická z hlediska ochrany dřevin samotných, ale vzhledem k dalším chráněným zájmům dle ZOPK, jako je obecná a zvláštní ochrana druhů či ochrana ptáků ležící mimo obsah povolení ke kácení dřevin.

780. Ani žalobcem Děti Země uvažovaná druhá varianta podmínky č. 2 nemohla vést k úpravě závaznými stanovisky vymezené podmínce č. 2, tedy podmínit možnosti kácení v rámci vegetačního období přítomností a odsouhlasením ekologického dozoru.

781. Soud plně přisvědčuje stanovisku správních orgánů, že jsou kontrolní mechanismy a dohled nad průběhem kácení již dostatečně zajištěny na základě podmínky č. 2.32 výroku II. prvostupňového rozhodnutí, která je převzata ze závazného stanoviska EIA a která ukládá povinnost „*Zajistit, že před zahájením výstavby záměru bude na smluvním základě ustanoven ekologický (biologický) dozor pro celý její průběh, který bude dohlížet na dodržování stanovených podmínek k ochraně přírody a bude monitorovat stavební plochy z hlediska výskytu rostlin a živočichů. Volbu biologického dozoru projednat s příslušným orgánem ochrany přírody. Zároveň bude ustanoven zhotovitel ekologických služeb, který bude řešit požadovaná ochranná a preventivní opatření, navrhovaná biologickým dozorem. Biologický dozor v rámci své činnosti zabezpečí, že veškerá realizovaná opatření k ochraně přírody budou detailně evidována, dokumentována a archivována a prostřednictvím průběžných a závěrečných zpráv předávána smluvním partnerům*“.

782. Ve shodě se závěry správních orgánu také soud shledal návrhy žalobce Děti Země na změnu podmínky č. 2 namítaných závazných stanovisek nadbytečnými, neboť stávající znění této podmínky vyplývá z právních předpisů a je již částečně obsažena v podmínkách prvostupňového rozhodnutí, jak ostatně platí i ve vztahu k podmínce č. 1.

783. K porušení hmotných práv žalobce Děti Země na prosazování jednoznačného výkladu doby kácení dřevin ani k porušení jeho procesních práv na řádné, přesvědčivé a doložitelné vypořádání jím navrhované změny podmínky č. 2 tak podle stanoviska soudu nedošlo.

784. Žalobce Děti Země se konečně domáhal uložení nové podmínky do namítaných závazných stanovisek ve znění „*v případě vážného poškození nově vysazené dřeviny či po jejím úhynu je nutné obratem vysadit stejný druh dřeviny a pečovat o ni*“. Na podporu své argumentace

k tomu žalobce Děti Země poukazoval na rozsudek Krajského soudu v Plzni č. j. 57 A 87/2023-125.

785. Soud tento rozsudek nepovažuje za přiléhavý k nyní projednávané věci. Oproti závěrům rozsudku Krajského soudu v Plzni totiž správní orgány v nynější věci rozhodovaly na podkladě závazných stanovisek OÚ Dukovany, která řešila kácení dřevin a náhradní výsadbu a péči o ni ve vzájemné souvislosti a obsahově návazně. Správní orgány obou stupňů tato stanoviska vyhodnotily, velmi podrobně a výstižně se jejich posouzením zabývaly, a neopomněly k tomu uvést přezkoumatelnou správní úvahu, proč není na místě žalobcově návrhu vyhovět. Vyšly přitom z odůvodnění samotných závazných stanovisek OÚ Dukovany a vyjádření tohoto úřadu k námitkám účastníků řízení. V něm tento úřad účastníkům řízení vysvětluje, že při návrhu náhradní výsadby postupoval v souladu s metodikou AOPK pro oceňování dřevin a že pro náklady na uspokojení finančních nároků následné péče byly využity náklady obvyklých opatření MŽP, čemuž odpovídá i tabulková hodnocení významu kácených rostlin, jejich finanční hodnoty a tabulkové výpočty hodnoty náhradní výsadby, vše zpracováno v souladu s metodickými materiálu odborných orgánů ochrany přírody.

786. Soud v této souvislosti poukazuje na posouzení obdobné rozkladové námitky žalobce Děti Země, odůvodnění rozhodnutí správních orgánů a konkrétně vyčíslenou ekologickou újmu a její náhradu včetně nákladů na pětiletou údržbu.

787. Soud přisvědčuje žalovanému a ministrovi, že je pro uložení veřejnoprávní povinnosti, která nemá oporu v právních předpisech, zapotřebí uplatnit takové argumenty, aby uložení v této veřejnoprávní povinnosti stavebníkovi obstálo. Tak tomu ale v projednávané věci není, neboť žalobce Děti Země ani v podané žalobě svá tvrzení blíže nerozvinul, ani konkrétně neoponoval závěrům rozhodnutí ministra. Žalobce Děti Země tak setrval na své obecné argumentaci doposud uplatněné v rozkladu a nijak nereagoval na odpovědi, které ministr na jeho rozkladové důvody vyslovil.

788. Lze tak uzavřít, že pokud veřejnoprávní předpis povinnému subjektu neukládá, aby v případě poškození nebo úhynu rostlin náhradní výsadby tyto obratem znovu vysadil, pak je třeba, aby byla taková nad rámec zákona uložená povinnost dostatečně a přiléhavě odůvodněna, což žalobce Děti Země neučinil.

789. Na základě výše uvedených skutečností soud i v tomto žalobním bodu odmítl žalobcem Děti Země tvrzená porušení jeho hmotných práv v namítaném rozsahu, stejně jako porušení práv procesních, neboť byl skutkový stav zjištěn dostatečně v souladu s § 3 správního řádu a rozhodnutí správních orgánů splňují náležitosti vymezené ust. § 68 odst. 3 téhož zákona.

XIII. Závěr a náklady řízení

790. Na základě všech shora uvedených skutečností městský soud neshledal žalobu žalobce ESGH ani žalobu žalobce Děti Země důvodnou, a proto je podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

791. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Ve věci byl úspěšný žalovaný, kterému však žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti v řízení nevznikly.

792. Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V daném případě soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto jim právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 9. prosince 2025

JUDr. Naděžda Řeáková v. r.

předsedkyně senátu